

Tirsdag den 8. september 2020 (D)

1

146. møde

Tirsdag den 8. september 2020 kl. 10.00

Dagsorden

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 206:

Forslag til finanslov for finansåret 2021.

Af finansministeren (Nicolai Wammen).

(Fremsættelse 31.08.2020).

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 209:

Forslag til lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2024.

Af finansministeren (Nicolai Wammen).

(Fremsættelse 31.08.2020).

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 210:

Forslag til lov om ændring af lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2021, lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2022 og lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2023. (Konsekvenser af ny 2025-ramme og regeringens forslag til finanslov for 2021).

Af finansministeren (Nicolai Wammen).

(Fremsættelse 31.08.2020).

Meddelelser fra formanden

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Mødet er åbnet.

Jeg skal i dag fortælle, at debatten bliver tolket på tegnsprog og kan ses direkte på Folketingets hjemmeside.

Jeg skal også sige, at vi jo stadig væk har ganske alvorlige problemer omkring corona, og det er sådan, at folketingsmedlemmer selvfølgelig har ret til at være i Folketingssalen. Men jeg beder om, at man iagttager afstande, og at man, hvis der er brug for samtale, trækker ud i sidegemakkerne for det.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 206:

Forslag til finanslov for finansåret 2021.

Af finansministeren (Nicolai Wammen).

(Fremsættelse 31.08.2020).

Kl. 10:00

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Det er sådan, at hver ordfører har 10 minutter indledningsvis, og derefter er der 45 minutter til debat. Og vi starter med hr. Christian Rabjerg Madsen fra Socialdemokratiet.

Kl. 10:00

(Ordfører)

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for det, tak for ordet. I 2019 flyttede Rikke på 25 fra Aalborg til Helsingør for at arbejde i et kosmetikfirma. Flytningen var dyr, så Rikke måtte gældsætte sig for at flytte efter drømmejobbet. Desværre blev glæden kort, da Rikke blev opsagt i prøveperioden.

53-årige Claus har arbejdet i den samme fødevarer virksomhed, siden han var i midten af 30'erne, men 18 års anciennitet og det faktum, at Claus jo har givet de bedste år af sit liv til virksomheden, var ikke nok til at undgå en fyring, da coronaen kom.

De to deler skæbne med Elise fra København, der efter sin coronafyring håber, at hun trods alt får økonomisk mulighed for at beholde sin bil, fordi hendes kæreste bor på landet.

Jeg har ovenfor fremhævet tre menneskeskæbner, men i realiteten kunne jeg lige så vel have valgt en hvilken som helst anden blandt de 40.000 danskere, der enten har mistet eller kommer til at miste deres arbejde i år som følge af coronaen. Arbejdsløshed rammer selvfølgelig økonomisk, men arbejdsløshed rammer lige så ofte mentalt, det rammer den enkelte på selvtilliden. Der er mange mennesker, der simpelt hen knækker, hvis deres selvforståelse ryger sammen med jobbet.

Sidste gang vi så, at massearbejdsløsheden stak sit grimme ansigt frem i Danmark, var efter finanskrisen. Dengang var det jo Venstres ansvar at løfte Danmark ud af krisen. Det var et ansvar, Venstre svigtede. Dengang var Venstreregeringens svar på finanskrisen at gennemføre skæve skattelettelser, ufinansierede skattelettelser og varige skattelettelser. Det slog et så betydeligt hul i statskassen, at man allerede året efter måtte stramme finanspolitikken, hvilket resulterede i genopretningspakkens voldsomme forringelser af vores sociale sikkerhedsnet, selv om ledigheden på det tidspunkt stadig væk var 6 pct. Dengang var det de svageste i vores samfund og dem, der stod yderst på arbejdsmarkedet, der betalte den højeste pris for krisen, og det var de mest vellønnede, der fik de største gevinster.

De rigeste danskere fik en skattelettelser på 1,5 mio. kr. hver; hårdtarbejdende lønmodtagere mistede ved den lejlighed de facto efterlønnen. Det var en udansk måde at håndtere krisen på; det var en uklog måde at håndtere krisen på. Konsekvensen var, at det tog 10 år, før beskæftigelsen var oppe på samme niveau som før krisen.

Kl. 10:00

Og for de mennesker, der mistede deres arbejde under finanskrisen, gælder, at mange af dem aldrig indhenter det tabte. Faktum er, at de lønmodtagere, der arbejdede i en virksomhed, der måtte lukke under finanskrisen, 10 år efter krisen tjener 35.000 kr. mindre om året end dem, der ikke blev opsagt – 35.000 kr.

Det er også grunden til, at tonen i den internationale økonomiske debat er skiftet siden finanskrisen. I dag anbefaler OECD, FN, og Den Internationale Valutafond deres medlemslande at bruge offentlige investeringer på den ene side og forstærkede sociale sikkerhedsnet på den anden side for at få økonomierne tilbage på fode igen. Det er kloge anbefalinger, der også er afspejlet i årets finanslovsforslag.

Modsat ville passiviteten og laissez faire-liberalisme medføre en lavere økonomisk vægt, en øget strukturel ledighed – en øget strukturel ledighed, som jo på sigt ville gøre vores råderum mindre. Det er læren af finanskrisen, og der er ikke nogen grund til at begå den samme fejl to gange. Det er grunden til, at regeringen handler nu.

Danmark og danskerne udviste samfundssind, da vi sammen vandt første runde over coronaen. Det sammenhold har vi brug for igen. Vi har brug for at udvise en ligeså stålfast vilje i kampen mod coronaens konsekvenser, som vi viste mod coronaen. Coronaens konsekvenser er jo arbejdsløshed, og det er den arbejdsløshed, som vi skal bekæmpe nu. Det er den vigtigste ledetråd i årets finanslovsforslag.

Finanslovsforslaget er blevet fremsat i en usikker tid. Coronaen har kostet menneskeliv, og coronaen har efterladt hele verden i en stor, omfangsrig økonomisk krise. Og selv om Danmark jo med massive hjælpepakker politisk og også med menneskeligt sammenhold og med et omstillingsparat og selvopofrende sundhedspersonale har klaret sig bedre end andre lande, er også vi ramt. Bnp forventes i år at falde med hele 4,5 pct., og på trods af at danskerne igen er begyndt at svinge dankortene og den hjemlige efterspørgsel derfor ser fornuftig ud, kan det billede desværre hurtigt vende, hvis sundhedssituationen gør det. Det er en situation, som vi skal være i stand til at håndtere.

Kl. 10:05

Eksporten står ligeledes i en usikker situation, fordi de lande, vi handler med, oplever betydelige økonomiske tilbageslag. 800.000 danskere er afhængige af, at vi kan sælge vores varer i udlandet. Det er også en usikkerhed, vi skal være i stand til at håndtere, og det er årsagen til, at finanslovsforslaget indeholder en krigskasse på 9,2 mia. kr. Det er et ekstraordinært tiltag. Det er et ekstraordinært stort beløb, og det skal give en ekstraordinær fleksibilitet i en usikker tid. Pengene skal gå til at sikre danske arbejdspladser, eksempelvis i eksporterhvervene, til ekstraordinære udgifter i sundhedsvæsenet, til en eventuel vaccine og selvfølgelig til den økonomiske, grønne genopretning. Det er fuldstændig afgørende, at de investeringer, vi laver i dag, gør os både rigere og grønnere i morgen. Derfor skal krigskassen understøtte og bygge oven på forårets grønne genopretning, samtidig med at efterårets arbejde med en grøn skattereform, et grønnere dansk landbrug og en grønnere transportsektor ligger i forlængelse af de betydelige CO₂-reduktioner, vi i foråret har aftalt inden for energi-, industri- og affaldssektoren.

Med finanslovsforslaget holder regeringen fast i historisk høje ambitioner for den grønne forskning. Vi holder fast i et forskningsbudget på 1 pct. af bnp, og vi øremærker yderligere 750 mio. kr. til grøn forskning, og dermed overgår vi sidste års historisk høje niveau, hvad angår grøn forskning. Den grønne forskning er vigtig, fordi det er den grønne forskning, der er en af forudsætningerne for, at vi på den lange bane på en både klog og socialt ansvarlig måde har mulighed for at opfylde vores meget ambitiøse 70-procentsmålsætning for klimaet. Den grønne tråd er derfor tydelig i regeringens arbejde; den grønne tråd er tydelig i finanslovsforslaget.

Genopretningen af Danmark skal være grøn, men genopretningen af Danmark skal også være retfærdig. Da danskerne før sommerferi-

en stod sammen ved at holde afstand, blev hjemme fra arbejde, holdt børnene hjemme fra institutioner, og da de unge ofrede både rejser, skolegang og fester – alt sammen for at skærme de mest udsatte grupper; de grupper, der simpelt hen ikke overlever, hvis de får en coronainfektion – var det min levetids mest tydelige og stærkeste manifestation af, hvad Danmark grundlæggende er. Det samfundssind, det fællesskab, kan kun overleve, hvis vi styrker trygheden, hvis vi styrker retfærdigheden. Derfor fastholder regeringen også vores ambitioner og styrker velfærden, politiet og skattevæsenet.

Med finansloven for 2020 gav vi velfærden det største løft i over 10 år. Vi styrkede psykiatrien, vi afsatte penge til minimumsnormeringer, til flere lærere i folkeskolen og til 1.000 nye sygeplejersker, og vi afskaffede uddannelsesløftet. Og det er en linje, som vi fortsætter med finanslovsforslaget for næste år. Vi løfter igen velfærden ude i kommuner og regioner. Vi mere end dækker det demografiske træk, og vi afsætter tillige midler, så vi kan sikre en bedre fremtid for udsatte og anbragte børn. Vi løfter kvaliteten og kompetencerne i ældreplejen. Dertil kommer, at vi for første gang i flere årtier reelt foreslår det sociale sikkerhedsnet udvidet med en ret til værdig tilbagetrækning for de nedslidte, der har arbejdet længst. For første gang i årtier vil danskerne opleve, at ordet reform ikke betyder nedskæringer, men retfærdige forbedringer for almindelige mennesker. Samfundssind forudsætter nemlig en grundlæggende tillid til, at fællesskabet også er der, når man selv har brug for hjælp. Det er årsagen til, at vi styrker vores velfærdssamfund i en krisetid.

Jeg indledte min tale med at tale om Rikke, Claus og Elise. Til dem og de tusindvis af andre, der har mistet eller vil miste deres arbejde, vil jeg gerne sige meget klart: Der er ikke nogen politikere, der kan trylle, også selv om vi gerne ville; men jeg kan garantere, at regeringen vil gøre alt, hvad den kan, for at sikre en genopretning, en ansvarlig genopretning af økonomien. Vi vil gøre alt, hvad vi kan, for at få så mange som overhovedet muligt tilbage i arbejde. Vi sætter fut under alle kedler. Vi går til grænsen af budgetloven. Vi gør det eneste ansvarlige, når vi investerer os ud af krisen, og på den måde holder vi hånden under 46.000 arbejdspladser til næste år.

Regeringens absolut vigtigste prioritet er at føre Danmark trygt gennem coronakrisen. Det kræver, at vi handler ansvarligt, grønt og socialt retfærdigt. Den opgave klarede folkestyret i foråret. Jeg håber, at vi sammen kan gentage den bedrift i efteråret. Jeg tror helt grundlæggende set, at danskerne forventer det af os.

Tak for ordet.

Kl. 10:10

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren.

Så er det sådan, at der nu er 45 minutters debat med den socialdemokratiske ordfører, og jeg skal lige gøre opmærksom på, at man, hvis man ønsker ordet, selv om vi har fået lister med navnene, skal trykke sig ind. For ellers kan vi ikke styre det heroppefra.

Først er det hr. Troels Lund Poulsen, Venstre. Værsgo.

Kl. 10:11

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det, og tak for talen. Mit spørgsmål går sådan set på en del af det, som den socialdemokratiske ordfører nævnte, nemlig det at bekæmpe arbejdsløshed, og det er jo et vigtigt tema. Ordføreren nævner selv Rikke, Claus og Elise, og når vi så ser på det, som regeringen fremlagde i sidste uge, og på det under den tekniske gennemgang, vi har haft, så kan vi jo se, at arbejdsløsheden først potentielt i 2025 kommer ned på det niveau, den var før coronakrisen.

Er det tilfredsstillende for de tre mennesker, som ordføreren nu nævner i sin tale, at vi skal helt hen i næste valgperiode, inden arbejdsløsheden kommer ned på det niveau, den var for et halvt år siden?

Kl. 10:11

Kl. 10:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 10:11

Christian Rabjerg Madsen (S):

Man kan vel sige lidt direkte, at hvis vi havde forfulgt den linje, som hr. Troels Lund Poulsens parti forfulgte, hvis vi havde brugt den samme opskrift, som Venstre brugte efter finanskrisen, så ville det tage 10 år for at komme tilbage. Jeg håber, at vi kan gøre det hurtigere. Vi går til grænsen af budgetloven, vi sætter kul under alle kedler for at få folk tilbage i arbejde så hurtigt som overhovedet muligt. Det er den klogeste strategi, det er det mest ansvarlige.

Det største problem, dansk økonomi har i øjeblikket, er at bekæmpe den arbejdsløshed, og jeg må bare sige, at når jeg ser på Venstres udmeldinger de seneste uger, hvor vi har haft lejlighed til at diskutere det her indgående, så er det jo lidt som at iagttage en sømand på landlov. Altså, det sejler til begge sider. Man kritiserer med den ene hånd regeringen for at bruge for mange penge, og med den anden hånd siger man, at det ikke går hurtigt nok med at genoprette økonomien. Jeg tror, Venstre gør klogt i for resten af debatten at finde ud af, hvad der egentlig er linjen i det her spørgsmål. Vi bekæmper arbejdsløshed, vi går til grænsen af budgetloven. Det er regeringens linje.

Kl. 10:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Troels Lund Poulsen, værsgo.

Kl. 10:12

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for omsorgen, og tak for de gode råd, men vi kan jo tage debatten, når jeg selv får mulighed for at være på talerstolen.

Mit spørgsmål er sådan set: Er det fornuftigt, at der skal gå så mange år, inden der bliver gjort noget for Rikke, Claus og Elise? Er det virkelig visionært, at vi skal ind i næste valgperiode, altså frem til 2025, inden arbejdsløsheden er nede på det niveau, som den var for coronakrisen, når vi ser på det afsæt, som den regering, jeg selv sad i, gav videre til den her regering? Er det ambitiøst nok?

Kl. 10:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 10:13

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg tror, at hr. Troels Lund Poulsen skal bide mærke i den passus i min tale, hvor jeg talte om, at ingen politiker kan trylle. Hvis jeg eller regeringen kunne trylle, var arbejdsløsheden væk i det her sekund. Det, vi kan gøre, er med politiske virkemidler at gøre alt, hvad vi kan, for at bekæmpe arbejdsløsheden. Det er i al beskedenhed det, regeringen gør. Det er en væsentlig anden linje end den, Venstre tidligere har forfulgt under lignende kriser. Derfor kommer vi også hurtigere tilbage til en bedre situation, end man ville gøre, hvis man sparede. Jeg håber, at vi i forhold til beskæftigelsen kan komme hurtigere tilbage til tiden før, men her har udlandet også meget at sige. Næste år holder vi hånden under 46.000 arbejdspladser.

Kl. 10:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Lisbeth Bech-Nielsen. Værsgo.

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tak, og tak for talen. Ordføreren har jo helt ret i, at det er ekstraordinære tider. Det vil man selvfølgelig også kunne se på årets finanslov. Jeg vil også gerne på vegne af SF kvittere for, at der er en lang række gode takter i regeringens finanslovsforslag – selvfølgelig først og fremmest, at det nu er blevet normalt, at man selvfølgelig dækker det demografiske træk og siger, at når der kommer flere børn og ældre, skal omkostningerne til det også dækkes. Det var ikke en selvfølge før, men det er det nu. Så tak for det.

Mit spørgsmål er om den her såkaldte krigskasse på 9,2 mia. kr.: Når den skal udmøntes, skal den jo ifølge regeringen gå til alt muligt, altså til vacciner, en ekspansiv finanspolitik, grønne jobs, til at holde hånden under virksomheder osv., men der er ikke nogen, der kender fremtiden. Hvis vi får en vaccine, der ender med at koste stort set det hele, hvad skal der så ske med de danske arbejdspladser, som vi skal holde hånden under?

Kl. 10:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Værsgo til ordføreren.

Kl. 10:15

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for det. Mange tak for også at bemærke, at vi helt grundlæggende har forfulgt en ny kurs i dansk politik, nemlig en kurs, der handler om, at vores velfærdssamfund ikke skal blive ringere, når vi heldigvis får flere børn og flere ældre. Det er måske noget, vi diskuterer for lidt, fordi det med det demografiske træk lyder lidt tørt, men det er jo det, der gør forskellen, når de i øjeblikket sidder og laver budgetter i kommunerne og ikke skal have lave de besparelser, som de skulle, da der var et borgerligt styre.

Hvad angår krigskassen, har vi jo afsat 9,2 mia. kr. Det er jo et meget, meget betydeligt beløb, og forventningen er, at det kan være med til at dække både en genstart af vores økonomi og det forhold, at vores eksport er usikker, men også uforudsete sundhedsudgifter. Hvis vi står i en situation, hvor en vaccine koster langt mere – det er jo et hypotetisk spørgsmål – forestiller jeg mig, at vi vil gå til det alleryderste for at sikre, at der er råd til en vaccine.

Kl. 10:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Lisbeth Bech-Nielsen, værsgo.

Kl. 10:16

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tak. Der siger ordføreren egentlig det, der lidt er min pointe. Jeg kan ikke forestille mig et eneste partis ordfører, som i Finansudvalget vil stemme nej til et aktstykke, der handler om at betale for en vaccine til hele Danmarks befolkning, uanset hvad der ellers sker. Og heldigvis er Danmarks økonomi jo kernesund, og jeg er også glad for, at det virker, som om Socialdemokratiet og SF er på bølgelængde, når det handler om at sige: Gode tiders opsparede midler skal bruges til at holde hånden under erhvervslivet og danske arbejdspladser i en krisetid. Derfor ønsker vi fra SF's side også, at vi øremærker en langt større del af krigskassen ved at sige, at uanset hvad, vil vi understøtte danske arbejdspladser og samtidig bidrage til den grønne omstilling.

Kl. 10:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 10:17

Christian Rabjerg Madsen (S):

Igen mange tak for spørgsmålet. Det siger jo noget om, at hvad angår opgaven med at passe på arbejdspladser og opgaven med at lave en grøn genopretning, er SF og Socialdemokraterne på bølgelængde. Det er positivt.

Så bemærker ordføreren jo også, at vi har en sund økonomi, at vi har et lavt gælds niveau sammenlignet med andre lande. Derfor har vi også nogle muligheder, hvis situationen kommer ud af kontrol. Vi så jo i foråret, at vi havde en økonomi, så vi var i stand til at tage nogle ganske ekstraordinære tiltag. Det kunne vi, fordi vi har en sund økonomi.

Kl. 10:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. René Christensen, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:17

René Christensen (DF):

Tak for det, og også tak for talen. Det er jo rigtigt, hvad der også bliver sagt fra andre ordførere, nemlig at Danmark har en sund økonomi. Men den er jo ikke kommet af sig selv, og det, der sker nu, er jo, at man optager lån, store lån. Og derfor vil jeg gerne spørge ordføreren om noget, for ordføreren står i sin ordførertale og siger, at der er 1,5 mia. kr. til rådighed, som man kan have en politisk drøftelse om i forbindelse med finanslovsforhandlingerne. Men der ligger jo også det i det, at det danske EU-bidrag stiger med 4,5 mia. kr. – 5 mia. kr. var jo fuldstændig gak, sagde statsministeren; 4,5 mia. kr. er jo en enorm rabat, som vi får. Men det er i hvert fald en merudgift. Kan ordføreren ikke lige sige, hvordan det er, at man reelt finansierer det? For når man kigger på finanslovsforslaget, optager man jo gigantiske lån i den her budgetperiode. Er det ikke sådan, at man nu begynder at låne penge til drift? Og er det ikke lidt usundt?

Kl. 10:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:18

Christian Rabjerg Madsen (S):

Det er rigtigt nok, at Danmark har en sund økonomi, og det er jo bl.a. på grund af velfærdsaftalen fra 2006. Det er den, der grundlæggende set holder hånden under, at vi har en sund økonomi. Nu har vi jo heldigvis fået genoprettet balancen. Da vi lavede velfærdsaftalen, var det jo en forudsætning, at de borgerlige fik fjernet efterlønnen, og nu har vi så lavet en ret til en værdig tilbagetrækning, som betyder, at der også omkring den aftale er kommet en balance. Det tror jeg er godt for holdbarheden af dansk økonomi.

Hvad angår EU-bidraget, er det sådan, at man sidste år satte nogle reserver til side for at dække det ekstra bidrag, som helt forventeligt er kommet. Det er jo et ekstra bidrag, som er blevet lavet takket være det resultat, som vores statsminister forhandlede hjem i Bruxelles – men det er sådan, at EU-bidrag finansieres på finansloven, fuldstændig som det har været gældende under alle tidligere regeringer. Det vil også gælde under den nuværende.

Kl. 10:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. René Christensen.

Kl. 10:19

René Christensen (DF):

Det er nemlig rigtigt; der bliver bare betalt ved kasse et, og det vil sige, at det er penge, som man ikke kan bruge på noget andet, og det vil sige, at Danmark står i en situation nu, hvor vores bidrag

til EU er steget med 4,5 mia. kr. – det er så penge, vi ikke kan bruge på noget andet. Samtidig står ordføreren jo og siger, at vi står i en situation nu, hvor vi låner helt op til grænsen – *helt op til grænsen* – for, hvad vi kan låne. Altså, hvis man skal tegne et billede i forhold til derhjemme, så har man lånt helt op til skorstenen nu for at få butikken til at køre rundt. Er det ikke en udfordring, at man begynder at låne penge til løbende drift? Vi er meget enige med regeringen i, at når man står i en krisesituation, skal man investere; så skal man investere i noget, man bliver rigere af. Og så kan man jo diskutere, om Danmark reelt bliver rigere af det her EU-bidrag, som statsministeren siger er gak.

Kl. 10:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 10:20

Christian Rabjerg Madsen (S):

Altså, der er jo flere spørgsmål i det. Jeg kan forsikre om, at der bliver afsat reserver, sådan at vi kan håndtere det bidrag, som vi skal betale til EU. Hvad angår den mere vigtige diskussion om, hvad der er ansvarlig økonomisk politik, så tror jeg bare, at jeg vil slå en tyk streg under, at ja, vi går til grænsen af budgetloven; vi planlagde med et underskud. Og hvorfor gør vi det? Det er, fordi underskuddet til næste år ikke er en udfordring for dansk økonomi, i hvert fald slet ikke sammenlignet med den udfordring, vi har, hvis vi ikke får styr på arbejdsløsheden. Det er arbejdsløsheden, der er fjenden – det er den, vi skal bekæmpe – og derfor er det, vi foretager os, ansvarligt.

Kl. 10:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Sofie Carsten Nielsen, Radikale Venstre.

Kl. 10:20

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for det. Ligesom den forrige spørger er jeg også lidt optaget af, at regeringen har en række prioriteter, som jo betyder betydelig øgede offentlige udgifter – offentlige udgifter, der overstiger råderummet – og samtidig er der flere af de initiativer, regeringen foreslår, der svækker beskæftigelsen; det er jo dyrt med tidlig pension og prioriterede midler til politiet. Men der er ikke i finanslovsudspillet afsat midler til at sikre reelle CO₂-reduktioner eller en vej til at nå 70-procentsmålet. Man foreslår at øge gælden, og der låner vi af fremtiden, men der er ikke afsat nogen penge til at investere i fremtiden, og det skaber helt ærligt en bekymring hos mig om den sådan mere grundlæggende økonomiske ansvarlighed.

Så derfor vil jeg gerne spørge ordføreren: Vil regeringen eller Socialdemokratiet fremlægge en økonomisk plan, som viser, hvordan vi på økonomisk forsvarlig vis får råd til de prioriteter, som er helt afgørende for fremtiden, bl.a. en reduktion af CO₂?

Kl. 10:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 10:22

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg tror, jeg må sige, at jeg er en lille smule uenig med fru Sofie Carsten Nielsen, for man skal jo være opmærksom på, at kampen for at få gennemført flere CO₂-reduktioner går, som Klimarådet meget rigtigt siger, ad to spor.

Der er et implementeringsspor, som handler om, hvad vi gør her og nu. Det er det spor, der er indeholdt i debatten om, hvordan vi får flere grønne biler, hvordan vi reducerer inden for landbruget, hvordan vi gør med industrier og energi. Der laver vi CO₂-reduktioner

her og nu; det har regeringen været med til, og det kommer vi til at være med til igen. Det er en vigtig prioritet, som vi deler med Det Radikale Venstre.

Kl. 10:25

Men der er også et andet spor, nemlig udviklingsspoet – det spor, der handler om, hvordan vi sikrer de reduktioner, som ligger tæt på 2030, altså som ligger i årene fremover, de reduktioner, som vi i dag ikke har fantasi eller viden til at vide, hvordan vi rent faktisk får hjem. Hvis de reduktioner skal hjem, bliver vi nødt til at investere i den grønne forskning, og derfor er der bestemt CO₂-reduktioner på årets finanslov. Vi sætter 750 mio. kr. af til den grønne forskning.

Kl. 10:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Sofie Carsten Nielsen, værsgo.

Kl. 10:23

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for det. Jamen så har jeg to spørgsmål. Jeg spurgte faktisk: Vil regeringen fremlægge en samlet økonomisk plan, der viser, hvordan regeringen vil få tingene til at hænge sammen? Og så kan jeg spørge helt konkret, for der er CO₂-reduktioner på finansloven, siger ordføreren: Hvor mange CO₂-reduktioner er der på finansloven?

Kl. 10:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 10:23

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jamen som jeg tror det også vil være ordføreren bekendt, så lader det sig, når man er i udviklingsspoet, altså det spor, som handler om at afsætte 750 mio. kr. til den grønne forskning, ikke gøre at sætte konkrete CO₂-ækvivalenter på, fordi vi simpelt hen ikke ved, hvad de opdagelser, der vil blive gjort ude på DTU, kan omsættes til. Men jeg tror, vi kan blive enige om, at selv om vi ikke kan svare konkret på det spørgsmål, så er den forskning fuldstændig afgørende, fordi vi endnu ikke kan svare ædrueligt på, hvordan vi kommer helt i mål med vores ambitiøse målsætninger.

Hvad angår den langsigtede økonomiske plan, har vi jo meget klart sagt, at vi skal i balance igen i 2025, og det er den politik, vi forfølger; det er den saldsti, vi forfølger.

Kl. 10:24

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det Rune Lund, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 10:24

Rune Lund (EL):

Tak for talen, som på mange måder var god. Jeg er også enig i – der er vi fra Enhedslistens side – at den krisehåndtering, der har været i denne omgang, på mange måder har været meget bedre og væsentlig anderledes end det, vi så for lidt over 10 år siden i forbindelse med finanskrisen.

Det, som undrer mig lidt, er, at ordføreren jo korrekt siger, at finansloven for 2020 var den bedste finanslov i omkring 10 år, og så siger ordføreren: Jamen så fortsætter vi i 2021. Det er jo ikke helt rigtigt, for med det, regeringen har lagt frem, er ambitionsniveauet lavere, end det var for 2020. Så mit spørgsmål er: Hvorfor er ambitionsniveauet lavere for næste år, i forhold til hvad det er for i år? Der må jeg jo give Venstre lidt ret. Vi står i en situation, hvor vi investerer os ud af krisen. Det handler om at investere i en genopretning af vores velfærd, hvilket er meget påtrængende, og det handler om at investere i den nødvendige grønne omstilling. Så hvorfor er ambitionsniveauet for næste år lavere, end det er for i år? Det forstår jeg simpelt hen ikke.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 10:25

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for spørgsmålet, og tak for at bemærke, at krisehåndteringen er fundamentalt anderledes under den nuværende regering, hvor vi investerer os ud af krisen, og hvor genopretningen skal være socialt afbalanceret. Det tror jeg er en vigtig pointe. Jeg tror ikke, jeg sagde, at finansloven sidste år var den bedste i 10 år. Jeg tror måske, at jeg synes det, men det, jeg sagde, var, at den var den bedste for velfærd i 10 år, og min pointe var så, at vi med den nuværende finanslov bygger ovenpå. Samlet set afsætter vi med to kommuneaftaler 3,2 mia. kr. til kommunerne, som altså er det grundlæggende velfærdsloft – det velfærdsloft, der betyder, at man i øjeblikket sidder og laver budgetter uden at skulle lave de endeløse besparelseskataloger, som var virkeligheden, da vi havde et andet flertal.

Så må jeg også bare sige, at de ting, vi aftalte sidste år, jo er ved at blive implementeret. De bliver udmøntet nu. Altså, det er i år og næste år, der bliver afsat penge til psykiatrien, til minimumsnormeringer, til flere lærere, til flere sygeplejersker. Så vi bygger jo ovenpå.

Kl. 10:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Rune Lund, værsgo.

Kl. 10:26

Rune Lund (EL):

Det er rigtigt, at vi bygger ovenpå, hvad angår det rene demografiske træk, men sidste år, da vi forhandlede det, som gælder for 2020, leverede vi jo meget mere. Derfor synes jeg bare, at ordføreren mangler at fortælle os, hvorfor ambitionsniveauet for 2021 ikke som minimum skal være det samme, som det har været for 2020. Det handler jo om, at vi, som ordføreren også siger, står i en situation, hvor vi skal investere os ud af krisen. Vi kan investere i en genopretning af velfærden, vi kan skabe arbejdspladser ved at styrke vores velfærd og genoprette den, og vi kan investere i den nødvendige grønne omstilling. Og vi har rigtig travlt, for vi skal nå et 70-procentsreduktionsmål inden 2030. Så hvorfor er ambitionerne ikke højere i det, som regeringen har lagt frem?

Kl. 10:27

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Værsgo, ordføreren.

Kl. 10:27

Christian Rabjerg Madsen (S):

Det er rigtigt, at vi dækker det demografiske træk, men vi gør faktisk mere end det. Vi lægger yderligere ovenpå ud over det demografiske træk. Jeg anerkender også fuldt ud, at der kan være partier, herunder Enhedslisten, som ønsker at bruge flere penge. Der har regeringen jo ansvaret for, at der skal være balance i tingene. Vi har den udfordring, at vi efter en coronaepidemi, som nu desværre blusser betydeligt op igen i flere danske byer, står med en prioriteringsopgave, som er vanskeligere og hårdere, end den har været tidligere. Det ændrer ikke på, at vi styrker velfærden, men man skal huske prioriteringerne, og man skal også huske balancen.

Kl. 10:27

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det hr. Marcus Knuth, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Marcus Knuth (KF):

Mange tak til ordføreren. Jeg kunne godt tænke mig at spørge lidt ind til den nok mest jantelovsagtige beskatning, vi har set i Danmark i nyere tid. Det er generationsbeskatningen af de danske familieejede virksomheder, når datter eller søn skal overtage. Det er jo en beskatning, som vi Konservative godt kunne tænke os fuldstændig at fjerne. Socialdemokratiet derimod har tredoblet beskatningen, og det er jo altså en beskatning, der vel at mærke ikke rammer fonde, ikke rammer offentlige virksomheder, ikke rammer internationale virksomheder, ikke rammer børsnoterede virksomheder – den rammer ene og alene de danske familievirksomheder.

Så kan ordføreren ikke forklare mig, hvad det er, Socialdemokratiet ikke kan lide ved de danske familievirksomheder?

Kl. 10:27

som ligger væsentlig over os. Jeg tror bare, jeg helt grundlæggende må sige, at jeg holder af familieejede virksomheder; jeg holder af iværksættere; jeg holder af virksomheder, som producerer grønt, som producerer klogt, som skaber arbejdspladser. Men det betyder jo ikke, at jeg friholder de virksomheder fra at betale skat. Og vi mener, at hvis man videregiver store formuer, skal man også beskattes af det.

Kl. 10:30

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Lars Boje Mathiesen, Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 10:30

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. Kan ordføreren ikke forklare danskerne derude rimeligheden i, at de nu skal aflevere endnu flere af deres penge, samtidig med at regeringen fortsætter med at bruge 33 mia. kr. på en forfejlet ikkevestlig indvandring?

Kl. 10:31

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:28

Kl. 10:28

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:31

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg kan betrygge spørgeren og alle andre med, at vi elsker dygtige iværksættere. Vi elsker stærke danske familieejede virksomheder, som skaber i tusindvis af arbejdspladser; som står bag den eksport, som er fuldstændig afgørende for at skabe danske arbejdspladser – danske familieejede virksomheder, som jo også har en tilknytning til Danmark, som betyder, at selv om man måske ser, at nabovirksomheden udfører produktionen til Polen eller andre steder, er det ofte de familieejede virksomheder, der siger: Nej, vi hører til i den her by, vi hører til på den her egn, vi hører til i Danmark. Og dermed går de forrest. Det er den type virksomheder, som har bygget Danmark, den type virksomheder, der sikrer, at man også stadig væk har erhvervsforeninger ude i de små byer.

Men det betyder jo ikke, at det skal være sådan, når man giver store formuer videre til næste generation, at de så ikke skal beskattes. Det skal de selvfølgelig, for det er rimeligt. Og det er også et af fundamenterne under, at vi kan finansiere vores velfærdssamfund.

Kl. 10:29

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Marcus Knuth, værsgo.

Kl. 10:29

Marcus Knuth (KF):

Jamen altså, med den kærlighed, som ordføreren udtrykte over for de danske familievirksomheder i den første halvdel af talen, troede jeg et øjeblik, at det var en konservativ, der stod på talerstolen. Men det giver jo ingen mening at pålægge familievirksomheder en skat, som ikke rammer nogen andre. Det er jo så konkurrenceforvridende, som det overhovedet kan være. Og vi er jo det eneste land i vores del af verden med Socialdemokratiet i spidsen, hvor man går den forkerte vej. I Sverige med arbejderpartiet i spidsen har man fjernet generationsbeskatningen; i Norge har Arbejderpartiet sagt, at de ikke vil spole den afskaffelse af generationsbeskatningen tilbage, som de borgerlige partier har indført. Hvorfor vil Socialdemokratiet være det eneste parti i vores del af verden, der går den forkerte vej?

Kl. 10:30

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 10:30

Christian Rabjerg Madsen (S):

Så vidt jeg husker, er det sådan, at hvis man kigger på den globale situation, er der meget forskellige satser. Og der er også lande,

Christian Rabjerg Madsen (S):

Der ligger jo sådan en præmis i det spørgsmål om, at vi skulle have sat skatterne op generelt – det er jo ikke tilfældet. Altså, jeg står fuldt på mål for, at vi med et bredt flertal af partier har bestemt os for, at cigarettet skal koste noget mere, sådan at færre unge mennesker begynder at ryge.

Vi havde en uge – sidste uge – hvor vi diskuterede ulighed i sundhed, og hvor vi diskuterede, hvad årsagerne er til, at mennesker med ufaglært arbejde dør 7 år før, at jeg med en lang videregående uddannelse dør. En af hovedårsagerne til det er jo rygning. Derfor har vi – et bredt, bredt flertal – sat en afgift på det for folkesundhedens skyld. Det står jeg fuldt ud på mål for.

Der er også givet skæve skattelettelser under den borgerlige regering i forhold til meget høje aktieafkast – dem ruller vi tilbage for at kunne give de mest nedslidte, der har arbejdet længst, mulighed for at trække sig tilbage, altså mere frihed omkring deres pensionsalder. En frihed, som i dag er udstrakt til mange andre grupper. Og det står jeg fuldt på mål for.

Kl. 10:32

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 10:32

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jamen det er fint. Ordføreren svarer bare ikke på spørgsmålet om, hvorfor man hellere vil bruge pengene på forfejlet ikkevestlig indvandring, som koster 33 mia. kr., samtidig med at man mener, at borgerne skal have flere penge op af lommerne. For det er det, der sker, når man beskatter erhvervslivet – så ryger pengene videre. Det står der selv i de lovforslag, som regeringen fremsætter, nemlig at man udfaser det her til borgerne.

Så spørger jeg bare: Hvad er det, der bliver dyrere for den danske børnefamilie, der ikke bliver beskattet? Er det fodboldkontingentet, er det børnefødselsdagen? Kunne man prøve at være konkret, i forhold til hvad det er, borgerne derude ikke længere skal bruge deres penge på, fordi man insisterer på at kræve flere penge ind, som man så bruger på en forfejlet ikkevestlig indvandring?

Kl. 10:32

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:32

Kl. 10:35

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jamen vi laver ikke de generelle skattestigninger, som ordføreren forsøger at få det til at se ud som om vi laver. Jeg skal meget gerne stå på mål for de konkrete valg, vi har truffet – eksempelvis omkring cigaretter – men det andet er ikke et retvisende billede af virkeligheden.

Hvad angår den forfejlede indvandring, arbejder vi intensivt på at få den regning ned. Det handler jo om, hvordan vi med kloge andengenerationsreformer kan få nogle flere af de indvandrere, som er i Danmark, ind på arbejdsmarkedet. Så den regning vil vi meget gerne samarbejde med Nye Borgerlige om at få ned.

Kl. 10:33

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Ole Birk Olesen, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 10:33

Ole Birk Olesen (LA):

Tak. Når vi står her i dag og har en økonomi, der kan håndtere en coronaudfordring, er det jo, fordi man tidligere i Danmark har gennemført langsigtede reformer og foretaget investeringer, som rustede Danmark til den fremtid, som vi så står i i dag. Når vi så ser regeringens forslag til en finanslov, er den blottet for den slags. Den er rent forbrug af penge på her og nu-opgaver, og ingen langsigtet reformpolitik føres.

Et eksempel: Den blå regering fremlagde i marts 2019 en investeringsplan for trafikinfrastrukturen i Danmark. Den indeholdt mange punkter, og lad os blive helt konkrete her, bl.a. at en af de mest trafikerede strækninger på statsvejnettet i Danmark, nemlig motorvejskrydset mellem E20 og E45 i Kolding, hvor hr. Christian Rabjerg Madsen er opstillet, skulle udvides. Hr. Christian Rabjerg Madsen gik til valg i Kolding på, at det ville hr. Christian Rabjerg Madsen også. Han sagde: I kan roligt stemme på mig; hvis Socialdemokratiet kommer til magten, vil vi også i 2021 gå i gang med at udbygge motorvejskrydset i Kolding. Er det ikke lykkedes for hr. Christian Rabjerg Madsen at få det ind i finansloven, eller har hr. Christian Rabjerg Madsen end ikke forsøgt?

Kl. 10:34

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:34

Christian Rabjerg Madsen (S):

Vi har meget klart sagt, at vi selvfølgelig kommer til at fremlægge en omfattende infrastrukturplan, og der kan alle medlemmer af den socialdemokratiske folketingsgruppe eller andre folketingsgrupper jo have forskellige lokale perspektiver, som de synes er særlig vigtige, og det har jeg også haft. Så må vi jo se, når den plan bliver fremlagt, hvordan man endelig skærer kagen. Jeg er helt opmærksom på, at vi rundt om Kolding har et stykke motorvej, som er ekstremt belastet. Der har vi en meget betydelig udfordring.

Hvad angår den første del af spørgsmålet, siger hr. Ole Birk Olesen, at vi ikke har nogen reformer, der skaber arbejdspladser. Det er jo forkert. Det, vi ikke har, er det her dødssyge ensidige fokus på arbejdsudbud i en situation, hvor det ikke er det, der er udfordringen, men hvor udfordringen er, at vi har mere end 40.000 mennesker, der bliver arbejdsløse. Det problem, som dansk økonomi har lige nu, er jo ikke, at vi mangler hænder på arbejdsmarkedet. Det problem, vi har lige nu, er, at der er for mange hænder, der ikke har noget at bestille. Og det er den største trussel mod vores økonomi, den største trussel mod vækst, den største trussel mod råderummet på den lange bane, og det er det, vi bekæmper her og nu.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ole Birk Olesen, værsgo.

Kl. 10:35

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg refererer bare regeringen selv. Regeringen selv og Finansministeriet fortæller jo, at beskæftigelsen falder som følge af det finanslovsforslag, som regeringen her fremlægger, og der har man ikke engang indregnet den her Arne-pension, som får beskæftigelsen til at falde endnu mere.

Men mit spørgsmål til hr. Christian Rabjerg Madsen var: I valgkampen sagde hr. Christian Rabjerg Madsen, at man roligt kunne stemme på hr. Christian Rabjerg Madsen i Kolding, fordi hr. Christian Rabjerg Madsen og Socialdemokratiet også ville gå i gang med at udbygge motorvejskrydset mellem E20 og E45 ved Kolding i 2021 ligesom den blå regering. Det er ikke med i finanslovsforslaget. Der er ikke sat penge af til at gøre det i finanslovsforslaget og heller ikke til de andre trafikprojekter. Er det, fordi hr. Christian Rabjerg Madsen ikke har forsøgt at få det ind, eller er det, fordi hr. Christian Rabjerg Madsen ikke er lykkedes med at få det ind?

Kl. 10:36

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det ordføreren, værsgo.

Kl. 10:36

Christian Rabjerg Madsen (S):

Hvad angår det trafikpolitiske spørgsmål, tror jeg egentlig jeg svarede rimelig fyldestgørende på det i første runde, nemlig at vi kommer til at fremlægge en transportplan, og at jeg personligt er meget opmærksom på, at vi omkring Kolding har nogle trafikale udfordringer.

Så er der spørgsmålet om beskæftigelse. Hr. Ole Birk Olesen laver jo et snedigt trick her, som vi har behov for at kaste lys over. Det er jo ikke rigtigt, når det bliver påstået, at der ikke er beskæftigelse med. Vi skaber 46.000 arbejdspladser til næste år med det her finanslovsforslag. Det, vi ikke gør, er at røre ved arbejdsudbuddet. Det kan vi godt diskutere på den lange bane, men problemet er *nu* at få folk tilbage i arbejde.

Kl. 10:36

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Torsten Gejl, Alternativet. Værsgo.

Kl. 10:37

Torsten Gejl (ALT):

Tusind tak, og tak for talen. I Alternativet er vi selvfølgelig også lidt chokeret over, at man på finansloven i så lav grad adresserer de grønne udfordringer som klima og natur, når man ser, hvad det er for nogle udfordringer, vi står over for. Men det, jeg vil spørge om, er: Hvorfor låner vi ikke nogle penge til at adressere f.eks. klimaet? Da coronakrisen kom, viste det sig jo faktisk, at vi kunne låne flere hundrede milliarder kroner. Det kan godt være, at mine kolleger her i Folketinget vidste, at det kunne man faktisk rimelig smertefrit gøre, men jeg havde faktisk ikke regnet med, at det var så enkelt. Og jeg tror, at der er mange borgere, der måske heller ikke vidste det. Kan ordføreren bekræfte, at vi faktisk har likviditet til smertefrit at kunne låne f.eks. 100 mia. kr. til kortsigtede investeringer?

Kl. 10:37

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:37

Kl. 10:40

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for spørgsmålet. Jeg er ikke enig i, at vores finanslov mangler noget på det grønne. 200 mio. kr. til natur. 750 mio. kr. til klima – når vi går ud af et år, hvor vi har lavet de største CO₂-reduktioner i hvert fald min levetid med aftaler om energi og affald og industri; store forløb, som venter på os i efteråret. Så der er en grøn linje, som er meget, meget klar.

Hvad angår spørgsmålet om lånemuligheder, er det jo rigtigt nok, at vi har mulighed for at låne penge til at lave kloge investeringer for. Det er også det, vi gør med finansloven, og vi går til grænsen af budgetloven. Det er, fordi vi har behov for at investere nu, så vi får arbejdsløsheden ned, fordi det er den største trussel mod vores økonomi. Men der er balancer her, som jeg tror spørgsmålet måske ikke klart afspejlede. For hvad er årsagen til, at vi kan låne penge billigt nu? Det er jo, at vores grundlæggende økonomi er sund, og at vores gæld er lav. Så hvis man bare låner og låner, vil de to forudsætninger forsvinde. Økonomien vil blive usund, og vores gæld vil blive høj, og så vil man ikke på sigt kunne låne til investeringer. De balancer skal man iagttage.

Kl. 10:39

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Hr. Torsten Gejl, værsgo.

Kl. 10:39

Torsten Gejl (ALT):

Jamen det glæder mig, at ordføreren faktisk bekræfter, at vi ville kunne låne f.eks. 100 mia. kr. Det er jo ikke at låne og låne, for vi ville faktisk kunne låne en del mere. Men vi ville i hvert fald kunne låne 100 mia. kr., og det er jo den type beløb, vi skal op i, når vi skal have gang i en kortsigtet investering i den grønne omstilling, for vi kan jo kun låne de penge til kortsigtede investeringer. Den grønne omstilling – f.eks. en femårsplan med 20 mia. kr. om året – vil jo være en kortsigtet investeringen af den størrelse, der skal til, for at vi kan adressere de her udfordringer, som vi har lavet i verdens bedste klimalov. Hvorfor sidder vi på hænderne, når vi smertefrit kan låne den type beløb, og når der er brug for dem nu?

Kl. 10:39

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 10:39

Christian Rabjerg Madsen (S):

Igen bliver jeg nødt til at sige, at jeg ikke anerkender præmissen om, at vi sidder på hænderne. Altså, med aftaler fra i foråret laver vi de største reduktioner i CO₂. Jeg tror – fra hukommelsen – at det drejer sig om 4,5 mio. t. Det, vi skal nå, er 20 mio. t. Det vil sige en femtedel reduktion på et år. Jeg er helt med på, at de sidste bliver vanskeligere, men det er betydelige reduktioner. Og vi står foran meget, meget store forhandlinger i efteråret, hvor vi skal finde nye reduktioner, så vi er i den grad ambitiøse.

Hvad angår lånemulighederne, så tror jeg, man skal være opmærksom på, at ja, man kan låne, og at det er klogt at låne nu, men der er nogle balancer omkring vores grundlæggende økonomi, som man skal være opmærksom på.

Kl. 10:40

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Sophie Løhde. Værsgo.

Sophie Løhde (V):

Tak for det. Hvis arbejdsløsheden er fjenden, vi skal bekæmpe, så burde regeringen jo også have præsenteret et forslag til en finanslov, hvor helten er landets virksomheder, dem, der skaber arbejdspladserne og dermed gør, at der er flere og ikke færre, der kan komme i beskæftigelse. Og jeg må sige, at jeg bliver temmelig forundret, når ordføreren står på talerstolen i dag og siger: Socialdemokraterne – vi elsker iværksætterne.

Hvis man elsker iværksætterne, kan ordføreren så ikke forklare mig, hvorfor den her regering lige præcis foreslår at hæve skatten på risikovillig kapital, som netop rammer iværksættere og vækstvirksomheder? Det er da en besynderlig måde at vise, at man elsker iværksættere, på, altså at man elsker dem, der skaber job, når man gør det ved at straffe dem hårdere og skabe færre arbejdspladser.

Kl. 10:41

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:41

Christian Rabjerg Madsen (S):

Men igen bliver jeg nødt til at sige om den der forvirring, der er, omkring begreberne her, og som også giver sig udtrykt i fru Sophie Løhdes spørgsmål, nemlig at der ikke skulle være beskæftigelse: Det er simpelt hen forkert. Vores finanslovsforslag og samlede økonomiske initiativer for 2021 skaber 46.000 arbejdspladser – 46.000 arbejdspladser, der ikke ville have været der, hvis vi bare havde ladet stå til. Derfor er det ikke rigtigt, at man bliver ved med at påstå – og det bliver ikke mere rigtige af, at man gentager det – at der ikke er beskæftigelse. Der er beskæftigelse, og der er direkte adresseret en action imod det, der er vores største problem, nemlig arbejdsløsheden.

Når fru Sophie Løhde taler om beskæftigelse, taler fru Sophie Løhde i realiteten om arbejdsudbud. Og vi kan sagtens diskutere arbejdsudbud: Hvordan får vi indvandrere ind på arbejdsmarkedet? Hvordan får vi 50.000 unge, der står uden arbejde og uden uddannelse, ind på arbejdsmarkedet? Hvordan gør vi det klogt? Men det er helt forfælt, at Venstre bruger så mange kræfter på at tale arbejdsudbud i en situation, hvor det er arbejdsløsheden, der er udfordringen.

Kl. 10:42

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Sophie Løhde, værsgo.

Kl. 10:42

Sophie Løhde (V):

I stedet for at tale om Venstre, kunne det jo være, at ordføreren ville begynde at svare på de ting, der egentlig bliver spurgt om. Det er ordføreren selv, der står i Folketingssalen i dag og siger: Vi Socialdemokrater, vi elsker iværksættere. Og så spørger jeg bare helt stilfærdigt: Hvis man elsker iværksættere, hvorfor hæver man så netop skatten på iværksættere og vækstvirksomheder ved at hæve skatten på risikovillig kapital? De to ting passer jo ikke sammen. Det er da i hvert fald en meget mærkelig måde at vise, at man elsker nogen, på, når man gør det ved at straffe dem hårdere og ved at skabe færre arbejdspladser frem for at skabe flere arbejdspladser. Og det er jo det grundlæggende problem med den her regerings økonomiske politik, at Danmark bliver fattigere, og at flere kommer til at miste deres job. Det står sort på hvidt i regeringens egen økonomiske redegørelse.

Så mener ordføreren stadig væk, at den her regering elsker iværksættere ved at hæve skatten for dem?

Kl. 10:43

Kl. 10:45

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det ordføreren. Værsgo.

Kl. 10:43

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg mener, at vi elsker iværksættere. Vi afsætter flere penge til matchfinansiering, og det, der er det ene, helt afgørende element for iværksætteren i dag, den iværksætter, der skal ud at starte sin virksomhed, er, at vi får sparket gang i økonomien. Det mest afgørende, vi kan gøre i øjeblikket, er at gøre alt, hvad vi kan, for at sætte gang i økonomien. Derfor må Venstre jo finde ud af, hvad man i realiteten mener. Regeringen har afklaret det. Vi sætter fut under alle kedler og går til grænsen af budgetloven for at sparke gang i økonomien. Venstre er tilsyneladende stadig væk i tvivl om det spørgsmål.

Kl. 10:43

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Morten Dahlin. Værsgo.

Kl. 10:43

Morten Dahlin (V):

Tak til ordføreren for talen og besvarelsen. Ordføreren sætter i sin tale meget fokus på det her med at bekæmpe arbejdsløshed, og det synes jeg er positivt. Ordføreren er i hvert fald opmærksom på det i ord, men ikke så meget i handling. For den her regering har jo nærmest ikke lavet andet end at drysse nye skatter og afgifter ud over det danske samfund. Det er sådan set også skatter, som rammer de grønne iværksættere, som skal skabe fremtidens arbejdspladser, og som skal sætte gang i hjulene og sørge for, at de mennesker, ordføreren talte om, får et arbejde. Derfor undrer det mig, at ordførerens parti hæver skatterne. Det undrer mig også endnu mere, når vi ved, at statsministeren i maj sagde, og nu citerer jeg, om skattestigninger, at det ville være et mærkværdigt svar til dansk erhvervsliv, der står i en rigtig, rigtig svær situation. Kan ordføreren ikke lige forklare mig, hvorfor statsministeren tog fejl i maj?

Kl. 10:44

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 10:44

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg vil gerne forklare hr. Morten Dahlin, hvorfor statsministeren ikke tog fejl i maj. Statsministeren tager ikke fejl, for det, statsministeren siger, jo flugter en til en med, hvad jeg tidligere svarede på et lignende spørgsmål, nemlig at man godt kan forsøge at give indtryk af, at vi har hævet skatterne generelt, men det bliver udsagnet bare ikke mere rigtigt af. Vi har ikke hævet skatter og afgifter generelt. Men vi har foretaget en række helt specifikke prioriteringer og nogle af dem i øvrigt sammen med Venstre, herunder at vi f.eks. hævede prisen på cigaretter. Det står jeg helt og fuldt på mål for. Det er fornuftigt i forhold til at få flere unge mennesker til at kvitte cigaretterne eller lade være med at ryge i første omgang. Jeg står også fuldt ud på mål for, at vi har lukket et skattehul på 700-800 mio. kr. for udenlandske boligspekulanter. Jeg står også fuldt ud på mål for, at vi har hævet skatten på de allerstørste aktieafkast. Jeg står også fuldt ud på mål for, at vi har tilbagerullet skattelettelser på kapitalafkast, altså til boligspekulanter.

Lad os diskutere de konkrete ting i stedet for at sprede de der lidt usammenhængende og usande påstande omkring regeringens politik.

Kl. 10:45

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Så er det hr. Morten Dahlin. Værsgo.

Morten Dahlin (V):

Der er nu ikke nogen usande påstande. Altså, jeg citerer jo statsministeren, og jeg kan sådan set godt forstå, at ordføreren bliver nødt til at kaste sig ud i sådan et lidt længere vævende svar på, hvorfor statsministeren ikke tog fejl, da hun sagde i maj, at det ville være mærkværdigt at hæve skatterne, som ordføreren nu står og forsvarer at gøre.

Kan ordføreren ikke bare helt konkret fortælle mig, hvilken skattestigning den her regering har lavet, som bekæmper arbejdsløshed?

Kl. 10:46

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 10:46

Christian Rabjerg Madsen (S):

Man kan jo diskutere, om mit svar var vævende. Altså, jeg svarede jo inden for det minut, jeg har til rådighed, så langt var det i hvert fald ikke, men jeg svarede jo meget præcist, at ja, vi har foretaget en række meget specifikke prioriteringer, eksempelvis i forhold til cigaretter. Det gjorde vi sammen med Venstre.

Nej, det billede, Venstre forsøger at skabe af generelle skattestigninger, er ikke rigtigt. Hvad angår arbejdsløshed, er den helt afgørende forskel på regeringen og Venstre, må man forstå, at vi er klar til at bruge, hvad der skal til, og investere os ud af krisen, i stedet for at spare os ud af krisen.

Kl. 10:46

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Morten Messerschmidt, Dansk Folkeparti.

Kl. 10:46

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg kunne godt tænke mig at vende tilbage til de helt store nye budgetposter i det her forslag, som også Dansk Folkepartis finansordfører var inde på, nemlig EU-bidraget. For et halvt års tid siden hørte vi jo statsministeren meddelte, at et øget dansk bidrag til EU på 5 mia. kr. var, og jeg tror, det var, som jeg citerer, gakkak, og nu er vi så nået dertil, hvor det nye danske merbidrag bliver på 4,5 mia. kr. Der kunne jeg så godt tænke mig, om hr. Christian Rabjerg Madsen kunne sætte lidt ord på, hvordan han vil beskrive det merbidrag.

Er det bare gak, altså en enkelt gang gak, eller er ét gak 2,5, så vi er lidt i en halvanden gang gak, eller hvor er vi henne i forhold til de gakkede midler, som regeringen har disponeret til Bruxelles? Hvordan vil hr. Rabjerg Madsen beskrive den merydelse, der skal betales til Bruxelles nu, i forhold til hvad statsministeren tidligere har sat af ord på med hensyn til at skulle betale mere til Bruxelles?

Kl. 10:48

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 10:48

Christian Rabjerg Madsen (S):

I vanlig stil skal hr. Morten Messerschmidt jo have ros for det retorisk veloplagte spørgsmål, men jeg tror i virkeligheden, at det dækker lidt over, hvad der er det vigtige, vi diskuterer her. Og det vigtige her er jo, at vi havde en statsminister, der meget klart sendte det signal til danskerne og til de andre europæiske hovedstæder, at vi ville have en større rabat, og at vi ville have et budget, som tog hensyn til, at vi bliver færre i EU, et budget, som tager hensyn til, at vi skal væk fra det gamle strukturfondsfokus og over til et mere moderne budget for EU.

Fik vi alt, hvad vi gerne ville have, i de forhandlinger? Nej, det gjorde vi selvfølgelig ikke, men vi fik eksempelvis en betydelig dansk rabat forhandlet hjem, netop fordi vi havde en statsminister, der var i stand til at sætte sig igennem, og som meget klart sagde fra over for de andre europæiske hovedstæder, som havde nogle andre ønsker. Og det tror jeg at danskerne kan være enormt godt tilfredse med i dag.

Kl. 10:49

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Messerschmidt.

Kl. 10:49

Morten Messerschmidt (DF):

Så kunne jeg godt tænke mig at høre, hvordan hr. Rabjerg Madsen forventer at danskerne kommer til at mærke den her rabat. Jeg tror, vi alle sammen er glade for rabatter. Hvis de ringer nede fra supermarkedet og siger: Hey, der er rabat på mælk, så suser man jo ned for at handle. Så er man glad, og så hamstrer man. Problemet er så selvfølgelig, hvis udgangspunktspriisen er steget, sådan at rabatten bliver negativ og man alligevel skal have flere penge op af lommen. Og det er jo det, der er situationen, hr. Rabjerg Madsen. Derfor vender vi lidt tilbage til det der med, hvad der er gak. For hr. Rabjerg Madsen lyder jo triplegakket, når han vil have det til at se ud, som om der er tale om en rabat.

Kl. 10:49

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 10:49

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jamen der er jo tale om en rabat. Jeg vil sådan set gerne svare meget konkret på det. I forhold til hvad der blev sat af på finansloven til at dække EU-udgifterne i 2020, har vores rabat bl.a. betydet, at merudgifterne til MFF'en i gennemsnit forventes at blive 200 mio. kr. mindre i årene 2021-2025. Det er jo så penge, man kan prioritere til andre formål. Så helt konkret mærker man dér en forskel; helt konkret mærker danskerne dér en forskel. Det er en forskel, som jo bl.a. har den forklaring, at statsministeren så offensivt og dygtigt gik ind i den debat om budgettet.

Kl. 10:50

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Så er det Lotte Rod, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 10:50

Lotte Rod (RV):

I foråret oplevede vi betydningen af tid, altså hvad det betyder for vores børn, når der er pædagoger nok til at være sammen med dem i små grupper, og vi oplevede, hvilken skole vi kan lave, når lærerne kan undervise eleverne udenfor i små hold. Sådan burde hverdagen være. Derfor vil jeg gerne spørge til Socialdemokraternes ambitioner, for før svarede ordføreren, at velfærden ikke skal blive ringere, men man kunne jo også vælge at træffe politiske beslutninger, der gør, at vi får flere penge i kassen, sådan at vi ikke bare fedter rundt med at fordele dem, der er, og sådan at vi rent faktisk kunne vedtage noget, som er stort.

Kl. 10:50

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak til fru Lotte Rod for at stille et, synes jeg, meget, meget relevant spørgsmål. Jeg har selv en datter i vuggestue, så jeg oplevede selv meget konkret, hvordan coronanormeringerne var nogle meget gode normeringer. Det er jo også årsagen til, at vi prioriterer velfærden i vores forslag. Det er også årsagen til, at vi bl.a. sammen med spørgerens parti jo afsatte gående mod 1,6 mia. kr. til minimumsnormeringer, så vi kan få noget bedre kvalitet. Det er jo prioriteringer, der ligger oveni det, at vi i kommuneaftalerne følger det demografiske træk. Så vi har nogle aftaler med kommunerne, som lægger fundamentet for velfærden, og så har vi lagt ovenpå – så vi får bedre normeringer.

Så bliver der spurgt til, hvordan vi skal sikre, at vi også får råd til det i fremtiden. Der tror jeg, at jeg vil vende tilbage til noget af det, som jeg har sagt et par gange, nemlig at den største trussel mod, at råderummet på sigt bliver mindre, er, hvis arbejdsløsheden får lov til at bide sig fast, og derfor skal vi investere i at bekæmpe arbejdsløsheden nu.

Kl. 10:52

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Lotte Rod, værsgo.

Kl. 10:52

Lotte Rod (RV):

Men hvad er Socialdemokraternes ambition? Jeg hørte før i svaret til fru Sofie Carsten Nielsen, at planen ligesom er, at det bare skal gå i nul, men det er jo os som politikere, der beslutter, hvor det nul er henne. Altså, enten kan vi jo bare kigge på de penge, der er i kassen, og så fordele dem, ellers kan vi jo træffe nogle beslutninger, der gør, at vi har flere penge til at lave ordentlig velfærd for. Og det, jeg er interesseret i, er, at vi skal komme udover det, at vi på den enkelte finanslov laver sådan noget, hvor vi piller lidt, og at vi i stedet for vedtager noget, der er stort. For foråret viste, hvad det betyder, når vi tør at tænke stort og lave den investering. Så hvad er ambitionen?

Kl. 10:52

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det! Så får vi svaret. Værsgo.

Kl. 10:52

Christian Rabjerg Madsen (S):

Men jeg synes ikke, man kan sige, at vores nuværende finanslov er en, hvor man piller lidt. Altså, når vi afsætter astronomiske 9,2 mia. kr. i en krigskasse for at få bekæmpet vores arbejdsløshed – den arbejdsløshed, som er en trussel mod vores fremtidige råderum – så er det jo, fordi vi ønsker at sikre, at vi i årene fremover har råd til at blive ved med at løfte niveauet i vores daginstitutioner, sådan at mine og andres børn får nogle bedre normeringer. Og det er jo ambitionen. Ambitionen er, at vi kan blive ved med at løfte vores velfærdssamfund, så vores børn får nogle bedre liv ude i de institutioner, som de går i – for manges vedkommende hver dag.

Kl. 10:53

Den fg. formand (Christian Juhl):
Så er det Rasmus Nordqvist.

Kl. 10:53

Rasmus Nordqvist (SF):

Tak. Når man fremlægger et finanslovstudspil, kan man jo ikke undgå at skuffe nogen. Det tror jeg vi alle sammen kan være enige om, men jeg tror bare ikke, at der var nogen, der havde regnet med, at det var sommerfuglene og haren, vores natur, der skulle være så skuffet i år, da man fremlagde det her udspil. Så kan ordføreren ikke forklare,

hvordan det er, vi kommer videre i forhold til den her meget, meget alvorlige naturkrise, vi står i? Jeg taler ikke om penge, der blev afsat sidste år, men om nye initiativer, for vi jo er enige om, at der skal tages skridt år for år. Og hvor er det, vi læser det i den her finanslov? Krisen er der. Lige som der er en coronakrise, er der en massiv naturkrise, men hvor er svarene på krisen?

Kl. 10:54

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 10:54

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg er meget enig med spørgeren i, at klimakrisen i virkeligheden får passende plads i den offentlige debat, og at naturkrisen får for lidt plads. Vi afsætter på den nuværende finanslov 200 mio. kr. til naturinitiativer. Det kan være områder, hvor den vilde natur får plads til at udfolde sig. Det kan være urørt skov. Så det er jo skridt. Det næste skridt bliver, når vi fremlægger en samlet naturplan – en naturplan, som jo skal følge op på de meget ambitiøse tanker, som vi gjorde os i opposition omkring vores natur.

Vi vil ikke blive ved med at se på, at arterne forsvinder, at planter, der tidligere har været hjemmehørende, ikke længere findes i Danmark, og det bedste at gøre for dansk natur – der er mange initiativer, men det er to ting – er at give den vilde natur mere plads, og så er det at lave urørt skov. Det er de to mest virksomme initiativer i forhold til at genoprette naturen.

Kl. 10:55

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 10:55

Rasmus Nordqvist (SF):

I de her debatter om finanslov er det altid vigtigt at holde tungen lige i munden og snakke om, hvad der er nyt og hvad der er gammelt af de penge, der kommer ind, for man kan altid lave nogle regnestykker, hvor man regner en helt masse ting sammen og får det til at lyde rigtig stort.

Om nye initiativer må man bare sige, at naturen står skuffet tilbage, fordi svarene jo fuldstændig er, som ordføreren siger, men hvornår kommer vi i gang med det? Nu har man fra regeringens side villet udskyde arbejdet i et år. Vi ved ud fra listerne omkring vores truede dyr, træer og svampearter, at det står dårligere til end for 10 år siden. Har vi råd til at vente et år mere, eller vil man fra regeringens side også komme i gang allerede med den her finanslov?

Kl. 10:56

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 10:56

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg synes, det må være mest fair at sige, at vi jo er i gang. Vi afsatte penge til naturen sidste år. Vi er i gang med vores naturnationalparker. Vi afsætter penge i år. Men man bliver selvfølgelig også nødt til at forholde sig til, at verden er blevet ramt af en pandemi – en verdensomspændende sundhedskrise, som betyder, at der skal prioriteres hårdt, og at man også politisk bliver nødt til at fokusere på de spørgsmål, som er de allerallervigtigste: genopretning af økonomien, vores sundhedssituation. Og derfor har vi sagt, at vi på et senere tidspunkt vil komme med vores samlede naturplan. Det betyder jo ikke, at vores ambitioner er blevet mindre, og det betyder ikke, at vi i mellemtiden ikke afsætter penge. Det gør vi rent faktisk – både sidste år og i år.

Forhandling

Den fg. formand (Christian Juhl):

Så siger vi tak til Socialdemokraternes ordfører. Vi når desværre ikke flere spørgsmål, selv om der er en stribe, for vi er nødt til at gå over til den næste ordfører på dagsordenen, hvis vi skal holde tidsplanen. Det er mig en stor glæde at byde velkommen til hr. Troels Lund Poulsen fra Venstre, Danmarks Liberale Parti.

Kl. 10:56

(Ordfører)

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det. I december 2018 skete det største, der er sket i mit liv – jeg blev far til en lille pige. Når man bliver forældre, får man jo som regel genopfrisket en del tegnefilm. Ikke mindst i løbet af foråret, hvor coronavirussen jo desværre lukkede Danmark ned, havde jeg fornøjelsen af at genopfriske min hukommelse i forhold til tegnefilm. Jeg tror, at der er mange forældre, der kan nikke genkendende til, at sådan har det været.

Hvor det i foråret var Gurli Gris, der var på tapetet, har vi så nu bevæget os frem til en anden klassiker – Rasmus Klump. I kender historien om ham med de røde bukser med de hvide polkaprikker, som rejser rundt i verden med sine venner. Rasmus Klump, Pingo, Skæg og Pelle på eventyr. Fælles for historierne om Rasmus Klump er, at de ender med, at de fire kommer hjem fra deres eventyr og spiser pandekager i køkkenet hos Rasmus Klump; pandekager, som Klumps mor, fru Klump, knokler for at lave. Og man må sige, at Rasmus, Pingo, Skæg og Pelle tager for sig, når der serveres pandekager. Fru Klump når knap nok at servere pandekagerne, før de er væk, uden at nogen overhovedet har overvejet, at pandekagerne ikke kommer på bordet af sig selv.

Lyder det bekendt? Det har i hvert fald fået mig til at tænke på den regering, som vi har i dag. Intet skal efterlades til de kommende generationer. Det er de kommende generationer, som kommer til at betale den pris, som bliver høj, for den økonomi, den her regering lægger op til.

Danmark står i en meget alvorlig situation. Da coronavirussen ramte Danmark i foråret, var det en meget alvorlig sundhedskrise, som ramte os. Takket være danskernes indsats under krisen gennem de seneste mange måneder, har vi kunnet se, at heldigvis store dele af Danmark er genåbnet. Det skete jo, fordi danskerne tog ansvar. De tog et individuelt ansvar, som var med til at sikre, at samfundet er på vej tilbage til normal tilstand.

Men det var jo også, heldigvis, resultatet af, at en lang række partier med regeringen i spidsen tog de nødvendige initiativer for at holde hånden under dansk økonomi. For vi må jo konstatere, at tusindvis af danskere nu står tilbage uden et arbejde, og udsigterne for fremtiden er dystre. Der er jo også rigtig mange danskere, der desværre kan konstatere, at deres arbejde højst sandsynligt ikke kommer tilbage.

Men derfor er der også grund til faktisk at starte med i dag – og det er jo ikke altid, at jeg har lejlighed til det – at kvittere for det samarbejde, som Venstre i hvert fald har haft med regeringen og andre partier her i Folketinget om de hjælpepakker, som vi vedtog i løbet af foråret. Så langt, så godt. For jeg er, når vi så ser ind i fremtiden, ikke helt af den opfattelse, at det kun tegner til et stærkt samarbejde med regeringen. Jeg er oprigtigt bekymret for det finanslovsforslag, som regeringen har fremlagt, som jo er fuldstændig blottet for svar på, hvordan vi får genskabt væksten i det danske samfund. Intet står der i finanslovsforslaget om, hvad der skal gøre os rigere.

I stedet for at skabe varig vækst og nye danske arbejdspladser, vælger regeringen den klassiske socialdemokratiske vej, nemlig vejen, der forværrer problemerne. Det er at hæve skatterne med milliarder, som dermed gør det dyrere at drive virksomhed, sværere at konkurrere med udlandet, og som jo også betyder det her tab af arbejdspladser og mindre velstand, som samlet set gør, at der bliver færre penge til velfærd. I stedet for at sikre flere hænder og hoveder til danske virksomheder, som jo nu engang er forudsætningen for, at vi kan skabe ny vækst og velstand, så vælger regeringen, at vi skal trække raske mennesker ud af arbejdsmarkedet. I stedet for at vise økonomisk ansvarlighed i en krisetid, vælger regeringen at låne for fremtiden, bruge rub og stub.

Det råderum, som den regering, jeg var med i, efterlod til den socialdemokratiske regering sidste sommer efter valget, er jo desværre med et fingerknips nu blev reduceret med mange milliarder. Jeg havde håbet, at regeringen fremadrettet var optaget af at prioritere væksten, ikke mindst i forhold til de udfordringer, vi står over for, på den længere bane.

Kl. 11:02

Den socialdemokratiske ordfører var jo meget optaget af, at der var danskere, som havde mistet deres job, og det er jeg meget enig med den socialdemokratiske ordfører i, altså at det er der desværre for mange der har gjort. Derfor er der også brug for, at vi gør vores alleryderste for at sikre, at vi nu får skabt flere arbejdspladser samt undgår, at folk mister deres job.

Derfor må vi sige, at det jo ikke er vejen, som Socialdemokratiet har vist os med finanslovsforslaget. Der er jo to veje, man kan gå: Regeringen går den vej, som vi kender, med flere skattestigninger og et fattigere samfund; Venstre ønsker, vi skal gå en anden vej.

Krisen har efterladt os med mange nye opgaver, men en opgave er, synes jeg, særlig vigtig for kommende generationer, og det er, at Danmark skal tilbage på rette kurs. Vi skal give danskerne udsigt til en lysere fremtid. Det er i bund og grund den opgave, Venstre synes er allervigtigst. Og vi har ambitioner for Danmark.

Vi kommer til her i løbet af efteråret at præsentere vores prioriteter for finansloven 2021. Det bliver vores forslag til, hvordan vi kan sikre en grøn omstilling, som går hånd i hånd med vækst og nye arbejdspladser, men ikke mindst også initiativer, der sikrer, at flere bliver en del af det arbejdende fællesskab. Det skylder vi de mange, der ikke er det. Vi ønsker også et skattestop, der sikrer ro og tryghed om danskernes økonomi – og dermed også om de danske virksomheders økonomi – og som også skal være med til at bidrage til, at flere bliver en del af det arbejdende fællesskab.

Vi har under krisen midlertidigt forhøjet det særlige fradrag for virksomheders udgifter til forskning og udvikling, det såkaldte f- og u-fradrag. Det har været meget diskuteret, om det var fornuftigt eller ej. Men lad mig sige i dag, at den forhøjelse synes Venstre vi skal gøre permanent, så vi kan sikre, at danske virksomheder har et incitament til at investere i forskning og udvikling i fremtiden. Det vil være klogt, og det er også med til at fremtidssikre Danmark.

For Venstre vil fremtidssikre Danmark. Vi vil sikre, at vi også i fremtiden har innovative virksomheder, som skaber danske eksport-succeser, og som kan være med til at udbygge nogle af de styrkepositioner, hvor der helt sikkert vil være brug for Danmark i fremtiden. Det er jo ikke mindst i forhold til den grønne omstilling og grøn teknologi.

Jeg tror også, at krisen på mange måder har været en øjenåbner i forhold til digitalisering og hvor vigtig digitalisering er, både i forhold til den enkelte borger, men også i forhold til virksomhederne. Vi mener, at digitaliseringen skal op i gear. Vi bliver nødt til at gøre noget mere i forhold til at sikre en effektiv digitalisering, både for dansk erhvervsliv, men ikke mindst også for de mange medarbejdere, som jo her i løbet af foråret og faktisk også nu, desværre, i de her dage oplever nødvendigheden af at arbejde hjemmefra. Der skal

vi gøre noget mere. Og hvad er svaret fra regeringen der? Det er, at man skal droppe bredbåndspuljen. Jeg forstår det ikke. Hvis krisen har vist os noget, er det jo netop, at gode internetforbindelser i hele Danmark er helt afgørende.

Venstres finanslovsprioriteter for 2021 giver også forslag til, hvordan vi igen kan sikre en stram og konsekvent udlændingepolitik, hvor vi stiller krav til dem, der kommer hertil. Vi ønsker et danskkrav for fuld kontanthjælp, så der er et klart incitament til at lære det danske sprog. Vi ønsker også at tilbagerulle regeringens høje offentlige ydelser til især arbejdsløse indvandrere, så der er et større incitament for dem til at bidrage til fællesskabet. Og så ønsker vi også, at der skal afsættes penge til et tredje udrejsecenter, som regeringen jo desværre med det her finanslovsforslag har droppet. Vi skal have styr på de udviste kriminelle udlændinge, så vi kan skabe tryghed for danskere i hele landet.

Endelig mener vi også, at der er brug for, at vi med finansloven – man kan sige med vores prioriteter – tager et skridt i forhold til at forny den offentlige sektor, sådan at vi sætter mennesket før systemet. Vi bliver nødt til at inspirere til nytænkning og sikre, at kvaliteten kommer i fokus. Vi skal give frihed til at vælge løsninger, som passer til den enkelte. Det handler i bund og grund om at udbrede det frie valg og sikre, at det bliver et reelt frit valg.

I Venstre glæder vi os til og ser frem til de kommende finanslovsforhandlinger. Vi møder konstruktive op og vil gerne deltage i den dialog og de forhandlinger, der måtte være med regeringen, og vores håb er også, at det bliver på en lidt anden måde, end det var sidste år, hvor det blev til en hurtig kop kaffe i omkring 20 minutter. Det håber vi at vi kan gøre på en anden måde. Men der kræves jo to til tango – vi byder gerne op til dans.

Kl. 11:07

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak for det. Der er nogle spørgsmål til ordføreren. Det første er fra hr. Christian Rabjerg Madsen fra Socialdemokratiet.

Kl. 11:07

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for det, og tak til hr. Troels Lund Poulsen for talen. Særlig er jeg glad for, at vi i talen gik fra Gurli Gris til Rasmus Klump – hjemme hos mig er vi nemlig stadig væk fanget i Gurli Gris-universet, og det er ved at blive noget enerverende, så jeg glæder mig, til vi også rykker på det område.

Jeg har behov for at få en afklaring – og det håber jeg ordføreren kan bidrage til – af Venstres økonomiske politik. På den ene side siger ordføreren, at ordføreren er enig med undertegnede i, at vi skal bekæmpe arbejdsløshed; på den anden side siger ordføreren, at regeringen bruger for mange penge, og vi får kritik for, at vi går til grænsen af budgetloven. Hvad er egentlig Venstres position her? Er Venstres position stadig væk den gammelkendte fra finanskrisen, hvor man gav skattelettelser og skar ned og forringede det sociale sikkerhedsnet og dermed trak krisen i langdrag, eller mener Venstre rent faktisk, at man skal sætte fut under kedlerne for at redde mere end 40.000 arbejdspladser til næste år?

Kl. 11:08

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 11:08

Troels Lund Poulsen (V):

Jeg vil først og fremmest glæde mig over, at hr. Christian Rabjerg Madsen stadig væk er i Gurli Gris-universet, for det sætter mange ting på plads for mig i forhold til den politiske diskussion, jeg har med hr. Christian Rabjerg Madsen. Så jeg kan mærke, at når hr. Christian Rabjerg Madsens datter eller søn bevæger sig videre, så

kan vi tage diskussionen på et mere ophøjet grundlag. Nå, sarkasme til side.

Vi mener sådan set, at de penge, man bruger, skal man bruge fornuftigt, og det er jo det, der er problemet med regeringen: Regeringen bruger ikke nødvendigvis pengene særlig fornuftigt. Jeg har jo her nævnt nogle klare initiativer, som vi synes man skulle prioritere, og det er jo ting, regeringen ikke vælger at gøre. Som vi har haft rig lejlighed til at diskutere tidligere, synes jeg ikke, det er klogt, at raske mennesker nu ikke længere skal være en del af arbejdsmarkedet. Det synes jeg er en forkert vej at gå – det gør Danmark fattigere. Og så synes jeg, at det er et trist signal til dem, som hr. Christian Rabjerg Madsen selv nævnte i sin tale – Claus og Elise – at man ikke fra regeringens side gør mere for at sikre, at arbejdsløsheden ikke kommer til at stige så meget, som vi kan se i de økonomiske prognoser. Og det syntes jeg jo desværre viser, at det med at bekæmpe arbejdsløsheden bare er noget, regeringen siger, men ikke gør noget ved.

Kl. 11:09

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 11:09

Christian Rabjerg Madsen (S):

Det sidste ved jeg næsten ikke hvad jeg skal sige til, for det er jo et helt underligt angreb. Altså, regeringen sætter jo gang i forbruget – krigskassefleksibiliteten øger det offentlige forbrug – for at skabe de arbejdspladser til næste år. Jeg kan simpelt hen ikke få ud af ordførerens svar, hvor han mener Venstre bør ligge henne. Hvad er det for nogle initiativer? Venstre har tidligere foreslået en tåbelig og meget dyr halvering af momsen, som kostede i omegnen af 50 mia. kr., og som efterfølgende blev puttet i mølposen, men vi hører jo ikke om nye initiativer. Hvad er det for nogle konkrete initiativer, der skal skabe arbejdspladser på den korte bane?

Kl. 11:10

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:10

Troels Lund Poulsen (V):

Først og fremmest synes jeg i bund og grund ikke, at ordet krigskasse, som man har fundet på, er et særlig godt ord. Jeg synes, man burde kalde det en fond, og jeg har sådan set også kvitteret for, at det kan være fornuftigt nok, hvis man bruger det til initiativer, der er knyttet til coronaen i en midlertidig periode. Men sandheden er jo, at vi ikke kan få at vide, hvordan den her fond skal fungere. I forbindelse med alle de udgifter, der bliver nævnt, siger man, at det er noget, som coronafonden kan bidrage med. Det er jo først og fremmest en forkert vej at gå ligesom at bruge det til en varig offentlig velfærd.

Så siger hr. Christian Rabjerg Madsen, at man ikke kan få klarhed over, hvad Venstre vil, men så må det da være, fordi der er noget galt med hr. Christian Rabjerg Madsen, for vi har jo været med til at holde hånden under danske virksomheder, fuldstændig ligesom regeringen, med alle de hjælpepakker, vi har vedtaget. Det har jo haft fuldstændig samme formål. Men når vi så kritiserer regeringen for, at der ikke er noget, der rækker fremad, er det jo, fordi der i regeringens finanslov og den her lille pamflet intet står om, hvad der skal til for at gøre Danmark rigere. Nu har jeg bare i dag nævnt f- og u-fradraget, som vi ønsker en permanentgørelse af. Det er jo noget af det, der gør Danmark rigere.

Så er det jo heldigvis også sådan, hr. Christian Rabjerg Madsen, at vi får rig lejlighed til at diskutere det her, når vi fremlægger vores samlede udspil, fuldstændig ligesom Socialdemokratiet gjorde, da de

var i opposition. Forskellen er bare, at vi fremlægger et udspil – det gjorde Socialdemokratiet så ikke.

Kl. 11:11

Den fg. formand (Christian Juhl):

Vi skal snart have det plexiglas ned, eller også skal ordførerne kigge lidt over på formanden en gang imellem. Der er 30 sekunders taletid i anden runde. Den næste spørger er hr. René Christensen fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 11:12

René Christensen (DF):

Tak for det, og tak til Venstres ordfører for talen. Det er jo rigtigt, at når man kigger på overskriften for finansloven, så står der »Tryk gennem krisen i fællesskab«, og det bliver i hvert fald et fællesskab, for kan ordføreren ikke bekræfte, at det, man gør nu, er, at man bruger fremtidens penge? Man optager store lån, man kører helt til grænsen. Og så er Dansk Folkeparti også meget enig med ordføreren i, at man bl.a. ikke gør noget med de her penge, så vi bliver rigere. At investere i fremtiden er fornuftigt, det kan man godt gøre for lånte penge, men at bruge lånte penge til drift er en farlig vej. Kan ordføreren ikke bekræfte, at hvis man kigger på sådan noget som infrastrukturen, som faktisk er med til at gøre Danmark rigere og skabe noget vækst, kan man ingenting se om det i finansloven? Der er ingen infrastruktur med. Man kan ikke se, at der bliver mere mobilitet, og derfor er særlig Provinsdanmark jo hægtet fuldstændig af i forbindelse med det her finanslovsforslag.

Kl. 11:12

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:13

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for kommentarerne. Jo, man kan i hvert fald sige, at når man ser på det udspil, regeringen kom med, så er det ligesom flere generationer, der er afbildet på forsiden. Så tænker man, at så er den også interesseret i at hjælpe kommende generationer, men det er jo en meget trist hjælp, for det er en stor regning, der bliver efterladt. Jeg er fuldstændig enig med Dansk Folkeparti i, at det, der sker nu, er, at man låner til et højere forbrug, hvilket gør os fattigere. Det er fuldstændig essensen af det, som det her års finanslov handler om. Det er jo i bund og grund ikke særlig besværligt. Det svarer til, at hvis man snakker med sin egen bankrådgiver, så kan man jo ikke bare finansiere en kassekredit på sigt ved at sige: Jeg tror, at jeg får en lønforhøjelse. Der skal jo være noget konkret i det, og det er der ikke. Det er lige præcis det, der er problemet.

Det, der jo også er trist, er, at der blev givet store løfter, f.eks. om, at man ville sætte gang i infrastrukturinvesteringer. Der er der jo ikke skyggen af infrastrukturinvesteringer, og det er vel at mærke noget, der kan gøre Danmark rigere og også sikre en større grad af mobilitet. Det var jo også det, som LA's ordfører, hr. Ole Birk Olesen, tidligere var inde på i et spørgsmål, nemlig at infrastrukturinvesteringer, som man lovede skulle finde sted i 2021, er der ingen af, overhovedet. Så jo, det er desværre en finanslov, som både på kort og længere sigt gør Danmark fattigere.

Kl. 11:14

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 11:14

René Christensen (DF):

Tak for svaret. Hvis vi holder fast i det fremadrettede, så er den måde, man er gået til at optage lån på, sådan, at man jo optager lån

op til de 0,5 pct., dvs. at man låner ud over den omsætning, der er i Danmark. Det vil sige, at vi sådan set kører med underskud i en periode. Den afdragsprofil, man så lægger ind, er ikkeeksisterende. Man siger, at vi kom fra en sund økonomi, hvor vi ikke skyldte så meget, og at vi godt kan skyldte mere. Det er sådan set også rigtigt set, men det, man gør her, er, at man fylder hullet op, så vi i fremtidige situationer, vi kan stå i – det kan være corona, det kan være andet – har brugt den luft, der var, når man ikke samtidig lægger en afdragsprofil ind, altså får bragt gælden ned, samtidig med at man også optager gælden. Kan ordføreren ikke bekræfte, at det regnestykke kan man ikke finde i finansloven?

Kl. 11:15

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:15

Troels Lund Poulsen (V):

Det vil jeg gerne bekræfte, og jeg vil så også gerne tilføje, at det, man jo kan se i Økonomisk Redegørelse, som er det, der ledsager finansloven, er, at regeringen forventer stigende renteudgifter fra 2025 og frem, hvilket så gør, at der kommer et endnu større pres på dansk økonomi. Det er det, der hedder de langsigtede fremskrivninger. Men det, der vel i bund og grund er det mest sørgelige, er, at de mange initiativer og reformer, der er skabt – og derfor vil jeg sådan set også gerne bruge lejligheden i dag til at kvittere for dem – er der ingen der ligesom anerkender. Det er jo Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Venstre og andre partier, der har været med til at sikre, at vi har så sund en økonomi, der gør, at vi er i stand til at optage de her lån. Dem, der så bruger pengene, er jo slet ikke optaget af ligesom at anerkende, at man skal have en sund økonomi, for at det har kunnet lade sig gøre. Det er jo lige præcis det, der er forskellen.

Kl. 11:16

Den fg. formand (Christian Juhl):
Fru Sofie Carsten Nielsen, Radikale Venstre.

Kl. 11:16

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for det, og tak for talen. Ordføreren sagde: Danmark på ret kurs. Jeg har Rasmus Klump-sangen kørende inde i hovedet nu, og den er svær at få ud igen. Der er en karakter i Rasmus Klump, som mine sønner, da de var mindre, heldigvis var ret begejstrede for, og det var Pelle. For Pelle har nemlig et næb, som man kan hive en masse ting ud af, og så må han jo hjælpe Rasmus og alle de andre venner med at løse de problemer, de nogle gange skaber for dem selv – så må man finde løsningerne i næbet. Det håber jeg at også ordførerens parti vil hjælpe mit parti med, for det bliver der da i den grad brug for at få Danmark på ret kurs, som ordføreren også sagde. Jeg støtter gerne op om det, og vi har selv foreslået en permanentgørelse af de 130 pct., digitalisering osv. Det er gode forslag.

Er det også en reel grøn kurs, som ordførerens parti står for? Jeg er specifikt optaget af, at hvis vi venter længere og længere, bliver det faktisk bare dyrere og dyrere at nå 70-procentsmålet. Så hvornår mener ordføreren vi skal i gang med forhandlingerne om en klimaplan for at nå det mål?

Kl. 11:17

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for bemærkningerne. Jeg er enig i, at der er meget nede i det næb, både gode og dårlige ting, tror jeg man kan sige.

Men i forhold til det, som i hvert fald i min verden er en fuldstændig presserende opgave nu, nemlig at følge op på de brede aftaler, vi lavede i foråret, omkring den grønne omstilling, er vi jo kommet i den situation, at den aftale, vi lavede, omkring klimaloven, jo nu kommer til at vise sin styrke, for nu bliver regeringen tvunget til at præsentere sin hånd for Folketinget. Hvem havde troet det? Altså, med de store ambitioner, den nuværende regering sagde man havde på det grønne område, er det jo helt utroligt, at vi næsten ikke kan få at vide, hvordan man skal nå det her mål på de 70 pct., plus at man heller ikke ønsker at diskutere det på tværs af sektorer. Så jeg er dybt bekymret for det, og jeg tror, at hvis vi ikke griber det her an på en klog måde, kommer vi til at lave fejlinvesteringer, fordi vi simpelt hen ikke får nok CO₂-reduktion for pengene.

Kl. 11:18

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 11:18

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det vil jeg gerne følge op på. For vi mener i Radikale Venstre, at det haster, som også ordføreren, kan jeg høre, men også at det haster at få sat et 2025-mål, for det er jo det, der sikrer handling, også i den her regeringsperiode. Det vil jeg gerne høre ordføreren om: Vil Venstre også sætte et 2025-mål hurtigt? Og hvor meget mener Venstre vi skal have reduceret med i 2025?

Kl. 11:18

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:18

Troels Lund Poulsen (V):

Det, som der i hvert fald er brug for, er jo, og det ved jeg også Det Radikale Venstre er enige i, at signalere og også prioritere, at man vil bruge af råderummet på den grønne omstilling. Det er jo en kæmpestor uenighed, der er, mellem regeringen og nogle af de røde partier, som siger, at man ikke kan bruge af råderummet på den her grønne omstilling; det kommer vi til. Og derfor kommer vi også til her i løbet af september måned at diskutere, om der skal være et delmål i forhold til 2025, og det er jeg sådan set åben over for at diskutere, altså om det giver god mening eller ej. Men det må ses i sammenhæng med, om vi også kan få en diskussion om alle de sektorer, vi mangler at diskutere på nuværende tidspunkt, for sandheden er, at vi jo går frem én sektor ad gangen, og det giver efter min opfattelse ikke den store mening længere.

Kl. 11:19

Den fg. formand (Christian Juhl):
Fru Lisbeth Bech Poulsen, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 11:19

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tak. Og tak for talen. Hr. Troels Lund Poulsen henviste til en sammenligning med, hvordan man skulle styre sin egen privatøkonomi og snakke med bankrådgiveren osv., og det er jo en udbredt misforståelse blandt mange, at man kan sammenligne nationaløkonomi med privatøkonomi. Jeg havde så ikke troet, at hr. Troels Lund Poulsen også var i den vildfarelse.

Noget andet, jeg også bed mærke i, var i diskussionen med DF's ordfører, og det var den her vildfarelse, i forhold til hvad vores egen budgetlov går ud på. For det er jo rigtigt, at når regeringen går til sin egen underskudsgrænse på de 0,5 pct., er det en grænse, som vi i Danmark har sat op for os selv. Det er jo en meget strammere fortolkning, end der er på EU-plan, og det er også en grænse, som er sat for – hvad skal man sige – normale tider. Budskabet fra EU er jo, at hvis det er nødvendigt, specielt for lande med sunde økonomier, kunne man godt gå længere end den.

Men mit spørgsmål til Venstres ordfører går egentlig på, at man er så fuld af kritik af, at der er for mange udgiftsdrivende ting i regeringens finanslov, og så er jeg bare spændt på at høre, hvad der i Venstres finanslovsforslag kommer af grønne initiativer ud over det der med de 130 pct. osv. Hvad er det, der for alvor vil komme til at rykke på den grønne dagsorden i Venstres finanslovsforslag?

Kl. 11:21

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:21

Troels Lund Poulsen (V):

Så tror jeg, jeg vil svare fru Lisbeth Bech-Nielsen (*Den fg. formand* (Christian Juhl): Bech Poulsen). Nej, Bech-Nielsen. Nu må man ikke diskutere med formanden, men hun hedder Bech-Nielsen. Så vil jeg svare, at det kan man være helt tryk ved at vi kommer til at diskutere, når vi fremlægger vores forslag. Vi fremlægger vores samlede finanslovsprioriteter her i løbet af oktober måned. Men der vil også være en prioritering af den grønne omstilling, ligesom der var på sidste års finanslovsforslag fra vores side, hvor vi også satte et økonomisk råderum af til at prioritere den grønne omstilling.

Det kommer ikke, uden at man tør bruge penge på den grønne omstilling. Nu har jeg ikke set, at SF har fremlagt et udspil endnu, men det får jeg jo så rig lejlighed til at diskutere med spørgeren, for vi kommer til at bruge penge fra vores fælles velfærd til den grønne omstilling. Hvor stort beløbet er, kommer vi så til at diskutere.

Kl. 11:22

Den fg. formand (Christian Juhl):

Jamen jeg må jo give ordføreren ret i, at det er Bech-Nielsen. Fru Lisbeth Bech-Nielsen, værsgo.

Kl. 11:22

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Ja, jeg beklager – det er en meget besværlig situation!

Tak for det svar. Det er jo en grundlæggende uenighed, vi har, om vi skal bruge råderummet til velfærd eller den grønne omstilling. Noget, jeg dog har bidt mærke i, er, at Venstre nu også går med på den nye normal, nemlig at man dækker det demografiske underskud. Jeg har i hvert fald set i alle de opgørelser over, hvad der er tilbage af råderummet, at der tager man – fra DI til CEPOS, eller hvem der nu ellers laver opgørelser – helt automatisk det demografiske træk med, når man kigger på, hvad der er tilbage af råderummet. Og det har jeg også hørt Venstres finansordfører gøre. Det er jo interessant, for det betyder, at den nye normal i dansk politik er, at man helt automatisk selvfølgelig dækker det demografiske underskud. Og hvis man gør det, kan man jo ikke samtidig bruge pengene til den grønne omstilling.

Kl. 11:23

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Troels Lund Poulsen (V):

Altså, for mig er det jo ikke et enten-eller, det er et både-og, når man skal lave en grøn omstilling. Og jeg forstår ikke, at man fra SF's side ikke vil prioritere råderum til den grønne omstilling, altså at det kun skal gå gennem skatter og afgifter. Det er jo en grundlæggende uenighed, vi har med hinanden.

Hvordan vi i Venstre så kommer til at fremlægge vores finanslovsprioriteter, tror jeg giver bedre mening at vi diskuterer, når det er sket. Vi står fuldt på mål for, at vi både skal have et stærkt velfærdssamfund, men at vi derudover også skal gøre noget mere i forhold til nogle af de prioriteter, som jeg har talt om i dag – at vi gerne vil skabe nogle bedre forudsætninger for at gøre os rigere. Men det tror jeg man sagtens kan tænke sammen i en intelligent model, og det må vi jo se om vi bliver enige med SF om.

Kl. 11:23

Den fg. formand (Christian Juhl):

Så er det hr. Rune Lund, Enhedslisten.

Kl. 11:23

Rune Lund (EL):

Det er jo rigtigt, at vi mangler penge til den grønne omstilling, og at vi mangler penge til genopretningen af velfærden. En af årsagerne til det er jo, at de blå regeringer, som vi havde fra 2015 til 2019, aftalte skatte- og afgiftslettelser, som hvert år vil koste 21,7 mia. kr. Hr. Troels Lund Poulsen snakker meget om at sende regningen til fremtidige generationer. Er det ikke lige præcis det, Venstre har gjort? Man har tømt kassen og givet skatte- og afgiftslettelser, og nu står vi i en situation, hvor der ikke er de nødvendige midler til at genoprette velfærden og sikre den grønne omstilling.

Kan ordføreren ikke bare helt simpelt bekræfte, at hvis de skatte- og afgiftslettelser, som blev aftalt fra 2015 til 2019, ikke var blevet gennemført, havde vi haft 21,7 mia. kr. mere i råderummet, som kunne have været brugt på at genoprette velfærden og investere i den grønne omstilling?

Kl. 11:25

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 11:25

Troels Lund Poulsen (V):

Sådan kan man i hvert fald ikke gøre det op, hr. Rune Lund. Vi kunne konstatere her for kort tid siden, da regeringen fremlagde deres finanslovsforslag, at finansministeren næsten ordret, tror jeg, sagde, at vi havde en meget solid økonomi, da man gik ind i coronakrisen. Det tror jeg så ikke finansministeren sagde var hans fortjeneste alene. Jeg tror ikke, at han nåede at uddybe, at der faktisk havde været nogle før ham, men det har der jo været. Der har været skiftende regeringer, også Helle Thorning-Schmidt og Bjarne Corydon, der jo tog initiativer – ikke alle sammen nogle initiativer, der var støttet af Enhedslisten. Men det var jo initiativer, som vi også var med til på lange stræk at bakke op om, altså det, der var økonomisk fornuftigt.

Så det, at vi i vores regeringsperiode fra 2015 til 2019 lavede intelligente skatte- og afgiftslettelser, har jo været med til at gøre det her samfund bl.a. mere konkurrencedygtigt. Der er sådan set også brede flertal, der har støttet det, men lad det nu være. Vi efterlod en historisk lav ledighed, da vi forlod regeringskontorerne. Og det har været med til at sikre en supersund økonomi, så det er jo sådan set det, der i bund og grund står tilbage, nemlig at vi havde et fantastisk solidt økonomisk fundament, som vi gav videre til den nuværende regering, og som så desværre ser ud til at begynde at smuldre. Og det er jo sådan set derfor, vi er så bekymrede for fremtiden.

Kl. 11:26

Kl. 11:29

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 11:26

Rune Lund (EL):

Men det, jeg påpeger, er jo, at den varige virkning af de skatte- og afgiftslettelser, som blev aftalt i 2015-2019 under den blå regering, er 21,7 mia. kr. årligt. Nu står Venstre her i dag og siger, at der ikke er penge nok og der skal flere penge til alt muligt. Jamen I har jo selv tømt kassen! Det, som er Socialdemokratiets problem, er, at de ikke vil lave et opgør med den økonomiske politik, som den tidligere regering førte, hvor man helt konsekvent tømte kassen med skatte- og afgiftslettelser og lavede en boligskatteaftale, som ville koste milliarder af kroner, lavede skatte- og afgiftslettelser for milliarder af kroner – og prøvede at foregive, at der var penge nok til velfærd. Vi kan jo se, at skattetrykket er faldende over de kommende år, så hvis vi har blå regeringer, der bare bliver ved med at sænke skatten, så er der ikke råd til genopretning af velfærd og til den grønne omstilling, og vi har en socialdemokratisk regering, som ikke vil være parat til for alvor at lave den genopretning, så er det jo dér, problemet er. Men ordføreren må da indrømme, at der mangler 21,7 mia. kr. i kassen, som ville have været der, hvis ikke de blå regeringer, der var i 2015-2019, havde ført den politik, der blev ført.

Kl. 11:27

Den fg. formand (Christian Juhl):

Man har 30 sekunder til sit andet spørgsmål, hr. Rune Lund. Værgo til ordføreren.

Kl. 11:27

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det. Altså, jeg tror først og fremmest, at man kan konstatere lidt uenighed om, hvis penge det er – det er trods alt borgernes penge, vi administrerer. Det er jo ikke sådan, at borgerne, om man så må sige, ikke har krav på deres penge. Vi synes jo, det er en god idé, at borgere og virksomheder har flest mulige ressourcer til rådighed; det er jo det, der ideologisk set er forskellen mellem Venstre og Enhedslisten.

Jeg glæder mig sådan set over, at da vi forlod regeringskontorerne for et års tid siden, havde vi en super sund økonomi med en meget, meget lav arbejdsløshed og en meget, meget stærk konkurrencedygtighed i forhold til udlandet, som gjorde, at vi så antallet af private arbejdspladser vokse igennem den tid, vi havde regeringsmagten. Det er jo lige præcis det, der gør, at vi er i stand til at gå ud at låne de massive mængder af penge, der skal til på nuværende tidspunkt.

Jeg tror, at man må give Enhedslisten den ros, at Enhedslisten jo slet ikke har været med til nogen af de reformer, der for alvor har gjort, at Danmark er kommet så godt igennem det at optage lån, fordi vi har kunnet gøre det på et meget fordelagtigt niveau, fordi vores økonomi har været så solid. Alle de her reformer – dagpengereformen, efterlønsreformen og nogle af de andre reformer – har jo været kendetegnet ved, at Enhedslisten har stået udenfor; men Enhedslisten har selvfølgelig været med til at udmønte en del af pengene her i foråret uden så at kvittere for den indsats, som nogle af os partier har gjort for at skaffe det nødvendige råderum.

Kl. 11:28

Den fg. formand (Christian Juhl):

Hr. Marcus Knuth, Det Konservative Folkeparti.

Marcus Knuth (KF):

Nu er jeg jo ny som finansordfører her, så det kan være, at jeg har overset et eller andet i finanslovsforslaget her – det er trods alt forskellige telefonbøger tyk. Men når jeg læser det igennem, er jeg ikke rigtig faldet over noget, der sådan af substans bidrager til erhvervslivet ud over lidt lettelse af afgifterne på kaffe og det område.

Men hvis vi så dykker ned i krigskassen – og det er jo i virkeligheden egentlig bare en kassekredit, for det er lånte penge – har jeg endnu sværere ved at finde noget, der rent faktisk giver en håndsrækning til erhvervslivet; det er mere sådan en Mary Poppins-taske, som regeringen kan hive alverdens ting og sager op af. Så jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre ordføreren, om ordføreren er faldet over bare et eneste tiltag i den krigskasse, som rent faktisk bidrager til erhvervslivet, altså noget, der vil skabe et større råderum, noget, der vil gøre Danmark rigere.

Kl. 11:29

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 11:29

Troels Lund Poulsen (V):

Nej, der må jeg nok blive den konservative ordfører svar skyldig og sige, at det heller ikke er lykkedes for mig. Heller ikke i de debatter, som jeg har haft med socialdemokratiske folketingsmedlemmer, er det lykkedes for mig at finde ud af, hvad der så helt præcis er af effekt i forhold til de her penge, der er sat af. Det er jo helt rigtigt, at det er lånte penge – det er lige præcis det, som man også bliver nødt til at forholde sig til. Og det har jo ikke nogen varig effekt, for det er noget, der kun skal gælde i 2021. Så jeg er meget enig med den konservative finansordfører – den socialdemokratiske finansordfører er jeg ikke særlig enig med – men det er jeg med den konservative finansordfører, i forhold til hvad der egentlig talt er af effekt? Ingen ved det. Og det er noget, der ikke kommer til at have en varig effekt; det er jo lige præcis det, der også ligger i spørgsmålet.

Kl. 11:30

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 11:30

Marcus Knuth (KF):

Tak. Og det er jo det, der er det bekymrende, for man hører en regering, der igen og igen i hvert fald *siger*, at krigskassen og finanslovsforslaget skal hjælpe erhvervslivet, men der er bare ikke nogen konkrete tiltag. Og det ligger jo lidt i forlængelse af det spørgsmål, som fru Sophie Løhde stillede tidligere, nemlig i forhold til iværksættere; regeringen vil en masse, men gør det modsatte. Og ligeledes kan man sige i forhold til familievirksomhederne: Regeringen siger det rigtige, men gør det modsatte.

Så jeg håber, at ordføreren sammen med os i Konservative og forhåbentlig også med andre af de blå partier vil gøre alt, hvad man kan, for i hvert fald at få regeringen til at sætte nogle rammer, f.eks. noget så simpelt som at tiltagene skal være noget, der skaber jobs, og noget, der ikke gør en offentlig sektor, der allerede er stor og tung, endnu større og tungere, således at vi i hvert fald kan presse regeringen bare nogenlunde i den rigtige retning.

Kl. 11:31

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 11:31

Kl. 11:34

Troels Lund Poulsen (V):

Jamen altså, jeg vil gerne give det tilsagn, at det, der skal til, for at vi i hvert fald kan se, at vi kan lave aftaler med regeringen på det økonomiske område – og også i forhold til finansloven – jo er, at vi skal gøre Danmark rigere; vi skal gøre kagen større. Det er jo lige præcis det, vi kan se der ikke er nogen plan for lige nu. Det er jo også det, som meget af min tale er gået med her i dag, nemlig at vi må have en ambition om, at Danmark skal blive rigere – og hvordan kan vi gøre det? Og der ved jeg jo, at vi deler en lang række af de samme ideer og forslag til, hvordan vi kan gøre Danmark rigere, også til gavn for de mennesker, som har brug for at få et arbejde, og som på grund af krisen her har mistet deres arbejde.

Kl. 11:32

Den fg. formand (Christian Juhl):

Hr. Lars Boje Mathiesen, Nye Borgerlige.

Kl. 11:32

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. Venstre har sloganet, at det ikke må blive dyrere at være dansker. Selv om jeg synes, det er en smule uambitiøst i et land med verdens andethøjeste skattetryk, så lad det nu ligge. Man har det slogan, og den her regering har indtil videre hævet skatten med 8,4 mia. kr., og samlet set har man nu planlagt at hæve den med 12,7 mia. kr. Ordføreren og jeg ved udmærket godt, at når man pålægger erhvervslivet øgede udgifter og afgifter, bliver det lagt over på borgerne og forbrugerne. Det er dem, der kommer til at betale regningen. Så kunne Venstres ordfører ikke forklare mig, hvilke af de her skattestigninger Venstre har lagt stemmer til, og om der er nogen af de planlagte skattestigninger, som Socialdemokratiet kommer med, som Venstre har tænkt sig at lægge stemmer til?

Kl. 11:33

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 11:33

Troels Lund Poulsen (V):

Altså det, vi står på, er et skatte- og afgiftsstop. Hvis der så er nogle skattehuller, som skal lukkes, har vi mulighed for det, jævnfør det skattestop, vi har, men vi har jo ikke planer om, at vi skal legitimere en socialdemokratisk politik, som går ud på at sætte skatter og afgifter op. Det er jo helt rigtigt, at skatter og afgifter er steget betragteligt her i løbet af det første år under regeringen, og det er jo stort set også alle sammen ting, vi har været lodret imod.

Kl. 11:33

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 11:33

Lars Boje Mathiesen (NB):

Fakta er jo, at Venstre har stemt for en række afgiftsstigninger, både på cigaretter og til banker. Man lavede også en kommunal udligningsreform, som gør, at der er kommuner derude, der nu hæver skatten. Det gør mig jo nysgerrig. Når nu vi snakker bilbeskatning, er der jo kommet en ny rapport om det. Kan ordføreren berolige de danske bilister derude med, at Venstre ikke kommer til at lægge stemmer til, at det bliver dyrere for bilisterne, at det bliver dyrere for en dansk børnefamilie at skulle have bil i fremtiden?

Kl. 11:34

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Troels Lund Poulsen (V):

Nu tror jeg bare lige, jeg vil rette en vildfarelse, for hr. Lars Boje Mathiesen var jo i gang med at forklare udligningsreformen, og at vi har lagt stemmer til den. Men vi har jo faktisk været med til at sikre, at udligningsreformen blev et fornuftigt resultat i forhold til det, der var lagt på bordet, som jo ellers var en meget, meget stor skattestigning til danskerne. Den fik vi jo taget et opgør med.

I forhold til bilbeskatningen vil jeg sige, at det er en vanskelig sag, og vi kommer til nu at bruge de kommende dage på at sætte os ind i de forskellige ting, som Anders Eldrup har foreslået som kommissionsformand. Men det er klart, at hvis man skal lave en omlægning af bilafgifterne, skal man jo sikre, at det ikke bliver en skjult skatteskrue for det danske samfund; det siger sig selv.

Kl. 11:35

Den fg. formand (Christian Juhl):

Hr. Ole Birk Olesen, Liberal Alliance.

Kl. 11:35

Ole Birk Olesen (LA):

Tak. Nu havde vi lige Socialdemokratiets finansordfører, hr. Christian Rabjerg Madsen, på talerstolen før. Han er jo valgt i Kolding, og derfor spurgte jeg ham, hvordan det kan være, at han er gået rundt i valgkampen og har sagt, at hvis man stemte på ham og Socialdemokratiet, ville motorvejskrydset ved Kolding i 2021 blive udvidet, og der så kommer en finanslov, hvor der ikke er sat en krone af til det formål. Vi to, hr. Troels Lund Poulsen og jeg, er begge valgt i Østjylland, og den oplevelse, jeg havde der, var, at de socialdemokratiske folketingsmedlemmer og -kandidater, herunder den nuværende finansminister, sagde, at de også ville udvide den østjyske motorvej med start i 2021, ligesom de blå partier ville.

Har hr. Troels Lund Poulsen fået et andet indtryk fra valgkampen i Østjylland? Har hr. Troels Lund Poulsen fået det indtryk, at Socialdemokratiet i valgkampen der sagde: Nej, nej, det er alt for tidligt at gå i gang med at udvide den østjyske motorvej i 2021, vi vil først gøre det senere?

Kl. 11:35

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 11:35

Troels Lund Poulsen (V):

Nej, det indtryk fik jeg faktisk ikke. Tværtimod fik jeg det samme indtryk som hr. Ole Birk Olesen, nemlig at det var meget nødvendigt, at der skulle ske en udvidelse af E45. Men jeg husker så tilbage på en valgkamp i 2011, hvor den nuværende finansminister lovede en Kattegatforbindelse, og det skete så heller aldrig. Så derfor tænkte jeg, at en ting var, Nicolai Wammen sagde, at han støttede E45, men jeg tænkte, at det nok var det samme som der i 2011 med Kattegatforbindelsen: at når man så får regeringsmagten – hvis det skete, og det gjorde det jo – så sker det ikke. Så jeg er ikke på den måde chokeret, men jeg forstår godt, at hr. Ole Birk Olesen er chokeret.

Kl. 11:36

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 11:36

Ole Birk Olesen (LA):

Altså, jeg bliver chokeret, hver eneste gang det sker. Det er sket rigtig tit, at Socialdemokratiet går til valg på nogle ting, de vil – så ville de bevare efterlønnen under Poul Nyrup Rasmussen, og så

ville de bruge en masse penge med »En Fair Løsning« – men hvis de så får regeringsmagten, vil de ikke alligevel. Og den her gang er det store løftebrud åbenbart, at de ville igangsætte de samme trafikinvesteringer, som vi ville, men så vil de det slet ikke alligevel.

Tror du, at vælgerne i Østjylland, hvor hr. Nicolai Wammen er opstillet, var vidende om, at de ikke kunne regne med de ord? Eller tror du, at de faktisk stemte på hr. Nicolai Wammen, fordi de tænkte: Så får vi også en udvidelse af E45 med start i 2021?

Kl. 11:37

Den fg. formand (Christian Juhl):

Du er et pænt ord, men her er det ordføreren.

Værsgo.

Kl. 11:37

Troels Lund Poulsen (V):

Det sidste her synes jeg faktisk nok er et af de sværeste spørgsmål, altså det spørgsmål, som hr. Ole Birk Olesen stiller: Hvad er årsagen til, at man stemmer på hr. Nicolai Wammen? Jeg er ikke i stand til at svare på det. Men jeg er helt overbevist om, at der er nogle, der har stemt på hr. Nicolai Wammen ud fra det synspunkt, at Socialdemokratiet havde en plan før valget om, at man skulle udvide infrastrukturen, også i Østjylland, som man jo sådan set også havde tilbage i 2011. Man skal jo huske på, at det er fuldstændig den samme diskussion; så skete der lige pludselig det, at da man fik regeringsmagten, skulle man lave en togbro over Vejle Fjord – et vanvidsprojekt til mange milliarder kroner, som ingen ville benytte.

Så altså, jeg vil tro, at man godt var klar over, at man ikke fik den reelle vare. Men der er jo nogle, der har gjort det alligevel, desværre.

Kl. 11:38

Den fg. formand (Christian Juhl):

Hr. Jesper Petersen, Socialdemokratiet.

Kl. 11:38

Jesper Petersen (S):

Tak for det. Hr. Troels Lund Poulsen bragte Rasmus Klump ind i billedet; han befinder sig meget på havet. Og jeg vil også sige, at jeg egentlig tror, at mange har det indtryk, at det sejler noget for Venstre for tiden, og det må man absolut sige, at det også gør i den økonomiske politik. Det hænger overhovedet ikke sammen, hvad hr. Troels Lund Poulsen præsenterer for Folketinget i den debat, der er her i dag. Man kritiserer regeringen for det, som er politiken, altså at gå helt til grænsen af budgetloven for at holde hånden under beskæftigelsen, og samtidig siger man, at regeringen låner for mange penge og i øvrigt gør for lidt for at bekæmpe arbejdsløsheden. Altså, det hænger overhovedet ikke sammen. Og hvis der skal være en eller anden konsekvens og sammenhæng alligevel, som jeg skal prøve at udlede af det, må det jo være, at Venstre er villige til at acceptere, at der ikke kommer lige så mange mennesker i arbejde næste år, fordi man er imod, at regeringen går til kanten af budgetloven og bruger de penge til at gavne økonomien – eller hvad?

Er Venstre enige i, at man skal gå til rammen af budgetloven og stimulere økonomien så meget, som vi kan, inden for den ramme?

Kl. 11:39

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 11:39

Troels Lund Poulsen (V):

Jeg står her med en planche fra hr. Jesper Petersens kollega, hr. Peter Hummelgaard, som blev gennemgået i sidste uge, og her kan vi jo konstatere, at arbejdsløsheden både i 2020, 2021, 2022, 2023 og 2024 kommer til at være over det niveau, som den var før corona

– langt over det niveau, som vi efterlod, da vi forlod regeringskontorerne. Så det er jo lige præcis det, der er skandalen. Der er ikke noget som helst, i forhold til hvad Venstre mener, som hr. Jesper Petersen kan være i tvivl om. Jeg forstår godt, at hr. Jesper Petersen gerne vil kaste et røgslør ud over tingene, men Venstre mener, at den her finanslov er blottet for vækstinitiativer. Jeg kan ikke se et eneste vækstinitiativ i den her pamflet, regeringen har udgivet – snarere tværtimod.

Så vi synes, at man skulle bruge de penge, man bruger, på en mere fornuftig måde. F.eks. er der tidlig tilbagetrækning; jeg synes ikke, det giver mening. Venstre synes ikke, det giver mening at bruge 2 mia. kr. i 2022 på tidlig tilbagetrækning.

Kl. 11:40

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 11:40

Jesper Petersen (S):

Hr. Troels Lund Poulsen svarer jo ikke rigtig konkret på spørgsmålet, og jeg mener stadig væk ikke, det, Venstre siger, hænger sammen. I virkeligheden er det måske mere et Peter Plys-moment, vi har at gøre med her. Det, Peter Plys jo på et tidspunkt må forsvare sig med over for Grisling, er: Det var klogt, da det var inde i mit hoved, men så skete der noget på vejen ud. For arbejdsløsheden kommer jo til at gå nedad, fordi vi investerer. 46.000 flere mennesker kommer næste år til at have et arbejde på grund af regeringens økonomiske politik i nogen grad efter aftaler med Venstre, men det er man åbenbart modstandere af. Man er åbenbart imod, at vi skal stimulere økonomien, gå til kanten af budgetloven, for at gavne beskæftigelsen og få flere mennesker i arbejde – eller hvad? Chancen er der igen. Er Venstre enige i, at vi skal bruge mulighederne fuldt ud inden for budgetloven for at stimulere økonomien?

Kl. 11:41

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 11:41

Troels Lund Poulsen (V):

Jeg er ikke kommet til Peter Plys endnu i forhold til min datter, så jeg kan endnu ikke bevæge mig ned ad den vej, men jeg vil glæde mig til at kunne tage en Peter Plys-diskussion med hr. Jesper Petersen. Det, jeg bare kan se, hr. Jesper Petersen, er, at der i den prognose, der blev lagt frem, er 146.000 mennesker, der står til at være uden et arbejde her i 2020, så det er jo ikke sådan, at der kommer 46.000 flere mennesker i job. Der står, at det vil være 138.000 mennesker i 2021 og 125.000 i 2023. Er det fornuftigt? Det synes jeg ikke det er, men jeg anerkender så, at Socialdemokratiet gerne vil have, at arbejdsløsheden skal være så høj. Jeg synes, man skulle gøre mere for, at den var lavere.

Kl. 11:42

Den fg. formand (Christian Juhl):

Vi tager en socialdemokrat mere. Hr. Jens Joel, værsgo.

Kl. 11:42

Jens Joel (S):

Tak for det. Vi holder fast i sporet, for det vigtigste er at bekæmpe arbejdsløsheden. Socialdemokratiet, regeringen, har fremlagt et forslag og en økonomisk politik, som betyder 46.000 flere i arbejde. Hvad er tallet i Venstres finanslovsforslag?

Kl. 11:42

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Troels Lund Poulsen (V):

Jeg har ikke kunnet se i regeringens finanslovsforslag, hvad det betyder, i forhold til hvor mange mennesker der vil være i beskæftigelse på baggrund af regeringens finanslovsforslag. Det kan man ikke se. Det, jeg kan se, er, at ledigheden efter 4-5 år stadig væk kommer til at være over det niveau, som det var, dengang vi overdrog regeringsmagten. Jeg kan ikke se, at det er ambitiøst for en socialdemokratisk regering, der endda også i dag med sin finansordfører holder tale om, at det er forfærdeligt, at folk mister deres job. Det er jeg helt enig med den socialdemokratiske finansordfører i, men hvad er det helt præcist, man så gør? Er det rigtigt, at man skal bruge 5 år, før man er tilbage på det niveau, som det var på, da vi overlod regeringsmagten til regeringen? Det synes jeg i bund og grund er uambitiøst.

Kl. 11:42

eksempler på for nylig. Derfor kunne vi i Dansk Folkeparti godt tænke os, at man lader sig inspirere af det forslag, der er kommet fra børneområdet med minimumsnormeringer, og siger, at vi simpelt hen vil have minimumsnormeringer på plejehjemmene, sådan at vi er sikre på, at alle dem, der har slidt og slæbt for at skabe de værdier, som finansloven så generøst fordeler, også får en værdig afsked. Kan vi regne med, at Venstre bakker os op i spørgsmålet om en minimumsnormering på plejehjem?

Kl. 11:45

Den fg. formand (Christian Juhl):
 Spørgeren.

Kl. 11:43

Den fg. formand (Christian Juhl):
 Ordføreren.

Kl. 11:45

Jens Joel (S):

Vi er jo ramt af en meget, meget alvorlig international krise, og sidst vi var det, tog det så 10 år, inden Venstre fik os tilbage på sporet. Men prøv nu at svare på spørgsmålet, hr. Troels Lund Poulsen. Det er jo Finansministeriet, der har beregnet, at regeringens samlede økonomiske politik bidrager til, at vi til næste år har 46.000 flere i beskæftigelse, end hvis vi ikke gjorde de ting, vi har sat os for. Hvad er beskæftigelseseffekten af Venstres forslag til næste år?

Kl. 11:43

Troels Lund Poulsen (V):

Jeg har ikke tænkt mig, at vi skal indføre minimumsnormeringer i forhold til ældreområdet. Jeg synes, der er brug for at gøre meget, og der har jo desværre været eksempler fremme, også i Aarhus, hvor jeg sågar tror, at den, der var ansvarlig for området, var Dansk Folkeparti – det var en DF-rådmand, der havde ansvaret – en trist, trist historie. Jeg siger jo ikke, at det er hendes ansvar alene, men der er jo brug for politisk ledelse, og der er også brug for, at man tager ansvar i kommunen, når sådan noget sker. Der har også været eksempler i forhold til Randers og andre kommuner.

Vi synes jo tværtimod, at det, der er behov for, er at give større frihed til brugerbestyrelser og sikre en større grad af kvalitet, plus at kombinere det med det, som jeg jo også tror at Dansk Folkeparti på mange måder er enig i, altså at styrke det frie valg, som jeg også sagde noget om i min tale, altså give folk et reelt frit valg. For det, der er problemet, er jo også, at der er nogle, der er låst i ikke at kunne f.eks. skifte fra en institution til en anden. Derfor kommer vi ikke til at støtte, at man skal til at levere minimumsnormeringer på ældreområdet.

Kl. 11:46

Den fg. formand (Christian Juhl):
 Ordføreren.

Kl. 11:43

Den fg. formand (Christian Juhl):
 Spørgeren.

Kl. 11:46

Troels Lund Poulsen (V):

Nu har vi jo ikke præsenteret vores forslag endnu, og det tror jeg godt at hr. Jens Joel som formand for Finansudvalget ved – når man har haft en uge til at se på regeringens finanslovsforslag, er det vist o.k., at man som opposition trods alt lige har lidt længere tid.

Men hr. Jens Joel efterspørger jo, hvad vi mener. Vi står bag stort set alle de hjælpepakker, der er lavet – alle, tror jeg faktisk. Jeg ser jo gerne, at man så også udbetaler de sidste 2 uger af de feriepenge, som borgerne har til gode. Det ville jo være en supergod økonomisk håndsrækning, men der ved vi jo, det er et tiltag, som Socialdemokratiet jo desværre ikke støtter. Regeringen vælger jo ikke at synes, at danskerne skal have de sidste 2 ugers feriepenge udbetalt. Det synes jeg er trist.

Kl. 11:44

Den fg. formand (Christian Juhl):
 Hr. Morten Messerschmidt, Dansk Folkeparti.

Kl. 11:44

Morten Messerschmidt (DF):

Tak, formand. Jeg kan forstå, at man skal være ganske velbevandret i moderne børnelitteratur for at være finansordfører i det her land. Det må jeg desværre sige at jeg ikke er. Jeg kan slet ikke huske, hvornår jeg har læst Rasmus Klump eller Peter Plys eller overhovedet hørt om en gris, der hed Gurli.

Men det, jeg er ret sikker på, er, at alle de historier ender godt, og der er jo nogle mennesker ude i det danske samfund, for hvem det ikke altid ender godt, bl.a. en del af vores ældre, som bor på plejehjem, hvor de ikke får den nødvendige omsorg, kærlighed, værdighed. Det har der desværre været ganske mange gruopvækkende

Morten Messerschmidt (DF):

Det må jeg sige at jeg synes er en skam, for mange af de mennesker, som sidder i den her situation, er jo ikke i stand til at træffe et frit valg. Altså, hvis man er dement og bare ikke bliver ordentligt behandlet, så er man jo fuldstændig afhængig af, at der er nogen, der har hjertet, men også ressourcerne, og hr. Troels Lund Poulsen må være bekendt med, at f.eks. nattevagter mange steder rundtomkring i landets kommuner er dybt underbemandet. Det betyder jo altså, at man har ansvaret for mange, som måske vil på toilettet, måske vil have skiftet en ble eller måske bare vil have et glas vand eller et lille ord for at falde i søvn, og der synes jeg faktisk, det er ærgerligt, at vi ikke kan regne med Venstre. Så kan man godt stå og lege en eller anden abeleg om, hvem det er, der har ansvaret, og jeg kan sige, at hvis Dansk Folkeparti havde fået sine ønsker til budgettet igennem i Aarhus Kommunes budgetforhandlinger, så tror jeg nok, at det havde set anderledes ud. Men det kan vi tage i en anden sammenhæng.

Jeg noterer bare med beklagelse, at Venstre ikke er optaget af at få sikret de samme minimumsnormeringer på personale, på bemanding, på vores plejehjem, som andre er i børneinstitutionerne, og så håber jeg da, at vi kan møde hinanden på det her område. Jeg synes, det ville være et smukt område, hvor vi borgerlige partier kunne forbrødre os i at takke dem, som har kæmpet hele livet for at bygge det samfund op, som vi alle sammen er glade for.

Kl. 11:48

Kl. 11:50

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:48

Troels Lund Poulsen (V):

Men man kan jo have forskellige holdninger til, hvordan man giver den ældre medborger den bedste pleje. Det er vi jo så uenige om. Ligesådan er det også på børneområdet. Er man sikker på, at minimumsnormeringer så fuldstændig gør, at børnene har det godt? Overhovedet ikke. Det handler også om, om der er uddannet personale, eller er der pædagoger til stede? Er der folk, der har ledelseserfaring? Er der en ledelse? Vi så jo sidste år i København grupovækkende billeder med små børn, hvor det ikke var et ressourcespørgsmål, i hvert fald ikke alene, men hvor det handlede om ledelse, og hvorfor man ikke greb ind. Så for os er det her en diskussion, der handler om mere end minimumsnormeringer.

Kl. 11:48

Den fg. formand (Christian Juhl):
Fru Lotte Rod, Radikale Venstre.

Kl. 11:48

Lotte Rod (RV):

Jeg synes faktisk, det er lidt synd for hr. Morten Messerschmidt, for tænk, hvad han er gået glip af. Derfor vil jeg gerne bidrage til det med dannelsen, for en af de særlig gode Rasmus Klump-historier er den, hvor han ankommer til Syvsøverland, hvor alle folk sover, fordi Kime Karl – ham, der har ansvaret for at ringe folk op efter middagssøvnen – selv er faldet i søvn, og så er det jo godt, at vennerne kommer. På den samme måde har jeg det lidt med Socialdemokraterne nu, for de gik jo til valg på, at vi skulle stoppe besparelserne på uddannelse, og så slår man op i finanslovsforslaget og ser, at der har sneget sig uddannelsesbesparelser ind. Derfor vil jeg gerne spørge Venstre, om Venstre vil være med til at vække Socialdemokraterne, eller hvad er egentlig Venstres holdning til de uddannelsesbesparelser, regeringen lægger op til?

Kl. 11:49

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:49

Troels Lund Poulsen (V):

Finansministeren hvisker noget herneldefra, som jeg simpelt hen ikke vil gengive for offentligheden. Det ville ikke være fair. Men det, han sagde, var spændende – og det var ikke noget om Det Radikale Venstre. Jeg tror, at han kvitterede for spørgsmålet.

Jeg synes jo, at den radikale spørger har fuldstændig ret. Det er jo fuldstændig hyklerisk, at man har stået og kritiseret, hvad den tidligere regering gjorde, og når man så får regeringsmagten, gør man fuldstændig det samme selv. Det kan jo ikke undre mig eller chokere mig, for sådan har jeg oplevet Socialdemokratiet før. Men det er jo ikke en blomst, der er groet i vores have, at man bl.a. skulle lave det finansieringsbidrag i forhold til politiet. Vi har også sagt til regeringen, at vi ikke synes, at den måde, som man i udkastet har finansieret et nyt politiforlig på, er fornuftigt. Så det her er ikke noget, som man skal forvente at vi aktivt vil støtte regeringen i.

Kl. 11:50

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Lotte Rod (RV):

Okay, så man støtter ikke aktivt regeringen. Kan jeg forstå det derhen, at Venstre sammen med Radikale Venstre vil være aktive i forhold til at få pillet det ud?

Kl. 11:50

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:50

Troels Lund Poulsen (V):

Vi er generelt på mange felter aktive sammen med De Radikale, så hvis det her også kan være et felt, hvor vi kan knytte bånd, som kan bringe pengene et mere fornuftigt sted hen, vil jeg ikke være afvisende over for det. Men jeg synes trods alt ikke, at jeg skal stå og svare på vegne af Socialdemokratiet. Jeg tror, at der ville komme et spændende svar fra mig, men hykleriet må man altså snakke med Socialdemokratiet og den socialdemokratiske finansminister om.

Kl. 11:51

Den fg. formand (Christian Juhl):

Det er sådan, at vi skal holde middagspause ca. kl. 12. Det er min vurdering, at det vil være ganske synd for Dansk Folkeparti at få en halv ordførertale afleveret inden middagspausen, og derfor vil jeg foreslå – hvis der er kampkraft tilbage hos hr. Troels Lund Poulsen – at vi tager et spørgsmål eller to mere i stedet for at begynde på Dansk Folkeparti. Kunne det være en idé? (*Troels Lund Poulsen* (V): Formanden bestemmer). Så tager vi et spørgsmål eller to mere.

Den næste er en socialdemokrat, nemlig hr. Malte Larsen. Værsgo.

Kl. 11:51

Malte Larsen (S):

Mange tak. I den finanskrisen, der var omkring 2008, og som vi har vendt nogle gange, var Venstres svar store varige ufinansierede skattelettelser, og det hul, der opstod i statskassen, skulle senere fyldes op, viste det sig, af de svageste her i samfundet. Kunne jeg lokke Venstres ordfører til at minde os om eller fremhæve det tal, der var for arbejdsløse, som opstod efter finanskrisen, da VK-regeringen fremlagde genopretningspakken i 2010?

Kl. 11:52

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:52

Troels Lund Poulsen (V):

Nej, jeg må sige, at jeg ikke har alle tal helt present, og det her spørgsmål er jo også et, som har været fremme tidligere i debatten. Jeg havde fornøjelsen af at sidde i regeringen på det tidspunkt, og jeg tror, at det, der vel er vigtigt at konstatere, er, at finanskrisen ramte hele verden og ramte Danmark. Det, der vel er forskellen på finanskrisen og så den situation, vi er i nu, er jo, at man den her gang har en ansvarlig opposition, der faktisk tager del i at lave aftaler sammen med regeringen. Under finanskrisen havde vi jo i hvert fald partier, som ikke ønskede at være med til at løse et fælles samfundsansvar. Det synes jeg er trist, specielt at Socialdemokratiet ikke på det tidspunkt ville være med. SF's og andre partiers position var måske mere naturlig i den fase, de var i på det tidspunkt. Men den store forskel er jo, hvem der viser et samfundsansvar og faktisk også byder sig til. Det gør Venstre, for vi synes, at det er nødvendigt.

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 11:53 den kommende fordeling mellem sektorerne, som vi skal diskutere her i efteråret, skal være.

Men når det så er sagt, er det klart, at man ikke kan nå 70 pct., uden at alle sektorer kommer til at bidrage. Det siger sig selv.

Kl. 11:55

Malte Larsen (S):

Jamen det er jeg sådan set enig i. Ligesom dengang var det jo en verdensomspændende krise. Det opfatter jeg også coronakrisen som i dag. Og man kunne vel sige, at der er to forskellige måder at håndtere det her på. Den ene er den, der blev fulgt sidst, og så den model, vi fremlægger nu. Jeg kan oplyse ordføreren om, at mere end 6 pct. af arbejdsstyrken var ledig, da Venstre fremlagde genopretningspakken, og at antallet af arbejdsløse på det tidspunkt var steget med knap 100.000 i 2008. Det var først i 2013, at arbejdsløsheden for alvor begyndte at falde igen. De, der mistede jobbet under finanskrisen, havde stadig 10 år efter en lavere lønindkomst og ringere beskæftigelse end andre lønmodtagere. Mener Venstre virkelig, at det igen er dem, der står yderst på arbejdsmarkedet, som skal betale regningen for krisen?

Kl. 11:53

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 11:56

Signe Munk (SF):

En ting er jo, at alle sektorer skal bidrage, for at vi når klimalovens mål, som Venstre også selv er en del af. Skal Klimapartnerskabet for Fødevarer- og Landbrugssektoren selv komme med et bud på, hvad det vil koste at omstille landbruget, så er det 25 mia. kr. Og i den forbindelse vil jeg bare gerne høre fra Venstre: Skal skatteyderne betale for det over vores råderum til velfærd, eller skal afgifterne på CO₂ i landbruget faktisk forhøjes, så landbruget reelt betaler for sin klimaforurening?

Kl. 11:56

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:56

Kl. 11:54

Kl. 11:54

Troels Lund Poulsen (V):

Nej, det mener vi ikke, og det er også derfor, vi synes, det er så trist, at den her regering gerne vil affinde sig med, at 146.000 mennesker, 138.000 mennesker, 125.000 mennesker, 119.000 mennesker i løbet af de kommende år skal stå uden for arbejdsmarkedet. Det synes jeg i bund og grund ikke er særlig solidarisk. Jeg synes, det er et forkert signal at sende. Jeg synes, der er brug for initiativer, der modvirker, at så mange mennesker står uden for det arbejdende fællesskab. Det er jo deri, at den store uenighed er mellem Socialdemokratiet og Venstre, desværre.

Kl. 11:54

Den fg. formand (Christian Juhl):
Den sidste spørger bliver så fru Signe Munk, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 11:54

Signe Munk (SF):

Før sommerferien var Venstre en del af den klimaaftale, hvori man besluttede at sætte gang i arbejdet med at få en ensartet CO₂-afgift i Danmark. I den forbindelse vil jeg gerne høre Troels Lund Poulsen, om det så også er Venstres opfattelse, at landbruget skal til at betale en højere afgift som følge af deres udledning af klimagasser.

Kl. 11:55

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:55

Troels Lund Poulsen (V):

Altså, der var vel to partier, der argumenterede stærkt for, at man skulle komme med et oplæg til en grøn skattereform, og det var Det Radikale Venstre, og det var Venstre. Så noterer jeg mig, at SF også deler det synspunkt.

Hvordan og hvorledes sektorerne skal bidrage, er jo noget af det, vi skal sidde og diskutere nu. Jeg savner at få et overblik over, hvad kostprisen helt præcis er for de forskellige brancher. I en situation nu, hvor man står og diskuterer arbejdspladser, mener jeg, at det er meget vigtigt også at tænke på, hvordan vi sikrer, at den grønne omstilling ikke koster arbejdspladser, men kan skabe arbejdspladser. Så jeg har ikke den endelige udformning af, hvordan og hvorledes

Troels Lund Poulsen (V):

For mig er råderum også, at man kan prioritere den grønne omstilling. Det er det, jeg synes er så vildt: at SF ikke mener, at råderum handler om en grøn omstilling. Det er mig ubegribeligt. Det er fint, at man gerne vil diskutere flere penge til velfærd, men hvad nytter det at få flere penge til velfærd, hvis den her klode nedsmelter? Så kan man ikke bruge dem til noget som helst. Så i min optik burde SF jo om nogen være optaget af, at det økonomiske råderum skal gå til en markant investering i en grøn omstilling. Det kan være, jeg har misforstået det, men jeg tror det ikke.

Hvem der skal bidrage, og hvordan man skal bidrage, kommer vi jo til at diskutere. For os er det afgørende, at alle sektorer kommer til at bidrage. Hvordan man så skal gøre det – ja, det skal bl.a. ske med hensyntagen til, at vi fortsat skal have landbrugsproduktion i Danmark, og vi skal også have flere arbejdspladser i Danmark, hvis det står til Venstre. Vi synes ikke, man skal gå efter et bestemt erhverv, hvis det så betyder, at tusindvis af mennesker mister deres job, fordi produktionen flytter til et andet land. Det giver jo ikke mening.

Kl. 11:57

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til hr. Troels Lund Poulsen for dagens indsats.

Vi holder nu frokostpause indtil kl. 13.00, hvor vi møder friske og veloplagte til at høre hr. René Christensen fra Dansk Folkepartis ordførertale.

Mødet er udsat. (Kl. 11:57).

Kl. 13:00

Forhandling

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Mødet er genoptaget.

Den første taler er hr. René Christensen, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:00

(Ordfører)

René Christensen (DF):

Tak for det, formand. Så står vi her med finanslovsforslaget for 2021, »Trygt gennem krisen i fællesskab«, og man må i hvert fald sige, at det sidste i sætningen, altså »i fællesskab«, bærer det præg af. For det er fællesskabet og det er fremtiden, der kommer til at betale for det finanslovsforslag, som er blevet lagt frem.

Det er sådan, når vi ser på det, at man går helt til grænsen i forhold til at optage lån, og det betyder jo selvfølgelig, at vi kan spørge: Er det, man gør nu og bruger pengene på, så noget, der gør Danmark rigere? Er det noget, der gør, at vi kommer bedre igennem krisen, eller betaler man bare af på den drift, som man har besluttet? Man kan i hvert fald se, at en af de helt store udgiftsposter, som er nye, jo er på EU-regnskabet, og det er 4,5 mia. kr. mere til EU. Og hvordan betaler man så det? Det betaler man bl.a. ved at optage lån. Vi må bare sige fra Dansk Folkepartis side, at det er en farlig vej at betale drift ved at optage lån. Det er ikke en farlig vej at optage lån. Det kan være rigtig fornuftigt. Det er også rigtig fornuftigt at køre en ekspansiv økonomi, når man står i en krisesituation, og det er også rigtigt, at man skal have stor fokus på, hvordan det ser ud med arbejdsløsheden.

Når vi så går ned og kigger i finansloven, hvad har man så ellers haft fat i? Hvis man kigger på områderne som sådan, også de små ting, for det er jo også det, man skal i en finanslov, særlig når finansloven kommer fra en etpartiregering, så er det jo ikke kun regeringens forslag, der har været forhandlet, så er det Socialdemokratiets forslag til, hvordan Danmark skal komme videre, og hvordan Danmark skal komme ind i 2021. Vi har alle sammen hørt det mange gange: Vi står på et meget stærkt grønt mandat. Det var det, som vælgerne ville. Når man så kigger på finansloven, er der ikke meget grønt i det. Nogle af de ting, som vi er faldet over, er måske de små ting, men det er faktisk nogle af de ting, som virkelig batter noget. Hvis man tager sådan noget som skrottingsordningen for dieselmotorer, får vi enormt meget miljø og vi får rigtig meget klima for næsten ingen penge. Men hvad har man valgt at gøre fra regeringens side? Man har skrottet ordningen. Det vil sige, at gamle dieselmotorer kan fortsætte med at køre. Der er ikke et incitament til at stoppe med at køre i dem. Vi forstår det simpelt hen ikke.

Man kunne også kigge på en anden ting, som har fyldt rigtig meget, og det er partikelforureningen. Der har vi igennem en årrække haft en ordning for at skrotte gamle brændeovne, som ikke er gode for miljøet, og som faktisk heller ikke er ret gode for befolkningen, fordi der kommer så meget partikelforurening. Hvad gør regeringen? Hvad er det, Socialdemokratiet gerne vil? De vil ikke skrotte gamle brændeovne, men vælger at sige, at den ordning skrotter de, så der er ikke noget incitament til fremadrettet at udskifte sin brændeovn til noget, der er mere miljørigtigt, til glæde for miljøet, og til glæde for de borgere, som er i ens nærområde. Det er også de små ting, man viser i en finanslov: Hvad er man for et parti? Hvad er det, man gerne vil? Der viser Socialdemokratiet tydeligt, at det omkring miljø og klima åbenbart ikke er det, der betyder noget. Man vil i hvert fald ikke betale for det, selv om det er de små beløb.

En anden ting, som har fyldt meget her hen over foråret og sommeren, er jo bl.a. ældreområdet, og på en meget, meget sørgelig baggrund, vil jeg sige. Vi så jo alle sammen, tror jeg, den udsendelse, som der var i TV 2, hvor vi kunne se, at der var nogle borgere, der bestemt ikke blev behandlet med værdighed, og vi skal med det samme sige, at det ikke kun handler om penge. Det handler også om penge, men det handler så sandelig også om ledelse, det handler om moral, og det handler også om, hvad det er for et rekrutteringsgrundlag, vi har, og hvad det er for et job, man har, når man arbejder med andre mennesker. Om det så er i ældreplejen eller det er i daginstitutionen eller det er i folkeskolen, er sådan set ligegyldigt. Man har

et helt, helt særligt ansvar, når man arbejder med mennesker, og et helt særligt ansvar, når man arbejder med mennesker, som har svært ved at udtrykke sig, og som har et så stort behov for pleje, som de har i ældreplejen. Derfor var vi i Dansk Folkeparti også rigtig glade, da vi så, at ministeren på området gik ud og sagde, at det her var for dårligt, at det kunne en socialdemokratisk regering ikke leve med, at nu skulle der ske en revolution på området, at nu skulle der virkelig ske noget, både i forhold til ledelsen, men også i forhold til det økonomiske.

Når vi så kigger på finansloven, kan vi se, at man – ja, det er jo sørgeligt at sige det – har sat 200 mio. kr. af. Vi er jo 98 kommuner i Danmark, så hvis man bare fordeler dem sådan ligeligt efter kommuner, så kan man jo godt regne ud, at det her ingenting flytter, og hvor er det holdningsmæssige? Det er jo det, en finanslov også kan. En finanslov kan jo også påvirke det holdningsmæssige, og der må vi sige fra Dansk Folkepartis side, at vi synes, at der er behov for en revolution af ældreområdet. Vi synes, at der er behov for at få en stærk dialog med kommunerne om, hvordan det er, de driver velfærdsområderne, både i forhold til økonomien, men så sandelig også i forhold til holdningen.

Kl. 13:06

Når vi kigger videre på økonomien, ser vi, at det jo ikke kun er de lånte penge, der går til EU-bidraget på de 4,5 mia. kr., for det er også sådan, at EU har lavet en EU-genopretningsfond. Det er en ret stor fond, der skal løfte de øst- og sydeuropæiske lande i EU, og den er på 5.580 mia. kr. Det er forholdsvis mange penge. Det er faktisk også sådan, at Danmark, da man gik til forhandlingerne, sagde, at de 4,5 mia. kr. var gak, og at vi heller ikke ville stå på mål for, at det var danskerne, der skulle betale for det, hvis det gik galt i Syd- og Østeuropa, fordi de ikke har fundet ud af at lave de reformer, som vi har lavet i Danmark. Alligevel endte det med, at Danmark i fællesskabet og fremadrettet nu hæfter for omkring 10 mia. kr. af de penge, som bliver delt ud i Syd- og Østeuropa.

Så det er fremtidens penge, den her finanslov bruger, den bruger ikke kun de penge, der ligger i kassen. Finansministeren sagde det jo også, da den blev fremlagt: Vi går lige til grænsen, vi gør det, der er det mulige, og vi kører nu med underskud i 2021. Man har så sat 1,5 mia. kr. af til politiske dispositioner. Jeg vil gerne sige, at hvis det var Dansk Folkeparti, der var støtteparti, havde vi været godt sure over den her situation, hvor vi nu har læst det her finanslovsforslag. Men nu må vi se, hvordan det går. Vi vil også gerne være konstruktive og være en del af det.

Hvis vi bare kigger på sidste års finanslov, altså indeværende finanslov for 2020, ser vi, at der faktisk skete det, at man alene sidste år på De Radikales opfordring øgede udgifterne på udlændingeområdet med 700 mio. kr., bl.a. fordi man gjorde det mere attraktivt for udenlandske borgere at komme til Danmark og blive en del af dagpengesystemet, og fordi man åbnede vores velfærdssamfund for udenlandske borgere, som ikke som udgangspunkt har bidraget til det danske fællesskab. Så 1,5 mia. kr. kan jo hurtigt blive brugt, hvis De Radikale har den samme tilgang i år, som de havde sidste år, nemlig at 700 mio. kr. skal bruges på at lempe udlændingepolitikken, og hvis Socialdemokratiet giver sig på det, altså lemper udlændingepolitikken. Det var det, vi så. Mette Frederiksen sagde: Vi vil køre en stram udlændingepolitik. Men åbenbart ikke strammere, end De Radikale vil have den.

En anden ting, som undrer os lidt, er uddannelsesområdet, for vi ville egentlig tro, at det, når vi står i en krisetid, var det, der ville fylde rigtig meget. Hvis vi bare tager et enkelt område, nemlig grundskolen, står vi faktisk stadig væk i en situation, hvor omkring 15 pct. af dem, der forlader folkeskolen, ikke har fået 02 plus 02. Hvad betyder det så? Det betyder, at vi faktisk har en hel del unge, som ikke har kompetencerne til at tage en ungdomsuddannelse. Det var da netop nu, hvor vi står i den her situation, man skulle kigge

på, hvordan vi kan gøre kagen større. Hvis vi bare kunne nedbringe det med nogle få procent, ville vi have et langt, langt større rekrutteringsgrundlag, vi ville have langt, langt større sikkerhed for, at flere unge ville blive selvforsørgende, når de blev voksne, i stedet for at blive voksne på overførselsindkomst.

En anden ting, som vi er helt uforstående over for ikke er med, både i forhold til hvad der blev sagt i valgkampen, men også i forhold til hvad der blev sagt sidste år, efter regeringen havde fået regeringsmagten, er infrastrukturen. Jeg husker tydeligt, at vi havde en transportminister, Benny Engelbrecht, som sagde: Lige om lidt vil der blive indkaldt til forhandlinger, og så skal vi se på, hvordan vi kan lave en ny infrastrukturplan.

Det var jo sådan, at den tidligere regering og Dansk Folkeparti havde indgået en plan om at få Danmark til at hænge bedre sammen. Hvad er det, infrastruktur kan? Infrastruktur kan skabe vækst, infrastruktur kan gøre os rigere. Der ligger faktisk rigtig mange projekter i den plan, der lå fra den tidligere blå regering og Dansk Folkepartis side, som skaber vækst i hele Danmark. Hvis man skal tage en lille ting, kan man jo tage Rute 54, Næstved-Rønnede, som har ligget i mange år. Vi kunne jo se, at Socialdemokraterne i hvert fald lokalt gik ud og sagde, at det ville have en førsteprioritet, og at det var et af de projekter, man ville føre igennem. Men nu står vi her med finanslovsforslaget for 2021, som alene er udformet af Socialdemokratiet, men alligevel er det ikke med. Det må være, fordi man ikke prioriterer det, man sagde i valgkampen; man prioriterer det ikke, når man så har fået magten. Man kan ikke læse det på anden måde.

Kl. 13:10

En anden ting, som er ret spændende i forhold til finansloven, er jo krigskassen: de 9,2 mia. kr., som der er lånt op til – altså et engangsbeløb, ikke et driftsbeløb, som ligger i kassen. Jeg har hørt i løbet af de her få dage, efter at finansloven er blevet fremlagt, at det skal dække alt. Jeg vil bare sige, at der er mange ting, der er blevet meget, meget billigt: I fremtiden kan vi dække, at vi alle sammen kan blive vaccineret. Man kan dække den grønne omstilling. Man kan gøre Danmark rigere. Vi kan klare det hele for 9,2 mia. kr. af lånte penge.

Hør nu her: Det er et blålys. De 9,2 mia. kr. synes vi er fornuftigt man har lagt i kassen, men man skal så sandelig huske at gemme dem til, når vaccinen kommer. For hvem er det herinde, som vil sige nej til at give en vaccine til danskerne, når den kommer? Og er der nogen herinde, der kender prisen på denne vaccine, når den kommer? Det er der ikke. Så de 9,2 mia. kr. forventer vi ikke er et rådighedsbeløb til fri leg til alverdens ting og sager. Der er reelt kun 1,5 mia. kr. til forhandling. Tak for ordet.

Kl. 13:11

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Den første er hr. Jens Joel, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 13:11

Jens Joel (S):

Først og fremmest tak til Dansk Folkepartis ordfører. Nu sagde ordføreren, at der var nogle små ting – som jeg tror ordføreren sagde – og nævnte nogle af de mindre initiativer i finansloven, men noget af det, som jeg synes er meget stort og ret afgørende, og som finansordføreren jo, fordi han både er en dygtig finansordfører, men jo også kommunalpolitiker, godt ved, er, at en af de store ting på den her finanslov og i øvrigt på de to foregående kommuneaftaler er det her med at dække det demografiske træk, altså sikre, at der bliver flere penge, når der bliver flere børn og ældre.

Dansk Folkeparti har jo traditionelt set forsvaret den borgernære velfærd, så jeg vil egentlig bare bede ordføreren om at sige, om ikke det set med Dansk Folkepartis øjne er helt nødvendigt og derfor et vigtigt nybrud, at vi nu faktisk binder os til at dække det demografiske træk og følge med, når der bliver flere børn og ældre.

Kl. 13:12

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 13:12

René Christensen (DF):

Jo, det er sådan set positivt, men jeg vil gerne holde fast i det, som ministeren sagde, nemlig at man skulle lave en revolution. Det vil vi sådan set også gerne, for det, vi har set på de billeder fra ældreplejen, hvor der står tre og bliver enige om, at de ikke skal give en borger service, bliver jo ikke bedre af, at der står fire og kigger på borgeren og siger, at de ikke vil give den service til borgeren, som borgeren har krav på.

Derfor står vi simpelt hen med en udfordring, og enten er det et ledelsesproblem, eller også er det et rekrutteringsproblem, og det er også et økonomisk problem, som vi har. Vi kender alle det her med, at der på et plejecenter om natten kan være 40 eller 50 sengeliggende borgere, og så er der måske kun én på arbejde. Det giver nogle ret store udfordringer, når man er inde hos den ene, hvis der er en anden, der så får brug for hjælp i nattetimerne. Så der er nogle ret store udfordringer i forhold til den måde, som vil leverer vores velfærd på ude i kommunerne, og det ansvar bliver vi også nødt til at påtage os inde i Folketinget, og det har man bestemt ikke gjort med den her finanslov.

Kl. 13:13

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Jens Joel.

Kl. 13:13

Jens Joel (S):

Vi diskuterer jo meget gerne, hvordan man sikrer kvaliteten i ældreplejen, men jeg tror, vi er enige om, at det er nødvendigt som forudsætning for at kunne skabe kvalitet, at man ikke hele tiden siger, at der skal løbes hurtigere og hurtigere, og at man skærer mere og mere ned. Og det er vel baggrunden for, at også ordførerens formand på et tidspunkt sagde, at det ville være godt, hvis partiet Venstre kunne bakke op om det her med, at pengene skulle følge med, når der kom flere børn og ældre, og jeg beder sådan set bare ordføreren om at bekræfte, at det jo nu faktisk er det, der er reglen, og det, vi gør, og jeg vil spørge, om ikke Dansk Folkeparti så bakker op om den nye retning, som vi har sat i forhold til velfærdspolitikken.

Kl. 13:13

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:13

René Christensen (DF):

Det sker så ikke alligevel, for pengene kommer jo via rammen, og hvis SF får magt, som de har agt, så får de jo indført i den her finanslov, at man får minimumsnormeringer på børneområdet, hvilket i hvert fald i en kort periode kan være positivt nok for at være sikker på, at man har de pædagoger, som der er behov for. Men det, der så kan ske, er, at hvis ikke alle pengene følger med, når man laver sådan en minimumsnormering, så skal kommunerne prioritere, og så er det jo, at de går fra det ene område til det andet.

Det, vi har set, er jo, at pengene er gået fra ældreområdet til alle mulige andre områder. Vi så jo, da vi indførte værdighedsmilliarden – den tidligere socialdemokratiske regering indførte jo også ældremilliarden – at der blev pumpet 2 mia. kr. ud til ældreområdet, men lige så snart de kom over bloktilskuddet, begyndte kommunerne at skære ned på de beløb, som de havde fået, og som var låst til ældreområdet.

Så man skal passe på med at tro, at fordi man sender nogle penge ud, så kommer de også derhen, hvor de skal. Der er jo stadig væk kommuner, som bygger superligastadioner og skærer ned på ældreområdet – det er jo bare et faktum.

Kl. 13:16

Kl. 13:14

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det fru Sofie Carsten Nielsen, Radikale Venstre.

Kl. 13:14

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for det. Og tak for talen. Jeg er jo enig med ordføreren i, at der mangler reelle grønne initiativer i regeringens finanslovsudspil – både for klimaet og naturen – så derfor vil jeg spørge Dansk Folkepartis ordfører: Er det ordførerens opfattelse, fordi ordførerens parti jo også har tilsluttet sig 70-procentsmålet, at det kan nås uden at sætte en krone af på finansloven?

Kl. 13:15

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:15

René Christensen (DF):

Nej, det kan det ikke, for det, vi skal, er jo at opmuntre til, at der skabes en innovation. Jeg tror, man skal passe på med, at den grønne omstilling skal gøre ondt, altså at det skal være dyrere at være bilejer, og at det skal være svært at bo i provinsen – alle de her ting, som vi så kommer frem i går og i den politiske debat, der var efterfølgende. Der er det jo meget vigtigt, at vi er med til at understøtte de virksomheder, som kan understøtte den grønne omstilling, så de dermed også synes, det er interessant at investere i Danmark og også bruge Danmark som land til at afprøve nye måder at lave grøn omstilling på.

Kl. 13:16

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 13:16

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak. Betyder det så, at i Dansk Folkeparti vil man sætte et råderum af? Mener ordføreren, at der skal sættes et råderum af til den grønne omstilling?

Kl. 13:16

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:16

René Christensen (DF):

Jamen det er sådan en lidt mærkelig diskussion, for hvad er råderum? Råderum er jo nogle skattepenge, som ikke er brugt endnu, og de kan jo bruges til det, vi vil politisk. Vi er jo valgt på hver vores liste, og vi er valgt fra hvert vores parti, og vi har sat nogle dagsordener for det. Og når vi har indgået nogle aftaler, skal vi også finansiere dem. Vi ser ikke, at man ikke kan finansiere grønne tiltag via råderummet. Grønne tiltag kan jo faktisk også sagtens være ting, som gør Danmark rigere, og som øger beskæftigelsen.

Kl. 13:16

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det fru Lisbeth Bech-Nielsen, Socialistisk Folkeparti.

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tak for det, og også tak for talen. Ligesom mine radikale kolleger er jeg også enig i kritikken af regeringens finanslovsforslag, nemlig at der mangler grønne ambitioner. Men jeg synes jo også, det er fair nok, når vi har debatten i salen i dag, at man så har muligheden for at spørge de andre partier, hvordan de konkret vil spille det ind, specielt når de jo så er ude med en kritik, som jeg synes er helt berettiget at DF også har. Men hvor vil DF helt konkret sætte ind? Alle er jo enige om, at vi har ufattelig travlt, hvis vi skal nå 70-procentsmålet, og det skal vi jo, og det har DF også skrevet under på så at sige. Så hvor skal vi sætte ind? For alle, der ved noget om området, siger jo også, at teknologiske løsninger er vigtige, men at de slet ikke kan stå alene – ikke inden for den tidshorisont, vi har.

Kl. 13:17

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak, og værsgo.

Kl. 13:17

René Christensen (DF):

Første punkt er jo, at vi selvfølgelig fortsætter med de små, gode ordninger, som vi har i den nuværende finanslov, og som er kørt videre. Men det er jo sådan for at kunne blive ved med at køre derudad. Så er der noget, der selvfølgelig også er rigtig vigtigt, eksempelvis når vi snakker om elbiler. Det er faktisk ikke så interessant at sige, hvor mange elbiler vi får. Det er mere interessant, hvor mange af de andre biler der går ud. For hvis vi bare øger antallet af biler, er det jo ikke sådan, at vi bliver mere grønne. Der er også nogle andre biler, der skal ud. Derfor tror jeg, det er rigtig, rigtig vigtigt, at vi får kigget på, hvordan vi får de ældste biler ud først. Og der er bl.a. noget som skrotningsordningen oplagt, og vi har også kunnet se, at det har kunnet hjælpe på de mest forurenende og ældste biler. Det er sådan nogle mindre håndtag, som faktisk godt kan give noget på den korte bane.

Så er det også rigtig vigtigt i forhold til den aftale omkring hele affaldssektoren, som vi desværre ikke er en del af, at man også der finder på innovative måder. Hvordan får vi lavet det? Det mest energikrævende, vi har i Danmark, er jo vores boliger. Hvordan får vi gjort dem mindre energikrævende og mere grønne?

Kl. 13:18

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til fru Lisbeth Bech-Nielsen.

Kl. 13:18

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tak. Det er jo gode forslag, men jeg vil bare mene, at det stadig væk er lidt for nemt at komme udenom. Altså, vi har et landbrug, som står for, jeg tror, det er 30 pct. af vores udledning, og vi har en transportsektor, som også står for en meget stor andel af det. Altså, vi har nogle sektorer, hvor vi, medmindre man siger, at de en til en skal betale for at reducere udledningen selv, også skal levere noget herindefra, uanset om det er omlægningsstøtte, opkøb af jord, konkrete belønninger for at skifte bil eller højere skrotningspræmie. Alt det koster jo penge, rigtig mange penge, og jeg synes bare ikke, at DF's ordfører har været konkret, i forhold til hvor man vil finde de penge, altså hvordan det skal finansieres. For jeg tror, vi er enige om, at råderummet – uden at komme ud i en lang diskussion om, hvad det er – i høj grad skal bruges på velfærd.

Kl. 13:19

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo.

Kl. 13:19

Kl. 13:22

René Christensen (DF):

Jeg tror bare, man skal se på, at det alt sammen ikke behøver være på den måde. Når man snakker landbrug og man snakker eksempelvis lavbundsjorder, kan de så noget andet? Ja, de kan blive til noget natur, når de bliver oversvømmet, men er det også der, hvor vi kan stille flere solceller op? Hvordan kan vi gøre det mere attraktivt? Det er faktisk sådan, at forrentningen af solceller i dag uden statsligt tilskud faktisk er ret god. Hvordan laver vi noget lovgivning, der gør, at man får mulighed for eksempelvis at sætte solceller op på de her lavbundsjorder, man tager ud? Så kan vi lave nogle rammer og nogle rammevilkår for, at man kan få en anden form for drift på de jorder, som så også giver grøn energi. Der tror jeg altså, vi i fællesskab bliver nødt til at se meget mere på de løsninger.

Kl. 13:20

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Og værsgo, hr. Rune Lund, Enhedslisten.

Kl. 13:20

Rune Lund (EL):

Tak for det, formand. Tak for ordførertalen. Og så vil jeg gerne sige velkommen i klubben, for jeg kan forstå på Dansk Folkeparti, at man nu støtter minimumsnormeringer på ældreområdet. Og fra Enhedslistens side har vi jo kæmpet for velfærdsrettigheder i mange år, både til ældre og også til børn i daginstitutioner. Det er vores tilgang til, hvordan vi mener vi kan hegne velfærdssamfundet ind og skabe nogle rettigheder for borgerne. Jeg husker det helt tilbage fra midten af 00'erne, hvor vi begyndte at have de her tanker, og til finansloven for 2014 fremførte vi, som nogle måske også husker, også kravet om velfærdsrettigheder. Det handler om ret til rengøring, det handler om forbud mod alenevagter – det er også noget, vi arbejder med – og nogle husker måske de to bade om ugen. Så det er i det hele taget det, at vi laver nogle rettigheder for borgerne, som vi synes er en klog måde at se tingene på.

Så mit spørgsmål er egentlig: Hvor vigtigt er det her for Dansk Folkeparti? Vil Dansk Folkeparti være med til at prøve at presse på for, at der rent faktisk sker en genopretning af velfærden, så det ikke bare er det rene demografiske træk, som regeringen har lagt op til, eller skal der komme alle mulige andre tossede udlændingekrav ind, som kan ødelægge arbejdet for at lægge et pres for at forbedre velfærden?

Kl. 13:22

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:22

René Christensen (DF):

Jeg tror, man skal lægge meget mærke til, at det, som jeg sagde, i en periode kan være nødvendigt. Det her opfatter vi nærmest som et værn mod det, vi ser derude. Vi er også enige i, at det også er sket på daginstitutionsområdet, ligesom det er sket på ældreområdet – altså, det er jo de store klumper ude i kommunerne, og de har ikke fået nok fokus. Men vi er også et parti, som elsker det kommunale selvstyre, og man har jo de politikere, som man selv har stemt ind. Men der er bare nogle rettigheder, man bør have. Vi så jo gerne, at vi var det foruden. Så jeg vil gerne sige, at det ikke er et stort ønske for Dansk Folkeparti at have minimumsnormeringer, men det kan være et middel til at få en værdig ældrepleje og en værdig børnepolitik ude i kommunerne. Og vi håber da så sandelig, at det er noget, der kan gå væk igen, så vi kan få vores lokale demokrati tilbage, men lige nu må vi bare indse med det, vi ser rundtomkring, at der står det ikke godt til.

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Rune Lund.

Kl. 13:22

Rune Lund (EL):

Tak for det. Da Dansk Folkeparti havde sommergruppemøde, var man ude at lancere, at det her var den måde, man så på tingene på, og mit spørgsmål er så i virkeligheden: Hvor vigtigt er det her for Dansk Folkeparti? Altså, kommer Dansk Folkeparti til forhandlingsbordet med alle mulige krav om, at der skal ske udlændingestrømninger, som vil være fuldstændig uspiselige for Enhedslisten f.eks., eller vil Dansk Folkeparti fokusere på, at vi får genoprettet velfærden, og bruge kræfterne på det? For så tror jeg ærligt talt, der kan komme mere ud af det, end hvis Dansk Folkeparti kommer med alle mulige udlændingekrav, som vil være uspiselige for en lang række andre partier, i finanslovsforhandlingerne.

Så hvad er det egentlig, der er vigtigst for Dansk Folkeparti – er det ældre, eller er det udlændinge?

Kl. 13:23

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:23

René Christensen (DF):

Det er en kombination af begge dele. Altså, vi kan godt multitask, og selvfølgelig kommer vi til forhandlingerne også med udlændingestrømninger, som vi altid gør – særlig fordi der er sket så mange lettelser, som der er sket i den meget, meget korte periode, vi har haft med en socialdemokratisk regering.

Men jeg vil gerne sige, at vi jo har en helt anden model. Det var, da vi snakkede udligningsreform, og da spurgte vi: Skal kommunerne egentlig overhovedet opkræve skatter, eller skal vi ikke sørge for, at fællesskabet betaler for de ydelser, som borgerne bør have? Og så skal det ikke være en diskussion om, at man er født i København og har boet herinde og er blevet førtidspensionist – og det er fair nok – og at så skal man stå nede på Lolland og pibe over, at nu kommer man til Lolland som førtidspensionist. Man har selvfølgelig som borger ret til at flytte rundt i hele Danmark, og det ville vi komme ud over, hvis kommunerne ikke havde retten til at opkræve skat. Men vi sagde: Pengene følger borgeren. Og jeg tror måske heller ikke, at vi ville have så stort behov for at have de her mange værneregler, hvis pengene fulgte med, for der er vi jo enige med Enhedslisten – pengene har jo ikke fulgt med, hverken i faktiske tal eller over kommunegrænserne.

Kl. 13:24

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Marcus Knuth.

Kl. 13:24

Marcus Knuth (KF):

Tak til hr. René Christensen. Jeg er jo glad for, at DF langt hen ad vejen deler vores bekymring for den manglende fokus, der er på økonomi og på vækst i det her forslag til finanslov. Det samme gælder jo så også den skævvridning, som jeg tror vi begge synes der er, i forhold til hvor meget man bruger på ældre og så på udlændinge.

Men der var en enkelt ting – og det kan være, at jeg ikke hørte efter – som jeg ikke hørte ordføreren nævne, og som i hvert fald er noget, som jeg har undret mig meget over. Jeg kan ikke finde ét sted, hvor der er afsat penge til et nyt udrejsecenter, og det synes jeg er meget mærkeligt, for hvis jeg ikke husker forkert, er det i hvert fald noget af det, regeringen har lagt op til. Jeg tror, det er noget, som

både Dansk Folkeparti og vi Konservative går meget op i, altså at afviste udlændinge skal ud af landet. Er det mig, der har læst helt forkert? Har ordføreren for Dansk Folkeparti fundet noget som helst om et nyt udrejsecenter?

Kl. 13:25

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 13:25

René Christensen (DF):

Nej, jeg kan bekræfte, at det har vi ikke fundet, og også, at vi har ledt efter det, så det er ikke tilfældigt, at vi har set, at det ikke er der. Vi havde også regnet med, at man ville holde fast i, at der skulle laves et nyt udrejsecenter. Men igen: Det er ét parti, det er Socialdemokratiet, der har fremsat finanslovsforslaget, og det handler måske om, at man ikke ønsker at have et udrejsecenter. Det handler måske om, at man ikke ønsker, at de her mennesker skal forlade Danmark. Det handler måske om, at man gerne vil have, at de mennesker bliver her og bliver en del af Danmark med de store udfordringer, som det giver. Så nej, vi kan ikke se det – desværre.

Kl. 13:26

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Hr. Marcus Knuth.

Kl. 13:26

Marcus Knuth (KF):

Det fører mig hen til det næste og næsten lige så åbenlyse spørgsmål. Socialdemokratiet har talt meget om den her lejr i Nordafrika, og sådan en lejr bygger jo ikke sig selv. Den koster nok også nogle penge, og det er jo også noget, som man nok skal kigge på meget langsigtet, hvis det er sådan, at man vil planlægge med henblik på det. Der kan jeg heller ikke finde en eneste krone. Jeg ved ikke, om Dansk Folkeparti har kunnet finde noget, som jeg ikke har kunnet finde, men for mig lugter det jo bare mere og mere af, at man siger én ting – man lover et udrejsecenter, man lover et asylcenter i Afrika osv. osv. – men når det kommer til stykket, når det kommer til finansloven, så står det ingen steder. Det her må jo også være en næsten endnu højere prioritering for Dansk Folkeparti, så kan Dansk Folkeparti overhovedet se sig selv gå ind i nogen form for meningsfulde forhandlinger med Socialdemokratiet, når man fuldstændig udelader udrejsecentre og udelader det store løfte om (*Anden næstformand (Pia Kjærsgaard): Ja tak!*) ... et udrejsecenter i Afrika?

Kl. 13:27

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 13:27

René Christensen (DF):

Ja, vi kan godt se os selv gå ind i et lokale, hvor det ser rigtig svært ud. Det har vi tit gjort, og nogle gange er vi også kommet ud med noget, der har været rigtig, rigtig fornuftigt. I politik er det jo nogle gange sådan, at man kan få en kæmpe sejr på 50 pct., når man er i opposition, og så kan man få en kæmpe sejr på 70 pct., når man er støtteparti. Sådan er det, og vi vil bruge vores mandater dér, hvor vi får mest ud af det. Men jeg er jo fuldstændig enig i, at alt det, man sagde man gerne ville, har været bluff. Altså, papir er taknemligt, man kan skrive alt det rigtige, men det er jo det her papir, der er det vigtige, i forhold til hvad det så er, man vil føre ud i livet, og der kan vi desværre ikke finde den stramme udlændingepolitik.

Kl. 13:27

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Hr. Lars Boje Mathiesen, Nye Borgerlige.

Kl. 13:27

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. Jeg vil gerne rose ordføreren for at sætte fokus på det uansvarlige ved at optage gæld til øget forbrug. Jeg synes, det er fornuftige taktik, som jeg hører fra Dansk Folkeparti. Det er den ene side af medaljen. Den anden side er, at man jo også forøger skatter og afgifter for at finansiere noget her. Og jeg kunne godt tænke mig at høre, om Dansk Folkeparti også synes, at det er forfejlet, og at man i stedet for skal finde midlerne inde i en af verdens største offentlige sektorer og så omprioritere dér. Eller hvordan ser man på, at man også ønsker at hæve skatter og afgifter?

Kl. 13:28

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 13:28

René Christensen (DF):

Det er jo sådan, at det at hæve skatter og afgifter synes vi generelt er en dårlig idé. Men vi har dog været med til det i tidens løb, vil jeg gerne sige, og der kan være områder, hvor man siger, at det giver mening. Vi har haft en politisk kamp om cigaretter, og vi var uenige med regeringen. Regeringen har valgt at hæve afgiften på eksempelvis cigaretter, for det har man ønsket. Det ønskede Dansk Folkeparti ikke.

Vi synes jo, at når man skal bruge penge, særlig når man optager lån, kunne man jo også bruge dem på noget, der gjorde os rigere. Og der vil vi jo gerne kigge på sådan noget som beskæftigelsesfradrag, eller hvad med nogle andre ting, der gør det mere attraktivt at være på arbejdsmarkedet? Kunne vi ikke investere i, at vi fik de her arbejdsløshedstal ned? Det tror vi sådan set godt at man kan i en situation som den, vi står i nu.

Kl. 13:28

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 13:28

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. Vi kigger også ind i nogle skatteforhandlinger om bilafgifter, og jeg håber, at Dansk Folkeparti vil stå sammen med Nye Borgerlige og stå vagt om danskernes ret til at kunne køre i bil, således at det ikke bliver dyrere for danske bilister at eje eller købe biler derude. Er det noget, Dansk Folkeparti vil stå vagt om sammen med Nye Borgerlige?

Kl. 13:29

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 13:29

René Christensen (DF):

De gange, hvor bilafgifterne er blevet sat ned i Danmark, har Dansk Folkeparti været en del af det, og vi mener jo også, at privatbilismen er utrolig vigtig, særlig for at få Danmark til at hænge sammen. Vi er jo et geografisk stort land med nogle få metropoler, hvor arbejdspladserne ligger, og derfor er det jo vigtigt, at det ikke kun er dem i metropolerne, som kan komme frem og tilbage – eksempelvis som i København, der har metro, A-busser og S-tog. Men man skal kunne komme frem og tilbage igennem hele landet. Og der er privatbilismen altså stadig væk ret vigtig, også når man ser på, at man – på trods af at der har været store investeringer i offentlig transport – ikke kan komme rundt i Danmark. Så ja, vi vil stå vagt om, at det ikke bliver dyrere at have bil, men vi vil også gerne have en grøn omstilling.

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Jesper Petersen, Socialdemokratiet.

Kl. 13:29

Jesper Petersen (S):

Tak for det. Jeg synes måske, hr. René Christensen kommer lidt hurtigt hen over, hvad der egentlig ligger i sådan en finanslov, når vi f.eks. ser på ældreområdet. For det er jo rigtigt, at noget af det, der så har været råd til ud over at stimulere beskæftigelse, at sørge for, at der er gang i arbejdspladser, at færre bliver arbejdsløse, er at sætte nogle penge af til at højne kvalitet, kompetencer på ældreområdet. Det ligger i finansloven. Det er ikke et større beløb end det, hr. René Christensen nævner, men det er en af de prioriteter, der er.

Men ud over det ligger der jo altså også i den økonomiske politik, at det nu simpelt hen er helt rodfæstet, at når der bliver flere ældre, også i den kommune, hvor hr. René Christensen sidder i byrådet, bliver der sat flere penge af. Det skete i to økonomiaftaler med kommunerne. Det ligger jo også i finansloven. Ligesom der er lavet en udligningsreform, som også gavner kommunerne – dem, der har haft svært ved at få det til at løbe rundt, og som er mere ramt på deres økonomi end andre. Der kunne jeg bare godt tænke mig at spørge hr. René Christensen til hans egen kommune, om ikke det er korrekt, at det har været muligt der at gavne ældreområdet, og at man har fået hele 120 mio. kr. mere som følge af udligningsreformen.

Kl. 13:31

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo.

Kl. 13:31

René Christensen (DF):

Jo, det kan jeg bekræfte. Jeg kan også bekræfte, at sådan noget som klippekortsordningen er kommet tilbage, fordi det ønskede Dansk Folkeparti skulle ske i den pågældende kommune. Men alligevel, når vi kigger på, hvad det er for nogen besparelser, der er sket ude i kommunerne, så må man sige, at på trods af de intentioner, der har været fra Folketinget på tværs af partier – det vil jeg gerne sige, for det skal Dansk Folkeparti ikke alene have ros for; som sagt tidligere satte den tidligere socialdemokratiske ledede regering jo 1 mia. kr. af, og vi satte 1 mia. kr. af sammen med den blå regering – så vi alligvel massive nedskæringer. Så snart pengene kom over blokken, blev der trukket, også i de penge, som var givet til de ældre.

Det giver sådan en vis frustration, når man er glad for det kommunale selvstyre, og derfor siger vi jo, at vi nok er nødt til at diskutere, hvordan vi får låst pengene mere, og det kunne eventuelt være ved at bruge den model, som SF har foreslået på børneområdet, altså at have en minimumsnormering, i forhold til hvor mange penge der skal være på området. Men det er i frustration over, at de intentioner, som er bredt forankret i Folketinget, ikke bliver anerkendt ude i kommunerne.

Kl. 13:32

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Jesper Petersen.

Kl. 13:32

Jesper Petersen (S):

Det er en supervigtig debat, hvordan man højner kvaliteten. I det tilfælde, der har været på tv, handlede det nu ikke så meget om, hvor mange hænder der var, men mere om, hvordan man så på den ældre, man havde ansvaret for.

Men jeg synes egentlig, at det, der kommer ud af hr. René Christensens svar, er en anerkendelse af, at også den kommune, hr. René Christensen repræsenterer, har en bedre økonomi nu, fordi der er kommet en ny regering, der laver økonomiaftaler, hvor midlerne følger med, en udligningsreform med 120 mio. kr. mere. Jeg tror faktisk, at Guldborgsund Kommune var den, der havde det største ekstra beløb. Er det ikke korrekt, at det faktisk er kommet ud af det?

Kl. 13:32

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo.

Kl. 13:32

René Christensen (DF):

Det er korrekt. Det, jeg så bare håber, er, at når en minister går på tv og siger, at der nu skal ske en revolution, så sker der også noget. Så sætter man ikke bare nogle penge af og siger: Nu sender vi 2 mio. kr. – jeg ved godt, at det ikke er sådan – ud til hver kommune. Så er jeg home safe. Nu har jeg lavet en revolution.

Så håber jeg virkelig, at vi bliver indkaldt til forhandlinger, der handler om: Hvad er det egentlig for en ældrepleje, vi vil have i Danmark? Hvad er det egentlig for nogen daginstitutioner, vi vil have i Danmark? Hvorfor er der 15 pct. af dem, der forlader folkeskolen, der ikke har fået 02 i dansk og 02 i matematik? Vi kan da ikke være det bekendt. Vi bruger så mange penge, og vi anerkender også, at der er kommet flere ud, så skal vi da søreme også bruge dem rigtigt ude i kommunerne. Ellers må vi jo hjælpe dem til det.

Kl. 13:33

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Kristian Hegaard, Radikale Venstre.

Kl. 13:33

Kristian Hegaard (RV):

Tak for det. Tak for ordførertalen, hvor Dansk Folkeparti jo slog klart fast og også gjorde det i efterfølgende svar, at det ikke er godt nok med et forslag til finanslov, hvor der ikke er sat en eneste krone af til CO₂-reducerende tiltag. Det er ganske enkelt ikke godt nok, at der er sat flere penge af til at brande et klimamål end til at handle på målet.

Derfor kunne jeg godt tænke mig at spørge Dansk Folkeparti, når nu Dansk Folkeparti er enig i, at der skal ske noget nu og her, også i en finanslov som den her, for at nå klimamålet i 2030, om Dansk Folkeparti så også ville være med til at få et ambitiøst klimamål for 2025. For ellers sker der jo det, som ordføreren advarede mod, nemlig at det så kan gøre rigtig ondt på danskerne, hvis det er, at man bare udskyder CO₂-reduktionerne til 2028, 2029 eller 2030. Så vil Dansk Folkeparti være med til at sætte et ambitiøst klimamål for 2025 som et delmål frem mod 2030?

Kl. 13:34

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:34

René Christensen (DF):

Når man laver så langsigtede mål, er det også vigtigt, at der er proportion i dem, for ellers sker der jo det, at den dag, man står ved målstregen, siger man: Det nåede vi så ikke. Så skulle man helst have flyttet sig i hvert fald noget af vejen.

Om det lige skal være et mål i 2025, vi skal måle på, skal jeg ikke sige, men det, der i hvert fald er vigtigt, er de aftaler, som vi indgår. Nu er der jo blevet sådan en kultur her med de 70 pct. om, at man godt må være ude af nogle aftaler og være med i andre. Vi kan også se, at med den aftale, der blev lavet sidst, på affaldsområdet,

hænger økonomien jo ikke helt sammen. Det koster næsten ikke noget for borgerne.

Men nu viser det sig, at det måske kommer til at koste fem, seks, syv gange mere for borgerne, når man skal til at håndtere affaldet på en anden måde. Og der er det altså vigtigt, at vi hele tiden sigter mod 2030, og om vi på en eller anden måde kan lave nogle mellemstationer, hvor man evaluerer og kigger på det, tror jeg er ret vigtigt. Det burde vi nok gøre i hvert fald en gang om året. Om der skal være de her skrænter, hvor man ligesom kan sige, at nu var vi en fiasko i fællesskabet her, altså om det er sådan, man skal gøre det, ved jeg ikke. Men evaluering er utrolig vigtig, for ellers kommer vi til at stå og være frustrerede i 2029.

Kl. 13:35

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Hr. Kristian Hegaard.

Kl. 13:35

Kristian Hegaard (RV):

Tak til ordføreren for at være positiv over for sådan nogle mellemstationer. Det synes jeg lyder rigtig positivt. Derfor vil jeg høre, om ikke ordføreren er enig i, at det er nemmere at nå et 2030-mål, hvis man har sådan en lineær kurs for det, end hvis man sådan udskyder det hele til allersidst, hvor man jo så risikerer, at der sker det, der gør ondt på danskerne, hvilket ordføreren jo advarer meget imod, for man skal jo virkelig tage nogle drastiske skridt, hvis man på meget, meget kort tid skal gøre det. Så er ordføreren enig i, at hvis man laver en lineær kurs for klimamålet i 2030, er der også større chancer for at nå det?

Kl. 13:36

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Og værsgo.

Kl. 13:36

René Christensen (DF):

Teoretisk set vil der være en større chance for at nå det, men spørgsmålet er, om det er den klogeste måde at gøre det på. Sådan vil jeg svare. For lad os nu bare gå tilbage til i går, hvor vi fik rapporten om grønne biler; der må man jo sige, at industrien er på vores side. Der sker måske ikke så meget de første par år, men så kommer der til at ske noget, fordi man får udviklet nogle bedre biler. Man får solgt nogle flere enheder i hele verden, og dermed falder prisen, og så får vi flere elbiler i Danmark. Og der er spørgsmålet, om vi skal gøre det lineært, i forhold til hvor mange elbiler vi skal have. Der tror jeg man skal være realistisk og sige, at vi nok får de fleste elbiler i den sidste del af perioden.

Kl. 13:36

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Så er det hr. Christian Juhl, Enhedslisten.

Kl. 13:36

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Dansk Folkeparti siger ofte, at de ikke ønsker flere flygtninge til Danmark, men det er meget, meget sjældent, man ser dem stille forslag om så reelt at forebygge, at der kommer flygtninge til Danmark. Det kunne man f.eks. gøre i flygtningelejrene, hvortil FN siger, at der kun er 60 pct. af de penge, der skal til, for at de flygtninge, der bor i nærområderne i flygtningelejre, kan overleve. Så siger mange med børn jo: Så må vi hellere prøve at finde et andet sted, og det kunne da være, at det var bedre i Europa.

Hvad er årsagen til, at man aldrig ser Dansk Folkeparti stille forslag om, at udviklingsbistanden skal hæves, sådan at vi kan hjælpe bedre i flygtningelejrene, og så folk reelt kan få et ordentligt og

anstændigt liv, når de er i de flygtningelejre, med uddannelse til børnene, sundhed osv., indtil de kan vende tilbage igen?

Kl. 13:37

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 13:37

René Christensen (DF):

Det er, fordi man ikke følger med. I finansloven for 2017 havde vi det faktisk med, og vi fik det også. Der øgede vi faktisk indsatsen i nærområderne, samtidig med at vi også fik strammet udlændingepolitikken, netop på den baggrund at vi sagde, at hvis vi hjælper i nærområderne og folk får mere lyst til at blive, hvor de er, end de får lyst til at flygte, kan man også med god grund stramme mere på reglerne i Danmark.

Så det forslag har vi stillet, og vi fik det faktisk også igennem – selvfølgelig var det et enkelt år, hvor vi så havde en særlig indsats i nærområderne.

Kl. 13:38

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo, hr. Christian Juhl.

Kl. 13:38

Christian Juhl (EL):

Jamen sådan nogle ting løses jo ikke på én gang og på 1 år. Nogle af flygtningene bor i lejrene helt op til 20 år, og derfor er det noget, der skal ske kontinuerligt. Og når den nuværende regering sådan lige løfter bagdelen ind over de 0,7 pct., var det måske en god idé, at vi var nogle, der ville hjælpe dem med at få noget mere udviklingsbistand afsted, også til de lande, hvor der ikke er kriser og man ikke er nødt til at flygte, for der skal man jo skabe sig et liv, et arbejde, en uddannelse, produktionsmuligheder, sundhed og alle de der ting. Det er der virkelig brug for i verden i øjeblikket med 700 millioner absolut fattige, dvs. at man skal leve for under 8 kr. om dagen. Så det skal jo ikke bare være et pynteforslag et enkelt år.

Kl. 13:38

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak, og værsgo.

Kl. 13:38

René Christensen (DF):

Nej, men man må jo bare sige, at med den politik, der bliver ført nu, hvor man åbner op for kvoteflygtninge, man lempet udlændingepolitikken, vil vi overhovedet ikke gå ud ad den vej. Altså, hvis man overhovedet skal gå ud ad den vej, skal man jo have en meget stram udlændingepolitik – man skal jo faktisk have et flygtningestop – og så skal man sige, at så hjælper man dem der, hvor de er. Og så vil jeg gerne lige sige, at der kun er, jeg mener, det er fem lande i verden, som reelt betaler de 0,7, som er aftalt. Danmark er et af dem, og når man kigger på det på finanslovsforslaget for 2021, er det jo faktisk stigende: Det er faktisk over 0,7. Så man bruger mere, og det synes vi ikke hænger sammen med, at man også lempet udlændingepolitikken. Så det er vi faktisk imod.

Kl. 13:39

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er ikke flere, der ønsker ordet for korte bemærkninger eller spørgsmål. Derfor er det fru Sofie Carsten Nielsen. Værsgo.

(Ordfører)

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for det. Sidste år havde vi finanslovsdebatten noget senere på året, så der havde jeg lige været på efterårsferie i London med mine to sønner – mine børn kommer også til at spille en rolle her – og vi havde været på Harry Potter Museum. Det er jo en magisk verden, man er i der, og vi var ude i verden. Det føles lige nu som utrolig længe siden. Det har der ikke været så meget af i år. Der har ikke været så meget magi og heller ikke så meget rejseri, fordi der har været corona. Men vi er jo også kommet videre, og vi kommer videre, mens corona stadig er her.

På den måde synes jeg, at man med pandemien sætter en slags lup på, hvem vi er, og måske allermest, hvem vi gerne vil være. Corona har jo for mange været en anledning til at spørge, hvad meningen egentlig er. Morten Østergaard rejser rundt i landet med et skilt og spørger folk om det – sådan lige next level. Men som Dumbledore også siger til Harry Potter, og det er den store trolldmand til den unge trolldmand: Vi kommer alle på et tidspunkt i livet til at stå over for valget mellem, hvad der er rigtigt, og hvad der er nemt. Det synes jeg faktisk indtil videre vi er kommet ret godt ud af som fællesskab. Jeg tror stadig, at befolkningen har os politikere til eksamen, også siden valget sidste år. Vi er ikke sådan ude på den anden side af tillidskrisen. Men som fællesskab har vi været gode.

Jeg er stolt af at være dansker. Vi tager ansvar, og når krisen rammer, så handler vi. Vi finder løsninger lokalt, vi mobiliserer, når der er noget, vi brænder for. Og den indstilling og den handlekraft har vi set utallige gange i det seneste år.

Da landet lukkede ned, hjalp vi hinanden. Danskere købte ind for isolerede medborgere, en overflod af frivillige bemandede Røde Kors, og hotlines, læger og undervisere omlagde arbejdet på rekordtid, og det gør de igen i dag, og det gjorde de, da min søn var hjemsendt, og i overgangen. Der arbejdes stadig med restriktioner og håndsprit og rutiner. Læger, sygeplejersker og frontpersonale tog fra og tager fortsat fra – og bureaukrater, som ellers får skyld for alt for meget, smed, hvad de havde i hænderne af cirkulærer, og fik det bare til at fungere på tværs af systemer i stat, regioner og kommuner. Virksomheder indrettede sig, meldte sig og hjalp til.

Men vi så det jo altså også før coronakrisen og nu igen her. Det er særlig de unge, som går forrest og mobiliserer, når de kan se, at deres fremtid er truet, for klimakrisen er her endnu. Så vi har også fået en stærk klimabevægelse og en engageret studenterbevægelse imod tidligere tiders massive uddannelsesbesparelser. Vi har virksomheder, der har givet alt, hvad de har, i klimapartnerskaberne for at komme med løsninger til verdens mest ambitiøse klimalov om at reducere vores CO₂-udledning med 70 pct. i 2030. Vi har haft en samtykkevagt, der dag ind og dag ud har stået foran Christiansborg og sagt det, som burde være åbenlyst, nemlig at sex skal være frivilligt.

Så danskerne i alle mulige forskellige konstellationer står sammen og står frem og engagerer sig, når det gælder. Og det virker jo også, for der er en lang række politiske resultater det seneste år, som vi kan takke danskernes engagement for.

Der er bevægelse på klimaområdet, hvor vi har mandaterne til at presse og indimellem tvinge regeringen til grøn handling – senest i klimaaftalen lige inden sommerferien, og det var også med et bredt flertal. Der er en barselsfond til selvstændige, en historisk samtykkeparagraf og et stop for besparelser på uddannelse og kultur, i hvert fald indtil videre, for der er lidt mere, vi her skal forhindre.

Vi er kommet et stykke vej med en ny værdipolitisk retning. Der er ikke helt så meget meningsløshed. Unge flygtninge på midlertidigt ophold kan nu tage en uddannelse. Det brugte vi også det seneste år på. Det er især en gruppe unge kvinder, som vi før – i

ligestillingslandet Danmark – forhindrede i at uddanne sig. Vi tager igen kvoteflygtninge, ikke nok, men vi har sat det i gang, og børnene, der fik dokumenteret permanente psykiske men af indespærring i Sjælsmark, er endelig kommet ud. Det forsinkede corona også lidt.

Så vi har handlet. Vi har sat gang i en ny retning og taget de første skridt. Og jeg tør også godt sige, at danskerne selvfølgelig forventer meget mere af os end det, vi indtil nu har leveret. Behovet for handling er jo så heller ikke blevet mindre i det seneste år, tværtimod. En verdensomspændende sundhedskrise er blevet til en økonomisk krise, en krise, som har givet dansk økonomi en kæmpe mavepuster.

Kl. 13:44

Regeringen går jo så med sit finanslovsudspil helt til kanten af budgetloven og finansierer for lånte penge. I en krisetid kan det godt give rigtig god mening, men det er svært at forsvare det ansvarlige i at bruge lånte penge på drift, for det efterlader jo en regning til de næste. Så når vi låner af fremtiden, har vi også pligt til at investere i fremtiden. For Radikale Venstre betyder det en finanslov, som gør Danmark grønnere og friere og stærkere.

Vi må lave en finanslov i samme ånd, som vi har haft i det seneste år – i den samme ånd, som danskerne har vist os, hvor vi viser handlekraft, hvor vi bringer Danmark fremad. Coronakrisen er den mest akutte krise, men klimakrisen vedbliver så med at være menneskehedens allerstørste og mest eskalerende. At finde den grønne omstilling i regeringens finanslovsudspil er som at lede efter et affaldssorteringsanlæg i Karachi, som der spøgefuldt stod i Politiken i søndags. Jeg har aldrig været i Karachi og heller ikke prøvet at lede efter et affaldssorteringsanlæg, men spørgsmålet er jo, kære socialdemokrater, hvordan I vil forklare vores ungdom, at vi på Christiansborg godt kan handle resolut, når coronakrisen truer, men at I ikke har samme vilje til at handle over for den klimakrise, som truer deres fremtid. Jeg håber og tror på, at I vil komme på bedre tanker der.

Coronakrisen gjorde os jo også midlertidigt mindre frie. Vi fik og får indimellem færre muligheder, fordi vi er nødt til at indrette os. Der var også nogle, der mærkede, hvad det kan betyde, når vi sætter noget fri i det små: færre regler og rutiner. Det skal finansloven også bidrage til: at sætte os mere fri, give muligheder, særlig til den ungdom, som oplevede et forsømt forår. Så vi må sætte fri ved at investere i skoler og uddannelser og lære af de erfaringer, vi gjorde os, og sætte fri ved at kæmpe for mere ligestilling – også med finansloven. Vi kan som bekendt godt lege, at der ikke er forskel på, hvordan vi behandler kvinder og mænd – det kan vi godt lege – det er bare ikke rigtigt. Det var Sofie Linde, der sagde det, og derfor efterspørger jeg også en ligestillingsminister på den her talerstol. Han har ikke været der endnu. Hvornår får vi f.eks. en konsopdelt lønstatistik? Hvornår sker der noget på ligestillingsområdet?

Det betyder jo også, at vi skal investere i fremtidens kloge løsninger og job i stærke virksomheder og også her lære af coronaen, når det gælder digitalisering og grøn omstilling. Vi foreslår også at permanentgøre forsknings- og udviklingsfradraget på 130 pct. Jeg er rigtig glad for, at vi fik det med i den stimulipakke, vi forhandlede inden sommer. Vi foreslår et grønt investeringsvindue nu, fordi det er nu, virksomhederne har brug for at investere i den grønne omstilling, så de er klar til at gribe mulighederne – især vores eksportvirksomheder – når de igen opstår, men de har også behov for støtten nu.

Det betyder også, at vi skal give kulturen en solid saltvandsindsprøjtning. For hvis vi ikke vidste det allerede, er vi jo blevet mindet om her i coronakrisen, hvorfor vi ikke kan undvære kulturlivet. Vi har mærket afsavnet: lukkede museer – de er heldigvis åbnet igen – og teatre og aflyste koncerter. Kulturen er selve den lim, der får os til at hænge sammen, især når vi presses og udfordres.

Men for mange af dem, der giver os kulturen – kunstnerne, spillestederne, museerne og alle dem udenom – er krisen jo fortsat gravalvorlig. Der er mange, der er truet på deres eksistens, og vi taber alle, hvis de taber og ikke eksisterer længere. Derfor er kulturen også højt på vores dagsorden.

Under coronakrisen stod vi sammen – borgerne, virksomhederne, civilsamfundet, os politikere – og løste ret store udfordringer. Det virkede. Nu skal vi da vise, at vi kan levere på den handlekraft. Radikale Venstres mål med de kommende finanslovsforhandlinger er at vise, at vi er lavet af det samme stof som danskerne, og derfor lave en finanslov for fremtidens Danmark. For det er de valg, vi træffer, der viser, hvem vi virkelig er, i langt højere grad, end det er vores evner. Det kan man tygge lidt på, og det er også det, Dumbledore siger til Harry Potter. Og hvilken finanslov vi vælger at lave, er også sådan et valg. Tak for ordet.

Kl. 13:49

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Og der er en del korte bemærkninger. Først er det hr. Troels Lund Poulsen, Venstre. Værsgo.

Kl. 13:49

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det, og tak for talen. Der var flere gode momenter, synes jeg, i forhold til både vækst og beskæftigelse i talen; det vil jeg gerne kvittere for. Men det, som jeg gerne vil høre Det Radikale Venstres syn på, er jo hele den her grønne omstilling, som vi har brugt mange kræfter på her i 2020. Jeg vil måske bede Det Radikale Venstre om at folde deres synspunkt ud. Før i dag har der været en debat her i salen om, om det økonomiske råderum kan bruges på velfærd eller den grønne omstilling, og der er jo nogle partier, der mener, at råderummet kun skal være reserveret til øgede velfærdsudgifter. Hvordan ser Det Radikale Venstre på det?

Kl. 13:50

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:50

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak, og tak for spørgsmålet. Vi i Radikale Venstre tror ikke – og jeg synes også, det er ret grundigt dokumenteret – at vi overhovedet kan komme i mål uden at sætte penge af til at nå det mål. Og målet har vi jo sat – det har vi sat med et bredt flertal i Folketinget – nemlig om 70 pct.s reduktion. Derfor siger vi, at vi er nødt til at have et grønt råderum, og råderummet er noget, der heldigvis findes på grund af en ansvarlig økonomi, men jo også noget, man kan skabe ved politiske beslutninger.

Vi siger, at vi skal sætte mindst 2 mia. kr. af om året i et grønt råderum. Det tror jeg ikke engang er nok til at nå alt det, vi skal. Vi er med på, at der også skal træffes beslutninger ud over det, f.eks. at det skal være dyrere at handle sort og billigere at handle grønt, alle de her ting, men vi er også nødt til at sige, at det kommer til at koste, og vise alle dem, der har knoklet for det her, både virksomheder og borgere, at vi selvfølgelig også er rede til at prioritere det.

Kl. 13:51

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Og så er det hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 13:51

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det, det synes jeg var meget klar tale. Hvis man så ser på noget andet, som jo også hænger sammen med hele spørgsmålet om, hvordan og hvorledes man sikrer, at Danmark i hvert fald ikke

bliver fattigere, men potentielt også rigere, så er det jo ikke nogen hemmelighed, at der også foregår forhandlinger i øjeblikket om tidlig pension. Og i det udspil, regeringen er kommet med, ved vi jo, at op imod 10.000 mennesker kommer arbejdsudbuddet til at blive reduceret med. Der er også et forståelsespapir, som ikke mindst Det Radikale Venstre har været dybt involveret i – i hvert fald meget mere, end Venstre har været det – og ud fra det må man jo forstå, at hvis man mindsker arbejdsudbuddet på et område, så skal man kompensere det på et andet område. Og sådan som jeg forstår det, skal det så også ske i en rimelig tilknytning til hinanden, altså at man ikke bare kan mindske arbejdsudbuddet uden så på et eller andet tidspunkt i løbet af nogle måneder at tage initiativer, der styrker arbejdsudbuddet på samme måde, som man har mindsket det.

Hvordan og hvorledes er Det Radikale Venstres forståelse af det her? Det er mere bare et opklarende, nysgerrigt spørgsmål.

Kl. 13:52

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:52

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jamen det er jo helt rigtigt. Altså, tager man mennesker ud af beskæftigelse, skal der mennesker ind i beskæftigelse. Det er helt grundlæggende tilgangen, og det er også det, som regeringen har forpligtet sig på i forståelsespapiret, hvilket vi selvfølgelig regner med at den lever op til, altså fordi det jo er rygraden i vores ansvarlige økonomiske politik – det, der sikrer, at vi har råd til velfærd, til at investere i daginstitutioner og i, at der er mennesker til at hjælpe de ældre på plejehjemmene, og at vi har råd til den grønne omstilling. Det er rygraden i en ansvarlig økonomisk politik, at der er mennesker i arbejde, fordi det er den ressource, vi har i Danmark.

Kl. 13:53

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. René Christensen, Dansk Folkeparti, værsgo.

Kl. 13:53

René Christensen (DF):

Tak for det, og tak for ordførertalen. Det Radikale Venstre og Dansk Folkeparti er nok uenige om det meste, når vi taler udlændingepolitik, men der er da trods alt andre områder, hvor vi sagtens kan se et fornuftigt og godt samarbejde. Derfor vil jeg egentlig gerne spørge ordføreren om det med krigskassen. Det er de lånte penge, de 9,2 mia. kr., som sådan ligger til forhandling. Vi har kunnet høre over de sidste par dage, at de kan bruges til alt. De Radikale får jo nok en vis indflydelse på finansloven. Mener ordføreren også, at de 9,2 mia. kr. er sådan rigtige penge, som man kan købe velfærd for og bruge til hvad som helst, eller er de meget låst i forhold til den situation, som vi står i? Dansk Folkeparti ser i hvert fald meget gerne, at der blev et beløb tilbage til det tidspunkt, vi får en vaccine.

Kl. 13:54

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:54

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jamen det synspunkt deler jeg, nemlig at en reserve er god at have til de uforudsete sundhedsudgifter, der kan være. Jeg synes ikke, at vi er i krig, men jeg vil meget gerne sætte en reserve af. Det kommer vi også til at gøre i vores finanslovsforslag, som vi præsenterer senere. Så det er der rigtig god fornuft i. Der er også rigtig god fornuft i at sætte noget af det af til at investere i virksomheder, der skal hjælpes igennem den her krise. Det tror jeg også, desværre, at der bliver be-

hov for mere af. Jeg er bekymret for vores eksportvirksomheder. Det var derfor, at jeg nævnte et grønt investeringsvindue, et forsknings- og udviklingsfradrag. Men det er jo rigtigt, at det her er lånte penge – og de er midlertidige.

Kl. 13:55

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Hr. René Christensen.

Kl. 13:55

René Christensen (DF):

Tak for det. Derfor bliver det jo også spændende at følge finansloven og se, hvordan den ender. Dansk Folkeparti håber da også, at vi bliver inviteret indenfor – ja, det ved jeg vi bliver. Så handler det jo om, hvor længe man får lov til at blive der, men det må tiden vise. Det, der er interessant, er jo, at hvis nogle af de penge skal i spil, mener vi i Dansk Folkeparti, det er vigtigt, at det er nogle penge, der kommer i spil på en sådan måde, at vi kommer styrket ud på den anden side. Altså, vi skal investere i nogle tiltag, som gør, at danske virksomheder og dermed også danske arbejdere kan være selvforsørgende og dermed være med til at betale noget skat, som vi så kan købe noget velfærd for. Det er jo sådan, at Danmark er et skattefinansieret samfund, så hvis der ikke er nogen arbejdspladser, har vi heller ikke nogen velfærd. Er ordføreren ikke enig i det?

Kl. 13:55

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 13:55

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jamen jeg er så rørende enig med den udtalelse fra Dansk Folkepartis ordfører. Jeg tror, at vi ord til andet er enige om det.

Kl. 13:56

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Marcus Knuth, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 13:56

Marcus Knuth (KF):

Tak. Jeg er jo glad, når jeg hører Radikale Venstre sige, at Danmark skal være både grønt og stærkt, for det lægger jo op til, at man vil styrke økonomien, samtidig med at man kører en positiv klimapolitik. Men når man så ser Radikale Venstre støtte op om den brandbeskatning, der er af danske familievirksomheder på 15 generationer, som sønnen eller datteren gerne vil overtage, vil jeg spørge, om ordføreren så virkelig tror, at en virksomhed er i stand til at føre en grønnere og mere omstillingsparat politik, når man trækker så meget kapital ud af den, eller om det er sådan, at virksomheden bliver tvunget økonomisk i knæ og derfor ikke kan gøre lige så meget for at komme de klimatiltag i møde, som vi jo gerne vil gøre i samarbejde med erhvervslivet.

Kl. 13:56

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 13:56

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for kvitteringen med hensyn til det med grøn og stærk og fri i øvrigt også – det er rigtig vigtigt, at vi sætter mere fri. Jeg er enig i, at der skal mange flere tiltag til, for at det her finanslovsforslag kommer i mål med det. Jeg er ikke enig i, at en ensartet arvebeskatning er det, der er vejen frem. Det er jo faktisk ifølge økonomer en af de måder, hvorpå der netop ikke trækkes f.eks. beskæftigelse ud af arbejdsmarkedet, altså, det trækker ikke mennesker ud af arbejds-

markedet at ensrette arvebeskatningen, og bl.a. derfor gik vi ind for det, og vi syntes, det var mere fair, men der er en lang række andre initiativer, vi burde tage: grønt investeringsvindue, forsknings- og udviklingsfradrag, alle den slags ting, som ville gøre, at vi fik en mere dynamisk udvikling fremover.

Kl. 13:57

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo, hr. Marcus Knuth.

Kl. 13:57

Marcus Knuth (KF):

Jeg tror ikke, jeg kan finde en eneste virksomhedsejer i Danmark, der mener, at det er fair eller frit at brandbeskatte en virksomhed, alene fordi det er en privatejet familievirksomhed. Det tror jeg ikke, man kan. Men jeg vil så følge op på Troels Lund Poulsens spørgsmål om situationen, hvis regeringen kommer med tiltag, der udhuler beskæftigelsen, hvor ordføreren før sagde: Jamen det vil vi jo nok ikke være glade for i forhold til forståelsespapiret. Men hvis regeringen holder fast i tiltag, der udhuler beskæftigelsen, vil Det Radikale Venstre så fortsat holde hånden under den regering?

Kl. 13:58

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 13:58

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Vi har et forståelsespapir, som den her regering er forpligtet på, og det siger, at hvis man fremsætter initiativer – og det kan jeg ikke forhindre regeringen i – der trækker mennesker ud af arbejdsmarkedet, skal man komme med initiativer, der får tilsvarende mange mennesker ind på arbejdsmarkedet, fordi det er ryggraden i vores økonomi.

Kl. 13:58

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Christian Juhl, Enhedslisten.

Kl. 13:58

Christian Juhl (EL):

Det var lige det sidste, jeg gerne ville snakke med Radikale Venstres ordfører om. Det er ikke så tit, at Radikale Venstre kerer sig om arbejdsmiljø og -sikkerhed, i hvert fald ikke for almindelige arbejdere. Vi har været enige om nogle regler for psykisk arbejdsmiljø, og det er rigtig godt, men 60.000 mennesker rammes af en arbejdsskade hvert år, og sådan har det været næsten hele den tid, jeg har været voksen, uanset hvad for en regering der har siddet. Det koster i øjeblikket samfundet 80 mia. kr., nogle af dem i produktionstab for virksomhederne, nogle af dem for sundhedssystemet, nogle af dem til pension, og det vil sige, at vi i et stort omfang trækker mennesker ud af arbejdsmarkedet, fordi vi ødelægger deres helbred.

Hvornår begynder vi lige så konsekvent, som når vi snakker om klima, at snakke om de menneskers muligheder for at blive ved og have styrke og krop til også at kunne arbejde, f.eks. efter de er fyldt 68 år? Det kan de ikke i dag – mange må stoppe, når de er 60 eller før.

Kl. 13:59

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 13:59

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jamen jeg er fuldstændig enig med hr. Christian Juhl i, at forebyggelse og arbejdsmiljø er afsindigt vigtigt, og jeg synes da egentlig,

vi sammen tidligere har lavet adskillige forslag på det område, og vi kommer i øvrigt også med forslag til det i vores finanslovsudspil. Jeg er helt enig i, at det er en afgørende prioritet og noget, som vi bør bruge flere kræfter på.

Kl. 14:00

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Hr. Christian Juhl.

Kl. 14:00

Christian Juhl (EL):

Ja, vi lavede en reform her for ikke så længe siden, men det er jo en, der bare lapper på systemet – den tager jo ikke grundlæggende fat i det forebyggende. Og det var på baggrund af nogle tal, der viste, at ryg- og skeletproblemerne og de alvorlige ulykker bare blev værre og værre, og at det psykiske arbejdsmiljø bare blev værre og værre. Der var vi jo nødt til at gøre et eller andet, og jeg vil gætte på, at hvis vi er rigtig, rigtig heldige, så retter den bare op, så vi fortsætter med de 60.000. Vi skal jo have mange, mange flere midler – jeg tror, vi skal op på 100 mio. kr. om året i en lang periode – før vi overhovedet får ændret på de her tal. Og vi skal have uddannelse, vi skal have flere arbejdsmiljørepræsentanter, vi skal have bedre arbejdstilsyn og de der ting.

Kl. 14:00

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak, hr. Christian Juhl. Værsgo.

Kl. 14:00

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Vi kommer også med forslag til det, men det er nok rigtigt, at vi er med i flere aftaler på det her område end Enhedslisten, fordi vi synes, det er afgørende at forsøge at rykke fremad på det område, også selv om det ikke er nok. Jeg kan da godt være enig med ordføreren i, at der ikke altid sker nok.

Kl. 14:01

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Så er det hr. Lars Boje Mathiesen, Nye Borgerlige.

Kl. 14:01

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. Jeg vil også vælge at fokusere på noget, som jeg tror vi kan blive enige om, i stedet for alt det, vi er uenige om. Og det er f.eks. økonomisk ansvarlighed. Nu bliver der talt om det her arbejdsudbud og forståelsespapiret. Hvad er vinduet til det? For nu er det finanslov nummer to, som bevæger sig i den forkerte retning, når vi taler arbejdsudbud. Derfor er jeg nysgerrig. Jeg har en forventning om, at man taler om den her regeringsperiode, når man laver et forståelsespapir, som skal gælde for den her regeringsperiode. Så hvor stort er det vindue? Så er der jo f.eks. kun to finanslove tilbage, og indtil videre er der kun kommet forslag, som trækker i den forkerte retning.

Så jeg kunne godt tænke mig at spørge om, hvad det er for nogle konkrete ideer? Jeg ved godt, at man nævnte noget om forskning, men det batter ikke så meget i forhold til det store billede, i forhold til hvor mange der er blevet trukket ud indtil videre. Så hvad er det, Radikale Venstre mener at der skal være konkrete ideer til, så man kan gå den anden vej? Eller mener man, at det alene er op til regeringen at komme med de forslag?

Kl. 14:02

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Nu er det jo ikke Radikale Venstre, der har stillet forslag om at trække mennesker ud af beskæftigelse. Nu er det jo heller ikke et forslag, der er vedtaget endnu, mig bekendt. Men det kan man jo spørge Dansk Folkeparti om. Så nu må vi jo se, hvad der sker med det, men det er da regeringens ansvar at fremlægge forslag til det. Det er jo også det, forståelsespapiret forpligter på, altså at når man trækker mennesker ud af beskæftigelse, skal man komme med forslag til at få mennesker i beskæftigelse. Jeg vil godt lægge til, at vi nok skal komme med forslag til, hvordan vi øger beskæftigelsen. Det gør vi hvert år i vores eget finanslovsudspil.

Kl. 14:02

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 14:02

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. Jeg kunne godt tænke mig at komme lidt nærmere på, hvad vinduet er for det. Altså, taler vi om, at man bare skal komme med det i den her regeringsperiode, og så kommer, kan man sige, effekten derude først om 10, 15, 20 år? Eller hvad er det for et vindue, Radikale Venstre tænker det her skal være i?

Kl. 14:03

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 14:03

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det er klart. Bliver der vedtaget et forslag, der trækker 10.000 mennesker ud af beskæftigelse, skal der leveres på det inden for en meget overskuelig tidshorisont.

Kl. 14:03

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Hr. Ole Birk Olesen, Liberal Alliance.

Kl. 14:03

Ole Birk Olesen (LA):

Tak. Vi står over for nogle forhandlinger om en grøn omstilling af personbiltrafikken, og der er der den der kedelige tendens til, synes jeg, at man – især fra venstrefløjens side faktisk – siger, at det er meget, meget vanskeligt, at det kræver meget, meget store ofre, og at det er meget, meget svært. Men virkeligheden er, at hvis vi ikke havde nogen registreringsafgift på grønne biler og danskerne i morgen holdt op med at købe fossilbiler og kun købte grønne biler uden registreringsafgift, ville statskassen gå glip af 8,25 mia. kr. Det er 0,75 pct. af de offentlige udgifter.

Ligger det uden for Radikale Venstres forestillingsevne, at man ville kunne effektivisere eller på anden måde finde penge, der svarer til 0,75 pct. af de offentlige udgifter, sådan at man kan facilitere, at der ikke er nogen registreringsafgift på grønne biler overhovedet?

Kl. 14:04

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 14:04

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jeg håber ikke, at det ligger uden for Radikale Venstres forestillingssevne. Jeg tror – og måske deler vi det synspunkt – at en fælles teknisk afgift ville være den klart bedste vej frem. Nu er det jo så ikke umiddelbart det, der ligger i kortene – i al fald ikke fra

kommissionen. Men vi vil nok prioritere at bruge de midler, hvis vi fandt dem, meget direkte på den grønne omstilling mere end på helt at afskaffe registreringsafgiften.

Kl. 14:07

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo, hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 14:04

Kl. 14:04

Ole Birk Olesen (LA):

Jamen det er jo lidt noget mærkeligt noget, at man sådan har sat sig fast på, at biler skal benyttes til at være et omfordelingsredskab i det danske samfund. Altså, det har vi ikke med alle mulige andre forbrugsgoder, altså at der skal være ekstra skatter og afgifter på dem, fordi vi skal bruge dem til omfordeling. Jeg synes, at biler skal beskattes i det omfang, de *skader* vores fælles samfund, og at afgifterne skal svare til den skade, som bilerne gør. Og der er der jo rigelig afgift på benzin og diesel og grøn ejerafgift og forsikringsafgift og alt muligt. Vi kan jo godt undvære registreringsafgiften på de grønne biler. Det er det budskab, der kommer fra bl.a. vismændene. Uden registreringsafgift er der stadig rigelig beskatning på biler i Danmark.

Kl. 14:05

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Værsgo.

Kl. 14:05

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jeg kan sagtens følge ordføreren, og det er jo rigtigt nok, at hvis vi kigger hele vores offentlige økonomi, om jeg så må sige, igennem, er der jo indimellem elementer, som bare kommer fra en tid, hvor det jo ikke på den måde handlede om omfordeling, men handlede om at nedbringe antallet af biler og mængden af udledning, og som nu er en integreret del af vores økonomi. Og det er rigtig svært at pille sådan en brik ud uden at have noget at erstatte den med. Men det er vel egentlig det arbejde, som vi – som Anders Eldrup sagde i går – burde være gået i gang med for 10-15 år siden. Men så må vi jo gøre det nu.

Kl. 14:06

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Så er det hr. Torsten Gejl, Alternativet.

Kl. 14:06

Torsten Gejl (ALT):

Mange tak, og tak for talen. Altså, i Alternativet er vi lige så frustreret som De Radikale over, at der er så få grønne ambitioner i det her finanslovsforslag, både med hensyn til klima og med hensyn til natur. Men spørgsmålet er, om vi så ikke burde låne nogle penge og lægge dem oveni og give den grønne omstilling et ordentligt boost på den måde? Det har jo vist sig under coronakrisen, at vi fandt hundredvis af milliarder, og når det nu er sådan, at vi vender os imod en ny krise, som jo i omfang – forhåbentlig og sandsynligvis – er langt større end coronakrisen, hvorfor går vi så ikke ud på de markeder, hvor vi har en god kreditværdighed i forhold til kortsigtede investeringer, og låner de 50 mia. kr. eller 100 mia. kr., der skal til, for at give den grønne omstilling det boost i den størrelsesorden, der i virkeligheden er nødvendigt?

Kl. 14:07

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jamen jeg hørte det også godt før. Men det er jo sådan set det, regeringen gør; den går jo ud og låner 10 mia. kr. – ikke? – på den kreditværdighed, vil jeg bare minde om, vi har skabt os ved at træffe fornuftige og økonomisk ansvarlige beslutninger i mange år, ikke til alles tilfredshed. Det er jo kun derfor, man kan låne på den måde, man kan låne på. Og hvis man skal låne penge og bruge det på noget, skal det da vitterlig være på at investere i fremtiden og sikre, at vi når målene i den grønne omstilling. Det sidste tror jeg jeg er enig med ordføreren i.

Hvis man skal låne 100 mia. kr., vil jeg gerne se en samlet økonomisk plan for, hvordan det kommer til at hænge sammen – også på længere sigt – fordi det er et lån, man tager, i fremtiden, og der er nogle generationer, der på et tidspunkt også skal betale det tilbage. Men jeg er enig med ordføreren i, at hvis man låner, skal man bruge det til at investere i fremtiden.

Kl. 14:08

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Hr. Torsten Gejl.

Kl. 14:08

Torsten Gejl (ALT):

Tusind tak. Mit andet spørgsmål går på retten til tidlig tilbagetrækning, hvor der jo er det her regnestykke hos De Radikale med, at hvis vi tager 10.000 ind, tager vi 10.000 ud, uanset hvordan konjunkturerne så ser ud. Det kan også være, at der ryger 100.000 ind eller 100.000 ud – jeg forstår ikke helt regnestykket. Men hvis vi nu forestiller os, at vi skal have 10.000 ud, risikerer vi så ikke, at det bliver kontanthjælpsmodtagere, måske syge kontanthjælpsmodtagere, der bliver presset til at træde ind på arbejdsmarkedet, selv om de måske slet ikke er i stand til det – altså at Mette på kontanthjælp i virkeligheden skal betale prisen for, at Arne kan få en tidligere tilbagetrækning – hvis De Radikale skal være med?

Kl. 14:08

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 14:08

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Ja, det må man jo spørge regeringen om. Jeg tror ikke, at vi har sådan omfattende ambitioner om, at der skal yderligere reformer a la kontanthjælpsreform til. Tværtimod, vi ønsker fortsat at afskaffe fattigdomsydelserne. Jeg tror ikke, at der er mere på den måde at gøre dér.

Så nej, vores ambition er absolut ikke, at det skal erstattes af mennesker, der er syge og har behov for samfundets hjælp. Men det skal erstattes af nogle mennesker, fordi det er rygraden i vores økonomiske politik, og det er det, der har gjort bl.a., at regeringen nu er i stand til at gå ud at låne meget, meget billigt – gratis faktisk – fordi vi har en ansvarlig økonomisk politik. Det er mennesker i arbejde, der er rygraden i vores økonomi.

Kl. 14:09

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Hr. Torsten Schack Pedersen, Venstre.

Kl. 14:09

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak for det. Når man ser på konsekvenserne af regeringens finanslov, skal man på den anden side af 2025, for at ledigheden er på det niveau, den var, før coronakrisen ramte Danmark. Jeg ved, at den radikale ordfører plejer at være meget, meget grundig, og jeg vil

høre: Er det bare mig, der har overset ét eneste initiativ i regeringens finanslov, der strukturelt medvirker til at gøre Danmark til et rigere samfund, og som medvirker til, at vi får flere i beskæftigelse, eller er finansloven, også efter radikal opfattelse, blottet for initiativer, der øger velstanden i Danmark?

Kl. 14:10

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 14:10

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jeg er enig med ordføreren i, at der ikke er nogen initiativer til at bringe mennesker i beskæftigelse, men der er forhåbentlig initiativer, vi kan sætte i gang, og det kommer vi i den grad til at arbejde for, når finansloven bliver til virkelighed, for det er jo et forslag til finanslov fra regeringen. Jeg er enig. Der er alt for få forslag, der handler om, hvad vi skal leve af i fremtiden i, hvad der skal finansiere vores velfærd i fremtiden, og hvad der skal finansiere, at vi når i mål med den grønne omstilling.

Kl. 14:11

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 14:11

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak for svaret. I forlængelse af det vil jeg så spørge om noget. De Radikale har jo tidligere været ude og tage klart afstand fra nogle af de finansieringselementer, som regeringen også opererer med, i form af skattestigninger. Der vil jeg bare høre: Mener Det Radikale Venstre, at en højere skat på iværksætters investeringer, altså aktieindkomstbeskatning, gør det lettere at tiltrække investeringer, gør det nemmere at være iværksætter i Danmark; skaber det flere arbejdspladser, eller det modsatte?

Kl. 14:11

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 14:11

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Når man lægger forslag frem, som i sig selv trækker mennesker ud af beskæftigelse, så synes jeg, det er rimelig vildt, at man så finansierer det med initiativer, der yderligere trækker mennesker ud af beskæftigelse. For det gør det, når man lægger en højere skat her. Det er også derfor, at vi er imod den her skat. Det er et dårligt tidspunkt. Vi har brug for mange flere iværksættere nu, og vi er i krise. Vi har faktisk brug for, at de holder fast og overlever og måske i endnu højere grad får mulighed for at investere og tiltrække investeringer. Og det gør man ikke ved at hæve skatten.

Kl. 14:12

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Hr. Morten Messerschmidt, Dansk Folkeparti.

Kl. 14:12

Morten Messerschmidt (DF):

Tak, formand. Det Radikale Venstre har jo ofte ry for at være sådan et ansvarligt parti, og vi hører også fru Sofie Carsten Nielsen sige, at initiativer, som trækker folk ud af arbejdsmarkedet, skal modsvares af initiativer, der gør det modsatte. Men hvad med alle de folk, man gerne vil have til Danmark, som sjældent kommer ud på arbejdsmarkedet? Det er jo, forstår jeg, stadig væk et kardinalpunkt for Radikale Venstre, altså at få lempet udlændingepolitikken, og det skal vist ikke modsvares af kompenserende tiltag i den anden retning, kan jeg

forstå. Man kan sige, at det går ganske godt for Radikale Venstre – det er den anden finanslov, partiet står foran med den nuværende finansminister ved roret, og bare inden for indeværende budgetår tror jeg beløbet er steget med en mellem 0,5 og 1 mia. kr., som Det Radikale Venstres udlændingepolitik belaster de danske skatteydere med.

Derfor vil jeg bare høre, om fru Sofie Carsten Nielsen måske kunne kaste lys over, hvad det kunne være for nogle udgiftskrævende tiltag på udlændingekontoen, Radikale Venstre vil kaste på bordet, når man sidderovre i Finansministeriet her om få dage.

Kl. 14:13

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 14:13

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jeg mindes, at vi i den seneste finanslov fik gennemført, at mennesker med flygtningebaggrund, der er i arbejde, kan overgå til en erhvervsordning. Alternativet til det var jo, at de var placeret et sted og dermed var en udgift for den danske stat. Nu er det blevet sådan, at de fortsat kan være en indtægt for den danske stat og betale skat og dermed jo i øvrigt indgå i beskæftigelsestallene. Det synes jeg er rigtig godt. Det er det jeg mindes at vi fik igennem på finansloven sidste år.

Vi har ikke udgiftsdrivende forslag med til denne her finanslov og har i det hele taget som bekendt ikke som politik at tiltrække nogen – jo, udenlandsk arbejdskraft. Vi vil rigtig gerne have beløbsgrænsen ned, fordi det jo bidrager til, at langt, langt flere kan udfylde nogle af de stillinger, som virksomheder selv i dag ikke kan få besat.

Kl. 14:14

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 14:14

Morten Messerschmidt (DF):

Jamen det, som fru Sofie Carsten Nielsen jo bare ikke nævner, er, at alle disse venlige migranter, som så skal få lov til at blive her på Radikale Venstres nåde, jo ikke er her alene. Jeg husker da eksempler fra Aarhus eller Midtjylland, tror jeg det var, f.eks. på en buschauffør – og det er jo selvfølgelig rart, at der er nogle, der kører busserne, for det kan danskerne åbenbart ikke finde ud af længere – som så havde både fem, seks og syv børn, der altså er i daginstitutioner og på alle mulige måder jo ligger samfundet til last. Jeg går ikke ud fra, at fru Sofie Carsten Nielsen bestrider, at de initiativer, som er blevet gennemført på udlændingområdet, siden den her regering trådte til på Radikale Venstres nåde, har kostet penge. Vi taler om omkring, tror jeg, 700 mio. kr. Vil fru Sofie Carsten Nielsen bestride det, eller hvordan skal man forstå det, vi hører fra den radikale ordfører?

Kl. 14:15

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 14:15

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Man skal forstå det helt ikkepolemisk modsat ordførerens tilgang, nemlig at selvfølgelig koster det at leve op til konventioner og tage imod flygtninge – det gør det, og det er der heldigvis et bredt flertal i Folketinget der bakker op om.

Kl. 14:15

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Så er det fru Sophie Løhde, Venstre.

Kl. 14:15

Kl. 14:18

Sophie Løhde (V):

Også tak for ordførertalen herfra. Jeg vil egentlig følge op på det svar, som fru Sofie Carsten Nielsen gav til Venstres finansordfører, for jeg har kunnet se, at der på det seneste har været sådan lidt divergerende opfattelser af forståelsespapiret, når man ser på, hvad der er blevet kommunikeret fra henholdsvis Enhedslisten og fra medlemmer af den radikale folketingsgruppe. Derfor vil jeg egentlig bare bede ordføreren om at bekræfte, at hvis det er sådan, at regeringen her i løbet af efteråret eller på et andet tidspunkt for den sags skyld måtte lave aftaler, som reducerer beskæftigelsen strukturelt, så skal det også modsvares en til en af initiativer, som øger beskæftigelsen strukturelt. Altså, det skal holdes op imod den strukturelle beskæftigelse og ikke alt muligt andet af fine udtryk, man kan finde på, og som man synes lyder bedre, eller andet. Er det korrekt forstået, eller er det Enhedslistens opfattelse af forståelsespapiret, der skal lægges til grund?

Kl. 14:16

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det er rigtigt, at det kan vi jo kalde rigtig mange ting. Vi er egentlig optaget af at have mennesker i arbejde, og det er jo det, det handler om. Så hvis man tager mennesker ud af arbejde, skal man komme med initiativer, der som minimum modsvares det og driver mennesker eller finder initiativer til at få mennesker i arbejde. Så ordføreren har ret i, at vi skal kunne gøre op, hvor mange mennesker vi får i arbejde, hvis der bliver truffet beslutninger, der trækker mennesker ud af beskæftigelse.

Kl. 14:17

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 14:17

Sophie Løhde (V):

Sophie Løhde, tror jeg, det skulle være. (*Anden næstformand (Pia Kjærsgaard): Undskyld!*) (*Sofie Carsten Nielsen (RV):* Jamen det er heller ikke nemt). Vi er vant til at skifte lidt en gang imellem. (*Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):* Ja, jeg ved ikke, hvad det er, men værsgo). Det var i hvert fald en Sophie.

Okay, så der er altså ikke opfundet nye regnemetoder blandt partierne omkring forståelsespapiret. Det er den strukturelle beskæftigelse og dermed de sædvanlige regnemetoder, man bruger i Finansministeriet, som er det, Det Radikale Venstre ligger til grund, i forhold til at der skal ske kompensation en til en, sådan at hvis man reducerer beskæftigelsen strukturelt, skal det modsvares en til en af initiativer, der øger beskæftigelsen strukturelt. Jeg kan se, at ordføreren nikker. Det er jo godt at få det afklaret, for jeg kunne se, at der i hvert fald var en anden forståelse andre steder i partikredsen omkring forståelsespapiret.

Så skal jeg blot høre: Hvis regeringen måtte lave en aftale om såkaldt tidlig pension for en udvalgt gruppe af raske mennesker, altså om, at de skal kunne trække sig tidligere tilbage, er det så også i forbindelse med finanslovsaftalen, at Det Radikale Venstre vil gøre gældende, at der skal være truffet beslutninger, som omvendt øger den strukturelle beskæftigelse, når nu regeringen lægger op til at trække 10.000 mennesker ud af arbejde?

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak til fru Sophie Løhde! Værsgo.

Kl. 14:18

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak. Jamen det er heller ikke nemt med flere Sofier. Det plejer dog at lykkes.

I forhold til spørgsmålet: Det er jo derfor, jeg også som ordfører spurgte Socialdemokraternes ordfører om en samlet økonomisk plan. Og ja, vi har sagt, at vi gør regnebrættet op. Vi gør de her ting op hvert år ved finansloven. Nu er der jo mange forskellige forslag i spil, og nu må vi se, hvor tingene ender, men jeg savner fortsat en samlet økonomisk plan fra regeringens side, hvor jeg kan se, hvordan tingene hænger sammen – hvordan beskæftigelsen hænger sammen, hvordan den fremtidige økonomi hænger sammen. Det vil vi så blive ved med at efterspørge, og jeg takker spørgeren for at give mig endnu en anledning til at efterspørge det.

Kl. 14:19

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Niels Flemming Hansen, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 14:19

Niels Flemming Hansen (KF):

Mange tak for det. På De Radikales hjemmeside beskriver de, at man ønsker at sænke marginals-katten fra 56 pct. ned til omkring 50 pct. Er det således, at fru Sofie Carsten Nielsen kan give en status på, hvorvidt det stadig er De Radikales politik, og hvorvidt de vil kræve en sænkelse af topskatten over for regeringen?

Kl. 14:19

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 14:19

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det er De Radikales politik, at vi skal have højere afgifter på det, vi vil have mindre af, og lavere på det, vi vil have mere af. Det er så nemt at forklare. Det betyder, at vi utrolig gerne vil sænke skatten på arbejde, for det vil vi gerne have mere af. Så det er radikal politik. Men vi står også ved forståelsespapiret, som regeringen jo er forpligtet på, og derfor kommer vi ikke med forslag om at afskaffe topskatten i den her periode.

Kl. 14:20

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til hr. Niels Flemming Hansen.

Kl. 14:20

Niels Flemming Hansen (KF):

Så De Radikale mener altså, at hvis ikke man sænker topskatten, altså bevarer den der, hvor den er, er det fordrende for, at folk bruger flere penge i Danmark, altså at vi betaler mere i skat, eller mener Sofie Carsten Nielsen inderst inde, at det vil være fornuftigt at sænke topskatten med det samme, så vi kan få gang i samfundet igen?

Kl. 14:20

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:20

Kl. 14:24

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Faktisk vil jeg hellere prioritere andre områder. Jeg vil rigtig gerne have en grøn skattereform, for det er næsten det allervigtigste for os lige nu, så vi får gang i den grønne omstilling af økonomien. Jeg har et rimelig udøgmatiske forhold til skat, og jeg har ikke sådan et ideologisk syn på skat. Jeg synes, vi skal bruge det som et redskab, når det giver god mening, og det giver god mening at sænke skatten på arbejde, når man gerne vil have mere af det. Omvendt giver det rigtig god mening nu at få det økonomiske redskab, det er at indføre en CO₂-afgift, men så lette skatten andre steder – det vil være for virksomheder – for at få det redskab indført. Det har den allerhøjeste prioritet for os på skatteområdet nu.

Kl. 14:21

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll-Bille, uden for grupperne. Værsgo.

Kl. 14:21

Simon Emil Ammitzbøll-Bille (UFG):

Tak. Ordføreren har jo et tungt ansvar på sine skuldre som støtteparti for den socialdemokratiske regering, for som da vi havde en borgerlig regering, hvor det var Dansk Folkepartis store opgave at sørge for, at det ikke gik for godt med økonomien, er det nu Det Radikale Venstres opgave at sørge for, at det ikke kommer til at gå for dårligt med økonomien. Det er lidt svært at se, hvordan det skal ske, og det er også det, flere spørgsmål i virkeligheden har kredset om.

Så hvad er det for reformer, som Det Radikale Venstre egentlig vil tage fat på? Hvis vi taler om 10.000 eller flere, der trækkes ud i forhold til arbejdsudbudet, skal der jo noget til, og så kan man ikke bare have nogle festlige sætninger om, at det skal kompenseres osv., for så skal der nogle rigtige reformer til. Det var ikke topskattelettelser, fik vi at vide under De Konservatives spørgsmål, og det er fair nok, for det kan jeg ikke anbefale at gå for meget op i. Men hvad er det så? Hvad er det så for nogle reformer, Det Radikale Venstre ser for sig? Hvis det er noget, der skal op i titusindvis i øget arbejdsudbud, kræver det altså, at man kommer ned i den rigtige reformkasse og ikke bare snakker.

Kl. 14:23

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:23

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jamen jeg er enig i, at det er massivt, hvis Socialdemokraterne bliver enige med et flertal om at trække 9.000, tror jeg det er, i det udspil, ud af beskæftigelse. Så skal der en del til. Jeg takker for æren om det store ansvar. Ordføreren ved alt om, går jeg ud fra, hvad det vil sige at bære et så stort ansvar på sine skuldre. Det er rigtigt, at der skal en del til. Nu giver det så heldigvis, kan vi se i regeringens eget udspil her, en del. Hvis man f.eks. sænkede beløbsgrænsen, bidrager også helt konkret til beskæftigelsen i højere grad, end vi har kunnet se tidligere. Vi har andre forslag, men jeg kommer ikke til at stå og liste dem op. Jeg har endda luftet nogle af dem fra den mere teoretiske kasse, men det er jo regeringens ansvar at komme med forslag til, hvordan vi øger beskæftigelsen. Det er ikke os, der har stillet forslag om at svække beskæftigelsen.

Kl. 14:24

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til hr. Simon Emil Ammitzbøll-Bille.

Simon Emil Ammitzbøll-Bille (UFG):

Men det kan man jo diskutere. Det er jo fru Sofie Carsten Nielsen, der er skyld i, at regeringen er regering. Radikale Venstre sidder i Folketinget med 16 pladser, så det er Radikale Venstres ansvar, hvilken politik der bliver ført, for Radikale Venstre har indsat regeringen med et forståelsespapir om, at de her ting skal gå i balance. Det er jo egentlig i sig selv et opgør med 40 års reformpolitik, at tingene nu bare skal gå i balance. Man burde jo fortsætte med at sørge for at lave egentlige arbejdsudbudsreformer – stå på skuldrene af Niels Helveg Petersen, fru Marianne Jelved og andres gode, sunde politik, der har været med til at sikre en ordentlig økonomi i det her land. Nu har man så droppet de ambitioner, men det spændende bliver jo, om man lever op til ansvaret om i det mindste at komme gelinde igennem de næste par år.

Kl. 14:25

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Værsgo.

Kl. 14:25

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det er helt rigtigt, og det er det ansvar, vi bærer, og som vi så må tage konsekvensen af, såfremt det ikke kan opnås. Det er helt klart, at det er regeringen forpligtet på, og derfor regner jeg da også med, at den lever op til det. Det skal den, for det er det, der er aftalen. Hr. Simon Emil Ammitzbøll-Bille ved alt om, hvad det vil sige at gøre tingene op på regnebrættet hele tiden – fordele og ulemper ved at støtte noget eller lade være.

Kl. 14:25

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Og så er der ikke flere spillere.

Derfor har vi nu den næste ordfører, som er fru Lisbeth Bech-Nielsen, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 14:26

(Ordfører)

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Jeg var på barsel her i foråret, corona havde lukket landet ned, og det var en meget speciel oplevelse. Det kalder jo på en revanche, så jeg tager turen en gang til her i foråret, og jeg håber, at det går bedre den her gang.

På afstand kunne jeg jo betragte jer alle sammen herinde, og jeg var faktisk ret stolt af jer, af Folketinget og af alle, der arbejder her på Christiansborg. Jeg synes, at i det store hele gjorde I det alle sammen fantastisk flot.

Der er jo en tid til uenighed og en tid til at lægge sine uenighederne til side, og så er der en tid til, at vi alle sammen kæmper for det, som vi er valgt for og på. Coronakrisen satte jo – godt nok på en trist og alvorlig baggrund – gang i en offentlig og fælles samtale om de helt store og vigtige ting. Hvordan indretter vi vores samfund bedst muligt? Hvorfor kan vi ikke altid have de her normeringer til vores børn? Hvorfor skal der en krise til, før der er hænder nok? Hvorfor er der kun ren luft, når krisen kradser? Hvorfor arbejder vi mest, når vi har små børn? Og hvorfor taler vi om vækst, vækst, vækst og rigdom uden at tale om, hvorfor vi skal blive rigere? Det er de helt store eksistentielle spørgsmål, der blev og bliver fremmanet af krisen, og jeg håber ikke, at vi som Folketing svigter den samtale. Vores svar vil selvfølgelig være vidt forskellige, og sådan skal det også være, men jeg håber, at vi bruger anledningen til at diskutere det store billede.

Det store billede omfatter selvfølgelig også klimakrisen. Vi kan ikke sætte coronakrisen over klimakrisen; vi kan ikke se de to

ting som hinandens modsætninger – begge skal håndteres, og det kan ikke vente. Klimakrisen handler helt grundlæggende om vores overlevelse, om en beboelig klode, der i værste fald martres af fødevaremangel, social uro og borgerkrige, og om hundredvis af millioner af klimaflygtninge. Og hvis man så kun går op i kroner og øre, kan man jo notere sig, at COWI og Realdania har vurderet, at alene udgifter til stormflod og stigende vandstand koster Danmark i omegnen af 1.000 mia. kr. de næste 100 år. Alene hovedstaden vil skulle bruge en fjerdedel af sit samlede budget på reparationer af huse og infrastruktur.

At investere i grøn omstilling er klog business, det er rettidig omhu, men det er først og fremmest vores moralske pligt, specielt over for dem, der kommer. Krise kradser allermest i bunden, og jeg synes også, det er lidt sigende, at vi kan se aktieindekserne galopere af sted herhjemme og i USA, samtidig med at titusindvis af mennesker herhjemme mister deres job. Vi er stort set alle sammen blevet enige om verdens mest ambitiøse klimamålsætning, men indtil der kommer reel handling, er det jo bare ord, for vi er samtidig også et af de lande i verden, der er mest klimabelastende målt pr. indbygger. Og i SF mangler vi, at den her eksistentielle alvor, som vi jo alle sammen på et eller andet tidspunkt har skrevet under på, også bliver afspejlet i regeringens finanslovsforslag. For hvor er klimaets krigskasse henne?

I SF ønsker vi, at vi bruger en stor del af krigskassen til at holde hånden under danske arbejdspladser ved at fremrykke grønne investeringer og initiativer, som under alle omstændigheder skal laves og gøres på trods af en exceptionel krise, som vi ser lige nu, og på trods af de flotte krisepakker, som I stort set alle sammen vedtog i foråret. Jeg tror, at I har brugt i omegnen af 78 mia. kr. i lånte penge, og det synes jeg er rigtig flot og godt – det var nødvendigt.

På trods af det er dansk økonomi stadig væk kernesund, og det kan jo være lidt svært at forklare, hvorfor man samtidig kan låne så mange penge og bruge så mange penge på at holde hånden under økonomien, og hvorfor det er klog og ansvarlig økonomisk politik at bruge en hulens masse penge, når det bliver gjort på en klog måde.

KI. 14:31

Det er også det, vi taler om nu, nemlig at vi skal holde op med at se de kloge og ansvarlige investeringer i fremtiden som udgifter, som noget, der alene koster. For det bliver så meget dyrere, hvis vi ikke gør noget. I SF kommer vi med vores eget lille finanslovsudspil snarest.

Jeg vil også gerne kvittere for, at man i regeringen som det mest naturlige i verden dækker det demografiske træk. Det er en lidt teknisk diskussion – mange vil sige en utrolig kedelig diskussion – men som også er meget, meget vigtig, og som vi har haft herinde i mange år. Men det er tilsyneladende blevet så normalt, at borgerlige tænketanke helt naturligt indregner det, og når man kigger på, hvad der er tilbage af det såkaldte råderum, så har man selvfølgelig trukket det demografiske træk fra allerede, for selvfølgelig skal vi i et velfærdssamfund som Danmark dække det en til en, når der kommer flere ældre og flere børn.

Der mange gode ting ved regeringens finanslovsforslag, men det, jeg har sat fokus på i dag, er altså, at vi synes, at det er de manglende store ambitioner på klimaområdet, som skinner igennem, og som er noget af det, vi vil fokusere på, selvfølgelig sammen med de investeringer i vores velfærdssamfund, der skal til.

Jeg har ikke andet at sige til slut, end at jeg faktisk mente det alvorligt, da jeg startede min tale med at rose jer alle sammen. Det er nok svært at se, når man sidder herinde og man har sine politiske forskelle in mente, men jeg tror, og det tror jeg gælder for størstedelen af befolkningen, at man var meget imponeret over – i forhold til hvor meget ævl og kævl der normalt er herindefra – hvordan partierne kunne stå sammen, når det virkelig gælder. Det er virkelig flot! Og så bare et lille svirp: Dermed synes jeg også,

at det er lidt uklædeligt at tale så meget om, hvordan vi gældsætter Danmark, når I alle sammen var med til at gøre det på flotteste og mest ansvarlige vis i foråret. Tak.

KI. 14:33

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Tak for det. Der er en spørgerkø på ni indtil videre, så der bliver lidt tid på talerstolen endnu for fru Lisbeth Bech Poulsen. Den første, der skal have ordet, er hr. Troels Lund Poulsen fra Venstre. Værsgo.

KI. 14:33

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det, og tak for talen. Nu fortæller SF's ordfører jo, at SF ikke har fremlagt noget finanslovsudspil endnu, og det er også helt fint, men hvad er det for nogle tanker, SF gør sig i forhold til fremadrettet at skabe mere vækst? Det tror jeg er en dagsorden, vi trods alt er enige om på kryds og tværs af partier er vigtig. Så kan man altid diskutere, hvilken slags vækst det skal være. Men hvad gør SF sig af tanker i den forbindelse?

KI. 14:34

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

KI. 14:34

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tak for spørgsmålet. Først og fremmest, og det tror jeg også vi alle sammen er enige om, bliver vi nødt til at holde hånden under de virksomheder og de arbejdspladser, vi allerede har, og det var også det, jeg roste for, at der blev gjort, synes jeg, på ret flot vis i foråret. Dertil kommer jo også de initiativer, der har været gjort på iværksætterområdet. I SF kommer vi med nogle flere forslag til, hvordan vi kan styrke iværksætteri, selv i en krisetid. Det kommer vi med her i efteråret, når vi skal diskutere det ovre ved erhvervsministeren.

En af de ting, der var rigtig vigtig for os, var at få en barselsfond til selvstændige, for det har været en af de store årsager til, at specielt mange kvinder ikke bliver selvstændige. Når vi gerne vil fremrykke grønne investeringer – i Danmark er selv vores industri- virksomheder jo i høj grad grønne og bidrager til løsninger rundt omkring i verden, om det er termostater, om det er pumper, eller hvad det er – er det jo, fordi det så er noget, der i høj grad også kommer danske virksomheder til gavn, også når vi fremrykker investeringer herhjemme.

KI. 14:35

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Troels Lund Poulsen.

KI. 14:35

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det; det glæder jeg mig til at høre mere om, når SF fremlægger sine forslag.

Så har jeg et andet spørgsmål, og det er mere bare i forhold til hele den her digitale dagsorden, som jeg ved SF også tidligere har været meget optaget af: Hvad tænker SF om, at man nedlægger bredbåndspuljen? Mener SF fortsat, at man skal have en bredbåndspulje, eller skal man skrotte den, ligesom regeringen nu har lagt op til?

KI. 14:36

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

KI. 14:36

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

I SF synes vi, at det er fuldstændig afgørende, at vi har ordentlig dækning i hele landet, specielt nu hvor 5G begynder at blive udrullet

og vi ved, at flere og flere services bliver afhængige af, at der er ordentlig dækning. Vi kan jo ikke bede folk om at bo et sted i landet, hvor man ikke kan få en ambulance ud, eller hvor man ikke kan få telemedicin eller nogle af de andre ting, som man begynder at stille krav om, og som er fuldstændig afhængige af, at man har en ordentlig netforbindelse. Det er jo absurd, at vi stadig væk har steder i landet, hvor der er så dårlig dækning. Så mit hurtige svar er: Jeg er græskkatolsk, i forhold til om det er den ene eller den anden løsning, så længe vi bare sikrer, at der bliver bedre dækning end i dag. Og det koster penge.

Kl. 14:36

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det hr. René Christensen fra Dansk Folkeparti.

Kl. 14:36

René Christensen (DF):

Tak for det, og tak for ordførertalen. Jeg vil egentlig spørge ind til minimumsnormeringerne, som SF reelt fik sidste år, men som jo har en lang indflyvningsbane. Det er først i 2025, det er fuldt implementeret. Jeg kan forstå på formanden, Pia Olsen Dyhr, at det bliver et af kravene i finanslovsforhandlingerne, at det skal fremrykkes. Det kan jo sådan set være sympatisk nok.

Mit spørgsmål til ordføreren er: Hvordan vil man sikre, at det ikke kommer til at betyde, at kommunerne skal skære ned på andre velfærdsområder? Det ville jo være rigtig ærgerligt, at man får noget godt på det ene område, hvis der så er et andet område, der må stå for skud. Så hvordan påtænker SF at få implementeret minimumsnormeringer i daginstitutioner, uden at det kommer i karambolage med andre velfærdsområder?

Kl. 14:37

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 14:37

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tak for spørgsmålet. Da vi havde diskussionen med regeringen sidste år, var det jo også en diskussion om, både hvad det koster, hvor hurtigt det skal indrettes, og hvad der skal sættes af i de kommende år og i slutningen af året. I den fremrykning, vi gerne vil have, skal pengene selvfølgelig følge med en til en. Altså, når vi siger til kommunerne, at der skal være minimumsnormeringer derude, så koster det. Det koster også at fremrykke det et år, og derfor skal vi selvfølgelig finde penge til det i finanslovsforhandlingerne. Vi kommer som sagt med vores eget finanslovsforslag snarest, hvor det også er finansieret. Den mere tekniske diskussion om, hvad man regner med osv., havde vi jo til fulde sidste år, men vi kan også godt tage den igen i år.

Kl. 14:38

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. René Christensen.

Kl. 14:38

René Christensen (DF):

Det er sådan set også positivt nok, men klog af skade ved vi jo også godt, at når man så lægger det ud over kommunerne, bliver der en eller anden form for gennemsnitsbetragtning. Nogle kommuner vinder lidt, og nogle kommuner taber lidt. Det er derfor, Dansk Folkeparti har stillet det her forslag om, at når man indfører det på et område, burde man også indføre på et andet stort område, og det er jo på ældreområdet, sådan at det ikke er ældreområdet og børneområdet, der kommer til ligesom at kæmpe med hinanden. Man har en lovfæstet normering på børneområdet, men det har man ikke på

ældreområdet. Så hvordan ser ordføreren med SF-briller på, at man kunne overveje, at man, når man indfører det på børneområdet, så også indfører det på ældreområdet, for så er vi jo sikre på, at vi ikke får den kamp?

Kl. 14:39

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 14:39

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Det var, bl.a. på baggrund af at man kunne se, at de penge, der blev givet til ældreområdet – i høj grad foranlediget af DF – gik til alt muligt, man lokalt syntes der var behov for. Det var baggrunden for, at vi sagde, at det her skulle være lovbestemte minimumsnormeringer. For hvis man siger, at børnene skal have en ret til at have pædagoger nok, så bliver vi nødt til at hegne det ind lovmæssigt. Det var den diskussion, vi også havde med kommunerne – og nu er ordføreren jo selv medlem af en kommunalbestyrelse – og de var ikke allesammen lige glade for det. Så det er derfor, at det lovbestemte sikrer, at midlerne bliver brugt en til en på det, og jeg vil ikke afvise, at vi også er åbne over for at kigge på det på ældreområdet.

Kl. 14:40

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det fru Victoria Velasquez fra Enhedslisten.

Kl. 14:40

Victoria Velasquez (EL):

Tak for ordførertalen, og tak for det gode samarbejde. Det er jo ikke nogen hemmelighed, at ordføreren har været savnet, mens hun var på barsel, og, altså, så skal vi ikke undvære ordføreren igen; men så er det jo godt, at der kommer nogle gode suppleanter.

Tak for talen. Der er meget, som vi er enige i, især det grønne op-råb og fokus på, at vi skal investere i arbejdspladser, at vi skal skabe jobs og bruge den grønne omstilling til det. Jeg vil bare høre, hvad ordføreren tænker, i forhold til at det jo desværre ikke ændrer ved, at tusindvis af mennesker er arbejdsløse, har mistet deres arbejde. Og vi ved, at endnu flere kommer til at stå i arbejdsløshedskøen, når deres opsigelsesvarsel er udløbet.

Vil ordføreren være med til at knokle på for, at vi får genoprettet dagpengene. Vi kan jo se, at både aftalen om lønkomensation og senest trepartsaftalen om arbejdsfordeling viser, at dagpengene er blevet udhulet – dækningsgraden er ikke stor nok. Jeg vil gerne høre, om SF vil være med til at få genoprettet dagpengene.

Kl. 14:41

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 14:41

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Det er en stor prioritering for os, og vores beskæftigelsesordfører, som sidder her i salen, er meget optaget af det her; problemet var jo stort nok, hvis det skete et enkelt år, men det er strukturelt, og det fortsætter og fortsætter og fortsætter. Det betyder jo også, at man får en dækningsgrad, der til sidst er så ringe, at folk, hvis de har muligheden, enten leder efter private forsikringsordninger, eller at opbakningen til selve systemet falder, fordi det ikke er dækkende i høj nok grad.

Nu giver det ikke nogen mening, at jeg løfter sløret for alt, hvad vi kommer med i vores finanslovsforslag, men der er det en del af forslaget, og det er også noget, som vores ordfører er meget optaget af, så jeg tror, vi er på samme side i det. Og tak for de pæne ord.

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Fru Victoria Velasquez.

Kl. 14:42

er vi jo stærke tilhængere af, at man lokalt tager det ejerskab over udviklingen i ens lokalområde, at man starter privatskoler de steder, hvor ens folkeskole måske er blevet lukket. Det kan være en meget blandet elevsammensætning, som opstår på grund af det, fordi det næsten en til en er en erstatning for den folkeskole, der er blevet nedlagt.

Kl. 14:42

Victoria Velasquez (EL):

Så det er sådan en lille teaser i forhold til at følge med, når jeres finanslovsforslag fremlægges. Jeg håber, at genopretningen af dagpengene er en høj prioritet, sådan at vi sammen kan styrke kampen for at få genoprettet dem. Det er den ene del.

Jeg håber også, at vi er enige om, at det bedste jo selvfølgelig er, at man får et arbejde, så man kan være med til at bidrage til velfærden og den grønne omstilling. Så derfor vil jeg gerne høre, hvad for nogle overvejelser SF har gjort sig, både i forhold til indkøbspolitikken, men også i forhold til at få skabt de her grønne arbejdspladser, så vi kan få folk hurtigt i arbejde. Hvis ordføreren vil sætte nogle ord på det, vil jeg takke for denne gang.

Kl. 14:42

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Lisbeth Bech-Nielsen.

Kl. 14:42

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tak. Hvis jeg lige må bruge den grønne omstilling lidt bredere, end når vi taler om klima, som selvfølgelig er en kæmpe stor og vigtig opgave i sig selv, så vil jeg sige, at en af de ting, vi jo også har sat meget højt på dagsordenen og har sat penge af til, er oprydning af de her kolossalt omfangsrige giftgrunde, som vi har rundt omkring i Danmark – dem, vi kalder generationsforureninger, fordi de har ligget der i generationer, og som er en meget skamfuld plet på tidligere tiders ikkeeksisterende natur- og miljøpolitik. Cheminova er et eksempel.

Jeg kan ikke huske på stående fod, hvor mange arbejdspladser der er i det, men der er en del arbejdspladser forbundet med det, både i forhold til, hvad skal man sige, det forudgående arbejde, og når det konkret skal fjernes. Det kræver heldigvis ikke sådan årevis med vvm'er og alt muligt andet for at sætte det i gang.

Kl. 14:43

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Så er det fru Hanne Bjørn-Klausen fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 14:43

Hanne Bjørn-Klausen (KF):

Tak. SF har sagt, at man ønsker at tage penge fra visse fri- og privatskoler med for mange elever fra ressourcestærke familier for så at give pengene til skoler med en stor andel af elever fra ressourcevage familier. Derfor kunne jeg godt tænke mig at høre: Er det SF's holdning, at man skal have en dårligere skolegang, end man har i dag, fordi man kommer fra de forkerte postnumre med de forkerte forældre, og i det her tilfælde er forkerte forældre jo så ressourcestærke forældre? Og er det også SF's holdning, at middelklassen så skal have sværere ved at vælge en privatskole, fordi det dermed bliver dyrere, som følge af at privatskolerne mister penge?

Kl. 14:44

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ordføreren.

Kl. 14:44

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Diskussionen omkring privatskoler i Danmark bliver tit meget mudret, og det er ikke en kritik, jeg retter mod spørgeren, men det er jo, fordi der er nogle forskellige problemstillinger, synes jeg. I SF

Til gengæld ser vi i de store byer en række privatskoler, hvor der er linjer, så det også er en privatskole for meget musisk interesserede eller teaterinteresserede, eller hvad det nu kan være. Og der ser vi altså en elevsammensætning, der er ekstremt skæv. Vi ønsker både folkeskoler, men også privatskoler, som er meget blandede, fordi vi synes, at det bedste for vores børn er at gå i skole med nogle, der ikke nødvendigvis ligner dem selv. Og det er derfor, vi siger, at tilskuddet bliver afhængigt, ikke af postnummeret, men af elevsammensætningen.

Kl. 14:45

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Værsgo.

Kl. 14:45

Hanne Bjørn-Klausen (KF):

Tak. Det skal jeg bare lige forstå. Så ordføreren mener altså, at der skal være en statslig indblanding i, hvordan fri- og privatskolerne kan indrette sig, og hvad de baserer deres uddannelsesprincipper på, så de ikke mere er frie, men at det pludselig er staten, der skal blande sig i, hvilken sammensætning der er på skolerne?

Kl. 14:46

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ordføreren.

Kl. 14:46

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Jo, selvfølgelig er de frie – de er frie i forhold til at få et lavere tilskud, hvis de insisterer på kun at have en meget ensartet elevsammensætning. Det er jo en frihed, man kan vælge. Vi siger bare, at når man får et statsligt tilskud, er der også nogle ting, der er bundet op på det. Og der vil tilskuddet være anderledes og højere, hvis du har en blandet elevsammensætning, end hvis du har en elevsammensætning, som er meget ensartet. Og det er jo fuldstændig op til os, for ellers kan man jo bare vælge at lave en skole, hvor der ikke er noget statsligt tilskud overhovedet.

Kl. 14:46

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Så er det fru Sofie Carsten Nielsen fra Radikale Venstre.

Kl. 14:46

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tusind tak, og tak for talen. Som jeg hører talen og også tidligere kommentarer, efterspørger ordføreren ligesom mig grønne initiativer, flere grønne initiativer, i regeringens finanslovsforslag. Men jeg hørte også nogle spørgsmål tidligere i forhold til at sætte penge af i råderummet til f.eks. en CO₂-reduktion. Så jeg skal bare lige have bekræftet: Vil SF også være villige til at bruge råderum på at sikre, at vi får reduceret CO₂?

Kl. 14:47

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ordføreren.

Kl. 14:47

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Hvis det lød sådan, var det, fordi jeg ikke udtalte mig klart nok. Vi er ikke interesseret i at bruge råderummet til en grøn omstilling bredt

set, og når vi ikke er det, er det, fordi det råderum, der er tilbage, hvis vi ikke udvider det med nye initiativer, nogenlunde svarer til den velfærdsudvikling, der vil være, hvis vi både gerne vil dække det demografiske træk, og jo også den velfærdsstigning, der – hvad skal man sige – sker i det civile liv, som vi også gerne ser dækket. Det er nogenlunde det, der er rum til. Derfor siger vi meget klart, at de initiativer, der skal komme inden for klima og natur og den grønne omstilling generelt, i vores optik skal finansieres ved siden af.

Kl. 14:48

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 14:48

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Okay, men jeg skal bare forstå, om det er teknik eller politik for nu at være helt ærlig. Er det sådan en kategorisering, at hvis ikke der kan skaffes et større råderum, så er det bare ærgerligt, og så må den grønne omstilling vente? Eller vil SF så forpligte sig til at udvide råderummet? For det er jo i realiteten det, der skal til, for at finansiere den grønne omstilling.

Kl. 14:48

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ordføreren.

Kl. 14:48

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Ja, man kan jo sige, at det både kan være politik og teknik på samme tid. Hvis vi vælger i fællesskab at udvide råderummet markant, så der er mere i det råderum, end hvad der skal til for at dække de velfærdsinvesteringer, vi gerne vil lave, så kan det resterende råderum selvfølgelig bruges på det grønne, hvis det er det, man kigger på. Hvis man i stedet for ser sådan en krydsfinansiering for sig, altså at vi finansierer de grønne initiativer gennem en grøn skatte- og afgiftsreform, som De Radikale jo også gerne ser for sig, så er det også fint. Så på den måde kan det godt alene være et spørgsmål om teknik, hvor pengene så at sige findes henne. Vi siger bare, at vi ud over det demografiske træk også vil have dækket den velstandsforøgelse, der jo også sker ved siden af, og det kræver i omegnen af 1 pct.

Kl. 14:49

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Jeg sagde før, at der var en talerkø på otte. Det er der stadig væk, så der er jo kommet flere til her undervejs, så folk kan holde sig parate, og nu er det først hr. Lars Boje Mathiesen fra Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 14:49

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. Ordføreren sagde, at man ikke lige forstod, hvorfor aktiemarkedet galoperer derudad, og lige kort kan jeg sige, at der er fire hovedårsager til det. Markedet kigger i fremtiden ind i en bnp-stigning omkring 4,1 i 2021; derudover er der allokering af midler, hvor man ikke kan placere dem andre steder, som giver mening; så bliver der pumpet penge ud fra centralbankerne; og til sidst har C25-indekset en sammensætning, som gør, at man står stærkt på medicinalfirmaer. Det er bare lige sådan til orientering her.

Men mit spørgsmål går lidt mere på, at når man nu her skal til at forhandle omkring bilbeskatning, så kunne jeg godt tænke mig at høre, hvordan SF vil sikre sig, at ganske almindelige børnefamilier derude, som ikke bor inde i de store byer, også kan have råd til at have en bi, for de har jo ikke råd til bare at skifte over til en elbil

med det nuværende system; for som det ligger nu, giver det den største gevinst til dem, som har den højeste decil i indkomstgruppen.

Så hvordan vil SF sikre sig, at også børnefamilier, som ikke har en høj indkomst, kan køre rundt i biler, og at de ikke bliver langt højere beskattet, end hvad der er tilfældet nu?

Kl. 14:50

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ordføreren.

Kl. 14:50

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Først tak for lektionen i, hvordan aktiemarkederne både i Danmark og i USA er skruet sammen. Jeg ved ikke, om aktiemarkedet i USA er så påvirket af, hvad vores økonomiske redegørelse siger. Men det er ikke en diskussion, vi skal tage nu, for ellers når jeg ikke at svare på det med bilerne. Jeg regner med, at det, ordføreren taler om, er, hvad SF ønsker, og ikke, hvad Eldrupkommissionen har lagt frem. Vi ønsker en afgiftsstruktur, som gør, at de grønne biler, altså lavemissions- og elbilerne, kommer ned i et prisleje, hvor almindelige mennesker kan være med. Det kan man ikke alle steder nu, og det kræver selvfølgelig en ret markant omlægning af hele vores afgiftsstruktur i forhold til i dag.

Kl. 14:51

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 14:51

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jamen selv om man fjerner afgifterne på elbilerne, så koster det alligevel ret meget at producere dem nu, så derfor vil de have den pris, og så skal det jo finansieres, hvis man fjerner afgiften på elbilerne, og det hører jeg jo at SF vil gøre ved at forbyde, at man kan købe fossilbrændstofbiler. Det gør jo, at der er en masse mennesker, hvis biler bliver meget mindre værd, fordi de ikke kan komme af med dem, og de er jo så bundet til de biler, som så også får en højere løbende beskatning, sådan som jeg forstår SF's forslag. Det vil sige, at der er en masse børnefamilier, som ikke har råd til at købe nye elbiler, fordi de ikke lige har 600.000 kr. til at købe de her nye biler. De kan ikke få lov til at låne pengene, og derfor står de jo og er fastbundet til de her biler, som de allerede har nu, som så bare får en højere beskatning.

Så synes SF, at det er rimeligt over for de børnefamilier, som ikke kan låne 600.000 kr. til en ny elbil?

Kl. 14:52

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ordføreren.

Kl. 14:52

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Jamen vi taler jo ikke om biler til 600.000 kr. Når vi taler om, at man skal have et stop for salg af nye benzinbiler, så betyder det jo ikke et stop for salg af brugte biler. Så derfor kommer vi jo ret langt hen i fremtiden, hvor der stadig væk er et brugtbilsmarked for benzinbiler, men det er også rigtigt, at det kræver nogle investeringer fra vores side for at gøre elbilerne billige nok. For jeg vil medgive ordføreren, at det for nogle biler ikke er nok bare at fjerne afgifterne, men at der så skal en form for tilskudsmodel til.

Kl. 14:53

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Så er det hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 14:53

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg vil også gerne spørge til det med elbilerne. For hvis der ikke sker noget her i forbindelse med finanslovsforhandlingerne, skal der pludselig en højere registreringsafgift på elbiler. Så derfor skal vi til at diskutere det.

Tilbage i 2015 var der slet ikke nogen registreringsafgift på elbiler, men man havde kun fundet penge til at gøre det 2015 med, så i 2016 skulle man så til at indføre en afgift igen, og der gik Socialdemokratiet, Venstre, Radikale og Dansk Folkeparti sammen om at indføre en ny registreringsafgift på elbiler. SF var meget imod det. SF sagde, at de ikke ville have en registreringsafgift på elbiler.

I dag siger så stort set alle mennesker og især røde mennesker: Vi kan ikke undvære pengene fra en registreringsafgift på biler. Er SF også landet der nu, hvor SF også synes, at nu skal vi have en ordentlig registreringsafgift på elbiler, fordi det sådan set er vigtigere at få penge i statskassen, end at elbiler bliver udbredt i Danmark?

Kl. 14:54

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Fru Lise Bech-Nielsen.

Kl. 14:54

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Det er rigtigt, at vi var meget modstander af den aftale, der blev indgået, og som jeg faktisk også har hørt flere af partierne beklage efterfølgende, fordi det jo fuldstændig satte en prop i markedet. Der blev jo stort set ikke solgt nogen elbiler i årene derefter, hvilket var en af grundene til, at Eldrupkommissionen blev nedsat af, fordi man godt kunne se det morads, man var kommet i.

Vi mener, at man bliver nødt til at gøre en bred vifte af ting for at få godt gang i elbilmarkedet. For det første er der i hvert fald en lang række elbiler, der ikke skal have afgifter; og for det andet skal man jo også gøre det mere attraktivt både i forhold til infrastruktur og eventuelle fordele, du kan have som elbilejer. Det er jo rigtigt, at det hul, der bliver slået, kun er blevet større, fordi Liberal Alliance f.eks. var bannerfører for, at man 3 år i streg sænkede registreringsafgiften på benzinbiler. De penge kunne vi jo have brugt godt nu i den her omlægning.

Kl. 14:55

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 14:55

Ole Birk Olesen (LA):

Ja, det gjorde jo faktisk hullet mindre, for jo mindre afgift der er på benzinbiler, jo mindre et hul bliver der også, når folk skifter til grønne biler. Men skal jeg forstå det sådan, at det desværre er sådan, at SF nu har skiftet holdning og mener, at det er helt nødvendigt at have registreringsafgift på i hvert fald nogle elbiler? Det synes jeg er et ærgerligt holdningsskifte. Jeg synes, at vi skal fremme den grønne omstilling, og at vi skal gøre det fordelagtigt for folk at købe grønne biler. Men på SF forstår jeg, at det kun er nogle grønne biler, der skal friholdes for registreringsafgift, mens SF nu bakker op om, at andre grønne biler skal have registreringsafgift.

Kl. 14:56

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:56

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Jeg ved egentlig ikke, hvad ordføreren taler om. Der er ikke noget skifte i vores politik. Vi har altid ment, at der skal være en ret stor

andel af elbilerne, som skal friholdes, sådan at der er en bred vifte af modeller for folk at vælge mellem, som ikke har råd til eksempelvis en Tesla, men at det også er okay, at man har et værdielement i sin afgiftsstruktur, også blandt elbiler. Oven i det bliver der nu diskuteret et af de forslag om roadpricing, som Eldrupkommissionen godt nok sagde ikke var en god idé, men en anden form for betaling for at køre på vejene. Altså, vi har jo også et trængselsproblem, og det trængselsproblem bliver jo ikke større eller mindre af, om det er elbiler eller benzinbiler.

Kl. 14:56

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det hr. Torsten Gejl fra Alternativet.

Kl. 14:56

Torsten Gejl (ALT):

Mange tak. Det er måske lidt sent, men jeg vil alligevel ønske ordføreren velkommen tilbage. Det er dejligt at se ordføreren på talerstolen. Og vi er i Alternativet ligesom SF frustrerede over, at finansloven indeholder så få grønne ambitioner. Det er derfor, vores spørgsmål i dag handler om penge, mange penge.

Jeg vil spørge ordføreren: Nu, hvor det er sådan, at vi har kunnet låne mange milliarder til coronakrisen på meget kort tid og meget effektivt, fordi vi har så god en kreditværdighed, kunne en måde at udvide råderummet på eller finansiere den grønne omstilling på, specielt CO₂-reduktion, så simpelt hen ikke være at låne nogle penge, i og med at vi har så god kreditværdighed?

Kl. 14:57

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 14:57

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Jeg er glad for spørgsmålet, for jeg synes, at diskussionen her i dag hovedsagelig har handlet om, at nu går regeringen til 0,5 procentgrænsen. Den grænse, som vi jo har lavet for os selv, fordi den danske budgetlov er strammere end EU-loven. Så bliver diskussionen meget den, at nu er vi gået til grænsen for, hvad der nærmest er fysisk muligt. Og det passer selvfølgelig ikke. Man er gået til den grænse, som man har sat for sig selv, og som er en fin grænse at have i normale tider. I normale tider er det uansvarligt at gå over et minus på 0,5, for det er der ingen grund til. Hvis du har en okay økonomi, så burde du overholde dine egne budgetter og ikke lånefinansiere til gildet. Det er jeg faktisk helt enig i.

Men det, der er fuldstændig sindssygt – undskyld ordvalget – er, at man lader, som om det er fuldstændig normale tider, og at man derfor går så langt, som man overhovedet kan. Det er faktisk ikke en kritik af regeringen. Det er en kritik af dem, som kritiserer regeringen for at agere fuldstændig uansvarligt. Altså, fra Bruxelles er meldingen faktisk, at hvis du har en rimelig sund økonomi, så er det uansvarligt ikke at gå længere. Hvis du har en sund økonomi som Danmark, skal du holde hånden under den ved at lånefinansiere på en klog måde.

Kl. 14:59

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Tak! Jeg er altså ansvarlig for et ansvarligt tidsforbrug. Hr. Torsten Gejl.

Kl. 14:59

Torsten Gejl (ALT):

Tak. Jeg er meget enig med SF i, at det ikke er normale tider. Vi har en coronakrise, som efter vores mening afløses af en endnu større krise, og derfor er det jo aktuelt at se på at skaffe midler, der virkelig

kan booste den grønne omstilling. Og i og med at det er kortsigtede investeringer, kan det, så vidt jeg kan se, også fungere. Vil SF være med til at se på, om det i virkeligheden kan være en måde at kaste de penge efter den grønne omstilling, som virkelig er nødvendige? For når vi taler om millioner, er det jo for små beløb, i forhold til hvad der skal til, hvis vi skal opnå bare vores egne klimaambitioner.

Kl. 15:00

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ordføreren.

Kl. 15:00

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Jeg tror på, at der er rigtig mange ting, vi kan gøre ved at omlægge f.eks. vores afgifts- og skattestruktur. Jeg tror, at der er rigtig mange veje, vi kan gå, før vi behøver at lånefinansiere. Men er alle de ting udtømt, er alle de veje udtømt, så handler det her – det prøvede jeg også at understrege alvoren af i min tale – om et eksistentielt spørgsmål. Det er ikke et eller andet med, om vi kan blive uenige om, hvor meget vi lige skal bruge på driften af vores velfærdssamfund i et enkelt år. Det her er et fuldstændig grundlæggende spørgsmål. Derfor kan vi i sagens natur også gå endnu længere.

Det, der står centralt i både EU-lovgivningen og i den danske budgetlov, er, at exceptionelle tider kræver exceptionel handling. Det betyder, at hvis man vil det, behøver man ikke at holde sig inden for de 0,5. Det er et teaterstykke, der bliver opført herinde.

Kl. 15:01

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Så er det fru Louise Schack Elholm fra Venstre.

Kl. 15:01

Louise Schack Elholm (V):

Altså, nogle gange lyder det, som om vi roder konjunktur- og strukturpolitik sammen. Og i en situation, hvor vi har det svært økonomisk, er det vigtigt, at man fører en fornuftig konjunkturpolitik, hvor man stimulerer. Men det er også vigtigt, at man ikke laver om på strukturerne, for hvis man laver om på strukturerne i en tid, hvor økonomien er trængt, gør man det med de forkerte forudsætninger. Der er det nogle gange, at vi roder tingene lidt sammen. Så når vi kritiserer Socialdemokraterne, kritiserer vi dem i høj grad for den strukturpolitik, som de også fører her, med højere skatter, der fører til lavere beskæftigelse og mindre vækst.

Sådan som jeg forstår det, ønsker SF også, at man med Ydelseskommissionen kigger på at komme med højere ydelser generelt. Det er også strukturpolitik, og det er sådan set det, jeg vil spørge ordføreren om. Lægger SF op til her at lave strukturpolitiske forandringer som f.eks. at øge ydelserne, hvilket på sigt vil gøre Danmark fattigere?

Kl. 15:02

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ordføreren.

Kl. 15:02

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Jeg er enig i, at der er forskel på konjunkturpolitik og strukturpolitik. Men jeg synes, det desværre er sigende for debatten, at ordføreren siger, at vi ikke må ændre på strukturpolitikken, at vi ikke må ændre på det strukturelle. Altså, det er jo det, vi bliver nødt til at gøre. Vi står i en fuldstændig afgørende situation lige nu. Det, vi har tænkt på som normale tider, er ikke sikkert kommer tilbage. Så sent som i dag er titusindvis af mennesker blevet sendt hjem for at arbejde hjemmefra igen. Vi ved ikke, hvornår normalen kommer tilbage, og det er heller ikke sikkert, at det er særlig ønskeligt.

Derfor mener jeg bare, at det at fastholde, at vi ikke må ændre på strukturerne – heller ikke den måde, hvorpå vi finansierer tingene – simpelt hen er en konservatisme, som jeg ikke kan skrive under på. Vi kan sagtens være uenige om, *hvordan* vi skal ændre strukturerne, men jeg kan ikke se andet, end at vi selvfølgelig bliver nødt til at ændre dem. Altså, vi står over for en galopperende klimakrise, så som minimum bliver vi nødt til at lave en fuldstændig anderledes afgifts- og skattepolitik.

Kl. 15:03

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Fru Louise Schack Elholm.

Kl. 15:03

Louise Schack Elholm (V):

Så det vil sige, at SF mener, at coronaepidemien er strukturel, og at der derfor skal strukturelle løsninger til? Det er fuldstændig lige meget, når økonomiske vismænd og andre siger, at man skal holde igen med strukturpolitik og fokusere på konjunkturpolitik, fordi konjunkturpolitik stimulerer her og nu. Personligt er jeg mere optimistisk. Jeg tror på, at vi rent faktisk på et eller andet tidspunkt kommer over epidemien, og at vi derfor ikke skal indrette samfundet efter, at folk er nødt til at blive sendt hjem, fordi der er en stigning i antallet af syge i det her område.

Altså, jeg må bare sige, at jeg er overrasket over, at man fuldstændig overhører, hvad anerkendt økonomi er, og bare påstår, at det er konservatisme. Jeg er i øvrigt liberal, så det er jo ikke det, der driver mig, men det er mere et spørgsmål om rent faktisk at lytte til dem, der ved mere.

Kl. 15:04

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ordføreren.

Kl. 15:04

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Altså, ordvalget konservatisme var faktisk overhovedet ikke en kritik af De Konservative, for de har da i hvert fald, når de taler om det, forstået, at klimakrisen kræver nogle strukturelle forandringer. Vi kan ikke blive ved med at gøre, som vi har gjort. Vi kan sagtens have forskellige holdninger til, hvordan vi skal indrette os anderledes, men at fortsætte i det samme spor, som vi har kørt i indtil nu, går ikke. Og jeg tror ikke, man længere kan finde en eneste mainstream-økonom, der vil sige, at man kan fortsætte business as usual.

Men jeg tror ikke, det er det; jeg tror, at ordføreren egentlig gerne vil spørge, om vi gerne vil have nogle højere ydelser. Og hvis spørgsmålet bare er det, kan jeg svare ja.

Kl. 15:04

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Så er det hr. Morten Dahlin.

Kl. 15:04

Morten Dahlin (V):

Så lad os fortsætte lidt i det spor. I starten af det nye år kommer den her længe ventede Ydelseskommision med deres anbefalinger, og i den sammenhæng kunne jeg godt tænke mig at spørge ordføreren, om det fortsat er et krav fra SF, at kontanthjælpsløftet bliver revet ned, at integrationsydelsen skal afskaffes. Og hvis det fortsat er et krav fra SF – det kunne jeg forestille mig det stadig væk er – hvordan har SF så tænkt sig at finansiere det, for finansministeren har jo sat 0 kr. af i sit finanslovsforslag?

Kl. 15:05

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ordføreren.

Kl. 15:05

Kl. 15:08

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

SF er ikke i regering lige nu, og derfor kan jeg ikke – det kunne jeg måske heller ikke alligevel – diktere, hvad finansministeren har tænkt sig at sætte af i sit finanslovsforslag, så det må ordføreren, hr. Morten Dahlin, spørge finansministeren om; vi er heller ikke i samme parti. Men hvis hr. Morten Dahlin nøjes med at spørge, hvad jeg mener, og hvad SF mener, så mener vi selvfølgelig det samme, som vi har ment hele tiden, i forhold til kontanthjælpsloftet, og det har vi i vores egen politik finansieret. Og jeg skal gerne sende et signeret eksemplar om en uges tid, når vores finanslovsforslag er klar.

Kl. 15:06

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Morten Dahlin.

Kl. 15:06

Morten Dahlin (V):

Tak for det. Det vil jeg glæde mig til at læse. Jeg konstaterede bare, at finansministeren ikke havde sat nogen penge af, og derfor spurgte jeg, hvordan SF ville finansiere det, så der er sådan set ingen grund til den store forvirring.

Kunne SF se sig selv i en aftale om et nyt ydelsessystem, uden at kontanthjælpsloftet bliver fjernet?

Kl. 15:06

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 15:06

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Kontanthjælpsloftet skal selvfølgelig fjernes, det har vi i SF aldrig lagt skjul på er afgørende for os.

Kl. 15:06

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det fru Karina Adsbøl fra Dansk Folkeparti.

Kl. 15:06

Karina Adsbøl (DF):

Tak for det. Jeg kunne godt tænke mig at spørge SF om ældreområdet. Det var jo sådan i den sidste valgkamp, at fru Pia Olsen Dyhr og min formand, hr. Kristian Thulesen Dahl, var på besøg på et plejehjem og var enige om, at der skulle tilføres en ekstra milliard til ældreområdet, også ud over det demografiske træk.

Nu har vi set nogle finanslove. I den sidste finanslov var der en lille pulje til ældreområdet. Man brugte flere midler på at afskaffe brugerbetalingen på danskundervisning, end man gav til de ældre. Og i det her forslag til finanslov er der heller ikke meget tilbage til de ældre.

Så jeg kunne godt tænke mig at høre SF's ordfører om, hvad SF vil gå til forhandlingerne om finansloven med, og det gælder også i forhold til den her pagt, der blev indgået, om, at ældreområdet skulle tilføres en ekstra milliard. Jeg tror også, at fru Pia Olsen Dyhr sagde, at det med at tilføre midlerne i forhold til det demografiske træk bare ville være at lægge den bund, der er i dag, og at der skulle flere midler til. Det kunne jeg godt tænke mig at høre ordførerens svar på.

Kl. 15:08

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

I den diskussion om de ældre synes jeg ikke at spørgeren kan blande det sammen, for der er to forskellige diskussioner. Den ene er, hvordan vi finansierer ældreområdet generelt. Der startede jeg jo med at give regeringen ros for det, som de regeringer, som DF har støttet, aldrig har kunnet, nemlig at man dækker det, at der bliver flere ældre, en til en. Jeg synes, at det har været utilstedeligt, at man har ladet, som om man kunne få en ordentlig ældrepleje uden at dække det demografiske træk. Men det er der ændret på nu, og det er blevet den nye normal, og jeg håber ikke, at man nogen sinde går tilbage til den politik, som DF støttede, hvor ældreområdet var underfinansieret.

Derudover kræver ældreområdet også et løft, og så vil jeg gerne komme med en ros til DF. På trods af at man altid har støttet regeringer, der har underfinansieret ældreområdet, har man haft det som en hovedprioritering og også fået afsat penge til det. Men som hr. René Christensen også var inde på, er de penge jo ikke altid endt det rette sted. Det kan jo også godt være, at man skal kigge på det.

I det forslag, vi sender ud, bliver der også økonomisk et øget fokus på ældreområdet.

Kl. 15:09

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Fru Karina Adsbøl.

Kl. 15:09

Karina Adsbøl (DF):

Jeg spurgte om den ekstra milliard. Fru Pia Olsen Dyhr sagde, at der skulle flere midler til, også ud over det, der var sat af. Det var ligesom det, man sagde i den valgkamp.

Så vil jeg godt høre SF om minimumsnormeringer på ældreområdet. Er det noget, SF støtter? I Dansk Folkeparti har vi foreslået en ældrelov, hvor man også fået skrevet omsorg ind, hvor man får skrevet klippekortsordningen ind. Man får altså skrevet flere forskellige ting ind i den ældrelov. Jeg kunne godt tænke mig at høre, om SF kan bakke op om en ældrelov med bl.a. minimumsnormeringer. Jeg vil sige, at regeringen jo kommer med barnets lov. Så kunne vi jo herinde stå sammen om også at få lavet en ældrelov.

Kl. 15:09

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:10

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tak. Til slutningen af det meget omfattende spørgsmål: Det bliver simpelt hen for detaljeret til, at jeg kan svare på det nu. Det må spørgeren tale med SF's ældreordfører om. Men i forhold til starten af spørgsmålet, som handlede om, om SF er positivt indstillet over for minimumsnormeringer på ældreområdet, vil jeg sige præcis det samme, som jeg sagde til spørgerens kollega, hr. René Christensen, nemlig at det er vi ikke afvisende over for at kigge på.

Kl. 15:10

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det fru Sophie Løhde fra Venstre.

Kl. 15:10

Sophie Løhde (V):

Tak for det. Jeg vil egentlig blot høre SF's ordfører, hvornår man kan forvente at den der naturplan, som formanden for SF og formanden for Socialdemokratiet, nu statsministeren, nogen sinde ser dagens lys, fordi man jo gik til valg på og lovede danskerne før folketingsvalget, at den ville komme inden for 100 dage, hvis man

fik regeringsansvaret. Nu er der gået 400 dage. Hvornår kommer den der naturplan senest?

Kl. 15:11

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ordføreren.

Kl. 15:11

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):
Det ville jeg også gerne vide.

Kl. 15:11

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Fru Sophie Løhde.

Kl. 15:11

Sophie Løhde (V):

Men er det, fordi det er noget, Enhedslisten og Radikale Venstre og andre har kæmpet for ikke skulle blive til noget, siden det ikke allerede blev indfriet med sidste års finanslov, som jo burde være der, løftet blev realiseret, når man lovede danskerne en naturplan inden for 100 dage? Nu står vi så efter mere end 400 dage, og der er stadig væk ikke kommet nogen naturplan, og jeg tror ikke, det er noget, som Enhedslisten og Radikale sådan har kæmpet helt voldsomt imod og sagt, at den måtte for guds skyld ikke komme. Så måske kunne SF her sige, at det vil være en forudsætning for SF's deltagelse i en finanslov, at der kom en naturplan inden årsskiftet, så der i hvert fald ikke skal gå mere end maksimalt 500 dage, når man lovede 100 dage.

Kl. 15:11

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Så er det ordføreren.

Kl. 15:11

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Jeg ved ikke, om det er gået ordførerens næse forbi, men min parti-formand, Pia Olsen Dyhr, har været ude med riven efter, hvornår det her skulle falde på plads. Det er noget, vi ønsker os rigtig meget. Vi er utålmodige. Vi synes også, det er et fælles løfte, der er blevet givet. Det er også noget, vi sætter penge af til i vores finanslovsforslag. Så vi er lige så utålmodige, som jeg kan høre fru Sophie Løhde er i forhold til at få det.

Kl. 15:12

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Så er det hr. Niels Flemming Hansen fra Konservative.

Kl. 15:12

Niels Flemming Hansen (KF):

Mange tak for ordet, tak for talen – og tak for roserne til De Konservative, det sætter vi stor pris på. Kunne ordføreren måske løfte en lille smule af sløret for, hvordan man har tænkt sig at sørge for, at Danmark bliver et rigere samfund og øger beskæftigelsen i det her finanslovsforslag, som ordføreren sender signeret ud i Folketingssalen? Det ville jeg også meget gerne modtage.

Kl. 15:12

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ordføreren.

Kl. 15:12

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Jamen som jeg sagde i min tale, roste jeg jo Folketingets partier for at have gældsats Danmark og brugt 78 mia. kr. i foråret på at holde hånden under Danmark, danske virksomheder og danske

arbejdspladser. Det kan godt være, jeg smiler lidt, men rosen er oprigtig ment. Jeg synes, det var rigtig godt arbejde, og Danmark er et af de lande, der er kommet allerbedst igennem krisen. Og det bliver vi nok nødt til at blive ved med et stykke tid endnu, altså aktivt at holde hånden under danske arbejdspladser og danske virksomheder, fordi vi er en lille, åben økonomi, og vi bliver også nødt til at passe på vores virksomheder og arbejdspladser, når verden omkring os er i krise. Derfor har vi i SF sagt, at vi gerne vil bruge en stor del af den her krigskasse, som regeringen har bebudet, på at holde hånden under danske virksomheder; det kan være i form af fremrykning af grønne investeringer.

Kl. 15:14

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Hr. Niels Flemming Hansen.

Kl. 15:14

Niels Flemming Hansen (KF):

Tak. Og netop grønne investeringer er jo meget, meget interessante, hvis vi f.eks. kigger på generationsskiftebeskatningen, som er på 15 pct. Der sker jo det, at man der dræner virksomhedernes egenkapital for at kunne lave løn til den nye ejer, så han eller hun kan købe sig ind i virksomheden, og i og med at egenkapitalen er væk, er der jo ingen penge til at finansiere en grøn omstilling i en virksomhed. Hvad tænker ordføreren i forhold til det? Altså, vores 23.000 virksomheder skal generationsskiftes her inden for de næste 10 år, så hvad tænker man der?

Kl. 15:14

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ordføreren.

Kl. 15:14

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

I SF tænker vi, at man selvfølgelig skal betale sin arveafgift ligesom alle andre, men det skal selvfølgelig gøres på en måde, så der ikke er nogen, der kommer i problemer med det. Og det er jo også derfor, at det er blevet foreslået – jeg tror, det er Socialdemokraterne, der har foreslået det – at man udvider den 15-årige afdragsperiode, man har haft indtil videre, til 30 år, og det støtter vi. Det synes vi er fint nok, og det betyder jo også, at det ikke er noget, man vil kunne mærke, men selvfølgelig skal man betale sin arveafgift, ligesom alle andre skal.

Kl. 15:15

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Den sidste, vi når i denne runde, er fru Anni Matthiesen fra Venstre.

Kl. 15:15

Anni Matthiesen (V):

Tak. Jeg er nødt til at vende tilbage til det spørgsmål, som min gode kollega fra Konservative stillede her for lidt siden til de frie skoler. Som jeg kan forstå det, sagde SF's finansordfører, at man egentlig var parat til at skære i tilskuddet til de frie skoler, men ud fra elevsammensætningen. Jeg kunne godt tænke mig, hvis ordføreren på en eller anden måde lige kunne beskrive det lidt nærmere. Altså, hvordan er det, SF fremadrettet vil give penge til de frie skoler? På hvilken baggrund skal de have de her penge?

Kl. 15:16

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ordføreren.

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tak for muligheden for også at sige lidt mere om det, for man har jo ikke så lang en svartid heroppe. Når det kommer til privat- og friskoler, kan der være forskellige grunde til, at man opretter en eller sender sine børn derhen. Én grund kan være, at ens folkeskole der, hvor man bor, simpelt hen er lukket, og forældrene beslutter sig for at oprette en fri- eller privatskole, og det støtter vi i høj grad i SF at man gør. Det vil også tit være med en blandet elevsammensætning, for det er de børn, der nu engang bor i det område, der har brug for en skole at gå i. I mange storbyer ser vi det modsatte. Der ser vi profilskoler – om det er muslimske friskoler, eller om det er privatskoler i områder, hvor der måske er en meget ens demografisk befolkning – altså nogle skoler, hvor den mangfoldighed ikke er til stede, og det er det, vi synes er ærgerligt. Vi ser desværre også eksempler på skoler, som ikke løfter deres sociale ansvar i forhold til de elever, de tager ind.

Kl. 15:16

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Fru Anni Matthiesen.

Kl. 15:17

Anni Matthiesen (V):

Det var en lang og indviklet forklaring. Altså, jeg synes, man er nødt til fra SF's side at tænke det her ind i virkeligheden, for det, som finansordføreren for SF siger, kan simpelt hen ikke lade sig gøre i virkeligheden. Hvad med de steder, hvor der netop er små frie skoler på måske 150 elever, som ligger i yderområderne, og hvor der faktisk ikke er mulighed for at lave en blandet elevsammensætning? Hvad så de steder: Skal de holdes fri for at blive trukket i koblingsprocenten, eller hvordan skal det her forstås?

Kl. 15:17

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 15:17

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Altså, nu er jeg selv fra et område, hvor der er rigtig mange af den slags skoler, fordi mange af folkeskolerne er lukket, og hvis man har socioøkonomiske kriterier, vil man langt de fleste steder have en ret blandet elevsammensætning, som vi ikke ser i, hvad skal man sige, mange velstående kommuner i hovedstadsområdet – for at give et andet eksempel.

Kl. 15:17

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så siger vi tak til fru Lisbeth Bech-Nielsen, som jeg tror jeg vist kom til at kalde Poulsen i første omgang. Det beklager jeg. Og så skal vi videre i ordførerrækken, og nu er det hr. Rune Lund fra Enhedslisten.

Kl. 15:18

(Ordfører)

Rune Lund (EL):

Tak. Det er en lidt interessant debat, vi har i dag. Det er jo også et interessant finanslovsforslag på den måde, at det på mange måder er et finanslovsforslag uden særlig meget konkret indhold, men til gengæld med en stor såkaldt krigskasse, en regeringsreserve på ca. 1,5 mia. kr. og en forhandlingsreserve på 1,5 mia. kr. Hvis man lægger det sammen, snakker vi i virkeligheden om, altså med det, der er lagt frem, en forhandlingsreserve på 1,5 mia. kr. og så noget, man overordnet set groft kan kalde en regeringsreserve på lige omkring 10,5 mia. kr. for 2021. Det synes jeg også præger den debat, vi har

Kl. 15:18

her i dag, som på mange måder er lidt mere overordnet, end den plejer at være, når vi har de her debatter i Folketingssalen.

Det, som er Enhedslistens tilgang til det, der er lagt frem, er, at det, som regeringen kommer med, ikke leverer de nødvendige investeringer i grøn omstilling og velfærd. Vi har set, hvordan tusindvis af mennesker er blevet arbejdsløse under coronakrisen, og derfor er det jo uforståeligt for os, at regeringen med det, der bliver lagt frem, ikke vil investere mere i velfærd og i grøn omstilling og i de jobs, som det kan skabe. Regeringen lægger op til en meget skrabet finanslov på velfærd og grøn omstilling, selv om der er meget stor økonomisk fornuft i at investere sig ud af krisen. Der er i den grad brug for at investere i grønne jobs, og der er brug for at genoprette velfærden efter mange års nedskæringer og forringelser, men den mulighed griber regeringen langt fra. Til gengæld kan jeg sige, at vi fra Enhedslistens side går til forhandlingerne om finansloven 2021 for at rette op på det.

For vi har ikke bare en coronakrise. Vi har en klimakrise, og vi har også en velfærdskrise. I alt for mange år har vi måttet se på, at pengene ikke er fulgt med udviklingen, og vi kan se, at det betyder, at kvaliteten er faldet, og at de ansatte løber alt for stærkt. Vi har set, at det giver uværdige forhold for ældre, og at der er for få voksne til vores børn, når vi henter dem i daginstitutionen. Vi oplever også som voksne, når vi besøger vores forældre på plejehjem, at der ikke er tid til omsorg, til en værdig pleje og til at skabe de optimale rammer for velfærdsmedarbejderne, altså at dem, som leverer velfærden, den borgernære velfærd, ikke har de optimale muligheder for at skabe rammerne om det, som skal være et godt liv i den allersidste del af vores liv på Jorden her i Danmark.

Finansloven skal efter vores opfattelse ligesom sidste år bidrage til at rette op på vores velfærdssamfund, som er blevet udsultet i mere end et årti. Det skal ikke være sådan, at den finanslov, som der var sidste år, som var et brud med, hvordan finanslovene har været igennem mange år, bliver en enlig svale. Det skal være en finanslov, som denne gang igen bliver fulgt op af en ambitiøs finanslov, som genopretter velfærden, og som sikrer den grønne omstilling. Det er helt centralt for os, at der bliver investeret massivt i den grønne omstilling, og at vi i Danmark sætter alle sejl til for at nå målet om 70 pct. CO₂-reduktion i 2030. Vi skal have en finanslov, der også er grøn, og heldigvis er der ingen modsætning mellem det at løse den økonomiske krise og klimakrisen. Tværtimod. De to ting hænger sammen. Investeringer i grønne jobs og grøn omstilling er netop *vejen ud* af den økonomiske krise.

Det er fint, at regeringen i den nuværende situation går til grænsen af budgetloven, men hvis der skal investeres i genopretning af vores velfærd og den nødvendige grønne omstilling frem mod 2030, mangler der jo finansiering. Der må vi gøre opmærksom på, at budgetloven jo indeholder en egenpålagt begrænsning af, hvor langt man kan gå i forhold til at køre med et underskud, for at vi kan lave investeringer i det, som handler om at afværge en faretruende klimakrise.

Kl. 15:23

Så vi må simpelt hen konstatere, at hvis vi skal levere de nødvendige investeringer i genopretningen af velfærden og levere de nødvendige investeringer, der skal til, for at vi får den grønne omstilling, mangler der simpelt hen finansiering. Hvis det stod til os i Enhedslisten, skulle vi helst finde de penge krone for krone. Et oplagt sted er at rulle mange af de skatte- og afgiftslettelser, som der er blevet givet gennem årene, tilbage. Ikke mindst blev der i årene 2015-2019 under de blå regeringer givet afgifts- og skattelettelser, som hvert år vil koste næsten 22 mia. kr. – hvert eneste år.

Der må jeg også indrømme, at når jeg f.eks. hører Venstre og andre borgerlige i dag stå og beklage sig og sige: Hvor er regeringens ambitioner på klimaområdet? Hvorfor vil regeringen ikke gøre noget mere for uddannelserne? – kan man bare sige: Hvor var I selv? Hvor

var I selv, da I tømte kassen ved skatte- og afgiftslettelser, som i meget høj grad er kommet de rigeste til gode? Hvor var I selv, da I førte en politik, som gik ud på at tømme kassen ved skatte- og afgiftslettelser, og så samtidig foregav, at der skulle være nok penge til velfærd? Det var hele den øvelse, som de blå partier stod for i årene 2015-2019. Undskyld mig, så bliver man lidt træt af at høre på, at I kommer her og kritiserer et nyt flertal for, at der ikke bliver leveret på ambitionerne, når I selv var med til at tømme kassen, så det ikke var muligt.

Det er muligt, og det er en myte, at der ikke skulle være råd. Det er et politisk valg. Fra Enhedslistens side har vi en række finansieringsforslag, som bekæmper skattehuller og skattely, og som også giver en mere rimelig, dvs. højere beskatning af arbejdsfri indkomster og en højere beskatning af de højeste indkomster i det hele taget, sådan at dem med de højeste indkomster også bidrager noget mere.

Vi kan jo starte med at rulle de her afgifts- og skattelettelser, som de blå partier aftalte, tilbage. Vi kan vedtage, at folk skal betale den samme skatteprocent af alle indkomster, uanset om det er lønindkomst eller aktie- og kapitalindkomst. Hvorfor er der en lavere skatteprocent på aktie- og kapitalindkomst? Det kunne vi ændre. Vi kunne lave en højere arveafgift for de rigeste. Hvis vi ser på en økonom som Thomas Piketty og andre, så siger han, at hvis vi ikke bare skal snakke om at ændre uligheden, men rent faktisk gøre noget ved uligheden, er der tre ting, vi skal ændre på: For det første skal vi have en mere rimelig, dvs. højere beskatning af de højeste indkomster, så skal vi have en beskatning af formue, og så skal vi have en højere beskatning af arv. Det kunne vi også gøre i Danmark, hvis vi ikke bare vil snakke om at bekæmpe uligheden, men rent faktisk gøre noget ved den.

Vi kunne også lægge en ekstra topskat på for hver million kroner, man tjener til og med 3 mio. kr. Det ville også være en måde at øge ligheden i samfundet på og at skabe midler til den grønne omstilling på. Vi kunne også rulle den boligskatteaftale, som blev lavet i 2017, tilbage, og som i øvrigt desværre netop før sommer er blevet fulgt op af endnu en boligskatteaftale, som giver endnu flere skattelempelser til boligejerne end dem, der blev aftalt i 2017. Resultatet af de aftaler på boligområdet er, at man mindrebeskatter boligejerne markant. I 2030 mister staten indtægter for ca. 11 mia. kr. I 2035 er tabet 12,5 mia. kr. Og i 2040 er vi oppe på 15,4 mia. kr. om året.

Her kommer vi igen tilbage til, hvordan de blå partier fører økonomisk politik: Man tømmer kassen ved skattelettelser og prøver at foregive, at der er råd til velfærd, og så prøver man at lade, som om man har en masse ambitioner, som man ikke har noget som helst bud på hvorfra pengene skal komme til at opfylde.

Der er mange ting, vi kan gøre. Vi kunne også styrke skattekontrollen. Med konservative antagelser kunne man hente omkring 5 mia. kr. mere ved at styrke skattekontrollen, herunder selvfølgelig også styrke skattekontrollen med de mange selskaber, som desværre gør alt, hvad de kan, for at jonglere rundt med skatten og ikke betaler den skat, som de burde gøre.

Det er et politisk valg, hvordan man vil finansiere fremtidens velfærd. Danmark er et af verdens rigeste samfund, og vi har råd til at investere i det gode arbejdsliv og en rimelig pensionsalder. Vi kan også finansiere rettigheder til tidligere tilbagetrækning, så store grupper af lønmodtagere ikke skal arbejde, til de er nedslidte, falder døde om eller stødes ud af arbejdsmarkedet længe før tid med udsigt til en fattig alderdom. Valget er sådan set lige så enkelt, som det hele tiden har været. Det handler om velfærd og grøn omstilling eller skattelettelser.

Forud for finanslovsforhandlingerne, som jo snart starter, vil vi fra Enhedslistens side også snart fremlægge vores eget finanslovsforslag som optakt til forhandlingerne. Vi ser frem til forhandlingerne, vi glæder os til dem, for der er efter vores opfattelse også nok at gøre for at få rettet op på det efter vores opfattelse alt for lave

ambitionsniveau, som regeringen har lagt frem. Men som sagt: De forhandlinger ser vi frem til.

Kl. 15:28

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Tak for det. Så har jeg igen en talerkø på 8, og vi lægger ud med hr. Troels Lund Poulsen fra Venstre.

Kl. 15:28

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det, og tak til Enhedslisten for talen. Det, jeg var optaget af, var hele diskussionen om den grønne omstilling – velfærd kontra råderum og grøn omstilling. Hvor står Enhedslisten der? Er det også nærmest et ultimativt krav fra Enhedslistens side, at man ikke kan bruge penge fra råderummet på den grønne omstilling, eller hvordan vil man tage del i den diskussion her i forbindelse med de kommende klimaforhandlinger?

Kl. 15:29

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Rune Lund.

Kl. 15:29

Rune Lund (EL):

Vi synes, at råderummet skal udvides, sådan at der både bliver råd til at genoprette velfærden og til den grønne omstilling. Det er jo åbenlyst, når man ser på det, der er lagt frem, at det er der ikke råd til med den finansiering, der ligger nu, hvis ikke man vælger at tage et opgør med den økonomiske politik, som er blevet ført under blå regeringer. Hvis et socialdemokratisk projekt kun er i et eller andet omfang at videreføre status quo, efter at blå regeringer har sænket skatterne, og hvis man kun ønsker at gå til budgetlovens grænse, samtidig med at man har et 2025-mål om balance, undskyld mig, men så kan enhver finansordfører i det her Folketing se, at så er der ikke penge nok til både at genoprette velfærden og investere i den grønne omstilling. Det er nærmest et faktum. Og vi siger, at vi vil gøre noget ved det, men det kræver, at vi finder yderligere finansiering.

Kl. 15:30

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 15:30

Troels Lund Poulsen (V):

Jeg er ikke sikker på, at enhver finansordfører kan se det, men lad det nu være. Hvad er det så, der skal til, for at råderummet bliver større? Er det det, som Enhedslisten tidligere har argumenteret for, i hvert fald i spørgsmål til mig, nemlig at så skal man sætte skatter og afgifter op, altså for at gøre råderummet større?

Kl. 15:30

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 15:30

Rune Lund (EL):

Ja, det skal man. Man skal f.eks. rulle nogle af de skatte- og afgiftslettelser tilbage, som der åbenlyst ikke har været råd til. Når vi står i en situation nu, hvor vi skal genoprette velfærden – vi har en ældrepleje, som ikke er der, hvor den burde være, vi oplever, når vi henter vores børn i daginstitutionen, at der ikke er nok voksne, vi kan se, at der ikke er nok lærere i folkeskolen – er det åbenlyst, at der er behov for en genopretning af velfærden. Så vi skal have en velfærd, som lever op til det fulde demografiske træk, så væksten i det offentlige forbrug følger væksten i samfundet som minimum,

og derudover skal vi også investere i grøn omstilling. Det vil kræve flere penge.

Kl. 15:31

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det fru Karina Adsbøl fra Dansk Folkeparti.

Kl. 15:31

Karina Adsbøl (DF):

Tak for det. Altså, der er jo penge at hente. Ikkevestlig indvandring koster ca. 33 mia. kr., ikke? Det var jo et sted, Enhedslisten kunne starte. Så siger ordføreren, at det finanslovsforslag, der er fremlagt, er uden konkret indhold. Jeg deler Enhedslistens bekymring i forhold til velfærden, når det gælder ældreplejen, men også handicapområdet, med hensyn til hvordan mennesker med handicap skal kæmpe for at få den hjælp, de har behov for.

Nu kritiserede Enhedslisten jo en del af budgetloven. Er Enhedslisten ikke enig i, at budgetloven altså blev vedtaget af en socialdemokratisk finansminister, hvis navn var Bjarne Corydon? Det var den ene ting.

Så kunne jeg egentlig godt tænke mig at høre: Hvordan er det helt præcis, Enhedslisten vil løfte ældreområdet, og hvordan er det helt præcis, Enhedslisten vil løfte handicapområdet, altså vores velfærd? For nu er det jo altså Enhedslisten, der sidder som støtteparti, og Enhedslisten der sidder med stafetten, og som kan presse regeringen til at sikre nogle resultater på det her område.

Kl. 15:32

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Rune Lund.

Kl. 15:32

Rune Lund (EL):

Det var mange ting. Først bliver jeg nødt til at sige, at måske også Dansk Folkeparti skal læse nogle af de svar på spørgsmål, som jeg har stillet i Finansudvalget, om prisen for ikkevestlig indvandring, for det er faktisk meget, meget misvisende at tale om, at udgiften er 33 mia. kr. om året. Der er en lang række udgifter i det tal, som ville være udgifter, som skulle afholdes under alle omstændigheder, f.eks. støtteordninger til braklægning, EU-kontingent, og der er også hele det kollektive offentlige forbrug, som indbefatter domstole, politi og militær. Der er en lang række udgifter, som enten ikke er påvirket af antallet af indvandrere, der er kommet til Danmark, eller hvor antallet af indvandrere, der kommer til Danmark, har en meget lille indvirkning på tallene.

Hvis man trækker alle de ting fra, som så at sige er faste basiskostninger, så ender vi på et meget, meget mindre tal. Og hvis vi ovenikøbet ser på, hvordan det ser ud frem i tiden, så ender ikkevestlig indvandring faktisk med at være en plusforretning. Og det er ikke, fordi det skal være en plusforretning. Vi hjælper folk, der flygter fra krig, af f.eks. humanitære årsager, fordi vi er forpligtet til det. Jeg synes bare, at det er ekstremt misvisende at bruge tallet 33 mia. kr. på den måde, og jeg må anbefale, at Dansk Folkeparti læser nogle af de svar, som er blevet givet i Finansudvalget.

Kl. 15:33

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Fru Karina Adsbøl.

Kl. 15:33

Karina Adsbøl (DF):

Jeg tror så, det ville være endnu dyrere. Altså, jeg kan se, at på vores kvindekrisecentre er ikkevestlige kvinder overrepræsenteret. Hvad koster det? Jeg tror faktisk, at beløbet ville være større.

Men jeg vil gerne spørge Enhedslistens ordfører om, hvad Enhedslisten vil tage med ind til forhandlingsbordet. For det er trods alt en finanslovsdebat, vi har i dag, så vi kan jo ikke vente på, at Enhedslisten finder ud af, hvad de tager med ind til bordet. Så hvad vil Enhedslisten prioritere til ældreområdet? Hvad vil Enhedslisten prioritere til handicapområdet? Og hvad vil Enhedslisten prioritere til velfærden generelt? Hvad tager Enhedslisten med ind til forhandlingsbordet?

Kl. 15:34

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Rune Lund.

Kl. 15:34

Rune Lund (EL):

Det var så de to sidste dele af det første spørgsmål, som jeg ikke kunne nå i første omgang. Men de misvisende tal i forbindelse med prisen for indvandring tager jeg meget gerne en længere diskussion med Dansk Folkeparti om.

Det er rigtigt, at det desværre var en socialdemokratisk regering, som indførte budgetloven, som ovenikøbet er endnu strammere end det, som EU tillader. Det er en fuldstændig vanvittig lov, som har haft en ødelæggende effekt på vores velfærdssamfund.

I forhold til hvad vi tager med til finanslovsforhandlingerne, så er vi ikke kommet med vores finanslovsudspil endnu – det kommer vi med – men jeg kan i hvert fald sige så meget, at der vil være ting, som vi vil kæmpe for, som både handler om at styrke ældreområdet og handicapområdet.

Kl. 15:35

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det fru Mona Juul fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 15:35

Mona Juul (KF):

Tak for det, tak for en rigtig god tale. Jeg synes, at det er dejligt, når der er nogle, der brænder for de ting, de laver – så stor ros for det. En ting, som jeg arbejder meget sammen med Enhedslistens udmærkede ordfører om i Erhvervsministeriet, er vilkårene for iværksætteri, og der synes jeg jo, at vi faktisk en gang imellem måske har en lillebitte smule fællesskab mellem Enhedslisten og Konservative i forhold til at skulle gøre noget for de selvstændige, iværksætterne. Men det kan jo ikke nytte noget, at når vi sidder dér ved det ene bord og bliver enige om noget, så samtidig sidder ved et andet bord og fjerner det, som rent faktisk kunne være investeringer i iværksætteri. Det er jo alt muligt fra lagerbeskatning til, at man nu går ind og vil øge aktieindkomstskatten. Det kunne være sådan noget med, at vi også lige fik en lille sludder om, hvad det egentlig er for kapitalkrav, vi skal have til anpartsselskaberne.

Hvor er Enhedslisten i forhold til det? Kan I se jer selv sidde at forhandle om iværksætternes vilkår ved det ene bord og så samtidig sidde og tage midlerne ud af det, der rent faktisk skal skabe iværksætteri i Danmark, ved det andet bord?

Kl. 15:36

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 15:36

Rune Lund (EL):

Vi går meget op i at se, hvad vi kan gøre for små selvstændige freelancere, kombinatorer og andre, så de får lettere ved at drive virksomhed. Vi kan f.eks. tage hele diskussionen om, hvordan man kan få dagpenge uden at lukke sin virksomhed ned, altså at der bliver et indmeldelsesvindue, sådan at man kan få dagpenge. I forhold

til nogle af alle de ting synes vi, at det er ekstremt vigtigt, at man ser på, hvordan vi kan forbedre vilkårene.

Kl. 15:39

Men lad mig sige, at i forhold til de finansieringsforslag, der bliver nævnt, som jo vedrører det udspil, der ligger, om tidlig tilbagetrækning, synes vi, at der er mange gode, fornuftige elementer i det, ikke mindst i forhold til at se, hvordan vi kan ramme nogle af de kapitalfonde, som vi synes ikke bidrager nok, herunder de kapitalfonde, som også efter vores opfattelse laver noget, som man bedst kan betegne som decideret ejendomsspekulation.

Regeringen har så valgt at fremlægge en model, som handler om lagerbeskatning. Vi kunne komme med andre modeller, som måske efter vores opfattelse ville være endnu mere præcise. Men jeg vil sige, at det finansieringsforslag, som der er lagt frem i forhold til tidlig tilbagetrækning, er et finansieringsforslag, som vi synes er et godt udgangspunkt for diskussionen.

Kl. 15:37

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Fru Mona Juul.

Kl. 15:37

Mona Juul (KF):

Så må jeg jo forstå det på den måde, at Enhedslisten gerne vil være med til at sikre de selvstændige iværksætteres vilkår i forhold til dagpenge, barsel osv., men ikke i forhold til at få ny frisk kapital. Der tænker jeg at de selvstændige iværksættere nok hellere ville vælge lige præcis det sidste.

Jeg fornemmer, at vi har en skatteminister, der lige nu sniger noget ind her, sådan at man faktisk ikke kan investere sin alderspension i unoterede aktier. Hvor står Enhedslisten i forhold til det punkt, for det er jo også en af de ting, som er med til at trække kapital ud af det, vi rent faktisk gerne vil for Danmark, nemlig at sikre arbejdspladser og nye iværksættere?

Kl. 15:38

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Rune Lund.

Kl. 15:38

Rune Lund (EL):

Altså, hvis vi snakker små iværksættere, vil jeg sige, er det jo typisk ikke dem, som er gået på børsen, og hvor der er udstedt aktier, og hvor man så nok får et overskud, så der skal betales aktieindkomstskat. Det er jo virkeligheden. Så når vi snakker om at rulle nogle af de skattelettelser tilbage, som er blevet gennemført, i forhold til at vi i dag har en efter vores opfattelse alt for lav beskatning af aktier, så er det jo ikke noget, som vil ramme *de* iværksættere. Det er jo en helt anden gruppe. Det vil jo typisk være den rigere del af befolkningen, som ejer de her aktier, som så ville skulle betale en mere rimelig skat.

I forhold til investeringer er det også meget vigtigt at sige, at har man en god idé, hvor man som virksomhed kan tjene penge, så er det jo også det, der er det afgørende for, om man kan skaffe den finansiering, der skal til, for at få produktet ud. Hvilken skat, der så bliver betalt, når man laver et overskud, er jo det, vi i virkeligheden diskuterer i forhold til Arnes pension.

Kl. 15:39

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det hr. Lars Boje Mathiesen fra Nye Borgerlige.

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. Der står i forståelsespapiret, at arbejdsudbuddet skal balancere. Når man har taget noget ud, skal der noget ind. Kunne Enhedslisten ikke pege på nogen steder, hvor vi kunne hæve arbejdsudbuddet?

Kl. 15:39

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 15:39

Rune Lund (EL):

Jeg bliver nødt til at sige meget tydeligt, at i forståelsespapiret står der »beskæftigelse«. Der står ikke »arbejdsudbud«. Der står heller ikke »strukturel beskæftigelse«. Hvorfor siger jeg det? Det er, fordi det var noget, vi brugte meget lang tid på at diskutere, i forbindelse med at forståelsespapiret blev til.

Det, der er vigtigt at sige, er, at vi snakker om beskæftigelse, og de konkrete eksempler, der bliver nævnt i forståelsespapiret på, hvad beskæftigelse er, er i virkeligheden det, der er det væsentlige i forståelsespapiret, og det er i øvrigt også initiativer, som de fire partier, som står bag forståelsespapiret, er meget enige om. Det er bl.a., at vi skal se på muligheden for, at flere deltidsansatte i den offentlige sektor, som ønsker at gå på fuld tid, bør have mulighed for det. Vi skal se på, hvordan vi kan nedbringe sygefraværet. Vi skal lave en målrettet beskæftigelses- og efteruddannelsesindsats. Vi skal opkvalificere ufaglærte til at varetage nogle af de mange faglige jobs, der også kan bruges til den grønne omstilling. Og der er mange andre gode tiltag, som der heldigvis er enighed om. Men der er tale om »beskæftigelse« og ikke »arbejdsudbud« eller »strukturel beskæftigelse«.

Kl. 15:40

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 15:40

Lars Boje Mathiesen (NB):

Nå, så tror jeg, at jeg i al stilfærdighed kan konstatere, at I nok skulle have talt lidt længere tid om det, fordi der åbenbart ikke er stor enighed mellem Radikale Venstre og Enhedslisten omkring det her. For i et tidligere svar til Venstres politiske ordfører var det altså noget andet. Så må jeg ikke anbefale, at man sætter sig sammen og en gang for alle finder en eller anden klarhed over, hvad man mener om det her begreb, for så kan vi andre i Folketinget da forholde os til, hvad støttepartierne og regeringen mener om de her ting? Det er da noget værre noget, at vi ikke kan finde ud af, om man skal den ene vej eller den anden vej.

Kl. 15:41

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Rune Lund.

Kl. 15:41

Rune Lund (EL):

Der er ikke den store grund til at sætte sig sammen, for vi har et papir, som klart siger, at det handler om beskæftigelse. Og hvis det havde heddet »arbejdsudbud«, havde der stået »arbejdsudbud«, men det kom der ikke til at stå. Hvis man laver en søgning i papiret, vil man kunne se, at teksten er klinisk rensset for alle ord, der hedder »arbejdsudbud« eller »strukturel beskæftigelse«. Det, som jeg bare er glad for ved det papir, er, at der faktisk blandt de fire partier er en stor enighed om, at nogle af de ting, som rent faktisk vil øge beskæftigelsen – ikke i Finansministeriets regnemaskine, men

i virkeligheden – er vi enige om kan blive gennemført af de fire partier, og det synes jeg er rigtig godt.

Kl. 15:44

Kl. 15:42

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Hr. Ole Birk Olesen.

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Hr. Rune Lund.

Kl. 15:44

Kl. 15:42

Ole Birk Olesen (LA):

Tak. Jeg vil ikke gå så langt som fru Mona Juul og sige tak for en rigtig god tale fra Enhedslisten. Jeg mangler endnu at opleve, at Enhedslisten holder en rigtig god tale om dansk økonomi. Men jeg vil gerne sige tak for de dele af talen, hvor Enhedslisten hjælper os i Liberal Alliance med at fortælle om alle de resultater, vi fik i sidste valgperiode i regeringen. Vi har nogle gange et problem med at overbevise vores eget bagland om, at det var en god idé at gå i regering, men hr. Rune Lund hjælper os rigtig godt, når han fortæller om de over 20 mia. kr., vi gav i nettoskattelettelser. Og det var nemlig den store forskel på vores regering og VKO-flertallet tilbage i 00'erne. Vi hævdede ikke skatterne 287 gange, som VKO gjorde dengang. Vi sænkede skatter, og vi hævdede ikke nogen andre til gæld.

Jeg vil gerne spørge Enhedslisten: Er det meget vigtigt for Enhedslisten, at der bliver lagt højere afgifter på det at købe elbiler i Danmark, eller synes Enhedslisten faktisk, at der slet ikke skal være afgift på elbiler?

Kl. 15:43

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Hr. Rune Lund.

Rune Lund (EL):

Men det er jo der, hvor Enhedslisten både er rød og grøn, for når vi laver en klimaplan, skal den leve op til tre ting: 1) den skal levere, så vi får en 70-procentsreduktion af klimagasser i 2030, 2) den skal være fuldt finansieret, 3) den skal være finansieret på en socialt retfærdig måde. Så med det udspil, vi har lavet på transportområdet, leverer vi på en CO₂-reduktion på 4,5 mio. t, vi finder den fulde finansiering, og vi skruer på de forskellige stilleskruer på en sådan måde, at hvis du f.eks. er en familie, der bor i et landområde i Danmark og har brug for to biler, så får du ikke en større udgift ved Enhedslistens forslag, hvis du skifter til en elbil. Og det er helt afgørende for os, at de tre ting hænger sammen, for ellers sender vi regningen til dem, der har mindst, men vi umuliggør faktisk også den grønne omstilling, for modstanden i befolkningen vil simpelt hen være for stor, hvis det skal være sådan, at dem, der har mindst og tjener mindst i vores land, er dem, der skal betale for den grønne omstilling.

Kl. 15:46

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Så er det hr. Torsten Gejl fra Alternativet.

Kl. 15:46

Kl. 15:43

Rune Lund (EL):

Vi fremlagde en klimaplan sidste år, hvor vi også gav vores bud på, hvordan vi ændrer transporten og kommer i mål med den grønne omstilling, og det, som er vores udgangspunkt for, at transporten kan levere en CO₂-reduktion på 4,5 mio. t, er, at vi får over 1 million elbiler i 2030. Og måden, det skal gøres på, er, ved at elbilerne først vil være afgiftsfritaget, men bl.a. også, at man får en skrotningspræmie på 20.000 kr. for sin gamle bil. Men i takt med at der så kommer flere elbiler, vil elbilerne gradvis blive indfaset i registreringsystemet, og det, hvad skal man sige, strukturelle minus, det strukturelle hul, som det slår i statskassen, vil vi så finansiere ved at indføre en vejbenyttelsesafgift, altså roadpricing.

Så på kort sigt: Ja. På længere sigt vil elbilerne skulle integreres i registreringsafgiftssystemet.

Kl. 15:44

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Hr. Ole Birk Olesen.

Torsten Gejl (ALT):

Tak, og tak for en rigtig god tale. Nu mente Ole Birk Olesen jo, at der aldrig ville komme en rigtig god tale fra Enhedslisten, og det er, som det skal være, for sådan en tale vil nok ikke lyde supergod i meget liberale ører. Men selv om jeg ikke er socialist, synes jeg, at det var en fremragende tale. Specielt er delen omkring det grønne og skuffelsen over, at finanslovsforslaget ikke leverer på det grønne, og håbet om at få større finansiering til både klima og miljø og forhåbentlig også natur, noget, som vi også tapper ind i fra Alternativets side.

Mine spørgsmål i dag går meget på økonomi. Det har jo lige vist sig, at vi kan bruge og låne rigtig mange milliarder til at få samfundet trykt igennem coronakrisen. Nu er coronakrisen forhåbentlig en lille krise i forhold til klimakrisen. Klimakrisen er jo en enorm krise, som kommer til at vare i rigtig mange år og langt forbi vores tid og ind i vores børns og børnebørns tid, så det er klart, at det er en krise, som vi i Alternativet tager dybt alvorligt. Okay, jeg kan se, at jeg har meget kort tid tilbage. Mener ordføreren, at vi måske kommer dertil, hvor vi kan låne penge til at løse klimakrisen?

Kl. 15:47

Kl. 15:44

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ordføreren.

Kl. 15:47

Ole Birk Olesen (LA):

Det er lidt ærgerligt, men jeg hørte godt, at hr. Rune Lund sagde i talen, at det handler om velfærd eller grøn omstilling. Det byrdeforhold er der selvfølgelig, og når man er et parti, som kalder sig både rødt og grønt, kan man jo så komme i nogle dilemmaer: Skal man vælge det røde, eller skal man vælge det grønne? Og så kan jeg desværre forstå, at Enhedslisten i valget mellem at være rød eller grøn i forhold til at udbrede grønne biler altså vælger at være rød, fordi vi skal have, synes Enhedslisten, nogle ordentlige afgifter på det at købe en grøn bil, når vi kommer lidt ud i fremtiden – desværre.

Rune Lund (EL):

Det synes jeg er en god idé at diskutere. Hr. Torsten Gejl har også tidligere i debatten nævnt et beløb på 100 mia. kr. Jeg vil bare sige, at det ikke er et beløb, man behøver at blive forskrækket over. Hvis man hørte Brian Mikkelsen i august måned, kunne man høre, at han syntes, at vi skulle sælge Ørsted, og så kunne man komme de ca. 200 mia. kr., der kom ud af det, i en grøn fond. Så det er jo et beløb, der sådan set er dobbelt så stort. Det er så en rigtig dårlig idé at sælge Ørsted. Det er en gulfugl, og det er vigtigt for den grønne omstilling, at vi bevarer majoritetsejerskab til det. Men et beløb på

100 mia. kr. er jo ikke på den måde et beløb, man bør være skræmt af.

Samtidig er det også åbenlyst, at i en situation, hvor der er negative renter, kan vi optage lån meget billigt, og det skal vi jo også sætte over for, hvad det vil koste, hvis ikke vi imødegår klimakrisen i tide. Så ved vi, at udgifterne vil være meget store, og derfor giver det selvfølgelig fuldstændig mening lige nu, at vi investerer i den grønne omstilling – både lige nu og her for at komme ud af krisen, men selvfølgelig også fordi klimakrisen vil have nogle meget store negative økonomiske effekter. Derfor giver det selvfølgelig mening at investere i at imødegå den.

Kl. 15:48

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ønsker hr. Torsten Gejl ordet?

Torsten Gejl (ALT):

Ja. Jeg har spurgt Socialdemokraterne, De Radikale og SF om det samme, og der er ikke nogen, der lover noget, vel? Men der har ikke været snak om, at det ville være fuldstændig uansvarligt, og at det ville være fuldstændig vanvittigt og latterligt. Jeg synes faktisk, det virker, som om de partier i hvert fald har det som en mulighed. De Radikale sagde, at hvis vi skal låne så stort et beløb, så skal det i hvert fald være til at løse klimakrisen. SF sagde, at hvis ikke andet kan lade sig gøre, hverken en skattereform eller andre ting, skal det være sådan. Nærmer vi os i virkeligheden en konsensus om, at det faktisk kunne være en idé at investere rigtig mange milliarder af lånte penge i den bæredygtige omstilling – altså som en korttidsinvestering?

Kl. 15:49

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ordføreren.

Kl. 15:49

Rune Lund (EL):

Ja, og det kigger man også på i andre lande. Vi snakker om grønne obligationer. Vi snakker også om, om det kan være almindelige statsobligationer, som vi måske kan få en rente på, der er bedre for os og bedre for staten. Så det er jo ikke en fremmed tankegang, og det er noget, man gør i andre lande, og det bør vi selvfølgelig også tænke på. I finansloven for 2020 kom det ikke mindst med Alternativets hjælp også ind i finanslovsaftalen, at vi skulle undersøge mulighederne for grønne obligationer. Så det er jo noget, som de partier, som stod bag finansloven sidste år, allerede har været inde at se på som en mulighed, og jeg synes bestemt, man skal gå videre ned ad det spor.

Kl. 15:49

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Fru Louise Schack Elholm fra Venstre.

Kl. 15:49

Louise Schack Elholm (V):

Tak til Enhedslistens ordfører for at gøre klart, at forskellene på Enhedslisten og Venstre i høj grad også handler om, hvor mange penge man vil tage fra borgernes lommer. Og det er jo fuldstændig rigtigt, at vi ikke altid synes, det er positivt at tage pengene fra danskerne, vi synes faktisk, det er en ulempe, når man gør det.

Så taler Enhedslistens ordfører om, at man gerne vil hæve flere skatter nu for at lave et større finansielt råderum. Så kommer jeg bare lige her med en af dem, som Enhedslisten var med til at hæve sidste år. Sidste år hævede man spilleafgiften fra 20 til 28 pct.

Den var 20 pct., for dengang vi havde regeringsmagten, tog vi alle

partierne med ind og lavede en bred aftale. Nu har man valgt ren rød blok at hæve den til 28 pct. Det giver et varigt merprovenu på 410 mio. kr., men efter at folk har ændret adfærd og sådan noget, er det 140 mio. kr., man får ind. Det vil sige, at det er et tab på over 50 pct. af det. Altså, over 50 pct. af det, man forventer at få ind, ryger ud, størstedelen, fordi det går ud til det sorte marked. Er det sådan nogle typer skatter, som Enhedslisten gerne vil have øget på nuværende tidspunkt?

Kl. 15:50

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Hr. Rune Lund.

Kl. 15:50

Rune Lund (EL):

Næh, den type skatter, som jeg og Enhedslisten helst vil gennemføre, er nogle af dem, som jeg nævnte i min ordførertale. Men det er da rigtigt, at vi har stemt for det, som fru Louise Schack Elholm nævner. Det er jo bl.a., fordi vi skulle finde nogle penge, som skulle bruges til en genopretning af velfærden, efter at blå regeringer med Venstre i spidsen har udsultet og forringet velfærden igennem rigtig mange år. Samtidig er det jo også sådan, at en højere spilleafgift jo alt andet lige også har en betydning for, hvor mange mennesker der spiller i det hele taget, og dermed er det også en måde at bekæmpe ludomani på. Så der er flere ting, man faktisk får ved at have stemt for det forslag, som spørgeren henviser til.

Kl. 15:51

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Fru Louise Schack Elholm.

Kl. 15:51

Louise Schack Elholm (V):

Jeg må skuffe ordføreren med, at ordføreren ikke har stemt for det endnu, for det er kun sendt i høring, så det bliver behandlet lige om lidt (*Rune Lund* (EL): Nå, det er det, vi snakker om. Sorry). Derudover ryger halvdelen af det ud til det sorte marked, som er i andre lande, og derfor kan man ikke hjælpe ludomaner. Så det argument duer ikke.

Men en af de andre afgifter, som ordføreren så givetvis snakker om, er sodavandsafgiften. På svar fra ordføreren kan man se, at man forventer, at det, hvis man hæver sodavandsafgiften med en sats på 1,3, vil give et umiddelbart provenu på 960 mio. kr., efter tilbageløb 460 mio. kr. – det er et tab på 0,5 mia. kr. om året, som ryger ud, bl.a. til grænsehandelen. Hvis vi kigger på, hvordan grænsehandelen har udviklet sig, er der sket et fald, siden vi sænkede det, fra 168 mio. l til omkring 110 mio. l. Så er det, fordi man ønsker en øget grænsehandel, at man ønsker at øge sodavandsafgiften?

Kl. 15:52

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Hr. Rune Lund.

Kl. 15:52

Rune Lund (EL):

Først vil jeg gerne beklage, at jeg misforstod det første spørgsmål i forhold til spilleafgiften. I forhold til sodavandsafgiften er det noget, vi kigger på. Når vi ser på, hvad forskellen er på prisen på en vare i Danmark og Tyskland, er det, som har udgjort den største forskel, jo forskellen i tyske lønninger og danske lønninger, og så har der også været en momsforskel. Selve afgiftsdelen af varens pris udgør en meget lille del af en sodavands pris. Det, som i virkeligheden er det mest afgørende for os, når vi kigger på at hæve afgifter – det vil vi gerne diskutere, fordi vi generelt ønsker at have mindre af det, som skader klimaet, eller som skader sundheden – er, hvad

den sociale balance i det er. For afgifter er jo sådan indrettet, at de vender den tunge ende nedad. Vi har det sådan, at laver man afgifter, som rammer socialt skævt, skal der også kompenseres via andre samtidige tiltag. Det vil være vores tilgang i de diskussioner.

Kl. 15:53

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det hr. Niels Flemming Hansen fra Konservative.

Kl. 15:53

Niels Flemming Hansen (KF):

Mange tak til hr. Rune Lund, og jeg vil sige til Ole Birk Olesen, at når min kollega Mona Juul startede med at rose talen, er det, fordi vi kommer ude fra en del af verden, hvor man har et cvr-nummer, og der har vi gået på kursus og lært noget om ros, ris, ros; så det, man var lidt måbende over for, skyldes nok det.

Men jeg sad lidt måbende og hørte på svaret til fru Mona Juul om aktier, om noterede og unoterede aktier, og forstod ikke helt ordførerens svar. Jeg tror måske, at ordføreren har misforstået det. Forstår ordføreren forskellen på noterede og unoterede aktier?

Kl. 15:54

Rune Lund (EL):

Ja, det gør jeg. Den ene slags er på Børsen, og det er den anden ikke.

Kl. 15:54

Niels Flemming Hansen (KF):

Så stiller jeg mit spørgsmål. Det er jo sådan, at der er kommet en bekendtgørelse fra skatteministeren om, at man med sin alderspension ikke længere må investere i unoterede aktier, og at de skal tvangssælges til sommer. Derfor spørger jeg ordføreren: Er en tid, hvor dansk erhvervsliv har det svært, det rigtige tidspunkt at gøre det her på?

Kl. 15:54

Rune Lund (EL):

Jeg må simpelt hen indrømme, at jeg ikke har fået kigget nok på det i detaljen til at kunne give et kvalificeret svar på det spørgsmål.

Kl. 15:54

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Med disse ord slipper hr. Rune Lund for videre tiltale i den her omgang. Vi skal videre i ordførerrækken til Konservative Folkepartis ordfører, hr. Marcus Knuth.

Kl. 15:55

(Ordfører)

Marcus Knuth (KF):

Tak, hr. formand. Jeg skal lige have rullet ærmerne op og den her pult ned en gang. Det er jo konservative, borgerlige stemmer, der arbejder.

Nu er hr. Morten Messerschmidt her desværre ikke længere – han var jo ikke så imponeret over Gurli Gris eller Rasmus klump – men jeg må begynde med at skuffe og sige, at min tale nok ikke når samme højder, heller ikke i forhold til fru Sofie Carsten Nielsens tale, der jo kom helt op på Harry Potter-niveau. Jeg må sige, at jeg befinder mig på et lidt mere infantilt stadie, hvor jeg altid lever i sådan en dyreverden, og jo vildere og mere eksotiske dyrene er, jo bedre er det. Og sådan er det også med mine politiske taler. Det gør også, at mange, ikke mindst mine vælgere, bedre kan følge med i, hvad det er, jeg siger.

I den forstand er jeg jo glad for, at Socialdemokratiets formand og jeg har rigtig meget tilfælles. Det er jo ikke mere end et års tid siden, at statsministeren stod her på talerstolen og blev mildest talt verdensberømt – 70 millioner mennesker i Kina så hendes lille tale om elefanten Ramboline og dens gode ven, kamelen Ali. Faktisk

var jeg på Lolland her i weekenden, hvor jeg mødte Ramboline, som har det rigtig, rigtig godt, og jeg skulle hilse og sige tak fra Ramboline for at komme med på sidste års finanslov. Jeg ved ikke, om der nogen sinde har været en elefant på en finanslov før; det ved finansministeren måske. Men det siges jo, at elefanter har en så god hukommelse, at de aldrig glemmer noget. Ramboline havde i hvert fald aldrig hørt om en elefant på en finanslov, så jeg tror godt, at vi kan sige, at det er første gang.

Men ud over Ramboline var der jo desværre ikke supermange lyspunkter på finansloven sidste år – og desværre heller ikke på den i år. Som jeg ser det, ser vi en bekymrende drejning over i retning af en socialisme, som vi ikke har set i mange år: for 13 mia. kr. nye skatter og afgifter, enten vedtaget eller på vej, der gør det dyrere at være dansker, forskelsbehandling og jantelovsbeskatning af sunde danske familievirksomheder, ene og alene fordi man gerne vil give roret videre til datter eller søn, mistæneliggørelse af dansk erhvervsliv, der holder hjulene på dansk økonomi kørende, og nu også maksimal belåning af danskerne for at bygge en endnu større og tungere offentlig sektor op. Og det er jo altså tiltag, som i det store hele alene har opbakning fra en venstrefløj, der i mine øjne desværre bliver mere og mere venstreorienteret. Og nu tænker jeg ikke på de coronatiltag, der har hjulpet dansk økonomi og mange virksomheder, og som Folketinget overordnet er enige om; jeg tænker på regeringens overordnede retning for Danmark.

Som sagt lever jeg jo i dyrenes verden. Så jeg har tænkt på, hvad jeg skulle tale om i dette års finanslovstale, og med den retning mod socialisme faldt det mig ind at tale om kammerat Napoleon. Jeg håber, at I alle sammen kan huske ham. Det er jo historien om dyrene, der overtager magten på den lokale bondegård for at forsøge at indføre et nyt, retfærdigt samfund med en række love, der bygger på, at her er alle dyr lige. Men der går ikke så lang tid, før grisene – det er dem, der har startet revolutionen på gården – lader sig forfalde til magtfuldkommenhed, socialisme, pamperi og positiv forskelsbehandling af ingen andre end dem selv. Lovsystemet bliver derfor kopt ned til én enkelt sætning: Alle dyr er lige, men nogle dyr er mere lige end andre. Det er jo nogle af de første tegn, vi har set her i de seneste år. Familievirksomheder skal ned med nakken, de skal særbeskattes, ene og alene fordi de er familievirksomheder. Generationsbeskatningen berører ikke offentlige virksomheder, den berører ikke børsnoterede virksomheder, den berører ikke fonde, den er målrettet ene og alene private familievirksomheder, fordi de åbenbart er lidt mere ulige end alle andre.

Så havde vi hele miseren om Socialdemokratiets presserådgivere. De er jo selvfølgelig en del af embedsværket, og der skal man jo behandles lige, men sjovt nok er man, hvis man har partibogen i orden, lidt mere lige end alle andre. Vi kunne også tale om statsministerens valglofte om, at alle ministerier skulle skære ned på rådgivere, og vi, der var med til den tekniske gennemgang af finanslovsforslaget sidste uge, så, at det er der mange ministre, der gør. Jeg mener at huske, at Udenrigsministeriet sparer omkring 20 mio. kr. på rådgivere. Og det er fint, men der er bare ét ministerie, hvor man ikke sparer, og det er Statsministeriet, for her er man åbenbart lidt mere lige end alle andre. Det synes jeg jo er bekymrende.

Hvad der er endnu mere bekymrende, er faktisk bare de seneste dages udvikling på venstrefløj. Det er nogle af de mandater, som støttede statsministerens finanslov sidste år. Sidste år var det så fra partiet Alternativet. Uffe Elbæk, Sikandar Siddique og deres nye parti, som de kalder Frie Grønne, stod i går og erklærede, at de først og fremmest er et venstrefløjsparti – dvs. at de jo dermed støtter den røde regering – og at de vil lave et frontalangreb på danske virksomheder. Bare prøv at høre, hvordan det lyder: et frontalangreb på danske virksomheder. De kalder den danske økonomi for en syg kræftøkonomi, og her taler vi altså om den danske økonomi, som igennem årtier har skabt en af verdens sundeste og mest klimavenli-

ge velfærdssamfund, som jeg tror alle os, som sidder her i salen i dag, har bidraget til. Men i det nye venstrefløjsparti, Frie Grønne, synes man, at Danmark er en sygdom, der med had, frygt og grøftegravning skal angribes, ødelægges og rives ned.

Kl. 16:01

Tidligere i år kunne vi se Enhedslisten og partiet Alternativet mene, at man skulle udskamme danmarkshistorien, danske statuer og danske historiske monumenter. Nu spørger jeg så finansministeren: Er det virkelig sådan nogle partier, som Socialdemokratiet ønsker at bygge dette års finanslov – og vel og mærke Danmarks fremtid – på? Det er partier, der prædiker had og foragt mod det Danmark, som vi alle sammen elsker.

Hvad der næsten er lige så bekymrende, er det, vi hørte før fra Radikale Venstre, nemlig at man oprigtigt synes, det er i orden at brandbeskatte generationsskifte af danske private virksomheder, og samtidig hævder, at det er frit, grønt og stærkt. Så står man tilbage og tænker, om der overhovedet er nogen på venstrefløjen, der værner om dansk erhvervsliv.

Vi konservative ser en helt anden vej frem. Vi mener, at vi, for at Danmark kommer bedst muligt ind i fremtiden, kan styrke dansk økonomi ved at gøre det attraktivt at drive virksomhed i Danmark, attraktivt at være iværksætter og attraktivt at gå på arbejde. Det burde faktisk ikke være så svært. Vi vil gerne sænke skatten, vi vil gerne helt fjerne den jantelovsagtige generationsbeskatning og arveafgift i al almindelighed, vi vil gerne sænke boligskatterne, og vi vil gerne styrke klimaet i samarbejde med erhvervslivet og ikke ved at mistænkeliggøre dem og angribe dem eller ved at stå og sige, at vi vil lave et frontalangreb på dem.

Vi tror nemlig, at en sund, stærk og konkurrencedygtig dansk økonomi er mest omkostningseffektiv og klimavenlig. Og et stærkt og klimavenligt Danmark er jo også det, som lader resten af verden blive inspireret til at følge os. Ville det ikke være skønt, hvis vi kunne inspirere virksomheder til at komme her til Danmark, fordi vi har vist vejen frem, i forhold til at erhvervsliv og klima godt kan gå hånd i hånd? Men hvis vi drukner danskerne i skatter, hvis vi drukner virksomhederne i afgifter, tror jeg desværre ikke, der er særlig mange lande derude, der vil lade sig inspirere af os. Tværtimod risikerer vi at tvinge danske virksomheder til udlandet, fordi de ikke kan holde til erhvervsklimaet herhjemme. Jeg kunne forstå på hr. Troels Lund Poulsen, at Venstre også gerne vil gå sammen med Konservative om en ny retning i forhold til det, som Socialdemokratiet foreslår her.

Så kære finansminister, jeg håber, at I vil lytte til os borgerlige partier. Vi vil gerne arbejde med jer. Hvis I laver en finanslov igen med Enhedslisten og de røde partier, risikerer I endnu et ekko fra en socialistisk fortid, fra Anker Jørgensen: Man tømmer kassen, man hæver skatterne, man hæver statsgælden. Og det tror jeg altså ikke er noget, der er sundt for Danmark. Faktisk har fru Sofie Carsten Nielsen for et år siden i et tweet, jeg fandt for ikke så lang tid siden, sågar opfordret til mindre Anker Jørgensen. Så der er jo lidt håb stadig væk for Det Radikale Venstre.

Nu siger man jo, at elefanter aldrig nogen sinde glemmer. Men jeg tror heller ikke, at danskerne vil glemme, hvis Socialdemokratiet vælger at lave en Anker Jørgensen og kører Danmarks økonomi om end ikke i sænk, men så helt hen til afgrunden. Så lad os nu lade være med at tømme kassen. Lad os gå ind i et konstruktivt samarbejde om at bruge fremtiden på at styrke dansk økonomi og styrke dansk erhvervsliv, således at vi har et sundt fundament at bygge videre på – og ikke bare på endnu større statsgæld. Tak.

Kl. 16:04

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Foreløbig tak til ordføreren. Vi går i gang med de korte bemærkninger. Det er først Camilla Fabricius. Værsgo.

Kl. 16:04

Camilla Fabricius (S):

Jeg bliver først og fremmest lidt overrasket over den konservative ordførers mangel på vid, for jeg anser egentlig ordføreren for både at være dannet og belæst, men alligevel oplever jeg, at ordføreren ikke er klar over, hvad der er socialisme, og hvad der er socialdemokratisme, og hvordan det beror på, at man tror på styrede markeds kræfter, og at man i øvrigt ved, når man kigger hen over et Danmark bestående af iværksættere, enkeltmandsvirksomheder og mindre virksomheder, mellemstore virksomheder og store virksomheder, at det er en bred vifte af forskellige mennesker, der opretter virksomheder og er en del af det at være iværksætter – det samme gælder for Folketinget. Det at skære alle over en kam bekymrer mig faktisk.

Jeg vil gerne spørge ordføreren, om De Konservative vil negligere, at bruttonationalproduktet er gået tilbage, at ledigheden på 43.000 personer har en markant betydning for Danmark, og at vi er nødt til at hjælpe de mange mennesker, der står uden for arbejdsmarkedet. Hvad tænker ordføreren om det?

Kl. 16:05

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 16:05

Marcus Knuth (KF):

Jeg tror, at jeg vil undskylde mig selv til at begynde med ved at understrege, at jeg befinder mig på et infantilt stadie, hvor jeg stadig væk lever i dyrenes verden. Så hvis jeg ikke lige kender forskellen på socialisme og socialdemokratisme, håber jeg, at jeg har undskyldt mig selv på forhånd. Men jeg synes jo, at den retning, vi ser fra Socialdemokratiet, med at ville brandbeskatte danskerne, selv om man egentlig for ikke særlig lang tid siden sagde, at man ikke ville gøre det, med at belægge danske virksomheder med afgifter og komme med tiltag, der trækker folk ud af arbejdsmarkedet i stedet for at skabe arbejdspladser, i mine øjne minder meget om socialisme.

For mig er det vigtigste, at vi skaber en stærk økonomi, og når det er sådan, at Socialdemokratiet f.eks. kommer med den såkaldte Arnereform, der koster 3 mia. kr., og som koster 9.000 arbejdspladser, fordi man hiver folk ud af arbejdsmarkedet, og som man bl.a. vil finansiere ved at hæve skatten på aktier, således at det er mindre attraktivt for danskere at investere deres penge og sværere for virksomheder at få kapital, er det bare usundt for dansk økonomi. Så det, vi Konservative gerne vil gøre, og det er også bare sådan et overordnet forslag til Socialdemokratiet, er at komme med tiltag, som skaber arbejdspladser.

Kl. 16:07

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Camilla Fabricius, værsgo.

Kl. 16:07

Camilla Fabricius (S):

Jeg vil gerne byde ordføreren velkommen i Socialdemokratiets gruppeværelse, og så kan vi få en rundtur i Socialdemokratiets historie. Jeg vil dog bare lige spørge: Når Dansk Erhverv har lavet en ny brancheorganisation, som understøtter, at vi skal have en stærk velfærdssektor, og at vi skal investere i velfærd og sociale funktioner, har ordføreren så helt set bort fra, hvor massivt meget den velfærd og den velstand betyder? Vi er simpelt hen nødt til at investere i arbejdspladser. Har ordføreren helt set forbi det?

Kl. 16:07

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Værsgo til ordføreren.

Marcus Knuth (KF):

Nej, det er jo faktisk præcis det, vi vil. Det, vi efterspørger i finanslovsforslaget, er jo netop: Hvor er de tiltag, der skaber arbejdspladser? Det eneste, jeg lige kan se, er nogle afgifter på kaffe, som man lempet, men der er jo ingen tiltag, der skaber arbejdspladser. Altså Arneforslaget koster 9.000 arbejdspladser. Der siger vi Konservative: Jamen så kom dog med nogle tiltag. Hvis vi bare kunne sætte en ramme for, at de, lad os sige 9,2 mia. kr., som Socialdemokratiet har lagt i den såkaldte krigskasse, som måske også kan kaldes for en kassekredit, skaber arbejdspladser, går vi da i det mindste i den rigtige retning.

Kl. 16:07

gang med det arbejde? Hvornår skal vi i gang med arbejdet om en grøn skattereform, hvis det stod til ordføreren?

Kl. 16:10

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 16:10

Marcus Knuth (KF):

Altså, vi skal i gang med de her forhandlinger om klima så hurtigt som overhovedet muligt, men jeg må så også sige – og det har jeg jo været inde på før – at når det kommer til, at Radikale, der hævder at ville nogenlunde noget af det samme som os Konservative i forhold til at samarbejde med erhvervslivet, går ind og brandbeskatter private virksomheder, ene og alene fordi det er familievirksomheder, så gør man det meget, meget svært for de rigtig mange virksomheder at have overskud og økonomisk energi nok til også at kunne komme med grønne tiltag. Der synes jeg altså bare, at Radikale Venstre halter rigtig langt bagefter.

Kl. 16:11

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Christian Juhl.

Kl. 16:11

Christian Juhl (EL):

Tak. Nu havde jeg mest lyst til at sige noget om de der skulpturer, som den konservative ordfører fik fyret noget værre sludder af om, men det kan vi tage en anden dag i Kulturudvalget. Folk, der i den grad lukker øjnene for historien og ikke vil diskutere den, skal jeg have lidt længere tid til at diskutere med for at komme videre, tror jeg.

Jeg vil gerne fortælle en historie om 100 milliardærer i verden, der her i sommer, i juli måned, i fuld offentlighed, spurgte: Kan vi få lov til at betale noget skat, så der kan blive penge til den her store krise, vi er i? Vi vil gerne betale formueskat, og vi appellerer til, at regeringer i hele verden opkræver noget skat fra os. Jeg synes, det er lidt gammeldags – nu vil jeg ikke bruge ordet infantilt, det kan ordføreren selv bruge – ikke at se på, at vi alle skal være med til at bære den opgave, der er, når et land er i krise. Det være sig corona, det være sig klima. Det koster at komme ud af en krise, der skal investeres, og alle skal bidrage. Det kan ikke nytte noget, at man tror, at man kan holde hånden over erhvervslivet og så sige, at de ikke skal være med til at bidrage, for det skal de i allerhøjeste grad, for de har de bredeste skuldre.

Kl. 16:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Værsgo til ordføreren.

Kl. 16:12

Marcus Knuth (KF):

Jeg er ikke helt sikker på, hvad spørgsmålet præcis var, men hvis det er i forhold til arvebeskatning, vil jeg sige, at det da er fint. Vi ser rigtige mange både virksomheder og enkeltpersoner, der går ud og tager et kæmpe socialt ansvar og bidrager på diverse forskellige måder, men hvis spørgsmålet gik på, om vi ikke bare skal brandbeskatte folk, der har tjent penge, vil jeg sige, at det forstår jeg ikke. Hvis man har tjent nogle penge, er man jo i sin gode ret til at bruge dem på, lige hvad man vil, men at sige, at man ikke må give dem videre til sine børn, der vel at mærke gerne vil drive en virksomhed videre, giver jo ingen mening. Man opfordrer jo indirekte til, at pengene bliver brugt på alt mulig åndssvagt i stedet for at kunne drive virksomheden videre og dermed skabe flere arbejdspladser og en stærkere økonomi i Danmark.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Sofie Carsten Nielsen. Værsgo.

Kl. 16:08

Kl. 16:08

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for det. Det Konservative Folkeparti har jo været nogle af de første til sammen med os at bakke op om en ambitiøs grøn målsætning: 70 pct.s CO₂-reduktion. Derfor kunne jeg godt tænke mig i lighed med andre partier at spørge ordføreren, om Det Konservative Folkeparti, når partiet fremlægger et finanslovsforslag, som jeg går ud fra de gør, vil have afsat penge på finansloven til at nedbringe CO₂.

Kl. 16:08

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 16:08

Marcus Knuth (KF):

Tak til Det Radikale Venstre for de ord. Vi er jo stolte af at være det eneste borgerlige parti med i Danmarks første klimalov – jeg tror, det var tilbage i 2014. Så vi er rigtig glade for samarbejdet om klimaet, men vi mener jo, at klimaet og erhvervslivet går hånd i hånd. Altså, hvis løsningen til at komme hen til de 70 pct. er det, som nogle af de røde partier, Enhedslisten osv., gerne vil, nemlig bare at lukke landbruget ned, at lukke virksomheder ned, så er det jo nemt nok; hvis vi alle sammen bare holder op med at drive virksomhed, køre i bil og gå på arbejde, så er det ikke så svært. Men vi vil gerne i den retning, hvor vi samarbejder med de mange danske virksomheder, som gerne vil samarbejde. Altså, SAS, Novo Nordisk, A.P. Møller - Mærsk er alle sammen ude med rigtig, rigtig gode tiltag til, hvordan vi kan samarbejde.

Så ja, vi vil gerne kigge på, hvordan vi kan samarbejde endnu tættere med erhvervslivet. I forhold til konkrete tal er det noget, jeg synes vi skal kigge på, når vi kommer lidt længere i forhandlingerne.

Kl. 16:09

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 16:09

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Men jeg tog det som en bekræftelse af, at man vil prioritere det og også prioritere penge til det, for det tror jeg vi er enige om at det vil kræve, hvis man netop skal hjælpe virksomhederne med at få reduceret CO₂, præcis uden at det betyder, at der bliver flyttet job. Vi blev jo også enige om en grøn skattereform lige inden sommer; det var Konservative også med i.

Mener ordføreren, det er vigtigt – apropos det, ordføreren lige sagde, om, at man ikke bare kan brandbeskatte – at vi kommer i

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Christian Juhl.

Kl. 16:12 altså ikke regnet hele det her udspil igennem endnu, men det er stadig væk vores ambition, at registreringsafgiften gerne må komme ned, lige så vel som det er vores ambition, at vi også gerne vil have flere elbiler. Men at komme ind på præcise tal er måske lige tidligt nok.

Kl. 16:15

Christian Juhl (EL):

Det her handler om milliardærer, og de sagde, at vores formuer stiger så ekstremt i de her år under krisen, og vi tjener så mange penge, at vi gerne vil tilbyde at være med til at betale for den her krise. Tag noget formueskat af vores formuer, sagde de her 100 rigeste mennesker – de var milliardærer alle sammen i dollars – i sommer, og det var, fordi de råbte til de konservative og råbte til liberalisterne: Kan I så forstå, at det her drejer sig om mere end at holde hånden over.

Der vil jeg da personligt sige, at der ikke er nogen, der bliver brandbeskattet i Danmark. Vi har nogle meget, meget milde skatteformer i Danmark, og vi er nødt til at lytte til sådan nogle visionære folk, der forstår, hvordan man kan drive forretning og tjene penge, og de forstår også, at de har et socialt ansvar. Hvorfor pokker lytter I ikke til dem?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 16:15

Lars Boje Mathiesen (NB):

Det anerkender jeg til fulde. Nu bliver jeg sådan lidt urolig, når Konservative siger, de har ambitioner, for det så vi også under VK-regeringen. Der havde man også ambitioner om, at skatten skulle sænkes. Det gjorde man ikke tilbage under VK-tiden. Så jeg kunne godt tænke mig at høre, om man kunne være lidt mere konkret. Jeg taler ikke om nogle tal, men om, at man i hvert fald ikke vil medvirke til, at man hæver prisen, for at folk kan have en bil derude.

Kl. 16:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det ordføreren. Værsgo.

Kl. 16:13 **Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 16:16

Marcus Knuth (KF):

Vi lever i et lille land, der er en del af en åben markedsøkonomi. Når jeg kigger på virksomheder som Mærsk, som LEGO, som Danfoss, og hvad de har skabt af arbejdspladser og værdi for Danmark, så bliver jeg stolt. Man siger til iværksætterne, at de i hvert fald ikke skal stifte virksomhed her i Danmark, for hvis det er sådan, at deres søn eller datter en dag skal overtage generationsstafetten, kommer staten og tager en stor bid, og så bosætter de sig i Sverige eller i Norge, hvor man vel at mærke har afskaffet præcis de her afgifter, og på den måde driver man virksomhederne ud af Danmark.

Kl. 16:13 **Marcus Knuth** (KF):

Med al respekt for Nye Borgerlige: Nye Borgerlige er jo altså gået med til i hvert fald at ville tale med regeringen om det såkaldte Arneudspil, og det er jo altså et udspil, hvor man vil gå ind at hæve aktiebeskatningen. Så jeg er meget spændt på, om det er noget, som Nye Borgerlige rent faktisk har tænkt sig at føre igennem. Men det er i hvert fald ikke vores ambition at hæve afgifter på biler. Det er vores ambition, at de skal sættes ned.

Kl. 16:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Så er det hr. Lars Boje Mathiesen.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Den sidste indtegnede, jeg har, er hr. Christian Rabjerg Madsen. Der er stadig væk tid. Hvis man ønsker ordet, skal man trykke sig ind. Værsgo, hr. Christian Rabjerg Madsen.

Kl. 16:16

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. Jeg blev sådan helt rundforvirret af alt det vrøvl, der kom fra Enhedslisten der. Jeg vil godt sige oprigtigt tak for en god tale, og det kan jeg sige med ærligt sind. Jeg kunne godt tænke mig at snakke lidt om biler, for vi står over for en reformation af bilbeskatningen, og jeg frygter meget, at der bliver lagt op til, at der er nogle danskere derude, som kommer til at stå med en regning, altså dyrere biler, og som ikke har den økonomiske mulighed for at skifte over til elbiler, bare fordi der er et politisk ønske om det. Jeg kunne godt tænke mig at høre, om Konservative vil stå sammen med Nye Borgerlige og stå vagt om, at der ikke skal være en forøget regning til de børnefamilier derude, som ikke kan skifte over til en elbil, bare fordi politikerne synes, det er en god idé.

Kl. 16:14 **Christian Rabjerg Madsen** (S):

Tak for det, og tak til ordføreren for en malerisk tale med diverse dyrebilleder. Da jeg havde lejlighed til at stå samme sted, som ordføreren står nu, så hæftede jeg mig ved, at de internationale organisationer anbefaler deres medlemslande, at man for at komme ud af krisen sætter gang i det offentlige forbrug. Vi taler om OECD og FN og Den Internationale Valutafond, som meget klart siger, at offentlige investeringer, bedre sikkerhedsnet er vejen til at komme ud af krisen. De taler med udgangspunkt i de erfaringer, man gjorde sig efter finanskrisen, hvor man kunne se, at en række europæiske lande brugte besparelservejen. Det tog lang tid. Det blev dyrt. Arbejdsløsheden bed sig fast. Og så havde man USA på den anden side, som valgte en anden strategi med et højere forbrug, som hurtigere kom ud af krisen.

Hvordan tager Konservative de erfaringer fra finanskrisen ned, og hvordan omsætter man det, når man skal give et bud på, hvordan vi kommer ud af den nuværende krise?

Kl. 16:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 16:15 **Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Marcus Knuth (KF):

Jeg kan sige, at vores ambitioner på bilområdet er sådan set de samme, som de var for et par dage siden. Vi vil gerne gøre det billigere, og vi vil sådan set også gerne gøre det grønnere. Vi har

Kl. 16:17

Marcus Knuth (KF):

Vi er sådan set ikke imod et højere offentligt forbrug, hvis det er sådan, at det er noget, der skaber merværdi, og det var lidt det, jeg var inde på før, altså hvis det er sådan, at Socialdemokratiet kunne sige, at de har en ramme for den her såkaldte krigskasse – som jo så bare er lånte penge – og at de tiltag, der ligger inden for den, er noget, som skal skabe arbejdspladser, noget, som skal gøre den offentlige sektor gerne mindre og mere effektiv. Men lige nu aner vi det ikke. Det er jo virkelig som Mary Poppins taske: Der kan komme alt muligt ud af den, måske sågar en paraply. Det er jo helt vildt, og man føler lidt, at når Socialdemokratiet taler med de røde støttepartier, så taler man dem efter munden, og når man taler med os borgerlige, så er det erhvervstiltag; men vi har ikke fået så meget som en retning for, hvad pengene skal bruges på.

Kl. 16:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Christian Rabjerg Madsen.

Christian Rabjerg Madsen (S):

Enten var mine formidlingsevner ringe, eller også har den konservative ordfører måske ikke hørt helt efter, for jeg synes jo egentlig, at jeg brugte noget tid i min tale på at gøre klart, hvordan vi vil bruge krigskassen til at sparke gang i dansk økonomi, til den grønne omstilling og lignende, men det kan vi jo tage ved anden lejlighed.

Men skal man forstå det sådan, at De Konservative sådan set er med på, at vi går til grænsen af vores budgetlov, sætter fut under alle kedler for at få folk tilbage i arbejde, hvis vi kan blive enige om, hvilke initiativer det vil være fornuftigt at sætte i gang?

Kl. 16:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Marcus Knuth (KF):

Hvis det er sådan, man bruger penge, der har et positivt afkast, så er vi overordnet indforståede med et højere forbrug, men det er jo det, vi ikke kan få konkretiseret, og det er jo lidt ærgerligt, at vi ikke kunne få lagt det frem inden den her debat, for så ville vi kunne kigge på de enkelte tiltag. Men når man ser regeringens Arneudspil, som vil trække 9.000 mennesker ud af beskæftigelse og hæve aktiebeskatningen, så bliver jeg jo bekymret, for hvis det er den retning, Socialdemokratiet vil gå, så er det at bruge flere penge ikke en god investering for at sige det ligeud.

Kl. 16:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Jesper Petersen.

Kl. 16:19

Jesper Petersen (S):

Jeg synes egentlig, det er lidt ærgerligt, at vi ikke kan få en ordentlig, substantiel debat om det, hr. Christian Rabjerg Madsen er inde på her, som jo grundlæggende handler om, hvordan man skal håndtere det, når man står i en økonomisk krise. Grundlæggende har Danmark jo faktisk – inden corona kom og ville også have haft det, hvis ikke corona var der – en meget sund økonomi. Arbejdsstyrken vokser, vi har ekstremt god konkurrenceevne, rekordhøje tal på betalingsbalancen, der i forhold til sidste år kommer til at blive justeret op. Det er grundlæggende en meget sund økonomi. Det er corona, der gør, at vi lige nu har et problem – ikke alle mulige ubalancer i økonomien.

Hvad skal man så gøre, når krisen rammer? Så skal man jo investere, sørge for at holde hånden under beskæftigelsen, og det er det, finanslovsforslaget gør. Det rakker man så ned i lang tid, mens man står heroppe på talerstolen og synes, at det er forfærdeligt. Men det er det, der gør, at der er tusindvis af mennesker, der næste år ikke mister deres arbejde.

Recepten fra hr. Marcus Knuth er så, at det ville være federe, hvis vi nu sparede på de offentlige udgifter. Hvis man er i en krise og skærer på de offentlige udgifter, er det så opskriften på, om der kommer flere i arbejde eller færre i arbejde, altså hvis man gør, som hr. Marcus Knuth lige foreslog?

Kl. 16:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 16:20

Marcus Knuth (KF):

Først og fremmest er jeg jo glad for de tiltag, vi er kommet med i fællesskab her i Folketinget. Det sagde jeg også meget klart og tydeligt i min tale. Det var jo ikke nogen kritik af det, for der går vi jo netop ind og bruger penge på at hjælpe erhvervslivet. Men når man kigger på Socialdemokratiets forslag til finanslov, har jeg svært ved at se, hvad det er for nogle konkrete tiltag – ud over en besparelse på kaffeafgiften – som er en håndsrekning til erhvervslivet. Og når man ikke kan se det, taler man jo lidt i tåger. Det er overskrifter, som finansministeren kommer med, og som finansordføreren kommer med – der er jo ikke nogen konkrete tiltag. Og det er præcis det, jeg savner.

Vi har ikke noget imod at bruge flere penge, hvis det er sådan, at de bliver brugt fornuftigt. Men lige nu kan vi jo ikke få det at se, og derfor kan vi jo heller ikke forholde os til, om det er penge, der bliver brugt fornuftigt, eller om det er penge, der bliver brugt dårligt.

Kl. 16:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Jesper Petersen.

Kl. 16:21

Jesper Petersen (S):

Det synes jeg da egentlig er mærkeligt. Altså, udspillet siger jo meget klart, at vi vil bruge alle de økonomiske muskler, vi har inden for den budgetlov, vi har vedtaget i Danmark, til at stimulere økonomien, altså holde gang i beskæftigelsen og sørge for, at folk ikke mister deres arbejde. Samtidig er der prioriteringer af natur, politi, skattevæsen, ældre, socialt udsatte, børn. Altså, er det nogle prioriteringer, som hr. Marcus Knuth er modstander af?

Det konkrete spørgsmål nu, hvor tiden løber ud, er: Er man enig i, at det er klogt i den nuværende situation at gå helt til rammen af budgetloven og stimulere økonomien fuldt ud?

Kl. 16:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 16:21

Marcus Knuth (KF):

Lad mig lige komme med to klokkeklare eksempler, hvor jeg er meget uenig:

Man vil spare på bredbåndspuljen, som er med til at skabe en balance i Danmark. Altså, man siger til folk, der bor i landdistrikterne: Vi vil ikke længere prioritere jer, således at I kan kommunikere lige så godt med omverdenen, uagtet det er om jeres traktor eller jeres it-virksomhed. Det er bare ikke sundt.

Der er også røde partier, der vil pille ved friskolerne. Det er heller ikke sundt for balancen i Danmark.

Så det er nogle tiltag, jeg i hvert fald er meget uenig i.

Jeg er ked af at gentage det: Vi vil gerne bruge flere penge, så længe de bliver brugt fornuftigt, men vi ved ikke, hvad det er, Socialdemokratiet vil.

Kl. 16:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så siger vi tak til den konservative ordfører. Der er ikke flere korte bemærkninger. Derfor kan vi gå videre i rækken til hr. Lars Boje Mathiesen, Nye Borgerlige.

Kl. 16:22

(Ordfører)

Lars Boje Mathiesen (NB):

Ja, så står vi her igen med en førstebehandling af et finanslovsforslag, og det minder mest af alt om sådan en dårlig udgave af Luksus-fælden. Man hæver skatten, man forøger det offentlige forbrug, og man sender regningen for sit overforbrug lige hen til børneværelset og kommende generationer, som så må betale regningen. Det er ganske enkelt et politisk Kinderæg af dårlige tiltag.

Den her fortælling om, at man bliver nødt til at hæve skatten og låne penge for at komme ud af den økonomiske krise, er jo det rene nonsens. Man kan faktisk prioritere, ja, man kan ligefrem forbedre den grundlæggende kernevelfærd uden. Og hvis man ikke mener, man er i stand til at flytte rundt med midlerne inden for den her eksisterende ramme, hvor vi har en af verdens største offentlige sektorer, så er min klare holdning, at man ikke burde sidde med ansvaret.

Lad mig slå det helt fast: Før det her Folketing tager et opgør med alt det projektmageri og de unødvendige feel good-tiltag, som den offentlige sektor er plastret til med, så har man ingen ret til at tvinge danskerne til at aflevere flere af deres penge. Før det her Folketing tager et opgør med at sende danske skattekrøner ned til en italiensk regering, som har et lavere skattetryk, mere sort arbejde og en lavere pensionsalder, så har man ingen ret til at tage flere af danskernes penge. Og før det her Folketing tager et opgør med den dybt forføjede ikkevestlige indvandring, som koster 33 mia. kr. om året hvert evige eneste år, så har man ingen ret til at tvinge danskerne til at aflevere flere af deres penge. Hvad bilder man sig egentlig ind? Det er jo virkeligheden bag alle de her flotte ord: Man tvinger danskerne til at aflevere mere, fordi man ikke er villig til at begrænse sig, og man gør det tilmed på en yderst uhensigtsmæssig måde.

Lad mig prøve at give et konkret eksempel: Regeringen vil hæve skatten på risikovillig kapital. Det er noget, som i sig selv er håbløst. Selv mine elever i samfunds-fag i 8. klasse ved, at når man beskatter noget hårdere, får man mindre af det. Men samtidig med at man altså tvinger risikovillig kapital væk fra de private hænder og ind i staten, fremsætter man et finanslovsforslag, hvor man afsætter midler til vækstlån – matchfinansiering – med ordene:

»Når private investorer bliver mindre risikovillige i en krisetid som den nuværende, må staten løfte en del af det ansvar og stille risikovillig kapital til rådighed.«

Det er jo det rene vanvid. Man fjerner risikovillig kapital fra borgerne, for at staten så kan administrere dem og give dem tilbage til hvem, man ønsker.

Den her regering har planlagt, at man hæver skatten med tæt på 13 mia. kr. Man straffer erhvervslivet, samtidig med at man turnerer landet rundt med historien om, at man skal holde hånden under erhvervslivet. Jeg frygter, at det går, som det plejer herinde: Venstre og Konservative og måske også Dansk Folkeparti kritiserer finanslovsforslaget, men ender med at stemme for det. Derved validerer man den her helt igennem forkerte politik for Danmark. Hvis finanslovsforslaget kommer til afstemning, som det ligger nu, vil

Nye Borgerlige stemme imod. Og jeg frygter desværre, at det bliver endnu ringere og skadelig for Danmark, når det har været i klørne på venstrefløjen.

Lad mig lige adressere det her med det såkaldte råderum. Råderummet er penge, som tilhører borgerne. Det eneste anstændige er selvfølgelig, at man straks sænker skatten, så borgerne ikke tvinges til at betale overpris for at drive staten. Men man har opfundet det her begreb råderummet, for på den måde har man sikret sig ejerskab over pengene, selv om de på ingen måde burde tilfalde politikerne, da der er tale om en overbetaling. Derfor er det også ganske grotesk at høre på partier, der ligefrem taler om at bruge pengene på andet end skattesænkninger. Ja, i dag har vi sågar hørt, at der er partier, som nu taler om, at man skal gøre råderummet større. Det er ganske enkelt en syg indstilling at have til folks penge, at man pr. definition mener, man har ret til at råde over dem. Det har man ikke, og vi skal kalde det, hvad det er: skattestigninger. Og skattestigninger i et land med verdens andethøjeste skattetryk er fuldstændig forrykt. Det skader Danmark, det skader danskerne, og det er en helt forkert vej at gå, som vi ikke kan støtte i Nye Borgerlige. Tak.

Kl. 16:28

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Der er korte bemærkninger. Først er det fra fru Camilla Fabricius. Værsgo.

Kl. 16:28

Camilla Fabricius (S):

Først og fremmest vil jeg takke Nye Borgerlige for sammen med en bred vifte af Folketingets partier at være med til at bidrage til, at Danmark er på vej til at komme på fode igen, at vi har holdt hånden under Danmark – I har været med til at være solidariske og løfte i flok. Det er et rigtig fint træk, at vi sammen har gjort det, og at Nye Borgerlige har været med til det.

Når ordføreren holder noget af en brandtale om, hvad der er fællesskabets bedste, bliver jeg bare lidt forvirret. Jeg skal lige være helt sikker på, om Nye Borgerlige sådan hælder mest til at føre en ekspansiv finanspolitik, hvor vi tager feriepenge og er med til at investere, eller om ordføreren mener, at vi skal hæve skatterne og gå den vej. Og ordføreren kan måske lige som krøllen på halen fortælle, hvad det er for helt konkrete reformer, som ordføreren peger på er Nye Borgerliges træk.

Kl. 16:29

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Det har ordføreren så 1 minut til. Værsgo.

Kl. 16:29

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak, det gør jeg gerne. Vi mener, det ville være fornuftigt, at alle feriepengene kom tilbage. Indtil videre er 3 uger kommet tilbage; det var rent faktisk Nye Borgerliges forslag at frigive pengene, og jeg er da glad for, at det nu har Folketingets opbakning.

Når vi tænker på reformer, mener vi i Nye Borgerlige, at vi skal sænke skatter og afgifter og gøre landet rigere. Og det er det stik modsatte af, hvad det her finanslovsforslag gør. Vi mener, at borgerne skal træffe langt flere beslutninger og have langt mere ansvar, end de gør og har på nuværende tidspunkt. Det er stik imod, hvad det her finanslovsforslag gør. Så vi lægger ikke skjul på, at vi vil en anden vej, end hvad Socialdemokratiet og venstrefløjen vil.

Kl. 16:30

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Camilla Fabricius, værsgo.

Camilla Fabricius (S):

Så vil jeg godt lige spørge om noget andet. Hvis man ser ud over hele den globale verden, ved vi, at der er en massiv udfordring med klimaet, og noget af det, som det her finanslovsforslag peger på, er jo en investering i det. I det hele taget har regeringen sammen med støttepartierne jo aktivt valgt at sige, at vi skal investere i arbejdspladser, i grønne arbejdspladser. Hvordan forholder Nye Borgerlige sig til at lave reelle grønne investeringer i helt almindelige menneskers arbejde, helt almindelige mennesker, som monterer en vindmølle eller udfører andre helt almindelige jobs?

Kl. 16:30

Camilla Fabricius bekræftede, at nogle af de investeringer, som den her regering har sat gang i – de grønne jobs osv. – er med til at booste økonomien. Der kan jeg ikke helt forstå, hvordan ordføreren samlet set vil finansiere det, når han dels vil lave massive skattelettelser, samtidig med at han vil lave offentlige investeringer. Jeg vil bare høre: Er det det rigtige billede, som ordføreren her giver mig?

Kl. 16:32

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 16:30

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 16:32

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jamen vil jeg gerne ind på den grønne dagsorden. Vi mener f.eks., at kernekraft burde spille en langt større og mere central rolle i det her. Hvis man vil gøre noget godt, kan man jo sænke afgifterne f.eks. på elbiler; så gøres de billigere. Vi kan også sænke afgiften på el. Vi producerer noget af den billigste el, men når den kommer ud til forbrugerne, er den blevet dyr. Hvorfor? Fordi den har været herinde forbi og fået lagt massive afgifter ovenpå sig.

Kl. 16:30

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jeg forstår godt, at man ifølge den socialdemokratiske tankegang ikke kan forstå, at man rent faktisk godt kan omprioritere inden for det offentlige – det mener vi godt vi kan. Vi mener, det er forkert, at man bruger 4 mia. kr. på Danmarks Radio. Men vi mener, det er forkert, at man bruger 10 mio. kr. på statsfinansieret erhvervsstøtte. Vi mener, det er forkert, at man bruger 15 mia. kr. på ulandsbistand. Vi mener, det er forkert, at man bruger 5 mia. kr. på jobcentrene. Der er en lang række områder, hvor vi kan omprioritere, uden at vi behøver at hæve skatten og forøge det offentlige forbrug samlet. Vi mener, at det offentlige forbrug faktisk godt kan være lavere, og at man samtidig kan prioritere midlerne til grundlæggende kernevelværd og sænke skatterne.

Kl. 16:33

Hvis vi vil gøre noget godt for klimaet, kan vi sænke afgifterne for landbruget i Danmark. Dansk landbrug er nogle af dem, der producerer mest klimavenligt i hele verden. Så hvis vi vil gøre noget godt for klimaet i hele verden, skal vi sænke afgifterne for landbruget.

Kl. 16:31

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Christian Juhl.

Kl. 16:33

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det Anders Kronborg. Værsgo.

Kl. 16:31

Christian Juhl (EL):

Jeg hørte lige, at det var forkert at bruge 15 mia. kr. på udviklingsbistand – vi bruger altså næsten 17 mia. kr., så de sidste 2 mia. kr. må altså være nogle, vi gerne må bruge, eller hvad?

Anders Kronborg (S):

Jamen tusind tak for det. Jeg kan forstå, at ordførerens indlæg mest handlede om, hvad man ikke ville i forbindelse med finansloven, frem for hvad man ville i forbindelse med finansloven. Når jeg sådan ser på den udfordring, vi har nu, er der i hvert fald et billede, som er væsentligt for os, og det er, at vi får bekæmpet den arbejdsløshed, der er. Så jeg kunne sådan set godt tænke mig at imødekomme spørgeren ved at spørge: Hvad er Nye Borgerliges plan egentlig på den korte bane for at sikre, at vi får bekæmpet arbejdsløsheden?

Kl. 16:31

Jeg vil bare sige: Hvis et parti mener, at vi skal have færre flygtninge og mindre indvandring til Danmark, så er man nødt til at gøre op med sig selv, om vi skal have mere militær og politi ved grænserne og i Middelhavet, eller om vi kan lave en udviklingsbistand, som sørger for, at de får et ordentligt liv dér, hvor de er, f.eks. i flygtningelejrene eller i de allerfattigste lande, som vi har udbyttet i 500 år. Vi er nødt til at vælge en af modellerne, for ellers kommer de hertil.

Jeg vil gerne høre: Hvad er så jeres bud på det, når I ikke vil være med til at sikre, at de kan trives og leve et godt liv, og deres børn kan få noget uddannelse dér, hvor de er, og at de lande kan udvikle sig? Hvad er det så, I vil gøre for at forhindre, at de søger andre steder hen, ligesom vi andre gør, når vi ikke trives dér, hvor vi er?

Kl. 16:34

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 16:31

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 16:34

Lars Boje Mathiesen (NB):

Vi kan gøre flere konkrete ting: Vi kan frigive alle feriepengene, vi kan fjerne registreringsafgiften på biler, vi kan fjerne topskatten, vi kan sænke selskabsskatten, vi kan sænke skatten på kapital – tiltag, som med det samme vil sætte gang i væksten i Danmark.

Kl. 16:32

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Anders Kronborg.

Kl. 16:32

Anders Kronborg (S):

Så Nye Borgerlige mener altså, at vi skal sænke skatten for dem, som har allermost i forvejen. Jeg hørte også, at ordføreren over for

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jeg kan ikke fortænke folk i, at de søger et andet sted hen, men jeg kan bebrejde de politikere, som tillader, at de kan komme hertil. For jeg er ikke villig til at lade Danmark ødelægge for at hjælpe nogle andre. Jeg vil gerne hjælpe, men vi skal hjælpe der, hvor det er nødvendigt, og der, hvor man kan gøre det.

Et af de tiltag, man kunne gøre, var jo f.eks., at man kunne fjerne de toldmure, der er, så man rent faktisk kunne handle med de her lande, så de ikke bliver pålagt en told, når de gerne vil handle med EU.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Christian Juhl.

Christian Juhl (EL):

Det vil i praksis ikke ændre ret meget, fordi vi netop har skabt et internationalt marked, sådan at de steder, hvor man kan tjene penge, er helt andre steder end i de lande, hvor folk er fattige. Så vi er nødt til at tage stilling til, hvordan vi hjælper dem til at få en uddannelse, så de selv kan lede deres land, så de kan skabe produktion, infrastruktur, sundhed og have nogle skoler, hvor deres børn kan gå. Den udvikling har vi været igennem de sidste 100 år på vores måde. De har bare været med til at betale det i de 100 år og står og venter på at få lov til i deres egne lande at udvikle sig. For slet ikke at snakke om dem, der er i flygtningelejrene – der hjælper det jo ikke noget at fjerne toldmure. De er i de flygtningelejre.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Nu får vi et svar. Værsgo til ordføreren.

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jeg ved godt, at det i den socialistiske verden er ufattelig svært at forstå, men det er faktisk de frie markeds kræfter og handelen mellem selvstændige nationer, som har flyttet rigtig mange millioner mennesker i hele verden ud af fattigdom, og det ville også ske, hvis ikke det blev ødelagt af socialister som folk fra Enhedslisten.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger, og derfor kan vi gå videre i ordførerrækken til hr. Ole Birk Olesen, Liberal Alliance.

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Et lands grundlæggende velstand er jo bygget op af de strukturer, som er i det land. Det er jo ikke sådan penge, der tilfældigvis falder ned afhængigt af, hvor man bor; næh, det er opbygget af de samfundsstrukturer, som et land har. Derfor er velstanden i Danmark tre gange så høj pr. indbygger som velstanden i Grækenland, og derfor er velstanden i Grækenland pr. indbygger tre gange så høj som velstanden i Hviderusland. Det er, fordi der er forskel på de strukturer, som er i landene. Derfor er det, som man går op i, når man laver økonomisk politik i et land – og det, som man bør gå op i – hvad det er for nogle strukturer, man arbejder med her, og om man forbedrer strukturerne, så det kan blive et mere velstående land, sådan at borgerne har flere penge mellem hænderne, som de kan bruge, som de vil, og også sådan at det offentlige får flere penge ind i skatteindtægter med en uændret skatteprocent, som man kan bruge på de ting, som man i det offentlige synes er godt.

Denne finanslov står oven på mange finanslove, som er blevet vedtaget gennem årene i Folketinget. De senere år har hver finanslov bidraget til, at Danmark via sine strukturer er blevet et mere velstående land. Man har øget beskæftigelsen, man har øget investeringerne i erhvervslivet med den politik, man har ført, og med de strukturer, man har skabt.

Nu har vi så fået en socialdemokratisk regering bakket op af et rødt flertal i Folketinget, og vi kigger nu ind i den anden finanslov i træk, hvor man gør strukturerne dårligere for at skabe velstand i Danmark, og hvor Danmark bliver et fattigere land som følge af lavere beskæftigelse. Altså, man har overtaget et Danmark, som er i

Kl. 16:34 god stand, takket være de reformer, som andre regeringer og andre flertal har gennemført, og så tager man hvert år med sine finanslove skridt i retning af at gøre Danmark fattigere. Det er ikke store skridt, og vi ender ikke som Hviderusland i morgen – det er fuldstændig rigtigt – men man bryder dog med den tradition, at hver finanslov bør gøre Danmark til et rigere sted at være.

Kl. 16:34

Så siger man i stedet: Åh ja, men vi låner 9,2 mia. kr., og dem pumper vi ud i samfundet, og så øger vi beskæftigelsen i Danmark med godt 40.000 personer. Det er jo snyd. Det er jo ikke struktur. Det er lånte penge, og på et tidspunkt skal de betales tilbage, og når de skal betales tilbage, vil de ikke være ude i samfundet, og så vil beskæftigelsen være tilsvarende lavere, ligesom den var højere i de år, hvor man brugte af de lånte penge. Så på lang sigt bliver Danmarks velstand ikke skabt af, at man låner milliarder og atter milliarder og pumper dem ud; det er kunstig politik, det er kunstig økonomisk politik, og det er det eneste, den her regering har at byde på. Det er den form for kunstig oppustning af dansk økonomi, som vi kommer til at betale regningen for senere med lavere velstand og lavere beskæftigelse. Det er rigtig ærgerligt.

Kl. 16:35

Så er det endda sådan, at finansloven ikke har flere af de forslag med, som den her regering planlægger at gennemføre, som trækker i en endnu værre retning, først og fremmest forslaget om, at vi skal have en masse mennesker, som er raske og rørige – 9.000 forventer man – som skal trækkes ud af beskæftigelse, og som så skal over på en offentlig forsørgelse, en såkaldt Arne-pension, opkaldt efter Socialdemokratiets fotomodel, som er bryggeriarbejder, og som har spillet en rolle i Socialdemokratiets valgkamp. Det er jo et bidrag til oven i finanslovsforslaget her at gøre Danmark til et fattigere sted at være, fordi færre arbejder.

Kl. 16:35

Et andet forslag, som ikke er med, er Socialdemokratiets ønske om at hæve bilafgifterne. Altså, vi ved jo, at der heldigvis er et bredt flertal i Folketinget, som ikke ønsker at indføre en fuld registreringsafgift på de grønne biler. Det ville være for belastende for den grønne omstilling. Det betyder jo så til gengæld, at statskassen går glip af nogle penge fra registreringsafgiften på de grønne biler. Så er det så tilsyneladende Socialdemokratiets holdning, at de penge skal findes ved at øge afgifterne på benzin- og dieslbiler.

Om det forslag ved vi, at det også sænker væksten og beskæftigelsen i Danmark, fordi afgifterne på benzin- og dieslbiler i dag allerede er højere end det negative samfundsaftryk, som kommer af, at de kører rundt ude i trafikken, slider på vejene, forurener, forårsager ulykker osv. De er meget højere end det. Det har dygtige økonomer, de økonomiske vismænd, slået fast ved flere lejligheder, altså at afgifterne på benzin- og dieslbiler overstiger de negative økonomiske konsekvenser for samfundet.

Kl. 16:41

Så det betyder, at det eneste, som de får ud af at hæve dem yderligere, er, at folks tilskyndelse til at arbejde ekstra og tage nye jobs mindskes, i kraft af at de kan få mindre for de penge, som de tjener, når de f.eks. vil købe en bil. Altså, lysten til at påtage sig et arbejde i Esbjerg, hvis man bor i Holstebro, mindskes, selv om man måske får en højere løn, fordi det så ikke engang er muligt med den højere løn at købe sig en bil, så man har det bedre, mens man transporterer sig mellem Holstebro og Esbjerg. Altså, det, der betyder noget for folk, når de skal finde ud af, om de gider arbejde mere og påtage sig et større ansvar til en højere løn, er, hvad de kan få for den højere løn, og der slår afgifter igennem, lige såvel som indkomstskatter slår igennem. Folk går faktisk ikke så meget op i, om de betaler skatterne via indkomstskat eller via afgifter. De går op i, hvor mange goder de kan få den løn.

Så det er endnu et forslag, der mindsker beskæftigelsen og velstanden i Danmark, og finansloven rummer ingen modgående foranstaltninger, hverken i forhold til finanslovens egne negative effekter på beskæftigelsen eller forslaget om at trække folk ud af beskæfti-

gelse på Arnepension eller regeringens plan om at øge afgifterne på benzin- og dieslbiler. Der er ikke noget, der går i den anden retning. Det er selvfølgelig et problem, og man kan jo håbe, at der i løbet af finanslovsforhandlingerne viser sig muligheder for at gøre noget der.

Men man kan ikke være optimistisk omkring det, fordi regeringen har den lyst at lave sine finanslovsforhandlinger med Enhedslisten og Alternativet og SF, og de går ikke særlig meget op i, hvordan man skaber velstand i det her land. De går op i, hvor mange penge der kan bruges på velfærd, og der tænker de meget kortsigtet. Det er her og nu-velfærd, og det er ikke den velfærd, der kan være i fremtiden i et land, der er rigere.

Noget andet, som jeg bliver nødt til at påpege, som er en kæmpe mangel i det her finanslovsforslag og også et kæmpe løftebrud, er, at man ikke igangsætter investeringer i offentlig trafikinfrastruktur. Vi har ellers lige for et år siden har været igennem en valgkamp, hvor det, vi diskuterede, var den blå regerings udspil om at igangsætte infrastrukturinvesteringer i Danmark, en række konkrete projekter, hvoraf en del allerede skulle gå i gang i 2021. Socialdemokratiet gik alle steder i landet til valg på, at det ville Socialdemokratiet også.

Hvis man var vælger i Østjylland, kunne man sagtens stemme på hr. Nicolai Wammen, som nu er finansminister, og alligevel få sin udvidelse af E45 med begyndelse i 2021; hvis man var vælger i Sydjylland, så ville man også sagtens kunne stemme på hr. Christian Rabjerg Madsen, finansordfører for Socialdemokratiet, og få sin udvidelse af motorvejskrydset ved Kolding allerede fra 2021. Og sådan var det over hele landet. Socialdemokratiet sagde: Stem trygt på os, vi er lige så ambitiøse som de blå partier i forhold til at investere i vejinfrastruktur.

Nu kan vi konstatere med det her finanslovsforslag fra regeringen, at de vælgere, der har sat deres næse op efter at få de vejudvidelser og trafikinvesteringer fra 2021, blot får en lang næse. Der er ikke sat en eneste krone af til det, ikke én krone er der sat af til trafikinvesteringer i 2021. Selv om man lovede det højt og helligt i valgkampen, har man ikke sat en krone af til det. Dermed forsømmer man også at investere i den grundlæggende infrastruktur for det her land, som kan sikre en velstand og en velfærd i fremtiden. Vi vil ikke kunne transportere os bedre rundt i Danmark til nye arbejdspladser som følge af den her finanslov, for det har finansloven ikke prioriteret. Så al den snak, som Socialdemokratiet ofte kommer med, om, at vi skal investere i Danmark, har resulteret i et stort nul i investeringer i vejinfrastruktur, selv om man gik til valg på det i 2019.

Det er et ret uambitiøst og ret dårligt forslag til en finanslov, som regeringen her er kommet med. Man kan håbe, at det bliver bedre under finanslovsforhandlingerne, men jeg er ikke optimistisk.

Kl. 16:46

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Der er korte bemærkninger. Først er det hr. Anders Kronborg. Værsgo.

Kl. 16:46

Anders Kronborg (S):

Tusind tak til ordføreren, hr. Ole Birk Olesen, for en spændende metafortælling. I starten af talen fik jeg sådan nogle associationer tilbage til finanskrisen, hvor den daværende borgerlige regering jo også forsøgte at komme ud af krisen ved at sænke skatten for dem, der havde mest i forvejen, og det tog rigtig lang tid at få gang i beskæftigelsen, men i slutningen af talen synes jeg mere jeg hørte hr. Ole Birk Olesen sådan tale ind i en ekspansiv finanspolitik. Så er det i virkeligheden en ny økonomisk retning, vi ser fra Liberal Alliance her fra talerstolen, i forhold til hvordan man kommer ud af krisen?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 16:46

Kl. 16:46

Ole Birk Olesen (LA):

Vi har ikke noget imod, at man fører ekspansiv finanspolitik i år, hvor der er dårlige konjunkturer. Det har man også allerede gjort, kan man sige, for her i år har der jo ikke været store hindringer for at dele ud af hundredevis af milliarder af kroner for at afbøde effekterne af coronaepidemien og den offentlige nedlukning af Danmark. Så spørgsmålet er: Er de 9,2 mia. kr., som man nu vil låne ekstra, det, der gør den store forskel, når man allerede har været i gang med at bruge hundredvis af milliarder kroner? Det er måske nok mere et paradeforslag, der skal få det til at se ud af noget, og ikke noget, der i sin essens kommer til at betyde så meget.

Kl. 16:47

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Anders Kronborg.

Kl. 16:47

Anders Kronborg (S):

Tak til ordføreren for den forklaring. Jeg bliver ikke helt klogere, for jeg går ud fra, hr. Ole Birk Olesen præsenterer, hvad han sådan selv rigtig gerne ville prioritere. Vi kunne jo høre fra Nye Borgerlige før, at det er skattelettelse, afgiftssænkninger osv. Men nu hører vi en ordfører for et andet liberalt parti, der virkelig taler for offentlige investeringer, så hvor ligger hovedvægten for Liberal Alliance i forhold til den her finanslov?

Kl. 16:48

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 16:48

Ole Birk Olesen (LA):

Vi vil bestemt gerne gå i gang med de offentlige investeringer i en ny trafikinfrastruktur allerede i 2021. Det var jo det, vi havde lavet en plan for med det borgerlige flertal i sidste valgperiode, og det ville være sket, hvis vi i dag stadig havde et borgerligt flertal. Så ville man nu være i gang med at planlægge, at vi skal udvide den østjyske motorvej, motorvejskrydset ved Kolding og en række andre projekter allerede i 2021. Men desværre kom der en ny rød regering og et nyt rødt flertal, som gik til valg på, at det ville de også, men som åbenbart har besluttet, at det vil de alligevel ikke.

Kl. 16:48

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. René Christensen.

Kl. 16:48

René Christensen (DF):

Tak for det. Og tak for en udmærket ordførertale. Jeg havde egentlig heller ikke tænkt, at jeg skulle stille et spørgsmål, men det vil jeg alligevel gøre efter at have lyttet til, hvad ordføreren sådan siger, for ordføreren var jo transportminister under den tidligere regering.

Når man sådan kigger på, hvad det egentlig er for et signal, den her finanslov sender, så synes vi jo i hvert fald i Dansk Folkeparti, og det synes jeg også, at den sender et signal om, at man lader landdistrikterne i stikken. Det gælder bl.a. i forhold til infrastrukturinvesteringerne, hvor vi jo kan se, at mange af de veje, der var, netop havde til formål at binde Danmark bedre sammen, sådan at landdistrikterne også havde nemmere adgang til at komme til vækstområderne, altså de større byer. Og en anden ting, man kan se, er

jo, at bredbåndspuljen heller ikke er med, så det vil sige, at det også bliver sværere at bo i landdistrikterne, når man har dårligt internet.

Så hvordan opfatter man det egentlig fra Liberal Alliances side? Kan man ikke godt sige, at den her finanslov enten er udtryk for en krig mod landdistrikterne, eller at man i hvert fald lader dem noget i stikken?

Kl. 16:49

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 16:49

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg synes bestemt, at man lader landdistrikterne i stikken. Der var flere af de infrastrukturprojekter, som vi – den daværende regering og Dansk Folkeparti – ville sætte i gang i 2021, som netop var i det, man kalder landdistrikter. F.eks. var der statsvejen mellem Nykøbing Falster og Sydmotorvejen, som der skulle have været påbegyndt en udvidelse af i 2021. Og der var også vejen mellem Ålbæk og Skagen, som jeg blev punktet for, jeg ved ikke hvor mange gange her i Folketingssalen, da jeg var minister, af hr. Bjarne Laustsen fra Socialdemokratiet, altså for, at jeg ikke satte gang i den. Og så satte jeg gang i den, fordi jeg havde den samme prioritet, som han havde, altså med start i 2021. Men så kommer hans regering til magten, og så er den ikke med længere; så dropper man at gå i gang med vejen mellem Ålbæk og Skagen i 2021, til trods for at man har haft et meget aktivt folketingsmedlem, som har bildt nordjyderne ind, at det ville Socialdemokratiet også.

Så jeg er helt enig: Socialdemokratiet snyder vælgerne ved hvert eneste valg, og den her gang er det i forbindelse med infrastrukturen, at de har snydt.

Kl. 16:50

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. René Christensen.

Kl. 16:50

René Christensen (DF):

Tak for det, og tak for et rigtig godt svar. Mit andet spørgsmål vedrører, at flere ordførere jo i dag har sagt, at vi også skal gøre Danmark rigere, og at flere ordførere på tværs af partiskel også har sagt, at vi skal komme styrket igennem krisen. Kan ordføreren så ikke også bekræfte, at en hel del af de her infrastrukturprojekter faktisk havde en god forrentning, altså at det faktisk var nogle infrastrukturprojekter, som gjorde, at vi blev rigere; som gjorde, at virksomhederne fik nogle bedre vilkår; som gjorde, at man ikke skulle være så lang tid på vejen, men faktisk kunne producere noget mere i virksomhederne? Så infrastruktur er ikke bare asfalt; infrastruktur er også at gøre Danmark rigere.

Kl. 16:51

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 16:51

Ole Birk Olesen (LA):

Det kan jeg fuldstændig bekræfte. De tre projekter, som jeg jo nævnte her i svaret til hr. René Christensen, har alle sammen det, man kalder en intern rente på godt og vel 5 pct., og det betyder i den slags sprog, at de bør gennemføres, for man siger, at hvis der er et afkast for samfundet, en nytteværdi for samfundet, på 4 pct. om året eller mere i forhold til den investering, man foretager, så er det noget, der bør gennemføres. Og de her tre projekter er noget, der bør gennemføres.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det Lisbeth Bech-Nielsen. Værsgo.

Kl. 16:51

Kl. 16:51

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tak. Det var en ordentlig bredside, der kom fra LA's ordfører, om, at SF havde en meget kortsigtet horisont i forhold til velfærd. Det, jeg synes er kortsigtet, er, at man gør det til sådan den mest overvældende tilgang, man overhovedet har til politik, at få sænket registreringsafgifterne. Det var LA's eksistensberettigelse i 3 år og – hvis man skulle forstå partiet selv i hvert fald – det allervigtigste. Partiets raison d'être, altså eksistensberettigelse, var, at man havde fået sænket registreringsafgifterne 3 år i træk. Det synes jeg er kortsigtet.

Jeg synes også, det er kortsigtet at håne os andre lidt for, at vi synes, at det også af økonomiske grunde er vigtigt med den grønne omstilling. Altså, det er ikke mig, men COWI, der siger, at det kommer til at koste os 1.000 mia. kr. i det kommende århundrede bare i Danmark, bare i forhold til stormflod – en fjerdedel af Københavns Kommunes budget. Altså, kan LA ikke se det fornuftige i, også på den lange bane, at investere massivt i grøn omstilling?

Kl. 16:53

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Ordføreren, værsgo.

Kl. 16:53

Ole Birk Olesen (LA):

Jo, det kan vi, og det er også vores politik. Der, hvor vi adskiller os fra SF, er, hvor vi f.eks. siger: Hvis vi skal have en grøn omstilling af personbiltransporten, skal der jo ikke være høje registreringsafgifter på de grønne biler. Tværtimod. Der skal ikke være nogen afgifter, og så vil folk blive tilskyndet til at købe grønne biler. Vi havde ikke som en raison d'être eller en eksistensberettigelse alene at sænke registreringsafgiften, men det var noget af det, vi kunne få igennem.

Vi har et bredt politisk program, hvor der er mange ting, vi gerne vil gøre. Og så forsøgte vi bare at få så meget som muligt af det igennem, og det var en af de ting, vi fik igennem. Vi fik også igennem, at det f.eks. skulle være billigere at gå på friskoler. Vi fik også en sænkning af skatten i bunden af indkomstskalaen igennem. Alting var rigtig godt. Vi har endda endnu flere punkter, men selvfølgelig sagde vi også højt, at vi var glade for, at vi havde sænket registreringsafgiften på biler, fordi det også var med til at sørge for, at familier kunne have råd til at transportere sig og i øvrigt at købe en bil, der var mere miljørigtig.

Kl. 16:54

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Lisbeth Bech-Nielsen, værsgo.

Kl. 16:54

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

I købte også 21 pokaler til jer selv, husker jeg. Min pointe er bare, at i stedet for sådan at slå hinanden oven i hovedet burde man jo fokusere på, hvad det er, der reelt virker. En af de ting, som ikke virker godt nok ifølge LA's ordfører, er alene at fjerne afgiften på elbiler, altså, der skulle mere til. Det koster penge. Hvad skal finansiere den grønne omstilling for at nå de 70 pct. – ikke 50 pct. eller 30 pct., men 70 pct. – ifølge LA?

Kl. 16:54

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 16:55

Ole Birk Olesen (LA):

Der bliver man jo nødt til at have en ambitiøs, reformorienteret tilgang til dansk økonomi. Det nytter ikke noget, at man læner sig tilbage med korslagte arme og siger: Der er ikke rigtig noget i den offentlige sektor, vi må pille ved – altså, den der typiske SF-position, hvor alt skal være, som det altid har været i den offentlige sektor. Der skal helst bare bruges flere og flere penge på alle de ting, man i forvejen bruger mange penge på. Hvis man har den tilgang til den offentlige økonomi og til dansk økonomi, får man aldrig råd til den grønne omstilling.

Kl. 16:55

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Christian Juhl.

Kl. 16:55

Christian Juhl (EL):

Ja, og på den blå side skal alt altid være, som det altid har været i den private sektor, så det kan vi jo diskutere i lang tid.

Jeg vil gerne kommentere det der med struktur. Hvis det kun var et spørgsmål om struktur, så behøvede vi jo ikke at have nogen partier. Danmarks velstand – og det må Socialdemokraterne selv svare på – er jo sket i en vekselvirkning mellem skiftende regeringer i efterhånden halvandet hundrede år eller deromkring. Og det er da rigtigt, at det har skabt noget velstand, og så har det i de gode perioder også skabt noget velfærd, men ordføreren glemmer jo, at velfærd er en forudsætning for velstand.

Dem, der reelt har skabt værdier i vores samfund, er den dygtige, energiske og flittige arbejderklasse, som hele tiden er blevet dygtigere til deres håndværk og blevet dygtigere til at omstille sig, når det har været nødvendigt, er blevet dygtigere til at inspirere de folk, der har kapitalen, til at sige: Hvis vi går den her vej, så kan vi tjene flere penge og gavne samfundet endnu mere. Og det får vi jo brug for nu, når vi skal til at løse de her klimaproblemer. Der får vi i den grad brug for de arbejdere, funktionærer og akademikere – i hvert fald de fleste af dem – når vi skal omstille det her samfund.

Kl. 16:56

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 16:56

Ole Birk Olesen (LA):

Alle, der går på arbejde i Danmark, bidrager til Danmarks velstand, og alle, der investerer succesrigt i produktionen i Danmark, bidrager til Danmarks velstand. Hvis man skal gøre op, hvad der har betydet allermest for, at Danmark er blevet rigere, så er det de investeringer, som arbejdsgiverne har foretaget i produktionsapparatet, som har ført til den største produktivitetsudvikling. Det er hverken offentlige udgifter til uddannelse eller dagpenge eller kontanthjælp eller førtidspension, der har gjort os rigere – det er arbejdsgivernes investeringer i produktionsapparatet, der har gjort os rigere. Det er det, der har gjort, at man pr. time, man arbejder, kan producere mere og dermed oparbejde en højere timeløn og dermed også en større produktion i Danmark i det hele taget.

Det er klart, at hvis man havde gennemført Enhedslistens model og nationaliseret alle virksomheder osv., så ville vi have ligget på niveau med Cuba, Nordkorea eller Zimbabwe. Det gjorde man heldigvis ikke i Danmark, så der kan man glæde sig over, at Enhedslisten og de partier, der udgør Enhedslisten, aldrig nogen sinde har haft realpolitisk indflydelse.

Kl. 16:57

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Christian Juhl, værsgo.

Kl. 16:57

Christian Juhl (EL):

Jeg er ked af at sige det, men ordføreren lever jo i det forrige århundrede. Altså, erhvervslivet i dag har da indset, at hvis ikke vi har grunduddannelser, hvis ikke vi har erhvervsuddannelser, hvis ikke vi har akademiske uddannelser, så kan vi ikke matche den internationale konkurrence, der er; så kan vi ikke matche de krav, der er til udviklingen f.eks. på klimaområdet. Vi havde jo aldrig været der, hvis ikke vi havde haft en meget, meget veluddannet befolkning. Det er alfa og omega for, at vi kan klare os. Så er der en sideaktivitet, nemlig at det skal finansieres, og der er Danmark jo karakteriseret ved, at vi har haft demokratiske strukturer, at vi har haft andelsselskaber og kooperativer, der har hjulpet os op på det niveau, vi har, og det er de demokratiske strukturer, der er det væsentlige, ikke bare strukturerne.

Kl. 16:58

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Så er det ordføreren, værsgo.

Kl. 16:58

Ole Birk Olesen (LA):

Jamen det er fuldstændig rigtigt, at det, at man dygtiggør sig gennem uddannelse, bidrager til, at Danmark bliver et rigere samfund. Det er dog ikke rigtigt, at det er det, der primært har drevet vores velstandsudvikling. Det primære bidrag til vores velstandsudvikling kommer fra stigende produktivitet, og det primære bidrag til stigende produktivitet kommer fra arbejdsgivernes investeringer i kapitalapparatet, som gør det muligt. Og nu sidder hr. Christian Juhl og griner derude, men man kan bare gå til Nationalbanken – de har regnet det ud.

Kl. 16:59

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 16:59

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. Der er sådan et begreb, som faktisk har sneget sig ind helt ovre fra socialisterne og bredt sig lidt i Folketinget. Det er det der med det demografiske træk, altså at man automatisk – i takt med at der bliver flere ældre og børn – pumper flere penge ud i kommunerne. Jeg synes, det er ret problematisk, fordi vi jo kan se, at kommunerne ikke altid bruger de her penge bare på grundlæggende kernevelsfærd. Når de får flere penge, går en stor del altså bare til centraladministration og ledelse i stedet for at gå til grundlæggende kernevelsfærd.

Så jeg kunne godt tænke mig at spørge lidt ind til Liberal Alliances holdning til det her med det demografiske træk, altså om man mener, at man en til en skal give pengene derud, eller om det ville være bedre, hvis man indrettede et system, hvor pengene fulgte borgerne direkte ud til de enkelte steder, og man derved kunne validere det demografiske træk på en anden måde.

Kl. 17:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 17:00

Ole Birk Olesen (LA):

Jamen uanset om pengene går til institutioner eller til borgere, vil det demografiske træk jo betyde, at der skal flere penge derud, for hvis der er flere borgere, der skal bruge ydelserne, så får de også

pengene. Vores tilgang er den, at når der er flere ældre og flere børn, der skal have ydelser fra det offentlige, må der også følge nogle flere penge med; men ved siden af det skal der køre en effektiviseringsindsats for den offentlige sektors serviceproduktion.

Lad mig nævne et eksempel. Forleden kom det frem i tal fra Social- og Indenrigsministeriet, at kommunerne bruger 7,9 mia. kr. for meget på at administrere i forhold til, hvis de alle sammen var lige så dygtige til at administrere som de ti dygtigste kommuner. Altså, det er ikke noget med amerikanske tilstande, det er heller ikke kernevelværd. Det er administration, hvor kommunerne under et ville kunne spare 7,9 mia. kr., hvis de bare var lige så dygtige som de ti dygtigste kommuner.

Så det viser jo, at der også er et stort potentiale for at spare penge i det offentlige, f.eks. bare på administration hos kommunerne.

Kl. 17:01

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Lars Boje Mathiesen.

Kl. 17:01

Lars Boje Mathiesen (NB):

Det er fuldstændig korrekt. Aarhus Kommune kunne f.eks. spare 206 mio. kr. om året, hvis de havde samme niveau for centraladministration og ledelse pr. indbygger som f.eks. Aalborg Kommune. Så der er masser af penge at hente.

Problemet er, at under den sidste regering, VLAKE-regeringen, hvor man brugte det demografiske træk til at smide 2,3 mia. kr. ud til kommunerne, brugte de faktisk 435 millioner på centraladministration og ledelse, altså på at forøge det. Så derfor er min pointe, at når man giver penge ud til kommunerne via det demografiske træk, bliver de reelt set ikke brugt til grundlæggende kernevelværd, men til en masse muligt djøferi og projektmageri og til centraladministration og ledelse. Så hvis man bare følger det demografiske træk og giver pengene ud til kommunerne, bliver de ikke brugt på den grundlæggende kernevelværd.

Kl. 17:01

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 17:01

Ole Birk Olesen (LA):

Jamen jeg synes, det er okay at give penge til forskellige institutioner osv., som følger, hvor mange borgere der bruger de institutioner, men jeg synes, at der ved siden af skal være et krav om, at man pr. borger leverer servicen mere effektivt, fordi vi ved, at potentialet er der.

Det vidste man også, dengang Socialdemokraterne havde en statsminister, der hed Helle Thorning-Schmidt. Dengang nedsatte man en Produktivitetskommission, som fortalte den daværende socialdemokratiske regering, at under et ville der kunne spares 10 pct. på det offentlige forbrug i kommunerne, hvis bare de mindre dygtige kommuner lærte af de mere dygtige kommuner.

Kl. 17:02

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Malte Larsen, værsgo.

Kl. 17:02

Malte Larsen (S):

Tak. Liberal Alliance har jo slået sig op på at ville passe på dansk erhvervsliv og på det arbejdende Danmark. Alligevel har Liberal Alliance valgt at stå uden for aftalerne om udfasning af hjælpepakker, stimuliinitiativer, eksportafale og sommerpakke – det, der vil betyde 20.000-25.000 flere beskæftigede til næste år, end man ellers ville

have haft. Det kommer også til at betyde et større bnp, end vi ellers ville have haft. Og så er spørgsmålet: Mener ordføreren, at danske virksomheder og lønmodtagere kan regne med Liberal Alliance, når krisen kradser og de ansvarlige partier mødes om kompromiser for at beskytte dansk erhvervsliv og for at holde hånden under danske arbejdspladser?

Kl. 17:03

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 17:03

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg tror bare, at hr. Malte Larsen ligesom må acceptere, at der kan være forskellige bud på, hvordan man fører Danmark fremad, og hvordan man hjælper erhvervslivet med at gøre Danmark rigere. Vores bud på det er ikke, at man skal uddele lønkompensationsordninger og lave en statslig investeringsfond, der opkøber ejerandele i private virksomheder, og det er ej heller, at man skal give 1.000 kr. til folk på overførselsindkomst, eller at man skal dele gratis færgebilletter ud til folk, der rejser rundt i sommerlandet. Altså, den der sommerjulegave, som Socialdemokratiet og et flertal i Folketinget gerne ville uddele op til sommerferien, var vi bare ikke med i, fordi det ikke er vores analyse, at det er den slags ting, der gør Danmark rigere. Vi ved godt, at det bare handler om, at man gerne vil gøre sine hoser grønne hos bestemte vælgergrupper.

Kl. 17:04

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Malte Larsen.

Kl. 17:04

Malte Larsen (S):

Det er ellers mit indtryk, at man ude i det ganske land og ude i yderdistrikterne og landdistrikterne og på øerne var ret glad for den ekstra omsætning, der opstod ude i de fjerneste egne og de mest kystnære steder, vi har i det her land.

Og så bare til opfølgning: Når alt kommer til alt, og når det virkelige brænder på, så er der behov for konkrete løsninger for at undgå, at virksomheder må gå konkurs og lønmodtagere mister jobbet, er det så vigtigere for Liberal Alliance at lave ideologiske markeringer frem for konkrete løsninger for det arbejdende Danmark?

Kl. 17:04

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 17:04

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg har aldrig mødt nogen, der ikke var tilfreds med at få nogle gratis penge. Så det dér med, at de var glade for at få nogle penge derude, er jo ikke et argument for andet, end at de selvfølgelig var glade for det. Hvem vil ikke gerne have gratis penge? Så jeg køber bare ikke det der, og så køber jeg heller ikke, at de socialdemokratiske løsningsmodeller generelt virker.

I øvrigt skal private virksomheder en gang imellem gå konkurs, for det er måden, hvorpå man får kapital og arbejdskraft over til nogle mere produktive virksomheder, der kan tjene penge på det – og derfor kan man ikke bare stoppe det med penge fra staten.

Kl. 17:05

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det, og tak til ordføreren. Dermed kan vi gå videre i ordførerrækken til hr. Torsten Gejl fra Alternativet.

(Ordfører)

Torsten Gejl (ALT):

Tak. Jamen som de fleste ved, er jeg finansordfører for Alternativet, og derudover har jeg 50 andre ordførerskaber. Så det betyder jo, at der er lidt at se til, når man gerne vil nå det hele. Jeg har dog hjælp, for vi har udpeget en finansordfører, som ikke er medlem af Folketinget, nemlig Kim Jerrild, som er et af Alternativets medlemmer af borgerrepræsentationen på Københavns Rådhus. Dermed får vi en rigtig god faglig bund under finansordførerskabet, og vi får det forankret uden for Christiansborgs tykke mure. Så det er faktisk på vegne af Kim, at jeg holder den her tale, og det er ham, der har briefet mig, inden jeg skal forsøge at svare intelligently på spørgsmål, hvis der kommer nogle.

Alt i alt er vi i Alternativet super skuffede over finansloven – eller i hvert fald finanslovudspillet. Altså, det er klart, at vi er lige foran de store forhandlinger om de kæmpestore knaster i klimaloven, hvor vi skal i gang med transport og landbrug. Det ser vi faktisk slet ikke afspejlet i finanslovsforslaget. Altså, der burde jo virkelig være investeringsmuligheder til stede her, når vi skal i gang med at realisere verdens mest ambitiøse klimaplan.

Vi er også ret skuffet over, at den biodiversitetsplan, vi var blevet lovet, er blevet udskudt, og hvis vi skal starte dér, skulle en plan for mere naturmangfoldighed og biodiversitet have været rullet ud for år tilbage, altså, og bestemt ikke være skudt ud til næste år. Danmark er sammen med Bangladesh det land i verden, der relativt set har mest landbrug. Ca. 60 pct. af Danmark er dækket af landbrug, så vi er det land i verden, der har aller mest brug for natur og biodiversitet.

Det er jo klart, at vi så også er skuffet over, at naturen er så lavt prioriteret i finanslovsforslaget, og vi satser da på, at nogle af de penge fra den såkaldte krigskasse eller grønne kasse – eller hvad man skal kalde den – kan gavne naturen og biodiversiteten. Vi synes, at man skal i gang allerede nu. Altså, det der med at udskyde det har vi simpelt hen ikke tålmodighed til.

Vi har i Danmark ca. 60.000 ha statsskov – ca. 5.000 ha er udlagt til vild skov. Hvorfor går vi ikke i gang med dem? Hvorfor siger vi ikke, at der i vores fællesskov ikke skal være kommerciel skovdrift? Den skal simpelt hen være vild skov. Det kan vi vedtage her i Folketinget. Vi kan sige, at de 55.000 ha statsskov, der endnu ikke er udlagt til vild skov, skal udlægges til urørt skov eller græsningsskov – og droppe den kommercielle skovdrift.

Vi har lavet en skovplan i Alternativets skovkatalog, der viser, at en fuld omlægning af statsskovene vil være muligt inden 2030 og vil kunne genskabe den frodige biodiversitet, som det anbefales i FN's 17 verdensmål. Så hvorfor ikke komme i gang? Og de 50 mio. kr., der trods alt er afsat til natur i finanslovsforslaget, vil kunne hjælpe en lille smule her. De vil faktisk kunne hjælpe til, at man kommer i gang. Så lad os da for søren komme i gang med det, vi kan, i stedet for bare at sige, at det hele er udskudt.

Men finanslovsforslaget svigter ikke kun biodiversiteten. Jeg sagde før, at ca. 60 pct. af vores land er dækket af landbrug. Hertil kommer, at vi bruger 80 pct. af det, vi dyrker, til dyrefoder, så vi kan producere kød. Her går kampen for biodiversitet og mangfoldighed i naturen over i arbejdet for at sænke CO₂-forbruget, for kødproduktion er jo en af de helt store CO₂-syndere. Vi har vedtaget et 70-procentsreduktionsmål for CO₂-udslip i 2030, da vi vedtog verdens mest ambitiøse klimalov, så det undrer os lidt, at der ikke er efterladt nogle økonomiske spor i finansloven til at løfte det.

Altså, vi er stadig væk stolte i Alternativet over, at det var os, der var først med at foreslå den 70-procentsreduktion, og hvis det nu skulle vise sig, at vores lille parti ikke overlever diverse spærregrænser, så har vi da noget at fortælle vores børnebørn, nemlig at vi satte nogle vigtige mål og var med til at gøre noget vigtigt i vores tid.

Kl. 17:05

Men for det første har vi tænkt os at leve mange år endnu, og for det andet har vi tænkt os at give den bæredygtige omstilling så stort et boost, vi overhovedet kan.

Nu er det jo ikke os, der burde stå her og komme med gode ideer til finansiering – altså, det er jo trods alt dem, der fremlægger finanslovsforslaget. Men, som jeg også har spurgt adskillige ordførere om her nede fra min pult, mens de var på talerstolen, så er det jo interessant at diskutere, om man nu, når man så hurtigt kunne låne en hel masse penge til corona – altså milliarder, som vi kan låne, fordi vi har en super kreditværdighed – så ikke også, hvis en grøn skattereform ikke er nok eller råderummet er for ustabil, kunne låne 50 mia. kr. eller 100 mia. kr. eller noget af det, vi faktisk skal op på, for at kunne begynde at finansiere den reelle grønne omstilling, som vores efterkommere skriger efter.

På sidste års finanslov fik vi i Alternativet afsat nogle penge til at undersøge grønne obligationer. I Holland udskrev man jo for 45 mia. kr. grønne obligationer på en dag. Grønne obligationer er obligationer, der er bundet op på grønne investeringer. Vi har været i forbindelse med Nationalbanken i dag, som er dem, som regeringen har sat til at undersøge de grønne obligationer, og der, hvor de er i øjeblikket, er de ved at prøve at definere, hvad der er grønt, altså hvad må man bruge grønne obligationer til. De kan ikke sige præcis, hvornår arbejdet er færdigt, men vi følger det og er glade for, at de er godt i gang.

Kl. 17:11

Til sidst vil jeg lige sige noget om et helt andet område, for Alternativet er ikke kun et grønt parti; vi har også en social bundlinje. En af vores store drømme ville være at toppe finansloven med 2-3 mia. kr., som vi via det, der hed Carsten Koch-udvalget, har udregnet er det, vi tjener ved at droppe kontrol og tvang og administration i kontanthjælpssystemet, hvis vi indfører kontanthjælp uden modkrav. Altså, hvis vi har modet til at sætte kommunerne fri, sætte sagsbehandlere fri og sætte de ledige fri.

Hvis vi gjorde det, kunne vi lukke jobcentrene, og så kunne vi bygge noget nyt; noget, der faktisk har den service, som ledige har fortjent. For min skyld kunne det være civilsamfundsejet, ja, det kunne være civilsamfundet, der byggede jobcentrene. Hvorfor skal det være kommunen? Kommunen kunne gerne bare have et lille kontor. Hvorfor er det ikke de virksomheder, som skal ansætte menneskene, der er med til at bygge jobcentrene? Hvorfor kan man ikke møde en psykolog eller en sundhedsperson eller en terapeut? Hvorfor kan man ikke møde frivillige organisationer? Hvorfor er jobcentret ikke et sted, hvor man går ind, uanset om man som menneske er syg eller rask eller bare skal have et hurtigt job, og får den service, som ville være allerbedst i forhold til det individuelle behov, man har. Jeg ved godt, det er dyrt, men især når vi nu kunne tjene 2-3 mia. kr. på at droppe, at sagsbehandlere skal sidde og bruge deres tid på at administrere og kontrollere og tvinge arbejdsløse rundt i manegen. Så kunne jobcentrene måske give nogle tilbud, der var så gode, at folk tog imod dem uden at være tvunget til det.

Det kræver selvfølgelig, at vi tør gøre op med det der med, at folk kun arbejder, fordi vi tvinger dem til det. Altså, det kræver, at vi har modet til at forstå, at danskerne gerne vil arbejde. Og de utrolig få, der måske ikke ville arbejde, hvis de kunne blive fri for det, er så få, at vi aldrig ville få brug for dem på arbejdsmarkedet.

Ledigheden er ikke de lediges skyld. Ledigheden er en del af markedsökonomien. Der vil altid være ledighed – stigende eller faldende – men i det øjeblik, vi siger, at det er de lediges skyld, beskylder vi dem for noget, der faktisk er en del af det økonomiske system, vi bruger, og det kan man ikke. Det at sætte de ledige fri og give dem deres værdighed og deres myndighed tilbage tror vi er en super god økonomisk investering, og vi tror faktisk på sigt, at det vil tjene sig ind ved diverse dynamiske effekter. Og vi tror faktisk

også, at det vil være en kæmpe stor menneskelig værdi at genskabe værdigheden i verdens dyreste beskæftigelsessystem. Tak, formand.

Kl. 17:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er en kort bemærkning til Ole Birk Olesen.

Kl. 17:14

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg vil gerne høre Alternativets ordfører, om Alternativet er det første og det eneste parti i rød blok, som ikke synes, der skal indføres en masse afgifter på grønne biler over tid.

Kl. 17:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 17:15

Torsten Gejl (ALT):

Altså de første, som mener, der ikke skal? Nej.

Kl. 17:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 17:15

Ole Birk Olesen (LA):

Altså, jeg har stillet det her spørgsmål til såvel Enhedslistens ordfører som SF's ordfører osv., og de bekræftede begge to, at de synes, at over tid skal man have almindelig registreringsafgift på også de grønne biler – ikke i starten, men over tid skal man have registreringsafgift på de grønne biler. Det lød, som om hr. Torsten Gejl ikke mente, at hans blokfæller mente den slags, men det gør de altså. Så nu spørger jeg igen: Mener Alternativet også, at det er helt nødvendigt at få registreringsafgift ind på de grønne biler over tid?

Kl. 17:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 17:15

Torsten Gejl (ALT):

Det er et godt spørgsmål. Altså, det, som vi i hvert fald gerne vil, er at holde nogle meget, meget lave registreringsafgifter, for at sige ingen registreringsafgifter, umiddelbart. Tag så at gå 20, 25, 30 år frem: I det tidsperspektiv vil jeg ikke udelukke, at det kan være en idé, hvis vi har en totalt stor elbilsflåde i Danmark.

Kl. 17:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Victoria Velasquez, værsgo.

Kl. 17:16

Victoria Velasquez (EL):

Tusind tak for ordførertalen, og også tak for det samarbejde, som vi har på rigtig mange områder. Nu var meget af talen jo grøn, men som ordføreren også sluttede af med, har vi i hvert fald i forhold til social retfærdighed mange gange stået side om side, og det er noget, jeg værdsætter rigtig, rigtig meget. Det er en stemme, der skal løftes for mange, som nogle gange har svært ved selv at rejse den, og derfor ved jeg, at det betyder alt jo flere herinde, der rejser den. Så en dybt følt tak for det.

Nu bliver der diskuteret meget økonomi, men der er jo også en del af de økonomiske regnemodellers præmisser, som vi begge to har udfordret flere gange, og det vil jeg gerne stille to spørgsmål om. Det første drejer sig om gensidig forsørgerpligt. Jeg vil gerne

høre ordføreren, om ordføreren er enig i, at der er rigtig mange gode gevinster ved at få afskaffet gensidig forsørgerpligt og få fjernet nogle af de modregningsregler, som der er i dag, og om ordføreren kan komme med nogle eksempler på det, vi ved kunne bidrage positivt til vores samfund, hvis vi gjorde det.

Kl. 17:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 17:17

Torsten Gejl (ALT):

Det, at folk må have lov til at tage sig af hinanden, det, at folk kan flytte sammen af kærlighed, men også hjælpe hinanden, når man er sammen, ville f.eks. være en dynamisk gevinst, fordi det vil spare penge til sygepleje, det vil spare penge til hjemmepleje, altså når mennesker, der holder af hinanden, hjælper hinanden i hverdagen. Det er bare for at give et enkelt eksempel.

Kl. 17:17

Victoria Velasquez (EL):

Tak for det svar. Det er jeg meget enig i. Der er en anden ting, hvor vi også ser, at der desværre ikke altid er helt logik i den måde, regnemaskinen regner på, f.eks. ved at vi har lige adgang til sundhed, at vi prioriterer folkeskole, børnehave og mange andre ting. Noget af det, som jeg også oplever vi deler en vision om, er at skabe grønne arbejdspladser, også i velfærden. Men noget af det, vi også gerne vil krydre det med, er grønt iværksætteri, og her ville jeg gerne høre ordføreren, hvordan ordføreren tænker vi kan styrke det grønne iværksætteri, men også tankegangen om medarbejderdemokrati og andre former for medarbejderjede og forbrugerejede virksomheder.

Kl. 17:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Ordføreren, værsgo.

Kl. 17:18

Torsten Gejl (ALT):

Vi vil gerne gøre det lettere at gøre det rigtige og lidt sværere at gøre det forkerte. Vi vil gerne støtte grønt iværksætteri ved at have grønne afgifter, der er fordelt på en måde, sådan at hvis du tager vare på miljø, klima osv., er det billigere for dig. Hvis du iværksætter på en måde, så du ikke tager de hensyn, er det dyrere, og så kan man jo også bruge noget af det provenu, man får, ved at lægge afgifter på sorte virksomheder og sort iværksætteri til at støtte f.eks. de grønne.

Derudover mener jeg, at det må ligge lige til højrebænet at gøre det lidt mindre svært at være iværksætter i Danmark, især grøn iværksætter. Det er ikke så svært at få et SE-nummer, det er ikke så svært at komme i gang.

Kl. 17:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er ikke flere korte bemærkninger, og derfor siger vi tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken til fru Aaja Chemnitz Larsen, IA.

Kl. 17:19

(Ordfører)

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

For et år siden stod vi her. Inuit Ataqatigiit havde en helt særlig prioritering, nemlig hjælp til børn i Grønland, der har oplevet et seksuelt overgreb. Tallene er voldsomme, for det drejer sig nemlig om op til en tredjedel af alle børn i Grønland. I Tasiilaq drejer det sig om 61 pct., og hele 40 pct. af børn, der har oplevet et seksuelt overgreb, oplever det desværre igen. Det er tal, der gør ondt, og derfor er det også en sag, som vi vil forfølge. Her et år efter har regeringen

taget opgaven på sig. 40 mio. kr. er afsat i socialforhandlingerne, og nye initiativer og midler er afsat i politiforliget og i den kommende finanslov. På samme måde strammer vi også kriminalloven og tager generelt problemet mere alvorligt hjemme i Grønland, hvor flere nye lovændringer er på vej.

Generelt kan vi se, at stort set alle de ønsker, som IA havde for et år siden, er blevet igangsat. Vi er ikke i mål, men vi er i gang, og det giver motivation til at kæmpe videre. Fra IA's side vil vi gerne sige tak til regeringen, fordi I lyttede, først til oppositionen i Grønland og senere til et historisk bredt flertal i Grønland, som ønskede et samarbejde. Det er intet mindre end et nybrud i nyere grønlandsk historie, at Danmark og Grønland samarbejder på et område, som egentlig er hjemtaget. Danmark har ikke overtaget social- eller børneområdet. De 80 mio. kr. til at bekæmpe overgreb mod børn i Grønland må aldrig blive en sovepude for Grønland. Ansvar er vores i Grønland. Det er os, der kan skabe en varig og positiv forandring, som der er brug for. Ansvar er forældrenes, og det ligger hos os, de ansvarlige politikere, og hos de ansvarlige ledere, der er i socialforvaltningerne rundt omkring. Det må aldrig misforstås. Det er et ansvar, som vi skal tage på os hjemme i Grønland.

Statsministeren kalder sig for børnenes statsminister, og nu er statsministeren også de grønlandske børns statsminister, for sammen med naalakkersuisut har regeringen taget et ansvar. Naalakkersuisut har erkendt, at vi ikke har gjort det godt nok, at vi har fejlet, og jeg vil sådan set også gerne rose naalakkersuisut, for en erkendelse er vigtig for at komme videre.

Jeg vil også igen gerne sige tak til regeringen for, at I så tydeligt sagde ja i sin tid til at ville bidrage, selv om det er et område, som jo godt kan være lidt svært og lidt følsomt. Nu skal vi i fællesskab sikre, at det bliver en succes, for der er ingen garanti, og i mange år er der rigtig mange af os i Grønland, der har hørt gode toner i grønlandsk politik om, at nu er der hjælp, og nu er det børnenes år, og alligevel sker der ikke rigtig noget. Mange af de gode anbefalinger er givet før, og derfor er det også vigtigt at forstå, at der er mange af os, der godt kan være skeptiske, og som gerne vil se handling og resultater, før vi ligesom kan lægge opgaven fra os.

Ofte får jeg henvendelser fra forældre og voksne børn, som har oplevet et seksuelt overgreb på nært hold. Angsten, den manglende hjælp og detaljerne får det til at vende sig i maven. Det er ingen spøg, det er dybt alvorligt, og jeg er rigtig glad for, at vi er gået i gang med arbejdet, for børnenes skæbner smadres tidligt i deres liv, og for mange kan det også blive svært bagefter. En af de konsekvenser, som vi også taler om i Grønland, men måske ikke nok, er selvmord, når man ikke bliver imødekommet i forhold til det behov, man egentlig har.

Regeringen er sammen med naalakkersuisut kommet med 16 anbefalinger – velkendte, relevante og vigtige anbefalinger – og i mit stille sind beder jeg en bøn om, at de bliver realiseret. Men jeg frygter også, at det ikke sker. Vi har før set, at der er blevet lovet guld og grønne skove på socialområdet, kun for at blive slemt skuffede bagefter. Det er sådan set ikke regeringen, jeg tvivler meget på, eller naalakkersuisut for den sags skyld, men det skyldes de mange hindringer, som vi har i vores samfund. For når det uacceptable bliver normalt, og når vi mangler hænder, er der rigtig store udfordringer, så det er en kæmpe opgave, vi har taget på os.

I Grønland har vi rigtig mange dygtige socialrådgivere og fagfolk, f.eks. psykologer, men når sagsbehandlerne knap nok kan se ud over bunkerne på bordet på klienterne og borgerne, fordi de sidder med så mange sager på bordet, så er vi lige vidt, og så er det et kæmpe, kæmpe stort problem, vi også er nødt til at løse.

Kl. 17:24

Bunkerne er nødt til at blive mindre, og det er måske i virkeligheden den vigtigste pointe, jeg har her i dag. Vi er nødt til at tale meget mere om, hvordan vi hindrer nye overgreb i stedet for kun

at lave brandslukning. Hvordan går vi fra brandslukning til forebyggelse? Og hvad er det, de 16 anbefalinger ikke kommer omkring? Giver det f.eks. mening at opruste dagtilbuddene, når vi ved, at der ikke er pædagoger nok i Grønland; når vi ved, at lønningerne til pædagogerne ikke er særlig gode? Hvordan kan det være, at der er rigtig mange grønlandske socialrådgivere, som egentlig er uddannet, men vælger at tage et andet job? Det er, fordi arbejdsvilkårene er for hårde. Og så sætter vi danske socialrådgivere ind i stedet for? Er det bæredygtigt? Det mener vi ikke nødvendigvis det er.

Kan vi løse de sociale udfordringer i Grønland uden også at løse det kæmpe boligproblem, vi har i Grønland? Og hvordan løfter vi børnepsykiatrien, som vi ved også har det svært i dag? Det er centrale og vigtige problemstillinger, som vi også er nødt til at komme med løsninger til. Inuit Ataqatigiit vil gerne gøre vores til det, og det er en prioritering for os i forhandlingerne helt konkret at sikre midler til familierethuse, så vi sikrer, at barnets retsstilling bliver styrket fremadrettet.

For, kære venner, det er nu, vi går i gang, og der er et kæmpestort stykke arbejde foran os. Og lykkes vi med det, vil det ikke kun påvirke det enkelte barn eller børnene; det vil påvirke hele det grønlandske samfund.

Et andet spor, som vi vil følge i de kommende forhandlinger, er optimering af anstalterne i Grønland. I dag er det sådan, at der er lange ventelister, så overgrebsmænd, som går rundt på gaderne, fordi de er på venteliste til de her anstalter, møder de børn, som de har begået overgreb på. Vi mener, det er vigtigt, at vi får nedbragt den her venteliste. Derudover har vi hen over sommeren set i de grønlandske nyheder om lovløshed og udfordringer med hash i anstalterne, og fra Inuit Ataqatigiits side mener vi, det er vigtigt, at vi finder midler til hashbekæmpelse i de syv anstalter i Grønland, og vi vil pege på nogle konkrete løsninger i forhandlingerne, der kommer.

Hele det grønlandske retssamfund er bygget op omkring resocialisering og en til tider sådan nationalromantisk idé om, at vi kan omvende folk i anstalterne. Realiteterne er, at 40 pct. i anstalterne også har været anbragt som børn. I virkeligheden er det en mangelfuld social indsats. Alt for mange vender tilbage til anstalterne og begår gang på gang kriminalitet. Anstalterne gør en god indsats i forhold til at beskæftige de indsatte, men vi ved også, at vi kan gøre meget mere. Når det kommer til behandling, har regeringen afsat penge til 1 år, men 1 år er ikke nok. Og både behandling og beskæftigelse er helt centralt i forhold til resocialisering. I dag har vi stort set ikke noget, i hvert fald ikke alle steder. Vil gerne have, at kræmperbehandling bliver for en periode på 4 år og ikke kun på 1 år, og ideelt set bør det egentlig være et fast tilbud til kræmperne hjemme i Grønland, sådan at vi sikrer, at der ikke kommer nye overgreb.

Til allersidst vil jeg sige, at det sidste spor, vi vil følge, er kongerigets arktiske strategi, som vi ved skal fornys i år. Det glæder os, at arbejdet er gået i gang, men vi savner også, at strategien følges op af nogle konkrete initiativer. Så vi vil pege på et fokus på menneskerettigheder, på at fremme menneskerettigheder i Grønland og i Arktis. Vi ved, at ICC og IWGIA laver et godt stykke arbejde, og det arbejde mener vi bør styrkes med større inddragelse af interessenter og borgere i Grønland, sådan at den rolle, som vi egentlig har internationalt som frontløber for oprindelige folk, bliver styrket.

I dag bliver Grønland og Danmark i fællesskab set som en allieret, når det handler om at fremme basale rettigheder i Grønland og i Arktis, men det er også en rolle, som vi er nødt til at fokusere noget mere på. Grønlands Råd for Menneskerettigheder peger bl.a. på et øget fokus på børn i sårbare familier og personer med handicap og et øget fokus på retten til bolig for hjemløse og børnefamilier. På den måde kan vi sikre, at kongerigets arktiske strategi går fra en fin glitret rapport til en strategi, som rent faktisk gør en forskel.

Med disse ord vil jeg takke for opmærksomheden, og jeg ser frem til forhandlingerne med regeringen. Mange tak.

Kl. 17:32

Kl. 17:29

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er et par korte bemærkninger. Først er det fra hr. Kristian Hegaard.

Kl. 17:29

Kristian Hegaard (RV):

Tak for en rigtig god tale fra ordføreren, hvor der var et godt fokus, synes jeg, på børn og særlig også på forebyggelse af kriminalitet og overgreb. Noget af det, der jo har stor relevans i den forbindelse, er de igangværende politiforhandlinger, hvor noget af det vigtige afsæt også er, hvordan vi skaber nogle forbedringer for Grønlands Politi. Der har været talt meget om, at man laver en 13. politikreds, hvor man samler nogle specialiserede enheder, men den 13. politikreds findes faktisk allerede. Det er nemlig Grønlands Politi. Den nye enhed, man laver, er den 15. politikreds, for der findes to politikredse henholdsvis i Grønland og på Færøerne.

Noget af det, der jo er lagt op til, er, at vi fokuserer på, at politiet har nogle nedslidte bygninger i Grønland, og at vi laver en særlig enhed vedrørende seksuelle overgreb mod børn. Men det, der er relevant, som ordføreren jo ganske rigtigt siger, er: Hvordan sikrer vi, at også forebyggelsen kommer ind? For én ting er, at man har en enhed, man kan gå til, men har ordføreren nogle gode forslag til, hvordan vi sikrer, at forebyggelsen også kommer godt med i politiforhandlingerne?

Kl. 17:30

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Fru Aaja Chemnitz Larsen.

Kl. 17:30

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Noget af det, vi tror er vigtigt også at sætte fokus på, er nærpoliti, altså i virkeligheden mere politi til at løse opgaverne. Vi så jo før i tiden i Grønland, at man havde en del forebyggende tiltag, f.eks. »Samtale i stedet for vold«, hvor man tog ud til 9. klasserne i Grønland og mødtes med de forskellige unge mennesker og så sluttede af med at sige: Jeg håber ikke, jeg møder jer igen. Så jeg tror på det her med også at lave nogle tiltag, hvor politiet tager nogle initiativer i forhold til at forebygge kriminalitet; det er i hvert fald noget, som vi støtter.

Men jeg tror i første omgang på mere politi. Der skal simpelt hen nogle flere hænder til for at kunne løse de mange opgaver. Vi ser jo, at antallet af anmeldelser er steget ret voldsomt, fordi vi begynder at snakke meget mere åbent omkring de her udfordringer, der er.

Kl. 17:31

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Kristian Hegaard.

Kl. 17:31

Kristian Hegaard (RV):

Et andet initiativ, der var lagt op til, var en modernisering af politiet, bl.a. i forhold til de bygninger, der er, der fremstår meget nedslidte. Det kan være vanskeligt og uværdigt for borgere at tage til en nedslidt bygning, når det er en meget alvorlig sag, der ligesom kan være tale om. Er der andre ting, som er vigtige, og som ordføreren synes man skal have opmærksomhed på, når det er, at man taler om en modernisering af Grønlands politi?

Kl. 17:32

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak for spørgsmålet. Heldigvis har vi fået sikret 16 ud af de 20 mio. kr., der er brug for til at modernisere bygningsmassen i Grønland, så det går heldigvis den rigtige vej – vi mangler lige de sidste 4 mio. kr.

Men det, jeg gerne vil pege på, er, at vi har politistationer, hvor der kun sidder én politibetjent, og det vil altså sige, at man er politibetjent 24 timer i døgnet. Det er no-go i dansk politi, at man sender en betjent ud alene, men det gør man i Grønland, fem steder. Så det er også et område, man er nødt til at have fokus på.

Kl. 17:32

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er der en kort bemærkning fra hr. Kasper Roug.

Kl. 17:32

Kasper Roug (S):

Mange tak for det, og også tak for en rigtig god ordførertale. Jeg synes egentlig, det har været rigtig spændende at høre, for der er ingen tvivl om, at ordføreren har et passioneret forhold til de sociale udfordringer, der er på Grønland. Og der er heller ingen tvivl om, at jeg til gengæld også hører, at der er en klar opfordring til, at det jo ikke kun er et spørgsmål om, at det er regeringen, der skal på banen, men at det er hele Folketinget, der sådan set skal i arbejdstøjet for at løse de her problemer.

Jeg havde egentlig også håbet lidt på, at ordføreren i sin ordførertale ville anerkende regeringen for, at den jo allerede nu har lagt nogle penge i puljen for at få løst nogle problematikker, der er omkring udsatte børn. Jeg håber på, at ordføreren også gerne vil sætte nogle flere ord på, hvad det er, man forventer af Folketinget, og ikke nødvendigvis kun af regeringen.

Kl. 17:33

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 17:33

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Jeg ved ikke helt, om ordføreren var der i starten, men jeg roste faktisk regeringen gentagne gange og sagde tak for et samarbejde, et godt samarbejde. Jeg synes sådan set, at regeringen virkelig har taget opgaven på sig. Jeg fandt et gammelt forhandlingspapir frem og kunne nærmest tjekke alle ting af og sige, at der er vi i hvert fald i gang. Det kan godt være, vi ikke er nået helt i mål, men vi er i gang. Det synes jeg egentlig er ret positivt, og det vil jeg rigtig gerne anerkende, altså at vi er godt i gang.

Så kan man sige, at vi er nødt til at snakke om, hvad vi gør efter 2023. Nu har vi sat et 4-årigt arbejde i gang. Hvordan kan vi sikre, at det ikke nødvendigvis er så afhængigt af, hvem der sidder i statsministerstolen, og at også en blå regering, hvis det skulle komme til det efterfølgende, er villig til at fortsætte det gode samarbejde? For der er ingen tvivl om, at det her ikke må være så afhængigt af et parti. Det her er nødt til at være afhængigt af et bredt flertal i Folketinget, så det er et område, man vil prioritere, uanset hvem der sidder i statsministerstolen.

Kl. 17:34

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Kasper Roug.

Kl. 17:34

Kasper Roug (S):

Tak for det. Det er jo altid dejligt at få noget anerkendelse, og der er ingen tvivl om, at regeringen også er en hund efter ros, og det

er også derfor, jeg spørger til det igen, altså om vi ikke kunne få noget mere! Nej, min pointe er jo selvfølgelig, at der ikke er nogen tvivl om, at de udfordringer, der er, skal vi stå sammen om. Og jeg lagde mærke til, at ordføreren også påpegede, at det så skulle være Folketinget, som skulle være med i det arbejde her. Og jeg håber lidt på, at ordføreren kan udvide vores tanker lidt om, hvordan vi kunne inddrage Folketinget så godt som overhovedet muligt i forhold til at få løst nogle af Grønlands problemer, så det ikke kun er et spørgsmål om, at det skal være regeringen, der skal gøre det.

Kl. 17:35

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 17:35

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Vi har jo helt konkret nævnt Familieretshuset. Tidligere har vi peget på børnehuse, som vi også mener man bør have fokus på i Grønland. På justitsområdet er der mange andre ting, man også kunne pege på. Men vi skal holde snuden i sporet – det er måske i virkeligheden den vigtigste udfordring – og så blive ved med det gode arbejde, som er sat i gang. Og jeg er rigtig glad for, at regeringen ligesom tager opgaven på sig, og at Folketinget bakker op, for det er sådan set det, jeg oplever. Mange tak.

Kl. 17:35

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så er der en kort bemærkning fra hr. Christian Juhl.

Kl. 17:35

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Tak for en meget konkret tale, og i øvrigt tak for et godt, produktivt og sagligt samarbejde. Det, der er det gode ved den ordfører, IA har i øjeblikket, er, at ordføreren er enormt resultatorienteret og går i kødet på enhver minister for at finde løsninger. Det tror jeg er grunden til en stor del af de resultater, der er kommet. Jeg er også enig i, at de 16 punkter på børneområdet er en enormt vigtig start på en lang proces, som forhåbentlig så fortsætter på de områder, der ikke er med, nemlig det, der for alvor skal forebygges, at der kommer flere overgreb. Det glæder jeg mig til at følge, og jeg glæder mig også til at se, om der bliver nye områder, hvor vi kan bakke op om, at der skal sættes ting i gang.

Så synes jeg, at det er en fornuftig nytænkning, og at det er konkrete bud, der bliver givet, på, at når man hjemtager en opgave, er det ikke nok bare at sige, at så flytter man betaleren, altså hvem der skal betale, og hvem der så skal ordne det, og så er det ude af øje og ude af sind for Folketinget og Danmark. Jeg tror, vi skal se på hjemtagning af opgaver som en proces, hvor man simpelt hen siger: Godt nok tager vi nu formelt en beslutning på den dato, men processen skal gennemføres i fællesskab. Vi er et fællesskab i rigsfællesskabet, og vi skal hjælpe hinanden alle de steder, vi kan, også med at overlevere opgaverne på en bedre måde, end vi har gjort indtil nu.

Kl. 17:37

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 17:37

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Det her er, som jeg ser det, en ekstraordinær situation, og derfor må man også sige, at det var noget, hvor naalakkersuisut har erkendt, at man ikke kunne gøre noget ved det, eller at man i hvert fald ikke har gjort nok ved det. Kommunerne har ikke gjort nok – der er et kæmpestort stykke arbejde, som vi ikke kan løfte alene.

Jeg har sådan set også drøftet det her, da jeg havde et møde med statsministeren, fordi det også er vigtigt for mig, at vi får en politisk diskussion om, om den dør, vi har åbnet, er en dør, vi skal lukke i, eller om det er en dør, vi skal lade forblive åben, forstået på den måde, om det er et samarbejde, vi også skal fortsætte efter 2023. Det mener jeg helt klart at det er, og det var også min opfattelse, at det var statsministerens holdning til spørgsmålet.

Vi har 34 gange så meget personfarlig kriminalitet – dvs. vold, voldtægter og seksuelle overgreb – sammenlignet med Danmark. Hvis man lige stopper op og tænker over det i 2 sekunder, så er det jo ret voldsomt, at der er nogle ting i vores samfund, som er så komplekse. Nu er vi gået i gang med at tage fat i seksuelle overgreb, men sådan set er det jo noget, som Grønland egentlig burde løse selv. Så ja, det er en proces, og lige nu er det de børn og unge, vi har fokus på.

Kl. 17:38

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Hr. Christian Juhl.

Kl. 17:38

Christian Juhl (EL):

Det er jeg fuldstændig enig i, og jeg vil i hvert fald gerne give tilsagn om, at vi skal fortsætte samarbejdet på de områder, hvor Grønland synes at det er en fordel at vi samarbejder. Uanset om det er mange eller få penge, der skal bruges, så er det vigtigt, at vi hjælpes ad.

Noget andet er jo, at der er nogle stormagter, der har fået øje på Grønland, og jeg ved ikke, hvorfor de er så interesseret i at komme til Grønland – jo, jeg kender godt til spørgsmålet om jeres undergrund, og at der er en hel masse sikkerhedspolitiske spørgsmål – men jeg vil gerne høre, hvordan ordføreren ser på muligheden for, at Grønland kan bevare et selvstyre, hvor man selv bestemmer over sit land, når så store magter begynder at interessere sig både for økonomi, undergrund og sikkerhedspolitik. Jeg synes, det virker helt overvældende, at den interesse er så stor især fra Kina og USA's side.

Kl. 17:39

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 17:39

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Jeg deler den holdning, som flere har givet udtryk for tidligere, nemlig at der vil opstå et tomrum. Hvis Grønland bliver selvstændigt, dvs. politisk og økonomisk selvstændigt – og der snakker vi en del år ude i fremtiden – vil der opstå et tomrum. Jeg tænker sådan set, at vi har fået cementeret, at Grønland og Danmark står sammen, og at Grønland ønsker at være en del af rigsfællesskabet. Det fik vi cementeret, dengang Trump var ude at sige, at han gerne ville købe Grønland.

Så kan man spørge, om der er et alternativ i forhold til amerikanerne. Jeg synes ikke, at det er et godt alternativ, hvis jeg skal være helt ærlig, og derfor tror jeg sådan set også, at vi nødt til at kigge konstruktivt på, hvad vi så kan gøre for ligesom at sikre, at den situation med den trekant, der er, bliver løst på en god måde.

Kl. 17:40

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak. Så er det hr. Marcus Knuth.

Kl. 17:40

Marcus Knuth (KF):

Tak. Jeg vil egentlig bare sige tak til ordføreren for hendes kæmpe engagement. Nu er det sjældent, at jeg er meget enig med hr. Christian Juhl, men jeg er enig i, at det, at et område er hjemtaget, ikke er det samme, som at der ikke kan være mere samarbejde. Selv om spørgsmålet om udsatte børn er et meget, meget trist område, afspejler det jo, at vi godt kan have et rigtig, rigtig positivt samarbejde, på trods af at området er hjemtaget. Så jeg vil bare sige tak til ordføreren for det store engagement, ordføreren har på justitsområdet, også i forhold til fængsler og til indsatte. Det er noget, som vi Konservative går meget op i, og noget, som vi i hvert fald gerne vil fortsætte samarbejdet med ordføreren om.

Kl. 17:41

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 17:41

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak til ordføreren, og også tak for det gode samarbejde. Jeg synes sådan set, det viser, hvor vigtigt et bredt samarbejde i Folketinget er, og også, hvor vigtigt et bredt engagement fra Grønlandsordførerne og fra de øvrige partier i virkeligheden er. Det er enormt vigtigt for os.

Jeg synes, det er vigtigt at sige, at vi også er nødt til at bevare et håb. Mange gange, når jeg snakker om de her tal i forhold til udsatte børn, sidder folk og ser sådan lidt triste ud og sådan noget, men jeg synes bare, det er enormt vigtigt at tro på, at det gør en forskel, at vi snakker om det og måske også lidt lufter det beskidte vasketøj. Det synes jeg er vigtigt for at kunne løse de problemer, der nu engang er. Det er derfor, jeg synes, at erkendelsen er så vigtig. Det, at vi tager det frem og kigger på det og løser det, er i virkeligheden hele forudsætningen for det grønlandske samfund. Der er mange, der synes, at socialpolitik måske er noget, vi skal lave, når der ikke er mere af alt det sjove med udenrigspolitik, erhvervs politik og handelspolitik, men i Grønland betyder det alt for uddannelse, det betyder alt for erhvervsudvikling, og det betyder i virkeligheden alt for hele Grønlands udvikling. Mange tak.

Kl. 17:42

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det fru Lisbeth Bech-Nielsen.

Kl. 17:42

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tak, og også tak for talen. Tak for det gode samarbejde, som vi har. Jeg vil spørge lidt ind til noget, som både betyder meget for SF, og som jeg også ved betyder meget for IA og for ordføreren, nemlig børnenes vilkår. Ordføreren var selv inde på det i talen i forhold til børnene i Grønland, og hvor svært det kan være at fastholde uddannet personale på grund af de forhold, der gør sig gældende. Kunne ordføreren ikke prøve at sætte lidt flere ord på, hvad der kunne gøres ekstra for at få flere til at blive og også for at tiltrække nyt personale?

Kl. 17:43

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 17:43

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak og tak for spørgsmålet. Hvis man skal tage sådan to helt konkrete personalegrupper, kunne man for det første tage f.eks. pædagogerne. Vi mangler rigtig mange uddannede pædagoger. Mange

af dem, der er uddannede, vælger at lave noget andet, fordi lønningerne simpelt hen er for lave.

Fra IA's side var vi klar til at indgå en politisk aftale, og normalt holder vi os også fra de her lønforhandlinger, men man ved politisk, hvor vigtigt det er, for hvis vi ikke kan få passet vores børn, er det rigtig svært for os at udføre vores arbejde, det er svært for os at få hjulene til at køre rundt. På samme måde kan man sige det med socialrådgiverne. Hvis de sidder med 300 sager pr. sagsbehandler, som jeg ved at mange af mine tidligere kolleger og medarbejdere gør, er det jo svært overhovedet at kunne overskue det, og så er det måske nemmere at gå over gaden og få et job, hvor arbejdspresset ikke er så stort.

Kl. 17:43

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Fru Lisbeth Bech-Nielsen.

Kl. 17:44

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tak. Ja, og det er jo problemet, kan man sige. Hvad kan vi gøre i Danmark og i Folketinget, og hvad kan man gøre i Grønland for at løse det problem? Ordføreren er inde på en politisk aftale, hvilket man jo ellers ikke gør i respekt for den grønlandske model, kan man kalde det, men hvad skulle der ellers til? Jeg tror måske ikke, at man kunne overføre en minimumsmodel direkte en til en fra Danmark til Grønland eller hvad?

Kl. 17:44

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 17:44

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Det er en anden uddannelse, man kan tage hjemme i Grønland, og også en anden overenskomst. Et fokus er, at vi bliver ved med at fokusere på alle de ting, som de 16 anbefalinger ikke peger på, altså børnepsykiatri, boligproblemerne, som man skal løse hjemme i Grønland, pædagogernes lønninger – det er noget, som Grønland selv kan løse. Men når vi bliver ved med at snakke om det, får det også et politisk fokus, og det er derfor, jeg tager det op her i dag, men det er et ansvar, der ligger hjemme i Grønland. For socialrådgiverne helt konkret er det jo vejledende sagstal. Det vil sige, at man kun sidder med 25-30 sager pr. sagsbehandler. Og sådan helt konkret vil det selvfølgelig også være oplagt at kigge på løn- og arbejdsvilkår, men igen er det et ansvar hjemme i Grønland.

Kl. 17:45

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til fru Aaja Chemnitz Larsen. Den næste ordfører er fru Aki-Matilda Høegh-Dam fra Siumut.

Kl. 17:45

(Ordfører)**Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):**

I år taler vi om en meget usædvanlig finanslov. Det er en finanslov, der er dybt præget af det faktum, at verden er udsat for en altoverskyggende pandemi, som hen over den sene vinter og det tidlige forår bare har bredt sig som en steppebrand over hele verden.

I Danmark har regeringen og dens støttepartier og ikke at glemme oppositionen sammen med grønlandske, færøske og danske kollegaer stået last og brast i en situation, der har krævet usædvanlige beslutninger. Jeg skal ikke undlade at meddele, at jeg føler mig stolt over at være en del af et Folketing, som kunne stå sammen på tværs af politiske skel, på tværs af geografiske udgangspunkter, og

som bakkede vores nuværende regering op i de meget svære, men nødvendige beslutninger, der måtte tages.

Nu er det ved at blive almindelig hverdag igen på Borgen. Vi er begyndt at mærke de politiske skel. Vi er begyndt at markere vores standpunkter, og vi ønsker nu også, at en del af statens finanslov skal udarbejdes ud fra vores politiske ideologier.

Men politik er jo ikke bare ideologi eller at slås om rigdom. Politik er også, hvordan vi håndterer hinanden. Så jeg står foran jer her i dag, fordi jeg gerne vil minde jer om, at der er danske statsborgere, der ofte kommer i glemmebogen, nemlig danske statsborgere med grønlandsk baggrund. Så når jeg for i tiden har snakket om alt det med vores mørke side af vores fælles historie, har det jo ikke været for at give nogen skylden. Det har lige så meget været for at give et større indblik i, hvorfor vi står her, hvor vi står i dag. I årtier har statsansatte med grønlandsk baggrund, der arbejder under samme eller somme tider hårdere vilkår end deres danske kolleger, været nødsaget til at stå tilbage på sidelinjen, fordi deres lønninger var mindre end deres danske kollegaers.

Så jeg er stolt af, at vi alligevel ved den sidste finanslov kunne sætte os sammen og snakke det her igennem, og at vi bagefter har formået at finde ud af, hvordan vi kan gøre det hele meget mere lige.

Politi- og anstaltsbetjente er dem, der styrker retssikkerheden hjemme i Grønland, og det er jo et dansk ansvarsområde, som vi skal huske, når vi står herinde – og vi har stadig lang vej endnu. Det blev der også snakket om for ikke så lang tid siden af min grønlandske kollega. Det er noget, vi er enige om.

Vi bliver også nødt til at snakke om retssikkerheden på alle de andre områder. Nu har man styrket den, men vi skal mere endnu. Man har også givet ekstra penge til retsområdet. Det er noget, som Siumut i Folketinget og naalakkersuisut har kæmpet for. Det er vi glade for. Men vi skal heller ikke glemme, at der stadig er ventelister til anstalterne, at der stadig er meget kriminalitet, også begået mod børn, og vi bliver nødt til at huske, at det her er ansvars- og lovgivningsområder, som vi skal have med, når vi begynder at debattere finansloven.

Det var jo sådan, at jeg under min tid som børnerådsmedlem i NAKUUSA, UNICEF, rejste rundt til forskellige byer og bygder og også snakkede med børnene. Det var af den samme årsag, at jeg kom ind i politik. Derfor skal det heller ikke gå ubemærket hen, at vi ved sidste års finanslov så det første store skridt mod tillid og fællesskab. Her kunne en socialminister, fru Astrid Krag, fra Danmark og medlem af naalakkersuisut, Martha Abelsen, sidde sammen og være sammen om det, som vi faktisk er enige om – om noget, der samler os, nemlig vores børn. Derfor vil jeg også gerne sige mange tak til socialministeren og Martha Abelsen for, at vi kan komme videre.

Igen, vi er først lige begyndt, men det glæder os, at vi i løbet af det første år har taget de første skridt mod mange ting. Der er mange ting, som man har kæmpet for fra grønlandske folketingsmedlemmers side i flere årtier.

I år har vi så, som jeg også startede med at sige, en coronafinanslov, og pandemien har altså været streng for mange af os. Det er også sådan, at mange af mine medborgere i Grønland også har følt dette pres. Forskellen er blot, at nogle af os bliver nødt til at rejse uendelig langt hjemmefra for i nogle tilfælde at få behandling på Rigshospitalet, og i mange af de tilfælde må man undvære sine nærmeste i lange perioder, og man kommer væk fra alt, som man finder trygt – væk fra familien, væk fra kendte omgivelser.

Kl. 17:50

Det var derfor, vi sidste år også kæmpede for, at de grønlandske patienthjem i Danmark også skulle have afsat ekstra midler. Behovet for tryghed og genkendelighed i disse tider er endnu større. I Siumut ønsker vi også at tilgodese dem, der har det allersværest i dette halve års tid, i de kommende finanslovsforhandlinger, nemlig grønlandske

patienter og deres ledsagende pårørende i Danmark. Vi skal skabe grundlag for at sikre bedre sociale forhold, og det er et vigtigt udgangspunkt, selv om der også er arbejdspladser, vi bliver nødt til at sikre, nemlig i forhold til beskæftigelse for alle. Det gælder sikkerheden for alle, også for børnene, som vi også bliver nødt til at tænke på.

For ligesom resten af verden er vi i Grønland stadig meget sårbar over for konjunkturændringer, og den grønlandske fiskeriekseport er først ved at mærke de første dønninger af pandemiens konsekvenser, og en fortsat epidemi vil samlet set påvirke eksporten negativt. Fiskeriselskaberne forventer ifølge Økonomisk Råd et prisfald på helt op til 50 pct. i visse tilfælde, og lige nu er det et gennemsnit på 20 pct. Det er selvfølgelig afhængigt af fiskeriprodukter og arter, men det har betydning for indbyggerne, idet indhandlingspriserne i Grønland går i den negative retning. Dette kan komme til at betyde svigtende skatteindtægter, svigtende omsætning for fiskere, der lander deres fisk til fabrikkerne, og dermed en potentiel voldsom indvirkning på dagligdagen i Grønland.

Nu ved vi alle, der sidder her, at vi fra Folketingets side ingen direkte indflydelse har på de forhold, jeg nævner, og i respekt for naalakkersuisut er jeg sikker på, at det siddende selvstyre vil tage både rettidige og passende foranstaltninger, men alligevel vil jeg som folkevalgt i Grønland og valgt til Folketinget ikke afholde mig fra at kommentere, at man, når danske institutioner, fonde, ministerier investerer i Grønland gennem Vækstfonden, eller når det gælder vores kritiske infrastruktur, også har blik for at sikre mere lighed på tværs af hele Grønland. Således mener jeg, at kapitalen også skal prioriteres til erhvervsprojekter uden for hovedstaden Nuuk, og at investeringer og lån skal være med til at skabe grobund for en bedre økonomi i de dele af riget, som ikke har del i den samme rigdom, som mange af de større byer har.

Nu er vores verden vendt på hovedet, og vi har skullet finde ud af at komme igennem den her pandemi og den kommende økonomiske krise, men det kræver i virkeligheden medmenneskelighed over for de borgere, der har mest brug for det, men det vil også kræve en stor tilpasningsevne, kreativitet, nyskabelser, og det er det, der plejer at få menneskeheden igennem de her svære kriser. Så jeg ser frem til at indgå i forhandlingerne om den kommende finanslov, og jeg håber inderligt og reelt på, at vi alle med fornuften i behold og evnen til at se ud over vores modsætningsforhold sammen kan få enderne til at mødes og bidrage til, at *alle* statsborgere i dette kæmpe rige kommer til at mærke vores forhåbentlig fornuftige og velgennemtænkte kompromiser.

Tak skal I have.

Kl. 17:54

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er en kort bemærkning fra hr. Christian Juhl.

Kl. 17:54

Christian Juhl (EL):

Tak, og tak for talen fra Siumuts ordfører. Selvfølgelig er det fedt at se de to ministre skrive under, men jeg vil nu sige, at vi hele tiden skal huske, hvordan ting udvikler sig i et samfund, og havde der ikke været nogen, der her i Folketinget i årevis havde prøvet at bryde tabuet om børnene, og havde der i Grønland ikke været nogen, der havde prøvet at bryde tabuet, så man kunne formidle en udvikling, så ministrene på et tidspunkt kunne skrive under, var det aldrig sket. Jeg tror, at hvis ikke den dynamik var i samfundene og her i Folketinget og der ikke var nogen, der tog det alvorligt, var det aldrig sket. Ministrene gør det jo ikke af sig selv; de skal altid både hjælpes lidt frem og løftes lidt en gang imellem. Det er én ting.

En anden ting, jeg egentlig gerne vil spørge om, er: Hvis man skal lave god socialpolitik og være et selvstændigt land, skal man jo have en god økonomi. Og en god socialpolitik forudsætter også,

at der ikke er stor ulighed. Det, der har chokeret mig mest ved at besøge Grønland, er den store ulighed, der er i samfundet. Hvilke bud har ordføreren på at løse især ulighedsspørgsmålet?

Kl. 17:58

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 17:55

Kl. 17:55

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

For det første vil jeg sige tak for spørgsmålet. Jeg ser, at der er en kort bemærkning og lidt spørgsmål. For at starte lidt med det omkring børn generelt: Altså, det er jo en kamp, man har taget gennem årtier; det er rigtigt. Det er også noget, som jeg jo selv har gennemgået med UNICEF's »NAKUUSA«, som også var et samarbejde med Danmark. Det har også været med til at rykke nogle grænser. Men det, vi bliver nødt til at tænke på, er jo, at det handler om mennesker i sig selv, og det er derfor, jeg synes, det er vigtigt, at det også er blevet taget op i dag.

Angående ulighed: Det har rigtig mange aspekter. Det er et svært område, også fordi uligheden desværre mange gange er højest set i forhold til etnicitet – mellem grønlændere og danskere. Det er et problem, og det er det, der er med til at skabe en idé om, at uligheden også skyldes en bestemt nationalitet. Hvis vi skal bryde med det, bliver vi også nødt til at kunne snakke om, hvorfor der lige præcis er den her ulighed mellem de to folkefærd.

Kl. 17:56

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Hr. Christian Juhl.

Kl. 17:56

Christian Juhl (EL):

Nu ser jeg også ulighed mellem den grønlandske elite og den grønlandske fanger, en meget stor ulighed, og Grønland leverer selv tal på det. Derfor er det vel også vigtigt at diskutere den ulighed, der er i det grønlandske samfund blandt grønlændere, hvis vi skal løse de sociale problemer; men nu skal jeg ikke løse dem. Det kan godt ske, at det er et tabu at diskutere det – det ved jeg ikke, og det håber jeg ikke det er – men det er ret vigtigt. Vi har jo diskuteret det i hundrede år i Danmark og holdt uligheden på et lavere niveau, end grønlænderne har, og det tror jeg har været en fordel for det danske samfund. Det er derfor, jeg spørger.

Kl. 17:57

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 17:57

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Og jeg synes, det er godt, du spørger. Jeg ser ikke det her som et tabu; jeg ser det som et emne, vi også drøfter i Grønland. Når jeg tager det her op, er det bare, fordi jeg synes, det er vigtigt, at man også gør opmærksom på, at grunden til, at diskussionen i Grønland hurtigt kommer til at handle om danskere og grønlændere, og hvordan uligheden er der, er, fordi der er reelle systematiske og strukturelle forhindringer for, hvem det er, der klarer sig bedst i landet.

Nu løb jeg tør for tid, jeg ville ellers gerne svare på mere.

Kl. 17:58

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så er det hr. Kristian Hegaard.

Kristian Hegaard (RV):

Tak for talen til ordføreren. Som retsordfører er jeg selvfølgelig glad for det store fokus, der var på justitsområdet, og jeg er også glad for, at ordføreren bl.a. var inde på det her omkring fængslerne, som vi jo har kigget på det seneste år, hvor der jo har været udfordringer med at rekruttere det personale, der skulle til, i fængslerne. Selv om man har fastsat en given normering, har man ikke kunnet ansætte det personale, der skulle til. Og der er jo en grund til, at man har en given normering, og det er jo for at opretholde sikkerhed og yde den fornødne resocialiserende indsats osv., der skal til i fængslerne. Det er jo rigtig godt, at vi har fået sat nogle ekstra midler af til det.

Men det, der også er vigtigt, er, hvordan vi sørger for, at der kommer færre indsatte i fængslerne, altså hvordan vi sørger for selve forebyggelsesdelen. Og det var også det, jeg var inde på over for den tidligere ordfører, nemlig at der i det nye politiforlig er lagt op til, at vi skal have en enhed, der retter sig særligt mod seksuelle overgreb mod børn. Men hvordan sørger vi for, at det ikke kommer dertil? Hvordan sørger vi for, at man ikke skal gå til politiet, og at man ikke kommer i fængsel? Hvad kunne et godt element af forebyggelse være?

Kl. 17:59

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 17:59

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Det, som jeg også synes har været interessant, når vi kiggede på, hvorfor tallet kunne være så højt, var, hvordan man foranstaltede. For i Grønland straffer vi ikke; vi *foranstalter*. Og i Grønland har vi ikke fængsler; vi har *anstalter*. Det er jo også en af de ting, vi bliver nødt til at diskutere. Hvis vi kigger på den gamle grønlandske kultur og på de principper, man havde i starten af 1900-tallet, så straffede man faktisk sin befolkning. Men så kom man og sagde, at man faktisk skal have mindre strenge foranstaltninger, fordi det handler om *ædle vilde mennesker*.

I nogle tilfælde har det ikke været løsningen på det; i nogle tilfælde har det faktisk virket mindre afskrækkende i forhold til at kunne gøre nogle ting, frem for at det skulle kunne virke afskrækkende. En ting, som jeg også synes vi kunne snakke om, er gerningsmandsprincippet, som vi følger i Grønland, hvor vi kigger meget på gerningsmanden i stedet for at kigge på selve gerningen. Og på den måde får f.eks. seksualforbrydere mod børn også kun 1 år på en anstalt, en åben anstalt, hvor de kan gå ud i byen, frem for at blive straffet strengere.

Kl. 18:00

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Hr. Kristian Hegaard.

Kl. 18:00

Kristian Hegaard (RV):

Tak for et meget godt, kvalificeret svar, synes jeg, med fokus på det resocialiserende, som jo har betydning for, at man ikke begår kriminalitet en gang til, for når man først en gang har begået noget slemt, skal man selvfølgelig have en hård straf for det. Men det, der er vigtigt, er bare, at vi ikke får det næste offer; at man ikke begår kriminalitet næste gang. Men det, vi også kigger på, er politiindsatsen, som jo kan være nødvendig en gang imellem. Og der vil jeg høre, om ordføreren har nogle særlige holdninger til, hvad der skal til, for at vi får et mere moderne politi, for det er jo også noget af det, vi kommer til at have fokus på.

Kl. 18:01

Kl. 18:04

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Først og fremmest er der mange aspekter, vi bliver nødt til at kigge på. Nu nævnte du også selv politiet, men anstaltsbetjentene skal vi også kigge på – altså, der er jo flere aspekter. Der er mange anstalter rundtomkring på kysten – hvis man ikke nævner den nye anstalt i Nuuk – som er i forfald; det er et kæmpeproblem. Vi har også dårlige lønsvilkår, dårlige arbejdsvilkår, som vi bliver nødt til at få forbedret, hvis vi gerne vil have bedre foranstaltninger. Vi bliver nødt til at kigge på, om det, vi giver til økonomien, til retsområdet i Grønland, egentlig er nok i forhold til de geografiske, demografiske og kulturelle forskelle, der er.

Kl. 18:01

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak. Så er det hr. Kasper Roug.

Kl. 18:01

Kasper Roug (S):

Jamen mange tak til ordføreren for en rigtig god tale. Det var jo en tale, der vidner om, at ordføreren selvfølgelig brænder for Grønland og for at gøre det bedste for den store, store ø. Men jeg hører også, at der er utrolig mange ønsker, og det er jo selvfølgelig rigtig, rigtig godt, når man skal starte nogle forhandlinger op til en finanslovsaf-tale, at man også har nogle ønsker og nogle klare mål for dem. Jeg hører også, at ordføreren gerne vil formane, at man skal forhandle med fornuften i behold. Og hvis jeg kender finansministeren ret, vil du i hvert fald nok få fornuft i overmål i jeres forhandlinger.

Noget af det, jeg til gengæld bider lidt mærke i, er, at ordføreren også taler om, at man i højere grad fra den danske stats side skal kunne arbejde lidt mere for et lige Grønland, altså et lige Grønland i forhold til områderne uden for de større byer, kan jeg forstå. Kan ordføreren uddybe nærmere, hvordan ordføreren ser, at den danske stat skal kunne arbejde for det?

Kl. 18:02

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 18:02

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Ja, det gør jeg meget gerne. Jeg vil gerne komme ind på, at selv om det er et grønlandsk ansvarsområde – og det er vigtigt at pointere – har man stadig kæmpet for det, også fra den tidligere regerings side i forhold til Vækstfonden, hvor man har givet nogle midler. Og selv om det er godt, havde jeg også lidt problemer med det, da jeg så det, fordi det lod til, at man bare sagde: Her er en masse penge, tag for jer! Jeg tænker, at hvis vi skal bekæmpe uligheden, og hvis vi igennem Vækstfonden eller noget andet skal begynde at sætte fart på erhvervene i Grønland, bliver vi også nødt til specifikt at øremærke indsatsen, så vi bekæmper den kæmpe ulighed på tværs af geografi, men også til gavn for alle i Grønland.

Kl. 18:03

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger.

Nu er det sådan, at der stadig væk er en ordfører tilbage inden finansministeren, så jeg tænker, at vi tager den sidste ordfører, og så holder vi en afterpause, inden finansministeren går på.

Men først hr. Sjúrdur Skaale fra Javnaðarflokkurin.

(Ordfører)

Sjúrdur Skaale (JF):

Det dokument, som vi behandler i dag, er på omkring 500 siders finanslov og 2.500 siders bilag eller kommentarer til finansloven. Færøerne nævnes 194 gange på de 3.000 sider. Hvis vi lægger alt sammen, fylder det ganske få sider, og tallene er små. Hvis vi tager debatten, vi har haft i dag, så fylder de små beløb, der sendes til Færøerne, ingenting. Ingen har forholdt sig til dem. Det er slet ikke nævnt. Mit pensum er således ikke så stort som de andres, og det er præcis sådan, det skal være.

Økonomisk afhængighed af Danmark er noget, man på Færøerne i mange år har stilet mod at komme ud af. Bloktilskuddet blev reduceret med en tredjedel i 2002 og har næsten hele tiden siden været fastfrosset nominelt, så det reelt bliver mindre år for år. I dag er det på 641,8 mio. kr. svarende til knap 4 pct. af Færøernes bnp og ca. 13-14 pct. af landskassens samlede udgifter. Jeg er lidt stolt af at kunne sige, at alle partier har været med til den her nominelle fastfrysning af tilskuddet. Hvis man på Færøerne ikke havde fulgt den kurs, man har gjort siden 2002, så ville beløbet i dag være på – det er lidt svært at regne ud – men i hvert fald på mere end 1,4 mia. kr., altså mere end det dobbelte af, hvad det er. Det er altså godt og vel 700 mio. kr. årligt fra Færøerne til Danmark. Velbekomme! Brug nu pengene som omhu, som man plejer at sige.

Der er naturligvis andre, mindre poster end bloktilskuddet, der er danske ansvarsområder, men også de bliver stille og roligt overtaget et efter et. Det er altså ikke nogen revolution, men det er en udvikling, hvor Færøerne lige så stille glider ud af den danske finanslov. Resultatet er et mere selvstændigt færøsk samfund og et langt sundere rigsfællesskab. Der er selvfølgelig tunge poster tilbage, som man kan se i finansloven, f.eks. politi og retsvæsen, men hvis vi ser på det store billede, tror jeg ikke, man kan sige, at den ene tjener på den anden, som vi lige står. Færøerne har f.eks. verdens mest udprægede import-eksport-økonomi, og næsten alt går igennem Danmark. Det er ikke nogen dårlig forretning.

Der er også fælles områder, hvor Færøerne direkte betaler til Danmark. Jeg har f.eks. lavet en undersøgelse, der viser, at momsens af de digitale varer og tjenester, som vi bruger en stadig større del af vores indkomst på, ender i statskassen, når en færøsk bruger køber det. Det er godt nok en fejl, som jeg håber vi kan få rettet, men det er bare et eksempel på, at den danske og den færøske økonomi er forbundne kar, og det er der overordnet ikke noget galt i.

Lige så skidt som ensidig afhængighed er, lige så godt er samarbejde. Derfor er jeg rigtig glad for, at jeg i det sidste år har kunnet lave aftaler, hvor regeringen sammen med andre parter på Færøerne, nogle gange også i Danmark, både private og offentlige, har været villig til at indgå i fælles finansiering af forskellige projekter inden for forskning, inden for kultur og undervisning. Jeg håber, vi trods den lidt klemte coronafinanslov vil kunne fortsætte med det i år. Jeg glæder mig i hvert fald til at mødes med finansministeren til en diskussion om, hvad vi kan finde ud af.

Jeg håber også, at regeringen vil imødekomme de ønsker, min kollega Edmund Joensen og jeg fremlagde for justitsministeren i sidste uge om de forbedringer, som det er presserende at få lavet inden for politiet på Færøerne. Det er et dansk ansvarsområde, og det er forhold, der ikke er i orden.

Kl. 18:08

Til sidst: Der skal formentlig gøres store investeringer i inspektions-skibe, i radarsystemer og i andet militært isenkram de kommende år. Det kræver udviklingen i Arktis desværre. Det kræver den stadig større russiske oprustning og aggression desværre. For det første er det meget vigtigt, at ingen beslutning træffes om disse forhold uden om de færøske myndigheder. Og for det andet, hvis man i fællesskab beslutter sig for at investere, så bør færøske virksomheder

få mulighed for at være med helt fra starten, ikke kun som arbejdstagere, men også som rådgivere, og det gælder både eventuelle skibe og eventuelle installationer på land. Regeringen bør huske på, at maksimal færøsk inddragelse både politisk og erhvervsmæssigt er forudsætningen for forståelsen for og opbakningen til den politik, som det formentlig bliver nødvendigt at føre i Nordatlanten i de kommende år.

Altså, mindre ensidig økonomisk og politisk afhængighed og mere samarbejde mellem de to parter er den mest perspektivrige vej frem, så lad os samarbejde om det. Tak.

Kl. 18:10

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Christian Juhl.

Kl. 18:10

Christian Juhl (EL):

Jamen jeg vil da først ærbødigt sige tusind tak for den store økonomiske støtte fra Færøerne, bliv endelig ved med det, for dem skal vi nok få brugt her i Danmark. Det kan endda være, at vi også får fat i de sidste 600 mio. kr. Det er jo et godt tegn, at Færøerne i de her år virkelig har en god økonomi, og det kan vist glæde enhver, uanset om man er blå eller rød eller grøn.

Det, jeg gerne vil spørge om, er om det der sidste emne, altså den militære oprustning i Arktis. Er det færingernes opfattelse, at færingerne ønsker flere installationer og mere militær i Færøerne, eller skal vi satse på at holde fast i Ilulissaterklæringens lavspændingsprincip og dermed sige, at det ikke går, og at vi er nødt til at sige til de store magter: Lad være med det?

Kl. 18:11

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 18:11

Sjúrður Skaale (JF):

Det er alles ønske, at der ikke opstilles militære installationer overhovedet. Det er alles ønske. Men som spørgeren ved, sendte man f.eks. fra Sveriges side for 2 år siden en masse soldater og kampvogne til Gotland, fordi de russiske styrker var kommet rigtig tæt på Gotland, og man var bange for, hvad der skete der. Når det kan ske i Krim, kan det så ikke også ske på Gotland? Det er jo den realitet, som vi desværre lever med, og jeg tror, at der ville være forståelse for – hvis man indgår i en dialog – at der f.eks. bliver sat en radar op på Færøerne, hvis det er nødvendigt for at have et bedre overblik over og en indsigt i, hvad der sker omkring Færøerne. Det tror jeg bliver nødvendigt, desværre.

Kl. 18:11

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Christian Juhl.

Kl. 18:11

Christian Juhl (EL):

Men alle ved jo, at en spiral vokser opad, hvis begge parter eller alle tre parter lægger til hele tiden. Så kan man altid sige, at jamen det var dig, der sidst lagde noget til og oprustede, men nej, det var dig, for vi går lige lidt længere ned, men nej, det var dig. Og så kan man blive ved med at få en spiral, der går helt op ligesom under den kolde krig. Så begynder det jo at blive dyrt, for så skal vi alle sammen betale for det, og det er ikke sikkert, at der så er så meget overskud i Færøerne, og det er heller ikke sikkert, at mere militær giver øget sikkerhed, tværtimod.

Kl. 18:12

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 18:12

Sjúrður Skaale (JF):

Det er fuldstændig korrekt, at det er en tragisk spiral, man ender i, når man kommer ind på oprustning. Det så vi under den kolde krig. Så vendte spiralen sig heldigvis omvendt bagefter, og vi fik en lang periode, hvor der ikke var nogen installationer på Færøerne, overhovedet. Men jeg tror bare, at når man ser, hvad der sker i f.eks. Østersøen, så må man forholde sig til det. Og at opstille en radar er vel ikke nogen aggression i sig selv. Det er bare for at se, hvad der sker.

Kl. 18:13

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Kasper Roug.

Kl. 18:13

Kasper Roug (S):

Tak til ordføreren for en god tale. Ligesom min kollega fra Enhedslisten er jeg også utrolig glad for, at der på den måde ser ud til at flyde flere og flere penge fra Færøerne til Danmark. Nu er vi jo fra samme parti, så jeg er sikker på, at ordføreren godt kunne fortælle noget om solidaritet, og vi er selvfølgelig rigtig glade for, at Færøerne også gerne vil udvise solidaritet over for Danmark. Jeg kunne dog også godt tænke mig at spørge lidt ind til det med, at vi taler om, at det kan styrke rigsfællesskabet, at Færøerne står stærkere, specielt økonomisk. Kunne ordføreren sætte nogle flere ord på, hvordan ordføreren ser at rigsfællesskabet kan blive styrket, ved at Færøerne bliver stærkere?

Kl. 18:13

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 18:13

Sjúrður Skaale (JF):

Tak for spørgsmålet. Det er vel som i enhver relation sådan, at hvis der er en afhængighed, hvis kvinden eller manden er økonomisk afhængig af den anden part i forholdet, så bliver det forhold mindre ligeværdigt, og så kommer det til at fylde meget. Det vil være bestemmende for, hvordan relationen ellers er, når der er et økonomisk afhængighedsforhold. Man kan få den tanke, at der er mindre frivillighed, færre selvvalgte ting, for man er jo afhængig af den anden; man bliver nødt til at vælge det. Hvis man kommer dertil, at der ikke er den der ensidige afhængighed, hvor den ene er afhængig af den anden, så tror jeg, at man kan opbygge et helt andet forhold, hvor man kan tale med hinanden som ligeværdige parter, og det bliver jo menneskeligt et langt mere sundt forhold.

Kl. 18:14

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Kasper Roug.

Kl. 18:14

Kasper Roug (S):

Tak for det. Det er der jo ingen tvivl om. I det ligeværd, kan man sige, er det også vigtigt, at Færøerne, som ordføreren også nævnte kort, træder ind i samarbejdet om en arktisk strategi. Der vil jeg bare lige kort spørge ordføreren: Hvordan ser ordføreren at Færøerne kan træde positivt ind i en rolle i forhold til udviklingen af en arktisk strategi?

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Værsgo.

Sjúrður Skaale (JF):

Det er svært at sige inden for et halvt minut, men som jeg har sagt mange gange, er det sådan, at når det gælder Arktis, kan man have en virkelig stor slagkraft. Grønland er jo det vigtigste land, det vigtigste område; det er et enormt geografisk område. Færøerne ligger på tærsklen mellem Europa og Arktis, og selv om Danmark er et lille land, er det altså 100 gange så stort i befolkningstal og økonomi som de andre. Danmark har en langt større økonomisk og diplomatisk muskel, og sammen kan de tre parter skabe en synergieffekt, som jeg tror kan give slagkraft.

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Tak til Sjúrður Skaale. Der er ikke flere korte bemærkninger.

Så holder vi en aftenpause, og mødet genoptages kl. 19.00. Mødet er udsat. (Kl. 18:15).

Forhandling

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er klokken præcis 19, og vi genoptager mødet.

Vi er i gang med forhandlingen om finanslovsforslaget. Jeg skal give ordet til finansministeren, der nu har maksimalt ½ time til at redegøre for regeringens finanslovsforslag.

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Tak for det. Tak for ordet, og tak for debatten i dag, som jo på den ene side har været utrolig fredelig – og det er jo dejligt – og på den anden side har givet et unikt indblik i folketingsmedlemmernes forståelse af litteratur og dyreliv. Det er jo en berigelse, man kun kunne have drømt om på forhånd. Jeg vil sige det på den måde – efter at have hørt alle partiers ordførere – at de har et bedre bud på, hvordan finansloven skal være, end regeringen har. Og det har jo den store fordel, at så kan tingene jo kun blive bedre, når vi skal forhandle i den kommende tid. Det ser jeg frem til.

Der er ingen tvivl om, at vi er i en meget alvorlig situation med dansk økonomi. Hele verden er blevet ramt af corona. Det er noget, der rammer sundhedsmæssigt; det har kostet liv, også i Danmark, og det har også kostet livskvalitet. Og det har selvfølgelig også ramt vores økonomi; rigtig mange mennesker har mistet deres arbejde, virksomheder har været presset i knæ. Vi er blevet testet som land og som fællesskab på en måde, som vi ikke har set siden anden verdenskrig.

Derfor vil jeg også gerne starte med at takke Folketinget for, hvad jeg synes har været en utrolig fornem indsats i forhold til at vise det samarbejdende folkestyre under den krise, vi har været igennem. Vi har i fællesskab lavet en række hjælpepakker. Vi har taget en række initiativer og taget ansvar for at få Danmark godt igennem krisen på en måde, som bl.a. betød, at jeg som finansminister en dag i foråret kunne stå og præsentere den første hjælpepakke med repræsentanter fra alle Folketingets partier – og også med arbejdsmarkedets parter, hvor man på 24 timer lavede en trepartsaftale. Med en let omskrivning af en tekst fra et band, som jeg sætter stor pris på, og som kommer fra min hjemby, nemlig TV 2: Det er Danmark, når

Kl. 18:15 det er bedst. Og det, der gør det endnu bedre, er, at det ikke alene er politikere og beslutningstagere, men det er hele vores samfund, der har taget ansvar. Det er hver eneste dansker, der har haft det her inde på livet, som også er med til at få os igennem krisen.

Kl. 18:15 Meget er gået godt. Selv om vi er blevet hårdt ramt, er vi kommet bedre igennem end mange andre. Men vi er på ingen måde ude i lyset endnu. Der er stadig væk en farlig vej foran os, og vi skal stadig væk træffe kloge beslutninger, meget gerne i et bredt fællesskab. Det gælder også vores økonomi.

Inden coronaen ramte, stod vi med en situation, hvor dansk økonomi var bomstærk, og hvor vi kunne se, at beskæftigelsen var på vej i vejret. Man talte om, at virksomhederne kunne have svært ved at få den arbejdskraft, de havde brug for. Vi kunne se, at dansk økonomi var i smult vande. Så kom coronaen, og med enorm kraft ramte den ikke alene Danmark, men verden omkring os. Og ser vi på det bedste skøn for, hvad resultatet for vores økonomi bliver i år, så vil det være, at vi har mistet mange arbejdspladser, og at vi får et fald i bnp på 4,5 pct. Det er et kæmpe nyrehug, vi dér har fået i dansk økonomi. Den gode nyhed er så, at vi trods alt kan se, at der er bedring i farvandet, og at vi til næste år forventer en stigning i bnp på over 4 pct.

Kl. 19:04 Men der er også store usikkerhedsfaktorer, som vi er nødt til at tage med ind i vores overvejelser, når vi skal lave en finanslov med hinanden i år. Det er bl.a., at 800.000 arbejdspladser i det her land er dybt afhængige af, hvad der sker i verden omkring os. For selv hvis vi i fællesskab i det her fantastiske Danmark træffer alle de rigtige beslutninger, er vi en lille og åben økonomi, som i den grad er afhængig af, hvad der sker omkring os. Og når vi ser til USA, når vi ser til Tyskland, når vi ser til Storbritannien og hører hele diskussionen om brexit lige nu – når vi i det hele taget kigger på vores tætteste handelspartnere – så er der grund til bekymring. Det er også en af de helt store grunde til, at vi er nødt til at sige til hinanden: Det her års finanslov bliver en coronafinanslov.

Kl. 19:00 Jeg har dagen igennem godt hørt rigtig mange gode ønsker til alt det, partierne hver især gerne vil bruge penge på. For en stor dels vedkommende må jeg også sige, at jeg synes, det er sympatisk, og det er bestemt ting, der kunne være med til at gøre Danmark bedre. Noget af det er jeg så også uenig i – det skal jeg komme tilbage til. Men helt grundlæggende er den opgave, vi har nu, jeg har som finansminister, og regeringen og vi i fællesskab som Folketing har, at få Danmark bedst muligt gennem krisen også på det næste stræk. Det betyder så også, at når vi skal prioritere det, vil der være nogle ting, som der så ikke bliver råd til i samme omgang – noget, der må vente, til vi har fået den her situation håndteret.

Hvad man synes er vigtigst, afhænger selvfølgelig af øjnene, der ser. Men jeg tror faktisk, at rigtig mange danskere vil have forståelse for, at man er nødt til at tage det vigtigste først. Det er også grunden til, at vi i finansloven jo bl.a. lægger op til at have krigskassen på de 9,2 mia. kr. Der er blevet spurgt til, hvorfor man ikke bare kalder det en reserve eller en krisekasse eller noget andet, og det kunne man da også have gjort. Når jeg har valgt at kalde det en krigskasse, er det, fordi det er et godt udtryk fra en gammel forsvarsminister, der også meget godt beskriver, hvad det er, vi er: Vi er i krig i forhold til at bekæmpe den virus, vi står over for, med de virkninger, den har på vores samfund økonomisk og sundhedsmæssigt.

Hvad skal de 9,2 mia. kr. så bruges til? er der blevet spurgt om her i lokalet, og det er jo helt rimeligt og fornuftigt at spørge om det. De mange, mange penge skal bruges til at være en reserve, vi har klar til, hvad der måtte komme forude. For hvis der er noget, vi har lært af coronaen i de seneste måneder, så er det, at vi ikke på forhånd kan vide, hvordan den udvikler sig, hvad det er for udfordringer, vi står med, og hvordan den påvirker os som mennesker og som samfund. Derfor er det rigtig, rigtig klogt, at vi har sat nogle penge

af til, at vi kan sætte gang i vores økonomi, eller vi kan betale for vacciner eller for at styrke testkapaciteten, hvis vi får brug for det – hvad det måtte være. Så det er til at stimulere vores økonomi, meget gerne med initiativer, som også kan understøtte den grønne udvikling – det er regeringen fuldstændig enig i at vi skal – og så er det også til at tage vare på vores sundhedsvæsen. Det er den allervigtigste opgave, vi står med her, og det er, uanset hvad for et parti vi kommer fra. Og hvis vi ikke formår at løse den, har vi ikke gjort det godt nok.

Set med regeringens øjne, når vi ser på økonomien, er arbejdsløsheden den helt store udfordring. Vi kan se, at tusinder af mennesker har mistet deres arbejde. Vi kan også se, at de hjælpepakker, vi satte i gang, har haft en effekt. Da det var på sit højeste, var der næsten 250.000 mennesker, hvis arbejdspladser vi i fællesskab holdt hånden under, sådan at de ikke var i risiko for at få en fyreseddel. De initiativer, vi tager fra regeringens side for at stimulere økonomien – hvor vi går helt til kanten af budgetloven, men jo dermed også stadig væk er inden for en fuldstændig ansvarlig ramme – er jo også for at sætte gang i hjulene.

Kl. 19:10

Effekten af det vil være ca. 46.000 beskæftigede. Så hvis vi ikke havde sat de her initiativer i gang, kunne vi ikke være sikre på, at de kunne beholde deres arbejde. Betyder det så, at vi med et fingerknips kan løse det hele, at det alt sammen er overstået til næste år? Nej, det gør det ikke. Jeg ville ønske, at jeg kunne sige noget andet fra den her talerstol, men vi ved det jo godt alle sammen nede i maven, at den her krise har ramt os så hårdt, at vi altså ikke kommer over den på rekordtid. Men vi kan sætte en retning, og vi kan fortsætte i det spor, som vi har gjort i fællesskab med hjælpepakkerne og dermed også bidrage til at få os bedst muligt igennem krisen.

Jeg har været glad for de mange indlæg, der har været her i dag, og jeg vil gerne kommentere på en række af dem. Der har som sagt også været lejlighed til at komme lidt rundt i dyreriget. Hr. Troels Lund Poulsen beskrev den største lykke, man kan opleve som menneske, hvad enten man er politiker eller ej, nemlig at blive far. Så kan man diskutere, om det hører med til samme lykkeniveau at høre Gurli Gris, men det er i hvert fald noget af det, som de fleste børnefamilier kan nikke genkendende til. Andre var inde på Harry Potter, og sågar George Orwell var indeover, der var Kammerat Napoleon og en gammel kending: Vores gode ven, elefanten, kom søreme også forbi. Så vi har virkelig haft glæde af det.

Hr. Troels Lund Poulsen beskrev dog ud over Gurli Gris også Rasmus Klump, og det er virkelig noget, som jeg kan genkende. Helt tilbage fra min barndom var jeg meget, meget glad for Rasmus Klump, og jeg havde sådan en sparekassesparebøsse med Rasmus Klump. Som finansminister var det jo måden, man sådan blev trænet i, at der skulle være penge til tiderne, der måtte komme. Så jeg kan virkelig relatere til det, og jeg må også sige, at den beskrivelse, som hr. Troels Lund Poulsen har, i forhold til at de rejser rundt og oplever en masse og så kommer tilbage til moren i køkkenet, der står og laver pandekager, og at de alle sammen har utrolig travlt med at spise de der pandekager og måske ikke tænker så meget på, at de også skal laves, er et billede, jeg faktisk godt kan genkende. Det må jeg sige. Altså, det minder faktisk meget om at være finansminister, at folk rejser rundt og har en masse gode ideer, de kommer tilbage med, og at der så står en i køkkenet og skal prøve at få det hele til at balancere. Men det, jeg hørte fra hr. Troels Lund Poulsen, var også en anerkendelse af det samarbejde, vi har haft i foråret, og det vil jeg også gerne kvittere for den anden vej; men der var også en bekymring for, om regeringen nu er optaget nok af at få dansk økonomi fortsat på ret kurs. Det kan jeg berolige med at vi er.

Hvad jeg ikke hørte så meget til, var, hvad Venstre selv vil byde ind med, og jeg forstår, at man kommer med sit finanslovsforslag på et senere tidspunkt, og sådan er det. Men når man direkte blev

spurgt, om man var enig i, at vi skal bruge budgetlovens rammer til at sætte gang i dansk økonomi, hvilket vil sige et underskud på de 0,5 pct. til næste år, så fik jeg i hvert fald ikke noteret på min blok noget klart svar fra Venstre, og det er jo ret fundamentalt, om man er parat til at gå ned ad den vej i fællesskab for at kunne holde hånden under arbejdspladser, under virksomheder, under Danmark, eller om man ikke er. Så jeg håber, hvis ikke i dag, så meget snart, at vi kan få et svar fra Venstre på det. For ellers er det, der jo mest står tilbage, en kritik af regeringen af, at man på den ene side, får vi at vide, ikke gør nok for at sætte gang i økonomien, og at man på den anden side bruger for mange penge.

Kl. 19:15

Jeg tror, man skal vælge, hvad det er, man synes kritikken skal være, for ellers – for nu at blive i børnelitteraturen – kom jeg nemlig til at tænke på noget, da jeg hørte hr. Troels Lund Poulsen, nemlig Peter Plys. Der er en fantastisk scene i Peter Plys, hvor Peter Plys og Grisling er ude at gå i Hundredemeterskoven, og så mister de orienteringen undervejs. Grisling bliver lidt nervøs og spørger Peter Plys, om han tror, at de er faret vild, hvortil Peter Plys siger: Jeg ved ikke helt, hvor vi er, eller hvor vi er på vej hen, men vi skyder en god fart.

Det billede kom frem, da jeg hørte Venstres kritik. Man skyder lidt i alle retninger og håber, at der er god fart på. Men der er ikke rigtig hoved og hale på tingene. Det håber jeg der kommer, og jeg håber, at vi kan fortsætte et godt samarbejde om at få Danmark bedst muligt igennem krisen. Det er vi i hvert fald parat til fra regeringens side, men det kræver, som hr. Troels Lund Poulsen så rigtigt sagde det, to til en tango. Ja, det kræver måske i virkeligheden endnu flere. Det kræver nemlig forhåbentlig en bred indsats i Folketinget.

Fra Dansk Folkepartis side kan man ikke sige, at det regnede med roser ned over regeringen, men der var dog også lyspunkter set med en finansministers øjne. Jeg forstod det sådan på hr. René Christensen, at man synes, at regeringen skal gøre mere på den grønne dagsorden, og det er jeg sådan set glad for at høre. For man må da sige, at Dansk Folkeparti har lavet en rejse af de større på det spørgsmål, fra at man for lidt over et års tid siden mente, at debatten havde været for meget præget af klimatosser, til at man nu synes, at regeringen skal sætte mere fokus på det grønne.

Vi vil meget gerne sætte fokus på det grønne, og det er jo også en af de diskussioner, vi har haft i den her sal i dag. Synes vi, at det er en af de vigtigste opgaver, vi står med? Til det er svaret: Ja, det gør vi. For selv om vi har en coronakrise, der i den grad fylder på dagsordenen og i vores beslutninger, så har vi også en klimakrise, som, når coronakrisen engang ligger bag os, desværre stadig væk vil være hos os; en klimakrise, som kræver handling. Og det er jo derfor, det er så afgørende vigtigt, at det her Folketing bredt og i fællesskab har besluttet 70-procentsmålsætningen i 2030, at vi har lavet klimaloven med hinanden, at vi, før vi gik på sommerferie, har lavet vigtige aftaler på klimaområdet i forhold til affald, i forhold til industri, i forhold til energi, og at vi også i den kommende tid kommer til at gå ind i nye forhandlinger, og at vi derudover skal kigge på en grøn skattereform.

Hertil kommer, at vi i den her finanslov, når det gælder forskning, sætter meget, meget stærkt ind i forhold til den grønne forskning, fordi vi jo har brug for at blive klogere, få ny viden, få nye teknologier, sådan at vi kan imødegå den udfordring, vi står med, med klimaforandringerne. Vi går i øvrigt også ind, når det gælder udviklingsbistanden og målretter den mere i retning af klimaudfordringerne, og i forhold til biodiversitet har vi også taget ting med i finansloven.

Betyder det, at vi dermed har løst hele den grønne udfordring? Nej, det gør det ikke. Men når man sammenholder det med, at vi jo klart siger, at den regeringsreserve, krigskassen, som vi har lagt op til med de 9,2 mia. kr., vil vi også meget gerne se i en grøn kontekst,

og at der er en forhandlingsreserve på 1,5 mia. kr., som også kan bruges, hvis partierne ønsker det, på bl.a. grønne initiativer, så synes jeg faktisk, at vi bevæger os i en god retning.

Hr. René Christensen var også inde på ældreområdet, et meget, meget vigtigt spørgsmål, og jeg deler hr. René Christensens ord om, at når det gælder indsatsen for vores ældre – og jeg tror, at jeg citerer nogenlunde præcist – så er det ikke alene et spørgsmål om penge, men så er det også et spørgsmål om penge, og det er jo rigtigt. For når vi ser det, som på ulykkelig og hjerteskrærende vis har åbenbaret sig i tv-udsendelser og på anden vis, så handler det ikke alene om penge, så handler det også om menneskesyn, det handler om, hvordan man leder, det handler om en kultur.

Kl. 19:20

Men det er klart, at når der heldigvis i de kommende år bliver flere ældre og flere børn, betyder det også noget, hvor mange penge der er sat af til at kunne give en ordentlig pleje og omsorg til vores børn og ældre. Og det er grunden til, at ved siden af det, vi har foreslået i den her finanslov, så er det så vigtigt at huske på, at hele fundamentet for det, vi lægger frem her, også er de kommune- og regionsaftaler, vi har lavet, hvor vi for første gang under den her regering siger, at når der kommer flere børn, når der kommer flere ældre, så skal pengene følge med. Det er så vigtigt. Og jeg glæder mig også over, at hr. René Christensen kvitterede for det. Jeg ville ønske, at hr. René Christensen – for det tror jeg faktisk har været et mål for Dansk Folkeparti under den tidligere regering – havde kunnet få dem med på den samme tilgang. Det kunne man ikke dengang. Jeg håber, at man engang i fremtiden vil kunne gøre det.

I forhold til Det Radikale Venstre er det klart, at man jo, når det er Det Radikale Venstre i ordets bedste forstand, bevæger sig videre ud internationalt – det er Harry Potter; det er ikke alene den danske diskussion, vi er i længere – og hvor det i virkeligheden meget godt opsummerer budskabet fra De Radikale, altså det, man citerede Dumbledore for, nemlig at det nemmeste ikke altid er det rigtigste. Og er der noget, vi har oplevet i den her tid, er det jo, at vi har skullet træffe svære beslutninger, rigtig svære beslutninger, prioriteter, og det kommer vi også til i de kommende år. Derfor vil opgaven være, selv om den ikke er nem, at sikre, at vi kommer godt igennem klimakrisen, at vi kommer godt igennem corona, og at vi også passer godt på vores velfærd, og at vi gør det på en måde, så vi fremtidssikrer det her land.

Vi kan være uenige om nogle af værktøjerne til at nå derhen, men jeg tror, vi er meget enige om retningen. Og derfor vil jeg selvfølgelig også gerne kvittere for det samarbejde, vi har haft i den her regerings levetid, men jo altså også i forhold til de opgaver, jeg håber vi i fællesskab kan løse fremadrettet. Det gælder ikke mindst den grønne udfordring – altså hvordan vi kan investere i grøn teknologi, i grønne arbejdspladser, i grøn udvikling til gavn for Danmark, men jo også til gavn for, at vi kan sætte et eksempel, som forhåbentlig kan række ud over landets grænser. Det ved jeg optager os begge, og jeg synes, vi har taget vigtige beslutninger allerede.

Et andet parti, vi også har haft et rigtig godt samarbejde med, er jo SF. Og som det blev sagt, skal vi også mere retfærdigt ud af krisen. For det, som fru Lisbeth Bech-Nielsen også var inde på, var jo, at sidst vi var i en krise, der minder om den, vi står i nu, nemlig finanskrisen, kom vi ikke godt ud af det – der førte det til, at regningen i høj grad blev sendt til dem, der havde mindst. Og jeg vil bare sige, at det ikke er den måde, vi har tænkt os at løse krisen på som socialdemokratisk regering, og det hører jeg heller ikke er den måde, SF vil gøre det på.

Jeg vil også sige tak, fordi det fra SF's side blev understreget, at det jo er dejligt, når selv meget liberale tænketanke begynder at anerkende, at der faktisk er et flertal i det danske Folketing, der vil sætte pengene af, når der kommer flere børn og ældre. Det er for mig at se en af de vigtigste landvindinger, vi har lavet som ny regering

i samarbejde med de partier, der har peget på os – at vi rent faktisk giver mulighed for at sikre økonomien. Tilbage til udgangspunktet: Det løser ikke alle problemer i sig selv, men det er en meget vigtig forudsætning for, at man kan klare det i øvrigt.

Hr. Rune Lund var også inde på, at det er vigtigt, at vi holder en retfærdig retning for det danske samfund, bl.a. at vi har et skattevæsen, der fungerer – at vi på den måde kan være med til at sikre, at der kommer penge i kassen, og at folk kan have en vished om, at den skat, der skal betales, også den, som dem med de meget, meget dyre advokater og revisorer, skal betale, også kommer i kassen. Og det er for mig at se også et vigtigt budskab, altså at uanset om det er høj eller lav, skal vi hver især bidrage med det, vi skal. Og der må ikke være nogen pladugler og kriminelle derude, der har let adgang til at få snablen lige ned i skattekassen.

Det er en opgave, som er enormt stor. Vi har en kæmpe, kæmpe udfordring med at få skattevæsenet til at fungere, som vi gerne vil, men det er et fælles ansvar, at vi også sætter penge af med den her finanslov til den opgave, fordi den er så vigtig, og fordi det er en del af, hvad vi er i Danmark, at vi har et velfungerende skattevæsen, som kan være med til at bidrage til et velfungerende velfærdssamfund, hvor det, der foregår, er retfærdigt og ordentligt. Og det er hele udgangspunktet for det fællesskab, der hedder Danmark.

Kl. 19:26

Også tak til Det Konservative Folkeparti, ikke alene for en hilsen fra Ramboline, men i endnu højere grad for, at man, både når det gælder klimadagsordenen og også hjælpepakker, har taget et ansvar. Og jeg hørte også hr. Marcus Knuth – hvis vi nu sætter den lidt højstemte retorik til side et øjeblik – gå ind på en bane, der hedder, at man også gerne vil gå aktivt ind i finanslovsforhandlingerne; man vil selvfølgelig vide, hvad pengene skal bruges til, men man er parat til at tage ansvar. Det vil jeg gerne kvittere for, og jeg vil se frem til drøftelserne om, hvordan vi kan sikre et stærkt dansk erhvervsliv og en grøn omstilling.

I forhold til Nye Borgerlige er det altid en fornøjelse at høre hr. Lars Boje Mathiesen, ikke fordi vi er enige om så meget – det er vi som regel ikke – men fordi man bliver bekræftet i, at der er forskelle i dansk politik, og at der er en klar tilgang til tingene. Jeg vil også bare gerne til Nye Borgerlige sige, at vi i flere sammenhænge i året, der er gået, har haft rigtig fine forhandlinger; vi har lavet ting sammen. Og der har også været tidspunkter, hvor man fra Nye Borgerliges side har sagt: Der er for langt imellem os. Det er fair nok. Men det er jo på sin vis befriende, at man her har et parti, hvor svaret på udfordringerne, når der er gode tider, er skattelettelser, og når der er dårlige tider, så er det også skattelettelser. Og på den måde er der jo en konstant, som man aldrig tager fejl af. Så uanset om man vil indrette sit kompas efter det eller ej, er der i hvert fald ikke nogen stor risiko for, at man tager fejl af hinanden.

Så vil hr. Ole Birk Olesen gerne tale reformer i dag. Allerstørst vil jeg sige, at jeg jo deler synspunktet om, at der er lavet en række reformer før den her regering og før det her Folketing, som har været med til at skabe fundamentet for den økonomi, vi står med, og som jo i sagens natur også har givet os de muskler, vi har haft til vores rådighed, da coronaen ramte. Men jeg tror, at der er en meget forskellig tilgang til, hvad det er for reformer, vi skal lave fremadrettet.

Jeg vil meget gerne være med til at lave andengenerationsreformer, hvor vi bl.a. får flere med indvandrerbaggrund ud på arbejdsmarkedet, hvor vi uddanner de 50.000 unge, der hverken er i arbejde eller i uddannelse, og hvor vi ser på sygefraværet – for bare at tage tre eksempler på noget, hvor vi kan lave de næste generationer af reformer. Så for mig er det ikke et spørgsmål om, om man vil reformer, men hvad for nogle reformer man vil – om det skal være klassiske arbejdsudbudsreformer, som man har lavet tidligere, eller

om der måske er nogle nye og klogere greb, man kan bruge. Men det får vi sikkert en god diskussion om.

Så er der Alternativet ved hr. Torsten Gejl, som gerne havde set, at der havde været mere til det grønne. Jeg håber, at vi ved forhandlingsbordet i fællesskab kan få dykket ned i, at der faktisk er meget grønt i den her finanslov – og respekt for, som hr. Torsten Gejl også selv sagde, at når man har mere end 50 ordførerskaber, er der måske ikke tid til at se på enhver detalje. Men det ændrer ikke på, at jeg hører Alternativet komme med et ønske om at have en mere grøn retning end den, regeringen har sat, og det må vi jo snakke med hinanden om.

Til sidst vil jeg til fru Aaja Chemnitz Larsen også sige tak for et rigtig godt samarbejde om de meget, meget vigtige udfordringer, det grønlandske samfund står med, ikke mindst når det gælder børn og retsvæsen. Det er et eksempel på, at vi i fællesskab har kunnet løfte opgaven – ikke at Danmark skal træde ind, hvor der ikke skal være plads, nemlig i forhold til de ting, der er hjemtaget, men at vi dér, hvor der er mulighed for, at vi kan arbejde sammen, gør det. Men jeg vil også sige, at vi fra regeringens side ser frem til forhandlinger med fru Aaja Chemnitz Larsen i forbindelse med den her finanslov om yderligere initiativer i forhold til Grønland. Og det samme vil jeg sige til fru Aki-Matilda Høegh-Dam – også tak for et rigtig godt samarbejde, hvor man også herfra har set en brændende vilje til at gøre noget godt for det grønlandske samfund i et tæt samarbejde med den danske regering og det danske Folketing.

Til sidst vil jeg selvfølgelig også sige tak til hr. Sjúður Skaale, som endda gik så langt som til at sige, at han havde penge med til finansministeren, og det er næsten det mest unikke, man kan opleve i mit job. Mon dog ikke vi får lejlighed til også at forhandle lidt om, hvordan vi kan lave nogle yderligere gode ting til Færøerne, både med hr. Sjúður Skaale og hr. Sjúður Skaales kollega fra Færøerne. (Tredje næstformand (Jens Rohde): Hr. finansminister, nu banker jeg snart på ruden!) Det er godt. Så siger jeg foreløbig tak, så der ikke bliver ballade ved ruden!

Kl. 19:31

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Vi har finansministeren en time endnu til at besvare spørgsmål. Og den time ser ud til at kunne udfyldes ganske pænt – der er i hvert fald en pænt lang talerkø, og vi starter jo selvfølgelig med hovedordførerne og i partirækkefølge, og derfor skal jeg først give ordet til hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 19:31

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det, og tak for bemærkningerne fra finansministeren, og også for de mange replikker, der er givet. Der tror jeg måske bare, man skulle starte med at kvittere med et Peter Plys-citat for ligesom at sætte dagsordenen. Peter Plys siger:

Lov mig, at du altid vil huske dette: Du er modigere, end du tror, stærkere, end du ser ud til, og klogere, end du ved.

Det er nok det tætteste, jeg kommer på give finansministeren ros, så det stopper vi med her, men det er dog også i en erkendelse af, at vi har lavet en lang række aftaler.

Når det så er sagt, har der sådan set i dag også udspillet sig en spændende debat, nemlig om spørgsmålet om det såkaldte arbejdsudbud og det forståelsespapir, som regeringen jo har lavet med de støttepartier, som man har. Der er ligesom to udlægnings af, hvordan man skal forstå arbejdsudbuddet. Der er jo den, synes jeg, meget klare definition, som Det Radikale Venstre ved finansordfører Sofie Carsten Nielsen meget fint beskriver, og så er der den, kan man sige, lidt mere uortodokse definition fra Enhedslistens ordfører, hr. Rune Lund. Derfor ville det måske nok nu være interessant at høre, hvordan finansministeren opfatter forståelsespapiret og spørgsmålet

om, hvad man, hvis man får et mindre arbejdsudbud ved hjælp af nogle politiske initiativer, man tager, så skal gøre bagefter.

Kl. 19:33

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Finansministeren.

Kl. 19:33

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Allerførst vil jeg gerne sige tak for de pæne ord. Omend de var lånt fra Peter Plys, så opfattede jeg dem som oprigtigt velmenende. Det tager jeg til hjertet med glæde.

For så vidt angår forståelsespapiret, så skal jeg gerne sige, hvad der står i det. Der står rigtig mange fornuftige ting, men i forhold til det, som jeg tror har hr. Troels Lund Poulsens særlig interesse, står der under det, der hedder punkt d i det afsnit, at »initiativer, der måtte reducere beskæftigelsen, modsvares af andre – men ikke nødvendigvis samtidige – tiltag, der som minimum øger beskæftigelsen tilsvarende«.

Kl. 19:33

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 19:33

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for den højtælsning. Men hvordan skal man så forstå det? Er det så over tid, at man skal levere på det? Hvis man nu laver en politisk aftale, der f.eks. mindsker arbejdsudbuddet med, lad os sige 10.000, hvornår skal man så, om man så må sige, genoprette det, der så er sket? Er det på den korte bane, er det over de næste 2-3 måneder, er det inden for det finansår, vi har nu, eller er det sådan set over de kommende 3-4 år? Det står der jo desværre ikke så meget om.

Kl. 19:34

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Finansministeren.

Kl. 19:34

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Nej altså, det, der står, er, som jeg også forelagde det for et øjeblik siden, at »initiativer, der måtte reducere beskæftigelsen, modsvares af andre – men ikke nødvendigvis samtidige – tiltag, der som minimum øger beskæftigelsen tilsvarende«.

Det vil sige, at man på et passende tidspunkt, efter man måtte have taget beslutninger, som reducerer beskæftigelsen, skal tage nogle andre beslutninger, der som minimum giver lige så meget beskæftigelse med andre virkemidler. Det er sådan, det skal forstås.

Kl. 19:35

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det hr. René Christensen, Dansk Folkeparti.

Kl. 19:35

René Christensen (DF):

Tak for det. Jeg er ikke så velbevandret i børnebøger mere, da jeg har store børn, men jeg kan dog huske nogle af børnebøgerne. Der var bl.a. Hafferlaffen, og hvad skete der der? Peter Plys gik ud i skoven og var så bange for alt det, der skete, så han var fuldstændig irrationel i forhold til de beslutninger, som han traf. Og da jeg hørte ministerens tale, kom jeg til at tænke på den, fordi ministeren sagde, at vi står i en coronakrise, at vi står i en klimakrise, altså at det hele er krise. Sådan var det også sidst, vi havde en socialdemokratisk ledet regering. Dengang var det bare Bjarne Corydon, der var finansminister, men der var det hele også i krisens tegn og om, at vi derfor var nødt til at træffe de her beslutninger. Og sådan bliver det lidt

igen, fordi der er så meget, vi gerne vil, men det kan vi ikke, fordi der er krise, og krisen stopper nok ikke lige med det samme; det bliver der lagt meget, meget tryk på.

Derfor vil jeg gerne stille et spørgsmål, og det er sådan rent politisk. Når man kigger på det og f.eks. tager landdistrikterne, kan man se, at der er fjernet alt, hvad der hedder infrastruktur, som kunne få Danmark til at hænge bedre sammen. Man har fjernet bredbåndspuljen, og det er altså 100 mio. kr., vi taler om. Man har fjernet alt det, der kunne styrke landdistrikterne. Er det på grund af krisen, eller er det udtryk for en politisk holdning?

Kl. 19:36

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Finansministeren.

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Allerførst vil jeg sige, at jeg synes, det er lidt specielt, at hr. René Christensen mener, at krisen rammer, fordi der er en socialdemokratisk regering. Jeg tror, at uanset hvilken regering der havde siddet, ville coronakrisen have været en kæmpe opgave. Og jeg håber, at denne regering har vist – i samarbejde med alle gode kræfter og hele det danske fællesskab – at det kan vi håndtere.

Vi er dybt optaget af, at der sker udvikling i alle dele af Danmark. Det er faktisk også en af grundene til, at vi har lavet store aftaler med både kommuner og regioner, der giver økonomien til, at man kan udvikle sig, ikke alene i de store byer, men også andre steder i landet, og at vi har lavet en udligningsaftale med partier, der gik ind og tog ansvar for at lave en fordeling fra by til land. Desværre tog Dansk Folkeparti ikke ansvar for den aftale.

Kl. 19:37

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Hr. René Christensen.

Kl. 19:37

René Christensen (DF):

Men ministeren svarer jo ikke, for hvad er det, kommunerne gerne vil? De vil jo faktisk gerne finansiere sig selv. Men kan de det, hvis borgerne ikke kan komme frem og tilbage? Kan de det, hvis borgerne ikke kan komme på internettet, fordi man nedlægger bredbåndspuljen? Vi taler altså om over 100.000 boliger, som i dag ikke har adgang til bredbånd, og alligevel siger regeringen: Den pulje sløjfer vi. Det giver jo ikke vækst. Det giver jo nærmere stagnation, og det betyder, at vi skal sende endnu flere penge ud til provinsen, fordi provinsen på den måde ikke kan blive dygtigere og ikke kan tjene flere penge.

Det jo en helt forkert vej at gå, og derfor spørger jeg en gang til: Er det krisens skyld, at man siger til provinsen, at de hverken får infrastruktur eller internet? Eller er det udtryk for en politisk holdning om, at man hellere vil sende penge ud til provinsen, end at de skal have lov til at finansiere sig selv?

Kl. 19:38

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Finansministeren.

Kl. 19:38

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Allerførst har jeg ikke hørt nogen sige nogen steder i Danmark, at vi ikke har planer om at tage initiativer i forhold til infrastruktur. Regeringen har meldt, at vi selvfølgelig vil komme med vores forslag til en infrastrukturplan. Når vi gør det, vil der være god lejlighed til også at drøfte det med Folketingets partier, og der vil vi da også

være dybt optaget af, hvad der sker uden for de store byer; vi vil også være optaget af, hvad der sker i de store byer.

Når vi foreslår en politireform netop nu, hvor vi flytter politi ud lokalt, er det jo netop, fordi vi ønsker at understøtte en udvikling, der ikke kun er i de store byer, men også i resten af Danmark. Når vi er dybt optaget af at få uddannelsesinstitutioner rundt i hele landet – at de både kan forblive der, men at der også kan komme flere – så er det jo, fordi det er noget af det allervigtigste, man kan gøre i forhold til et lokalsamfund. Så det er en dagsorden, vi i den grad er optaget af, og derfor må jeg sige, at jeg ikke kan genkende det billede, hr. René Christensen prøver at tegne.

Kl. 19:39

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det fru Sofie Carsten Nielsen, Radikale Venstre.

Kl. 19:39

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for det. Og tak for alle de gode ord om de grønne ambitioner, som vi deler. Nu tog finansministeren jo selv Rasmus Klump-analogien videre, så den må vi blive i, for det her med, at det er hårdt sådan at være finansminister og skulle stå med pandekagerne hele tiden, og at der hele tiden kommer nogen og spiser dem, synes jeg måske er lige tykt nok i det her finanslovsudspil. Hvis man sådan skal blive i analogien, har finansministeren jo spist alle pandekagerne selv, inden der er inviteret nogle gæster til bordet. (*Finansministeren (Nicolai Wammen): Gid det var så vel.*) For Socialdemokraterne har jo brugt råderummet på deres egne forslag, inden der overhovedet er blevet inviteret.

Derfor er jeg optaget af det, som jeg også spurgte den socialdemokratiske ordfører om – det gør mig lidt bekymret – nemlig hvordan det hænger sammen med de grønne ambitioner, som der er ord for. Kommer der en økonomisk plan? Er den økonomiske plan en saldotskrivning, som den socialdemokratiske ordfører sagde?

Kl. 19:40

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Finansministeren.

Kl. 19:40

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg synes, at vi med den her finanslov viser vejen for, hvordan vi skal håndtere Danmark i en krisetid, nemlig coronatiden. Det er den vigtigste plan, vi kan lægge lige nu, nemlig hvordan vi får Danmark bedst gennem krisen. Den følger jo op på de initiativer, vi har taget – også før sommerferien – bl.a. med Det Radikale Venstre som en stærk og konstruktiv samarbejdspartner. Det gælder i øvrigt også i forhold til den grønne dagsorden.

Jeg kan ikke genkende billedet af, at vi i regeringen har spist alle pandekagerne selv, selv om nogle af os måske her i coronatiden har lagt et par kilo til. Der er stadig væk en del at forhandle om, men jeg vedkender mig, at der i år er færre penge til det, man kunne kalde forhandlinger om alle mulige andre initiativer, end der var sidste år. Det synes jeg ikke er så mærkeligt, når vi har én altafgørende udfordring, nemlig at få os igennem coronakrisen, samtidig med at vi skal tackle den grønne udfordring og passe godt på vores velfærdssamfund.

Kl. 19:41

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Fru Sofie Carsten Nielsen.

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Men det besvarede så ikke spørgsmålet. Så nu spørger jeg bare helt konkret: Kommer der andet end den her saldotskrivning, som giver et billede af regeringens ambitioner for, hvad det er, man vil med dansk økonomi frem til 2025?

Kl. 19:41

siger også, at selv om finansloven – og det kan jeg jo godt sige som finansminister – er en meget, meget vigtig del af regeringens politik, er det ikke den eneste del af regeringens politik. Man er også nødt til at se det i forhold til de forløb, der kommer om klimaet. Vi lavede lige op til årsskiftet sidste år en meget vigtig aftale om klimaloven, og vi lavede lige før sommeren en aftale om affald, om energi og i forhold til industrien. Og vi skal i gang med en grøn skattereform. Der er masser af grønt på dagsordenen, og det glæder jeg mig til at lave sammen med SF og andre partier.

Kl. 19:45

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Finansministeren.

Kl. 19:42

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Fru Lisbeth Bech-Nielsen.

Kl. 19:45

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Vi har jo en forståelse med hinanden i forståelsespapiret, og det er måske meget godt også i den her sammenhæng lige at læse op, hvad det var, vi gav hinanden håndslag på:

»Forudsætningen for et stærkt velfærdssamfund er, at der føres en ansvarlig og retfærdig økonomisk politik. Den samlede balance i den økonomiske politik skal derfor være retfærdig og bidrage til at bekæmpe ulighed og fattigdom.«

Men vi skal også sørge for, at der er balance i dansk økonomi i 2025 og i 2030. Og det, der jo er en meget, meget vigtig del af det finanslovsforslag, vi har lagt frem, er, at selv om vi går ud og låner i den her situation, fordi det er helt ekstraordinært, hvad vi står over for, så er det jo ikke et vedvarende nyt udgiftsniveau, vi har lagt. Vi vil komme tilbage i balance i dansk økonomi i 2025, præcis som vi har aftalt med hinanden.

Kl. 19:42

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Det, vi er bekymrede for i forhold til at give regeringen en blanko-check på 9,2 mia. kr., er jo ikke, at man kan bruge penge på en masse gode ting, også for at afbøde konsekvenserne af corona. Det er jo ikke, fordi vi ikke vil være med til at betale for en vaccine, hvis vi skulle være så heldige, at den kommer snarest muligt. Men det er for at sige, at vi bliver nødt til farve alt, hvad der overhovedet kan farves, grønt. Og når regeringen selv siger, at en af de vigtigste ting overhovedet er at holde hånden under danske arbejdspladser, så siger vi: Lad os da bruge de penge målrettet nu og øremærke dem til at fikse to problemer, nemlig arbejdsløsheden og den grønne omstilling, i et hug.

Kl. 19:46

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Fru Lisbeth Bech-Nielsen.

Kl. 19:42

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det finansministeren.

Kl. 19:46

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tak for talen og de pæne ord. Jeg har ikke nogen historier fra Peter Plys-land, så dem vil jeg afholde mig fra. Men helt alvorligt: En af de ting, som vi fra SF's side har sagt om det her finanslovsforslag, er, at vi mangler at se mere end signaler, nemlig et grønt lederskab fra regeringens side. Regeringen har i forståelsespapiret, som er lavet sammen med os, lavet verdens mest ambitiøse klimamålsætning, og det kræver virkelig noget at leve op til det. Jeg tror også, det var derfor, at det var en meget blandet – for at sige det lidt diplomatisk – reaktion på Eldrupkommissionens bilanbefalinger. Og barren er sat ekstremt højt.

Derfor vil jeg bare spørge finansministeren, om han ikke kan forstå, at vi er nogle, der mangler at se nogle klarere signaler end det, at der pågår nogle parallelle forhandlinger. Inden coronakrisen kunne vi se, at der faktisk var fare for overophedning. Det er jo ikke det, der er problemet nu, hvis vi f.eks. skulle sætte de grønne investeringer i gang tidligere end ellers planlagt ...

Kl. 19:44

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Den her regering er dybt optaget af at bekæmpe arbejdsløsheden og også af at bekæmpe klimaforandringer, og i det omfang, vi kan bruge de 9,2 mia. kr. på en måde, som sætter gang i dansk økonomi og sikrer den grønne omstilling, så er vi i den grad med på det. Det har jeg også sagt så mange gange, at jeg vil håbe, at det nu også begynder at rodfe sig hos de partier, som forhåbentlig vil være med til at tage et ansvar. Jeg siger så også bare, at der kan være dele af dansk erhvervsliv, som vi også har brug for at understøtte, som ikke nødvendigvis er inden for grøn teknologi, men som også har vigtige arbejdspladser til gavn for det danske samfund.

Kl. 19:47

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det hr. Rune Lund.

Kl. 19:47

Rune Lund (EL):

Når man ser på finanslovsforslaget, er der jo ud over den såkaldte krigskasse også det, som man vel kan kalde to regeringsreserver, og når man regner alt det sammen, giver det i omegnen af 10,5 mia. kr. Over for det står der det, som regeringen mener skal være forhandlingsreserven på 1,5 mia. kr.

Nu sagde fru Sofie Carsten Nielsen, at regeringen havde spist alle pandekagerne selv. Det er rigtigt, men det er jo sådan set lidt værre endnu. Jeg kan forstå, at finansministeren mener, at finansministeren godt kan sætte sig ind i, hvordan Rasmus Klumps mor har det. Men ud over at have spist pandekagerne har hun jo så også gemt stort set alle pandekagerne inde i skabet, så der ikke bliver noget til dem, der kommer hjem fra tur. Måske kan finansministeren indvi os andre i, hvad Rasmus Klumps mor dog i den sammenhæng har tænkt skulle være det rimelige i, at hver eneste gang man giver én pandekage til

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det finansministeren, så vi kan få så mange på som muligt i den time, der er.

Kl. 19:44

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg er glad for, at SF er dybt optaget af at levere på 70-procentsmålsætningen. Det er regeringen også. Det har vi med forståelsespapiret lavet en aftale med hinanden om. Vi har i øvrigt også lavet en klimalov med andre partier, der har det som sit klare udgangspunkt og mål, og det skal vi i fællesskab levere på.

Det, vi fra regeringens side siger, er, at der er initiativer i det finanslovsforslag, som vi har fremsat, der vil hjælpe med det, men vi

alle dem, der kom hjem fra tur, så gemmer man ca. ti pandekager i skabet – selvfølgelig efter at man allerede har spist de fleste af pandekagerne selv.

Kl. 19:51

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Finansministeren giver en pandekage.

Kl. 19:48

Kl. 19:48

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg vil sige, at nu begynder Rasmus Klump-billedet nok at nærme sig et sted, hvor man skal passe på, om det holder hele vejen hjem. Men hvis nu man forestillede sig, at Rasmus Klumps mor vidste, at ud over Rasmus Klump og hans gæve venner kom på besøg – og de kunne spise rigtig mange pandekager – så kom der faktisk også nogle andre, som havde været lang tid ude at sejle, og som også var sultne. Så ville det måske være en god idé, at Rasmus Klumps mor havde sørget for, at der lige var nogle pandekager inde i køleskabet, man kunne varme, når de kom.

Hvis man nu skal blive alvorligt et øjeblik: Når vi ønsker at have reserver eller en krigskasse ud over det sædvanlige i år, og det er det, så er det, fordi vi står i en helt usædvanlig situation. Det her er ikke et spørgsmål om, om det er mig som finansminister, eller hvem det er, der nu skal have en eller anden særlig kasse. Det er et spørgsmål om, at det her land er parat til at tackle den værste krise, vi har stået i siden anden verdenskrig, både i forhold til hvad der kan ske økonomisk, og hvad der kan ske sundhedsmæssigt, og det synes jeg som finansminister er fornuftigt, og det håber jeg egentlig også Rasmus Klump mor ville synes, hvis hun skulle blande sig i sagen.

Kl. 19:49

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Rune Lund.

Kl. 19:49

Rune Lund (EL):

Men det, som er så vigtigt for os, er jo, at de milliarder kommer ud at arbejde, og at vi investerer os ud af krisen, både i genopretningen af velfærd, arbejdspladser i den borgernære velfærd, men selvfølgelig også i grønne jobs. Og hvis vi bliver i Rasmus Klump-terminologien, kan der jo ske det, at mens pandekagerne ligger der i skabet, bliver de kedelige og kolde, og så får de ikke den samme effekt, som hvis man nu havde serveret dem med det samme, hvor de ville have gjort mere gavn. Er det et billede, som finansministeren kan sætte sig ind i?

Kl. 19:50

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Finansministeren.

Kl. 19:50

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Ja, og derfor håber jeg også, at Rasmus Klumps mor er så god en husmor, at hun har investeret ikke alene i et køleskab, men måske også har – som man der, hvor jeg kommer fra i det jyske, i hvert fald går meget op i – en kummefryser, fordi hvis hun lægger pandekagerne ned i fryseren, kan de jo blive tøet op på et senere tidspunkt og stadig væk være friske og gode, hvis der bliver mere brug for dem lidt senere på sæsonen. I stedet for at Rasmus klump og hans venner spiser det hele og får fyldt maven på en gang, så siger man, at det kunne jo godt være, at de også var sultne i næste uge og ugen efter eller til næste år. Så tanken med det her er sådan set at have en krigskasse, så vi kan sætte ind, når problemet opstår, når behovet er størst, når virkningen er mest effektiv.

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Jeg kunne ikke lige huske, om hr. Rune Lund havde fået to bemærkninger, men det havde han.

Jeg sidder og tænker på, om vi kunne få den bedste sendetid i Ramasjang, hvis det fortsætter på den her måde. Det kunne der jo være en mulighed for.

Nu vil jeg give ordet til hr. Marcus Knuth. Værsgo.

Kl. 19:51

Marcus Knuth (KF):

Tak. Sådan som det her går, burde jeg måske komme med en hilsen fra Ramboline til finansministeren, men virkeligheden er, at jeg ikke er særlig god til dyrelyd, og hvis jeg forsøger at komme med et trut, risikerer vi, at det bliver forvekslet med en samtykkelyd, og det kan vi jo ikke have her i Folketingssalen. Så jeg vil gå direkte til spørgsmålet: Jeg føler ikke, jeg har fået særlig meget svar på, hvad retningen er for den her såkaldte krigskasse. Kan vi i det mindste få en garanti for, at pengene vil blive brugt på noget, der skaber økonomisk vækst, noget, som skaber arbejdspladser, noget, som ikke bare går til nye overførselsindkomster, og noget, som ikke bare gør en allerede meget, meget stor offentlig sektor endnu større?

Kl. 19:52

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det finansministeren.

Kl. 19:52

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg ville egentlig gerne give noget af min tid til, at hr. Marcus Knuth kunne udøve sit lydregister, men jeg vil i stedet for gå direkte til besvarelse af spørgsmålet.

Det, vi ønsker med krigskassen på de 9,2 mia. kr., er to ting. For det første: at vi kan holde arbejdsløsheden nede og til gengæld holde danske virksomheder oppe. Det betyder, at hvis vi eksempelvis kommer til at se en krise for dansk eksport, har vi noget krudt iammeret, så vi kan hjælpe danske virksomheder. Det ville jeg tro Det Konservative Folkeparti også ville synes var en god idé. Det er også en af grundene til, at vi er i en tæt dialog med erhvervslivet omkring genstartsteams og andet, sådan at vi sammen med dem kan finde ud af, hvor vi bedst kan sætte ind. Det er den ene del.

Den anden del er, at hvis vi f.eks. får brug for at have penge klar til at betale for en vaccine, hvis den måtte komme, er det også rigtig fornuftigt, at pengene står på kontoen. Det håber jeg også Det Konservative Folkeparti vil være enig i.

Kl. 19:53

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Marcus Knuth.

Kl. 19:53

Marcus Knuth (KF):

Tak. Det vil jeg da sige er noget af det mest opløftende svar, jeg har hørt på det spørgsmål. For det, der jo gør os Konservative nervøse, er, når der kommer udspil såsom Arneudspillet, der hiver 9.000 mennesker ud af beskæftigelse og koster milliarder, og når man hæver skatten. Det er jo alle sammen dele, der ikke er sunde for dansk økonomi, og derfor er vi jo bekymrede. Men hvis det er sådan, at det her rent faktisk er noget, som skaber arbejdspladser og ikke bare går ned ad den vej, der hedder, at nu skal den offentlige sektor være endnu større, så vil jeg faktisk kvittere med, at det er det bedste svar, jeg indtil videre har fået fra finansministeren, og jeg håber, det er den retning, vi kan fortsætte i.

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Finansministeren.

Kl. 19:54 det, vil vi selvfølgelig gerne lytte til. Vi har selv vores, og så må vi jo se, hvad de forskellige partier byder ind med.

Kl. 19:57

Kl. 19:54 **Tredje næstformand (Jens Rohde):**
Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 19:57

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Tak. Jeg er glad for den kvittering, der er fra Det Konservative Folkeparti, for det er præcis det, det her forslag går ud på. Det går ud på at udvise noget så gammeldags som rettidig omhu og sige: Vi kan se i krystalkuglen, at der kan være nogle store vanskeligheder, eksempelvis for danske eksportvirksomheder; lad os sætte nogle penge af, så vi er klar til at kunne hjælpe dem, hvis der bliver brug for det. Det er med til at skabe arbejdspladser, at holde arbejdsløsheden nede, at holde hånden under virksomheder. Og så bliver vi nok ikke enige om, at det er en god idé, at man også sørger for, at mennesker, der har været rigtig lang tid på arbejdsmarkedet og har slidt og slæbt, kan komme lidt tidligere på pension. Det har vi forskellige holdninger til. I regeringen er vi meget glade for det forslag, vi har lagt frem, og det håber vi selvfølgelig at få et flertal for her i Folketinget; det arbejder vi målrettet på.

Kl. 19:54

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Så er det hr. Lars Boje Mathiesen fra Nye Borgerlige.

Kl. 19:55

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jeg takker for ordene omkring Nye Borgerliges tydelighed i dansk politik. Dem værdsætter jeg. Jeg takker også for ordene om, at vi går konstruktivt til værks. Det ligger os meget på sinde, at vi gør det. Så må vi også godt komme med en hjælpende hånd, for i stedet for at vi går ud og hæver skatter og afgifter og gældsætter danskerne, så lad os da finde pengene inden for de her 1.200 mia. kr., som vi har at gøre godt med. For

Jeg kan ikke forstå, hvorfor man vælger at sige, at danskerne og erhvervslivet skal betale mere, og at de skal gældsættes, i stedet for at finde pengene på mindre og færre udgifter til ikkevestlig indvandring. Vi bruger 33 mia. kr. om året, og jeg vil gerne her med en udstrakt hånd sige til finansministeren, at han skal invitere os til nogle forhandlinger i et par måneder, og så kan vi i fællesskab finde de milliarder, som man skal bruge, og som man gerne vil have at gøre godt med. Så er vi fri for at sige til danskerne, at I må betale, I må lægge for. Vi kan finde penge på udgifterne til den ikkevestlige indvandring i stedet for.

Kl. 19:56

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Så er det finansministeren.

Kl. 19:56

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Det, vi har set her under coronakrisen, er, at hele det danske samfund tager ansvar for at få os bedst muligt igennem en meget svær tid. Det gælder det, vi investerer fra Folketingets og regeringens side på statens vegne, det gælder kommuner og regioner, det gælder vores erhvervsliv, det gælder lønmodtagere, det gælder alle dele. Det er en ånd, som regeringen har tænkt sig at fortsætte. Vi siger samtidig også, at noget af det, vi yderligere er dybt optaget af, er at få flere mennesker bragt i arbejde, og ikke mindst se på, at der jo er mange mennesker med en flygtninge- eller indvandrerbaggrund, som står uden for det danske arbejdsmarked. Kan vi få dem ind på det danske arbejdsmarked, så er det utrolig vigtigt, både i forhold til at vi så har mennesker i arbejde i stedet for i lediggang, men også i forhold til vores økonomi, i forhold til vores integration. Så alle gode ideer til

Lars Boje Mathiesen (NB):

Det lyder ligesom den fortælling, som skiftende regeringer har haft de sidste 30 år, altså at nu skal vi have dem ind på arbejdsmarkedet. Det er jo så ikke sket endnu i tilfredsstillende omfang. Derfor siger jeg så, at jamen hvis vi nu kan lave investeringer, ligesom vi gør, når vi investerer penge i beskæftigelse, så indregner vi jo beløb, vi kommer til at spare på det, når de kommer i beskæftigelse. På samme måde kunne vi jo for første gang i danmarkshistorien stille krav om, at de her udgifter til ikkevestlig indvandring altså skal falde, de skal altså dale. Og det, som udgifterne så daler med, kan vi bruge til de her tiltag. Vi ville forpligte os på rent faktisk at løse den her opgave, så det ikke bare bliver endnu en omgang christiansborgsniksnak.

Kl. 19:58

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Finansministeren.

Kl. 19:58

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Den her regering har ingen ambitioner om at lave christiansborgsniksnak. Den her regering har en ambition om at løse problemer. Og en af de helt store udfordringer, vi står med i det danske samfund, er, at der er for få med flygtninge- og indvandrerbaggrund i arbejde. Det er et stort problem i forhold til integration. Det er også noget, der selvfølgelig har betydning for vores økonomi. Når mennesker går ud af beskæftigelse, kan vi sørge for, at der er nogle andre, der kommer ind i beskæftigelse. Det er helt centralt for den her regering. Og ja, ser man 30 år tilbage, så er der begået utrolig mange fejl. Vi har tænkt os at gøre tingene på en ny og bedre måde.

Kl. 19:58

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Så er det hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 19:58

Ole Birk Olesen (LA):

Tak. Finansministeren har ikke lyst til at lave reformer, der øger beskæftigelse og velstand i Danmark, hvis det er reformer, som finansministeren mener er første generation. Nu ved jeg ikke, om det, jeg foreslå her, er første, anden eller tredje generation. Jeg kender ikke den terminologi, og den findes ikke i lærebøgerne; det er så socialdemokratisk sprog.

Men det, jeg vil høre finansministeren om, handler om, at der lige er kommet tal fra finansministerens kollega, skatteministeren, som fortæller, at hvis man sænker selskabsskatten fra 22 pct. til 19 pct., vil ikke alene virksomhederne nyde godt af det, også alle danskere vil nyde godt af det og vil blive 0,6 pct. rigere. Uanset om man tilhører de 10 pct. fattigste i det her land eller de 10 pct. rigeste, vil man blive 0,6 pct. rigere, hvis selskabsskatten sænkes med 3 procentpoint. Er det en indkomstforøgelse, som finansministeren under danskerne?

Kl. 19:59

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Finansministeren.

Kl. 19:59

Kl. 20:02

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg ved jo godt, at Liberal Alliance og ordføreren tænker, at svaret på enhver udfordring er at give skattelettelser. Jeg tror også, at man endda satte, var det 23 pokaler op i Liberal Alliances gruppeværelse for at markere de skattelettelser, man havde fundet under den tidligere regering, hvor man havde et medansvar. Det her handler ikke om, hvorvidt man under danskere en skattelettelse; det her handler om, hvordan vi bruger pengene klogest og bedst.

Lige nu står Danmark i en kæmpe krise, økonomisk og sundhedsmæssigt, altså coronakrisen, som vi bruger alle kræfter på at trække os ud af på en klog måde. Så kan man selvfølgelig godt fra Liberal Alliances side sige, at det eneste svar på den udfordring er at give store skattelettelser til højre og venstre. Det er ikke det, der vil være vores udgangspunkt. Det, vi jo så til gengæld har gjort i den her krise, er at gøre sådan, at en række virksomheder nu har fået mulighed for at udskyde betaling af skatter og afgifter i en periode, hvor de er allermost presset. Og det har vi jo gjort, fordi det i den konkrete situation var et godt værktøj at bruge.

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Ole Birk Olesen.

Ole Birk Olesen (LA):

Nej, der er noget, finansministeren har misforstået. Det er ikke, fordi danskerne her får en skattelettelse, at de bliver rigere. Altså, virksomhederne får en lettelse af selskabsskatten, hvilket fører til, at der investeres mere i produktionen i Danmark. Den merinvestering i produktionen i Danmark fører til højere timelønninger, og højere timelønninger fører også til, at folk på overførselsindkomst får højere overførselsindkomster. Og resultatet er, at alle bliver 0,6 pct. rigere, fordi Danmark simpelt hen bliver et rigere samfund med højere indkomster – ikke fordi folk får en skattelettelse.

Så er det bare, jeg spørger: Er det her en generationsreform, som finansministeren kan acceptere, eller ønsker finansministeren ikke, at danskerne skal blive f.eks. 0,6 pct. mere velstående?

Kl. 20:01

Kl. 20:01

Kl. 20:01

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Finansministeren.

Kl. 20:01

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg har nu fuldt ud forstået, hvad forslaget gik ud på, men jeg forstod også på ordføreren, at den skattelettelse, der så skulle gives der, ville komme andre til gode ad andre veje, og det var det, jeg forholdt mig til. Når jeg taler om andengenerationsreformer, handler det jo bl.a. om at få flere af de 50.000 unge, der i dag ikke får en uddannelse eller er i arbejde, ud at arbejde, få flere med flygtninge- og indvandrerbaggrund ud at arbejde, få bragt sygefraværet ned – for bare at tage nogle eksempler. Det er da også en klog måde at skabe velstand og vækst til gavn for det danske samfund på, og så har det ovenikøbet også en rigtig god effekt i forhold til integration af flygtninge og indvandrere og i forhold til vores unge mennesker, nemlig at de kommer ud og får et job eller en uddannelse. Det er også noget, der har en enorm betydning for deres liv personligt.

Kl. 20:02

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det hr. Torsten Gejl, Alternativet.

Torsten Gejl (ALT):

Tak. Der er noget i finansministerens logik, jeg ikke rigtig kan forstå. Jeg er sikker på, at finansministeren er bekymret over miljøet, bekymret over klimaet og naturen, og ikke kun i forhold til at vi har svært ved at leve op til vores reduktionsmål, men sikkert også at vi er det land i verden, der er mest dækket af landbrug og har så utrolig lidt mangfoldighed i naturen. Og nu har man lånt penge til en krigskasse, så den udfordring er jo dækket. Hvordan kan det så være, at man ikke prioriterer de ting, som er utrolig vigtige, og som vi var i gang med, og som ligger foran os i de klimaforhandlinger, vi skal have, og ikke også giver penge til dem? Har man lånt for lidt, eller hvad er det, der er galt?

Kl. 20:03

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Finansministeren.

Kl. 20:03

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Nej, jeg mener ikke, at vi har lånt for lidt. Jeg synes, vi lægger op til at låne det, der er fornuftigt og ansvarligt for at få Danmark bedst igennem krisen. Samtidig med det har vi jo truffet en række grønne beslutninger, også før sommerferien, både i forhold til klimalov og initiativer til at nedbringe CO₂-udslippet inden for industri, energi og affald. Vi har også med en bred kreds af partier, herunder hr. Torsten Gejls eget parti, lavet aftaler om, at vi skal lave en grøn skattereform. Frem mod nytår vil der komme yderligere initiativer for at placere den grønne dagsorden helt centralt i dansk politik og de beslutninger, vi tager her i Folketinget.

Så jeg vil nøjes med at glæde mig over, at hr. Torsten Gejl og Alternativet i den grad med al deres energi kaster sig ind i den grønne dagsorden. Vi deler målsætningen, men vi ser det også i sammenhæng med, hvad der i øvrigt er af udfordringer lige nu, bl.a. at vi skal bedst muligt igennem coronakrisen, og at vi i øvrigt også skal passe godt på vores velfærdssamfund. Vi mener faktisk godt, at vi, hvis vi bærer os klogt ad, kan håndtere alle tre ting. Så er der så til gengæld nogle andre ting, vi må sige må vente noget tid.

Kl. 20:04

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Torsten Gejl.

Kl. 20:04

Torsten Gejl (ALT):

Ja, vi kaster os ind i at forsøge at løse klimakrisen. Det, vi ikke kan forstå, er sammenhængen med, at man kan låne næsten 10 mia. kr. til en krigskasse. Coronakrisen er jo en kæmpemæssig krise, men vi vender os, i samme sekund den er væk, mod en ny krise, der er om end endnu større. Vi har en supergod kreditværdighed i verden, vi kunne låne 100 mia. kr. Hvorfor kan vi ikke låne 10 mia. kr. til at gøre det, som ser ud til at være nødvendigt for at nå det reduktionsmål, som sandsynligvis bliver på 80 pct. i stedet for 70 pct.?

Kl. 20:05

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Finansministeren.

Kl. 20:05

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Det, vi har aftalt med hinanden, er jo reduktionsmålet på 70 pct. Det står vi fuldt på mål for, og det arbejder vi sammen med Folketinget på at levere på i 2030, og det vil vi selvfølgelig også i fællesskab

finde økonomien til. Jeg må også bare sige, at vi har en rigtig stærk dansk økonomi. Det havde vi, før coronaen ramte, og det har vi stadig væk, men der er jo også grænser for, hvor meget man kan blive ved med at låne og låne, uden at det på et eller andet tidspunkt også sætter sig i, hvad det er for nogle renter, vi skal betale for de lån, vi tager. Det er den ene del. Den anden del er, at vi jo har budgetloven, som sætter nogle grænser for, hvor stort et underskud vi kan have i et givent år. Den ramme bruger vi fuldt ud, så der er ikke flere penge, vi sådan kan låne inden for det system.

Kl. 20:06

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Fru Aki-Matilda Høegh-Dam.

Kl. 20:06

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Tak for et godt samarbejde i løbet af året. Jeg vil også gerne sige, at i forhold til de ting, vi har været igennem, med retsområdet for Grønland, med de danske ansvarsområder for Grønland, ser jeg meget positivt på det. Det er ikke sådan nogle ændringer, som vi har set igennem mange år. Det er sådan nogle ændringer, vi har kæmpet for i 50 år, plus at man som folketingsmedlem også altid har haft 50 ordførerskaber. Så derfor vil jeg også gerne sige tusind tak for det gode samarbejde angående det.

Mit spørgsmål ligger lidt mere i retning af den her coronakrise, som jeg godt kan forestille mig især i den kommende tid kan blive en verdensomspændende krise. Hvordan ser det så også ud for Grønland gennem den danske finanslov?

Kl. 20:07

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Finansministeren.

Kl. 20:07

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg vil også gerne kvittere fru Aki-Matilda Høegh-Dam for et rigtig, rigtig godt samarbejde og for en i øvrigt fantastisk flot indsats for Grønland i det danske Folketing. Vi, ordføreren og jeg, forhandlede i lighed med de forhandlinger, jeg havde med det andet grønlandske medlem af Folketinget og de to færøske medlemmer, om konkrete initiativer til gavn for henholdsvis Grønland og Færøerne i sidste års finanslov. Der vil på samme måde blev indkaldt til forhandlinger i dette års finanslovsproces, for selv om vi har andre store ting at håndtere, er vi som regering selvfølgelig også helt opmærksomme på det ansvar, vi har, i forhold til Grønland og Færøerne. For det er jo, som det bliver sagt, fuldstændig korrekt, at det her er noget, som påvirker ikke alene den danske del af rigsfællesskabet, men jo også den grønlandske del af rigsfællesskabet og den færøske del af rigsfællesskabet. Der er det vigtigt, at vi viser vores fællesskab, vores solidaritet og vores sammenhold.

Kl. 20:08

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Fru Aki-Matilda Høegh-Dam ønsker ikke ordet for sin anden korte bemærkning. Så giver jeg i stedet ordet til fru Sophie Løhde fra Venstre.

Kl. 20:08

Sophie Løhde (V):

Tak for det. Det er sådan lidt interessant at høre, når man følger debatten mellem finansministeren og det parlamentariske grundlag, at så handler det hele om at bruge endnu flere penge eller at låne endnu flere penge. Der er ingenting om, hvordan vi skaber noget vækst og beskæftigelse i det her samfund, som gør, at flere af de mennesker, som har mistet deres job, også har et arbejde at kunne

stå op til, og at vi kan sikre, at vi ikke bare bliver ved med at skære kagen ud i endnu mindre stykker, men rent faktisk arbejder på at gøre den større, så vi har råd til at investere i vores velfærd og i vores grønne omstilling.

Jeg synes dog, at finansministeren sagde en god ting i sin tale, nemlig at netop det at bekæmpe arbejdsløshed er den helt store udfordring set med regeringens øjne. Derfor vil jeg egentlig bare høre finansministeren om, hvor mange jobs og arbejdspladser der kommer ud af de skatte- og afgiftsstigninger, som regeringen har i støbeskeen. Hvor mange arbejdspladser kommer der ud af det?

Kl. 20:09

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Finansministeren.

Kl. 20:09

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg tror ikke, at jeg vil stå her og love, hvor mange jobs der kommer ud af skatte- og afgiftsstigninger. Jeg kan sige, at den økonomiske politik, som regeringen har lagt frem, også i forbindelse med den her finanslov, vil have en effekt på beskæftigelsen på 46.000 til næste år. Det er rigtig, rigtig mange mennesker. For vi står i en meget, meget vanskelig situation med corona, og jeg glæder mig over, at Venstre i lighed med regeringen er optaget af at bekæmpe arbejdsløsheden. Det gør man ikke med ord alene, det gør man også med konkrete handlinger. Det gør man også ved at investere i forskning og udvikling.

Udgangspunktet er, at forskningsbevillingerne falder, når bnp falder, for de følger bnp, men der har vi fra den her regerings side valgt at sige, at vi sørger for, at der fortsat er stærke forskningsbevillinger, og vi sætter et særligt fokus ind i forhold til den grønne forskning, fordi det netop er et af de steder, hvor Danmark er rigtig, rigtig god til at skabe job og vækst, og det håber vi da at Venstre vil bakke op om.

Kl. 20:10

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Fru Sophie Løhde.

Kl. 20:10

Sophie Løhde (V):

Den økonomiske politik, som regeringen har lagt frem, kan man jo læse konsekvenserne af i Økonomisk Redegørelse, og den viser jo sort på hvidt, at det er et Danmark, der bliver fattigere, og at det er et Danmark, hvor flere kommer til at miste deres job, og det er endda, inden regeringens såkaldte tidlige pension er indregnet, som betyder, at yderligere 10.000 bliver trukket ud af arbejdsmarkedet. Til næste år vil man bruge 2 mia. kr. fra råderummet, som dermed heller ikke kan bruges på kræftbehandling i Danmark eller investeres i den grønne omstilling.

De 46.000, som finansministeren taler om her fra talerstolen, er jo alt sammen beskæftigelseseffekter, der er konsekvenser af for-årets aftaler. Det har intet med det at gøre, der ligger i regeringens finanslovsforslag, og det er derfor, jeg spørger: Hvor mange arbejdspladser kommer der ud af de afgiftsstigninger, skattestigninger, som regeringen har i støbeskeen? Hvor mange kommer der ud af dem? For jeg tror da, at der er mange virksomheder, som synes, det er et besynderligt, at i en historisk stor krise, er regeringens svar til dem, at nu skal de se ind i, at der kommer flere byrder på erhvervslivet med færre arbejdspladser til følge. Det står i grel modsætning til, at man siger, at man gerne vil bekæmpe arbejdsløshed.

Kl. 20:12

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Finansministeren.

Kl. 20:12

Kl. 20:15

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg tror bare, vi er nødt til at forholde os til realiteterne. Den her regering fører en politik, der har en effekt på 46.000 mennesker i beskæftigelse. Derudover har vi bl.a. i forhold til forskning og udvikling foreslået ting, som kan være med til at holde hånden under danske arbejdspladser. Vi har sammen med andre partier sat en række initiativer i gang, og det er godt, men vi skal videre, og det er derfor, vi har reserven på 9,2 mia. kr., som også bidrager til tallet på 46.000.

Så det er ikke sådan, at det kun er noget, der ligger bagudrettet. Det, vi foretager os, er også fremadrettet.

Kl. 20:12

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det fru Karina Adsbøl fra Dansk Folkeparti.

Kl. 20:12

Karina Adsbøl (DF):

Tak for det. Det har jo været en interessant debat i dag. Det er rigtigt nok, som flere af mine kollegaer har sagt, at finansministeren jo har spist alle pandekagerne selv, og tilbage er der kun brødkrummerne efter Hans og Grethe. Derfor vil jeg gerne høre finansministeren om ældreområdet, for det er jo rigtigt nok, at ældreområdet ikke *kun* handler om penge. Det handler *også* om penge, men det handler også om alt mulig andet – kultur og andre ting. I Dansk Folkeparti ønsker vi jo en ældrelov, hvor vi får skrevet retten til omsorg ind, hvor vi får skrevet klippekortsordningen ind, som i dag fungerer via bloktilskuddet, og at vi får skrevet minimumsnormeringer ind – også nogle rettigheder til ældre.

Nu ved vi jo, at regeringen kommer med barnets lov, og derfor vil jeg høre regeringen, om de også er villige til at lave en ældrelov, så man simpelt hen får skrevet tingene ind i en ældrelov, hvor man giver ældre ret til selvbestemmelse – altså ret til selv at vælge, hvad de gerne vil – og ret til omsorg. Det burde være en selvfølge, men vi har desværre set, at det ikke er tilfældet. Så hvor er finansministeren henne der, og vil finansministeren være med til at lave en ældrelov?

Kl. 20:14

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Finansministeren.

Kl. 20:14

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg og regeringen er i den grad optaget af at skabe nogle gode rammer, nogle værdige rammer med omsorg og næstekærlighed for vores ældre. Det tror jeg faktisk alle Folketingets partier er. Jeg vil også gerne kvittere for, at Dansk Folkeparti i rigtig mange sammenhænge også kæmper den kamp.

Vi tror så, at den allerbedste måde, vi kan være med til at skabe det på, er ved at sørge for, at man ude i de kommuner, der skal give plejen og omsorgen, og i det sundhedsvæsen, som også er en vigtig del af det, faktisk får bevillinger, der følger med, når der heldigvis kommer flere ældre. Man kan vedtage alle de love, man vil, i verden, men hvis man ikke i virkelighedens verden har givet mulighederne for, at vores sygeplejersker eller vores personale ude i vores ældrepleje har en chance for at levere det, vi taler om vi gerne vil de skal, så nytter det ikke noget. Så i forhold til ældrelov og andet synes jeg, det er fint, hvis der er en dialog med ældreministeren om, hvilke tiltag man kan tage, men fra en finansministers synspunkt er det absolut vigtigt, at vi også har pengene til rådighed, og det er derfor vi har lavet nogle markante løft til kommunerne og regionerne i de sidste 2 år i de aftaler, vi har lavet med dem.

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Fru Karina Adsbøl.

Kl. 20:15

Karina Adsbøl (DF):

Når finansministeren bliver ved med at sige, at man har lavet de her markante løft, kunne jeg godt tænke mig at spørge, hvor mange af de 98 kommuner der har hævet serviceniveauet efter regeringens markante løft. Det tror jeg ikke finansministeren kan svare på. Det ville jo være interessant at få et svar på, for det er også der, man i kommunen, kan man sige, sætter niveauet for, hvad man yder af service i kommunen. Men skal jeg så bare forstå finansministeren sådan, at man ikke vil være med til at lave en ældrelov, hvor man giver ældre flere rettigheder til at få en værdig ældreomsorg og ret til selvbestemmelse via klippekortsordningen, men at man gerne vil lave en barnets lov? Jeg skal bare lige forstå det.

Kl. 20:16

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Finansministeren.

Kl. 20:16

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Man skal forstå det sådan, at jeg opfordrer til, at man tager de ideer, som Dansk Folkeparti har her, med til ældreministeren. Men jeg siger så også her, at en forudsætning for, at gode tanker og gode ideer kan blive til virkelighed, altså også er, at der følger flere penge med, når der kommer flere ældre. Og det har den her regering i modsætning til den tidligere regering leveret på i de kommune- og regionsaftalerne, der blev lavet sidste år og i år. Det har da naturligvis en betydning for kommunerne, når de skal lægge budgetter, og der er også rigtig mange borgmestre, der har været meget klare i spytet om, at det har været en hjælp for dem.

Kl. 20:16

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Fru Louise Schack Elholm.

Kl. 20:16

Louise Schack Elholm (V):

Siden sommerferien har regeringen foreslået et hav af nye skatte- og afgiftsstigninger. Når regeringen så samtidig står her og roser sig selv af, at man skaber så gode vilkår for danske arbejdspladser, kan finansministeren så løfte sløret for, hvilken betydning de skatte- og afgiftsstigninger har for beskæftigelsen i Danmark? Hvilke beskæftigelseseffekter er der af sådanne skatte- og afgiftsstigninger?

Kl. 20:17

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Finansministeren.

Kl. 20:17

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg tror, det er meget forskelligt fra afgift til afgift. Eksempelvis er det jo sådan, at da vi satte priserne op på cigaretter, havde det en positiv effekt på arbejdsudbuddet. Så det er jo et konkret eksempel på et sted, hvor det, at man sætter en afgift op, sådan set betyder, at arbejdsudbuddet stiger. Så vil man sikkert kunne finde eksempler på det modsatte også. Det korte af det lange er, at man jo er nødt til at se en økonomisk politik i sammenhæng, og den økonomiske politik, den her regering fører, er en, der går ud på at passe godt på velfærden, holde arbejdsløsheden nede, holde virksomhederne oppe, sørge for at investere i uddannelse og forskning.

Så er det rigtigt, at vi ikke er lige så tilbøjelige som den regering, som fru Schack Elholms parti stod bag, til at give skattelettelser i tide og utide. Pengene kan nu engang kun bruges en gang.

Kl. 20:18

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Fru Louise Schack Elholm.

Kl. 20:18

Louise Schack Elholm (V):

Det er meget smart. Når jeg spørger til de skatter og afgifter, der er blevet foreslået af regeringen siden sommerferien, så svarer man på noget, som vi bredt indgik en aftale om *inden* sommerferien. Hvis vi nu fokuserer på dem, som regeringen har foreslået lige siden sommerferien – der er for ret mange penge i skattestigninger – vil ministeren så være venlig at redegøre for, om de har en positiv eller en negativ indflydelse på beskæftigelsen?

Kl. 20:18

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Finansministeren.

Kl. 20:18

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Det kommer jo meget an på – igen – hvad det er, vi bruger de penge, vi får i kassen, til. Og den her regering er målrettet optaget af at bruge dem på at bekæmpe arbejdsløshed og holde hånden under virksomheder og i øvrigt investere i forskning, herunder grøn forskning. Jeg synes, at alle tre dele er noget, der har positiv virkning, også for vores erhvervsliv.

Så kan der være træk i anden retning i forhold til arbejdsudbud, men det grundlæggende er, at vi mener, at det her er en ualmindelig ansvarlig økonomisk politik, der er til gavn for Danmark, danske virksomheder og dansk økonomi.

Kl. 20:19

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Hr. Torsten Schack Pedersen.

Kl. 20:19

Torsten Schack Pedersen (V):

Den krigskasse, som finansministeren taler om, er en 1-årig krigskasse. Jeg spurgte Det Radikale Venstres finansordfører, hvilke tiltag der lå i regeringens finanslovsudspil, der havde sådan en varig effekt på at gøre Danmark rigere. For at komme tilbage til Rasmus Klump-analogien: Hvad er det så i det her finanslovsforslag, der gør, at der næste år er flere pandekager til rådighed, hvis Pelle nu tager en ekstra ven med hjem? Altså, hvor er der mere mel, hvor er der en større pande henne?

Det kan godt være, at den radikale ordfører og jeg ikke har læst grundigt nok i finanslovsforslaget. Jeg satser jo på, at finansministeren er den sande pennefører. Så hvor er det i finanslovsforslaget, at regeringen bidrager til, at Danmark varigt bliver et mere velstående land med flere arbejdspladser og med større indkomst til gavn for danskerne?

Kl. 20:20

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Finansministeren.

Kl. 20:20

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg tror, at det her er et meget godt eksempel på, at man kan vurdere økonomi forskelligt. Jeg mener, at det er en helt afgørende vigtig opgave at få Danmark godt igennem coronakrisen, for hvis vi taber den på gulvet, så vil det få uanede konsekvenser for danske arbejds-

pladser og for dansk økonomi. Og så kan vi have rigtig mange møder i den her Folketingssal, hvor man med rette vil kunne bebrejde regeringen, at den ikke tog de skridt, der kunne sikre, at Danmark kom godt igennem krisen. Det er opgave nummer et, to og tre.

Så skal vi i øvrigt gøre det på en måde, så vi får den grønne omstilling bragt helt i front og passer godt på vores velfærd. Og så skal vi prioritere benhårdt. Og det er jo det, vi bl.a. gør på forskningsmidlerne. Hvis vi bare skulle have fulgt den almindelige måde at afsætte forskningsmidler på i den her regering, havde det været flere hundrede millioner kroner lavere end det, vi har spillet ud med. Men vi synes faktisk, at forskningen er et af de steder, som kan være med til at skabe mere mel eller flere pandekager, eller hvordan man nu vil udtrykke det. Derfor er det et rigtig klogt sted at sætte ind, og det håber jeg da at Venstre vil bakke op om.

Kl. 20:21

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Hr. Torsten Schack Pedersen.

Kl. 20:21

Torsten Schack Pedersen (V):

Listen over konkrete tiltag var der så ikke noget håndfast i. Der er ikke noget, der bidrager til at øge arbejdsudbud, til at løfte investeringer – tværtimod. Tværtimod foreslår regeringen at øge aktieindkomstbeskatningen; på en skattesats, hvor vi ligger meget højere end vores nabolande, ønsker regeringen at løfte beskatningen.

Se, jeg tror, at den socialdemokratiske finansordfører refererede til OECD-anbefalinger i sin ordførertale eller i et svar på et spørgsmål. Hvad anbefaler OECD, når det gælder aktieindkomstbeskatning? De anbefaler, at Danmark sænker den fra 42 til 37 pct. Og hvad gør regeringen? De vil øge den fra 42 til 45 pct.

Jeg skal bare høre: Hvordan bidrager det til at gøre Danmark til et mere velstående samfund? Hvordan bidrager det til at få flere investeringer og til at skabe flere arbejdspladser?

Kl. 20:22

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Finansministeren.

Kl. 20:22

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Altså, hvis man kigger på det internationale landskab, tror jeg der er mange, der kigger til Danmark og synes, at her har vi skabt os et rigtig godt iværksætterklima. Det kan jeg godt forstå. Men det er klart, at det er udfordret i den her tid i lighed med alle andre steder på grund af corona, og derfor er det også vigtigt, at vi lægger op til at videreføre ordninger i Vækstfonden, skabe gode betingelser for en stærk genopretning af dansk økonomi ved at sikre risikovillig kapital til danske vækstvirksomheder og iværksættere. Det er det, regeringen foreslår.

Det ville da være fint, hvis man fra Venstres side i sin opremssning af regeringens politik også lige fik nævnt det her. Det vil vi foreslå at man gør næste gang.

Kl. 20:23

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Hr. Christian Juhl fra Enhedslisten.

Kl. 20:23

Christian Juhl (EL):

Jeg har kigget lidt i alle de her papirer, der er skrevet om finansloven, og der er mange tal. Men vi har i 5 år, siden Mogens Lykketoft sad i formandsstolen i FN, snakket om, hvordan vi kunne bidrage til at løse de 17 udfordringer i forhold til verdensmålene. Vi har også her i huset gang på gang sagt, at vi skal mainstreame de krav, og

det vil sige, at økonomi og handlinger skal indordnes de her krav. Hvad er grunden til, at der ikke er et ord om verdensmålene i den fine lille pamflet her? Der snakker man om covid-19 og alle de andre vigtige ting. Men det er trods alt en overordnet opgave, vi har givet hinanden. Så skal den vel også mainstreames, når vi snakker om det vigtigste dokument, nemlig finansloven for det kommende år. Jeg kan også se, at selv finansministeren render rundt med det fine symbol på de 17 verdensmål.

Kl. 20:24

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Finansministeren.

Kl. 20:24

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg ved ikke, om jeg render rundt med det, men jeg bærer det i hvert fald med glæde, fordi det er et udtryk for en utrolig vigtig dagsorden. I morgen er der her i Folketinget jo en conference, hvor der vil blive overleveret anbefalinger til regeringen, og hvor jeg også på regeringens vegne vil komme med vores bud på, hvordan vi kan tænke verdensmålene ind i den måde, vi laver politik på. Det glæder jeg mig meget til, og jeg håber også, at spørgeren vil have mulighed for at være til stede, for det vil give mig bedre mulighed for at folde regeringens tanker ud i forhold til verdensmålenes vigtighed end et svar på ca. 20 sekunder.

Jeg vil også sige det sådan, at verdensmålene jo i høj grad handler om den grønne omstilling, men jo ikke alene om den grønne omstilling. Derfor er det også vigtigt, at vi alle sammen her i Folketinget tænker det bredere, altså at det er noget, man tænker på i alle ministerier og i alle udvalg, og det vil også være noget af det, jeg taler om i morgen.

Kl. 20:25

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Hr. Christian Juhl.

Kl. 20:25

Christian Juhl (EL):

Jamen jeg kan godt se, at ministeren har den i jakken; jeg ved ikke, om han render eller løber, som man siger på dansk, men så går han i hvert fald rundt med den.

Jeg mener bare, at vi jo sådan set har lovet hinanden, at vi skulle mainstreame det og sørge for, at det var inde i hele vores tankegang. Jeg har været til det første møde om netop det her dokument. Om jeg når frem i morgen, tør jeg ikke sige, men jeg har læst det og finder det, der står, meget konkret – meget mere konkret end det, vi har snakket om i dag rent faktisk, og det er jo en kvalitet fra de folk udefra, som har hjulpet med at skrive det dokument, og derfor synes jeg, det kunne være rigtig fedt. Jeg vil sige, at nu kan finansministeren ikke nå det den her gang, men der er jo – forhåbentlig – nok en finanslov næste år, hvor han kan sætte sit fingeraftryk, og jeg vil gerne bede ham om at give tilsagn om, at så markerer vi også, at den her finanslov skal indeholde verdensmålene.

Kl. 20:26

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Finansministeren.

Kl. 20:26

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg håber, at vi, når vi skal lave finanslov til næste år, i fællesskab mellem regeringen og Folketinget vil have truffet beslutninger, der gør, at verdensmålene kommer til at stå stærkere, også i forhold til dansk politik, ikke alene i ord, men også i handling. Det er det, der er regeringens hensigt med det her. Så håber jeg, at jeg får lejlighed

til at drøfte det videre i morgen. Det er en rigtig fin conference, der finder sted, bl.a. med deltagelse af Hendes Kongelige Højhed Kronprinsessen.

Kl. 20:27

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er der to tilbage på talerlisten, og jeg lukker den her, for det passer nogenlunde med den time med spørgsmål til finansministeren, som vi har til rådighed, hvis vi lige lægger finansministerens forlængede taletid til. Og så skal jeg jo sige, at der herefter er mulighed for at køre en anden runde, men så må I meget gerne meddele det heroppe, hvis der er ønske om det.

Så skal jeg give ordet til hr. Tommy Ahlers, Venstre. Værsgo.

Kl. 20:27

Tommy Ahlers (V):

Tak for det, og tak til ministeren. Udfordringen er nogle gange, at man ikke kan se de pandekager, der mangler – man kan også sige: de pandekager, der ikke er blevet bagt. Sådan er det også med iværksættere; man kan ikke se de iværksættervirksomheder, der ikke er blevet startet. Derfor kan det godt være, at ministeren oplever – og den fejl har jeg måske også selv begået nogle gange – at når man spørger iværksætterne, om det her er et godt land at drive virksomhed i, så svarer de ja. Men det er, fordi vi glemmer at spørge dem, der ikke har startet deres virksomhed, eller som ikke er kommet til Danmark for at starte deres virksomhed.

Når man går lidt mere systematisk eller analytisk til værks, vil man se, at en af de ting, som vi boner meget dårligt ud på i Danmark, er adgangen til kapital, adgangen til risikovillig kapital. Og det vil regeringen så gøre endnu værre ved at hæve indkomstbeskatningen på handel med aktier, for selv om indkomstskat på handel med aktier lyder som noget, vi bare sætter på nogle meget rige mennesker, og det kan være sådan et greb, hvor man siger, at det var da en fornuftig regering, så kan det være det, der gør, at vi skader mulighederne for de iværksættere, som vi skal leve af i fremtiden, både de iværksættere, der skaber alle mulige andre virksomheder og arbejdspladser, men også de iværksættere, der skal være med til at få os de sidste 10 pct. fra 60 pct. til 70 pct. reduktion i 2030.

Hvorfor i alverden, kære minister, synes regeringen, at det er en god idé at lave dårligere vilkår for danske iværksættere, når det er her, vi har en udfordring?

Kl. 20:29

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Finansministeren.

Kl. 20:29

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Allerførst glæder jeg mig over, at hr. Tommy Ahlers anerkender, at man faktisk ser, at Danmark er et land, der på rigtig, rigtig mange måder er godt for iværksættere, for det har vi også brug for. Danmark er i modsætning til nogle af landene omkring os et land, hvor vores erhvervsliv er bygget op omkring ikke mange store virksomheder, men rigtig, rigtig mange små og mellemstore virksomheder. Og der siger det sig selv – ikke mindst oven på en coronakrise, som vi i nogen grad er igennem, men som vi langt fra er i mål med, hvilket jeg gjorde en del ud af i dag – at vi også skal tænke på, hvordan vi holder hånden under vores iværksættere, også når det gælder kapital. Og det er jo præcis grunden til, at vi konkret lægger op til at videreføre Vækstfondens tre ordninger: vækstlånordningen, små vækstkautioner og matchfinansieringsordningen, som i høj grad også vil være noget, som iværksættere og små og mellemstore virksomheder kan få glæde af, og det er jeg sikker på at hr. Tommy Ahlers med den baggrund og erfaring og i øvrigt det store bidrag,

som han også erhvervsmæssigt har givet til det her land, vil være enig i.

Kl. 20:30

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Tommy Ahlers.

Kl. 20:30

Tommy Ahlers (V):

Jeg synes ikke helt, at ministeren isoleret set svarede på mit spørgsmål. Er ministeren enig i, at man ved at hæve den marginale aktieindkomstbeskatning fra 42 pct. til 45 pct. skaber dårligere vilkår for danske iværksættere, fordi man hæver prisen på kapital? Det er det meget simple spørgsmål.

Kl. 20:30

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Finansministeren.

Kl. 20:30

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg er ikke enig i, at den her regering skaber dårligere vilkår for dansk erhvervsliv, herunder iværksætterne – heller ikke, når man ser på de initiativer, som vi har på skatte- og afgiftsdel. Jeg er til gengæld dybt optaget af, at vi skaber gode vilkår for iværksættere og for erhvervslivet, og det er præcis derfor, vi viderefører de ordninger, som har enorm betydning, og som kan være med til at skaffe kapital på et tidspunkt, hvor der i høj grad er brug for det. Og det har den her regering tænkt sig at fortsætte med, for det er en af de måder, som vi kan bistå erhvervslivet og ikke mindst iværksætterne på.

Kl. 20:31

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Fru Victoria Velasquez.

Kl. 20:31

Victoria Velasquez (EL):

Tak til finansministeren for en god tale, hvor jeg må indrømme, at der blev trukket meget på smilebåndet. Vi er i Enhedslisten meget enige i, at vi skal have skabt en meningsfuld beskæftigelse, at vi skal have gang i grønne arbejdspladser og velfærdsjobs, og det har vi mange forslag til. Jeg tror også, at der er mange ambitioner, vi deler. Hvor meget vi skal investere og prioritere, bliver i hvert fald også en spændende debat.

Nu nævner ministeren specifikt, at vi også skal have kontanthjælpsmodtagere i arbejde. Vi er meget enige i, at folk ikke skal være på kontanthjælp; det skal være en midlertidig ydelse. Men hvordan vil regeringen gøre det? Nu nævner regeringen konkret indvandrere på kontanthjælp, og det efterlader bare et spørgsmål, for vil man gøre de ting, man rent faktisk ved virker? Vil man sikre en afklaringsgaranti, så indsatsen starter hurtigt? Vil man sikre revalidering, sådan at en af de største barrierer, vi ser, som er manglende uddannelse eller sprog, rent faktisk bliver løst? Hvordan vil man gøre det? Det kunne jeg meget godt tænke mig at høre ministerens svar på. Tak.

Kl. 20:32

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Finansministeren.

Kl. 20:32

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Vi har jo nedsat en ydelseskommision, der på det her område skal se på, hvordan vi bedst kan sikre os, at vi på den måde kan sørge for, at folk både kan få incitamenter til at komme i arbejde, men også har en mulighed for at have en fornuftig livssituation, hvis de ikke er i

arbejde. Det er et arbejde, der pågår, og det vil jeg ikke stå her og blande mig i.

Så vil jeg sige, at Socialdemokratiet jo har, også før regerings-skiftet, præsenteret ideer til, hvordan man kan få udlændinge i arbejde, herunder 37-timersforslaget; det er jo bare ét eksempel på, hvordan man kan gøre det. Altså, jeg tror ikke, at man skal underkende, hvor stor en betydning det har for mennesker, om man er i arbejde eller ikke er i arbejde. Og når det gælder mennesker med en udenlandsk baggrund, har det også en enorm betydning for integrationen – ud over hvad det betyder for det danske samfund økonomisk. Så det her er rigtig fornuftigt at komme i gang med.

Kl. 20:33

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Fru Victoria Velasquez.

Kl. 20:33

Victoria Velasquez (EL):

Nu er jeg selv datter af en mor, der er indvandrer, så jeg ved, hvor meget de her ting betyder, og hvor mange benskænd der faktisk er, for man kan få muligheden for at bidrage. Det har hun heldigvis haft og har været glad for at kunne betale skat og bidrage med sit arbejde. Problemet er bare, at når vi kigger på beskæftigelsesindsatsen, så ser vi, at der er rigtig mange af de mennesker, der har en indvandrerbaggrund, der ikke engang får aktiveringstilbud, og som ikke får den indsats, der er brug for. Det er derfor, jeg bliver lidt bekymret, for der ligger en eller anden præmis i den måde, I siger det på, altså som om de ikke ønsker at bidrage eller har lyst til at bidrage.

Også i 37 timers aktiveringspligt ligger der lidt en underliggende tone af, at de egentlig ikke gider. Det er ikke rigtigt. Det handler jo bare om, at vi skal sætte de rigtige tiltag i gang. Det er derfor, jeg godt kan blive lidt bekymret, når vi ser, at der ikke er afsat penge i finansloven. Man tænker, at det skal være udgiftsneutralt. Man har tænkt sig at gøre de ting, der virker, og det kan godt være, at det er en udgift på kort sigt, men jeg håber, at finansministeren er enig i, at på den lange bane er det det, der betaler sig, altså at sætte ind her og nu, så folk har muligheden for at kunne komme ind på arbejdsmarkedet og være med til at bidrage.

Kl. 20:34

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Finansministeren.

Kl. 20:34

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Der er heldigvis rigtig, rigtig mange med udenlandsk baggrund, som gerne vil være en del af fællesskabet og gerne vil bidrage, og som gør det. Ingen diskussion om det. Der er nok også nogle, hvis vi nu skal være helt ærlige over for hinanden, for hvem det er meget bekvemt at kunne sidde derhjemme og få en konto fyldt op en gang om måneden. Det kunne være en rigtig god idé, at de kom ud og bidrog til fællesskabet. Så verden er nuanceret. Men uanset om man har den ene eller den anden tilgang, er det også ud fra et integrationsmæssigt perspektiv rigtig, rigtig vigtigt, at vi får folk ud på arbejdspladsen. Det er også en måde at lære det danske samfund at kende på. Det er en måde at lære sproget at kende på. Og det er også en måde at bidrage til fællesskabet på, altså til vores samlede økonomi.

Kl. 20:35

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så siger vi tak til finansministeren. Der er ikke bedt om en andenrunde, og der er heller ikke flere, der har bedt om ordet. I sagens natur er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Finansudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod det, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 209:

Forslag til lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2024.

Af finansministeren (Nicolai Wammen).

(Fremsættelse 31.08.2020).

Sammen med dette punkt foretages:

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 210:

Forslag til lov om ændring af lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2021, lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2022 og lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2023. (Konsekvenser af ny 2025-ramme og regeringens forslag til finanslov for 2021).

Af finansministeren (Nicolai Wammen).

(Fremsættelse 31.08.2020).

Kl. 20:35

Forhandling

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Jeg skal spørge, om der er nogen, der ønsker ordet, da forhandlingen jo i sagens natur er åben.

Det er ikke tilfældet.

Jeg foreslår derfor, at lovforslagene henvises til Finansudvalget.

Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 20:37

Meddelelser fra formanden

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes på torsdag den 10. september, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der vil fremgå af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 20:37).